

»Odslej si sveta brez OZN ni moč zamisliti«

Poslanica generalnega sekretarja U Tanta ob dnevu OZN

NEW YORK, 15. okt. — Ob dnevu OZN je generalni sekretar U Tanta naslovil na narode sveta tole poslanico:

»Na ta dan, 24. oktobra 1945, na dan 19. letnice OZN, ponovno izrekam poziv, naj bodo vsa prizadevanja za obnovljeno močjo usmerjena v podporo in krepitev te organizacije. Iz leta v leto je postajala tradicija, da se dan OZN slavi ne le z zabavami in sprejemi, ampak tudi kot priložnost, da se naša akcija spet posveti vsemu sistemu, kar zastopa OZN. Tako na ta dan s tihim ponosom zremo na tisto, kar je bilo doseženo, ter z upanjem in odločnostjo sprejemamo velike naloge, ki nas čakajo.

V kratkem razdobju 19 let je OZN neoporečno dokazala, da mora igrati bistveno vlogo v sodobni družbi. Mnienja o pomankljivostih in vrlihah te organizacije se lahko razločujejo. Nekateri utegnejo

• Nadaljevanje na zadnji strani

Zoper avtarkičen razvoj gospodarstva

Ekonomski svet ZIS o aktualnih gospodarskih vprašanjih

BEOGRAD, 15. oktobra (Tanjug). Obnavljanje in aktualnih gospodarskih gibanj, okvirov gospodarske politike za leto 1965 in smernice sedemletnega plana so člani ekonomskega sveta ZIS na današnji seji načeli mnogo različnih vprašanj s področja tekoče in dolgotrajne gospodarske politike. Glavna pozornost je dokaj živahni razpravi posvetili problemom plačilne bilance, odnosov predelovalne in bazične industrije v strukturi gospodarstva, dograditvi gospodarskega sistema, ukrepom za stabilizacijo gospodarskih gibanj v prihodnjem letu ter vlogi in metodologiji planiranja.

Ponovno je bilo izraženo mnenje, da mora gospodarstvo, ki želi izboljšati blago s tujino, odločno prelomiti z avtarkičnim razvojem. To pomeni, da je treba ugotoviti, katere panoge so izvozne in z vsemi ukrepi spodbujati njihov razvoj. Več govornikov je tudi o stabilizaciji gospodarskih gibanj govorilo z dolgoročnega vidika, pri čemer so zlasti poudarili, da je treba proizvodne zmogljivosti strukturno uskladiti in da se mora proces integracije v gospodarstvu nadaljevati.

Uveljavljanje najučinkovitejših ukrepov za »pomiritev gospodarskih gibanj po mnenju nekaterih govornikov v razpravi otežuje to, da nimamo temeljitejših ocen položaja na trgu, posebej pa ne analize o gibanju blagovnih in kupnih silov.

V pogledu potrošniških kreditov je bilo slišati tudi predlog, naj bi v prihodnje dajali prebivalstvu več kreditov za zasebno stanovanjsko gradnjo, ker bi s tem spodbudili potrošniško materiala, katerega proiz-

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Delegacija

NAJROBI, 15. okt. (Tanjug). Na povabilo zveznega odbora SZDL je danes odpovala iz Najrobia v Beograd delegacija iranske nacionalne unije Kenije (KANU). Predstavniki vladajoče kenijske stranke bodo ostali v Jugoslaviji 14 dni.

Delo zborov republiške skupščine

Več sredstev in konkretnih ukrepov

Socialno-zdravstveni in prosvetno-kulturni zbor sta včeraj sprejela sklepe za pospešen razvoj otroškega varstva v republiki

LJUBLJANA, 15. okt. Danes sta socialno-zdravstveni in prosvetno-kulturni zbor skupščine SR Slovenije obravnavala perečo problematiko in sprejela sklepe za pospešen razvoj otroškega varstva v naši republiki. V razpravi je sodelovalo 24 diskutantov, poslancev obeh zborov in republiškega zbora ter predstavniki pristojnih republiških sekretariata, organizacij in institucij.

Popoldne je socialno-zdravstveni zbor posebej obravnaval še analize izpolnjevanja temeljnih smernic in nalog družbenega plana SR Slovenije do 31. avgusta 1964 in ocene za letošnje leto, ter sprejel program dela zbora do konca tega leta. Prosvetno-kulturni zbor pa je popoldne obravnaval gradivo o statusu osnovnih in srednjih šol v Sloveniji; na vrsti so bili tudi odgovori na vprašanja poslancev.

Na skupni seji so poslanci Karmen Langus-Slavko Smrdel, Polonica Senčar, Milena Borovce, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Šušteršič, ter predstavnica republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka

Malešič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotovili znana dejstva, da je razvoj teh služb v komunih in krajevni skupnosti prepo-

DE GAULLE PRED ZAKLJUČKOM TURNEJE PO LATINSKI AMERIKI — Z obiskom v Braziliji končuje francoski predsednik enomesečno turnejo po desetih deželah Južne Amerike. Pred odhodom domov je imel z brazilskim predsednikom Castellem Brancom dva dolga razgovora, v katerih sta skušala zgledati nesoglasja v mnogih vprašanjih, zlasti bilateralnih. Na sliki: Francoskega predsednika pozdravljajo študentje univerze v Brasliji. Foto: AP

Redna tiskovna konferenca v DSZZ

Dezinformacija Hsinhua o vlogi Jugoslavije na kairski konferenci

Kitajci pišejo, da je Jugoslavija branila Čombeja

OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 15. okt. — Redna tiskovna konferenca v protokolu državnega sekretariata za zunanje zadeve, prva po kairski konferenci nevezanih držav, je, razumljivo, nosila predvsem pečat tega dogodka.

Dopisnik Hsinhua pa je sodeloval, da lahko to tiskovno konferenco izkoristi za napad na načelno jugoslovansko politiko. Pri tem si je pomagala s citiranjem določenih stališč v delu jugoslovanske tiska, ki pa vsekakor ne morejo biti ocenjena kot izraz in odraz naše državne politike, katere premočnost je znova dokazala ravno pravkar končana druga konferenca nevezanih držav. Zatekanje dopisnika Hsinhua k citiranju dela besedila, ki naj bi ga baje vsebovala kairska deklaracija (ki je sicer resda v duhu jugoslovanskih političnih idej, ki ga pa v tej obliki v omenjeni deklaraciji ni), naj bi bilo zanka, v katero je želel ujeti predstavnika DSZZ ter hkrati osnova za njegovo nadaljnja izkonstruirana izvajanja.

Zanimanje navzočih tujih in domačih novinarjev je pritegnilo jutrišnji obisk predstavnika KP na Cipru. V zvezi s tem je posneli tovariš Blagojevič, da je predsednik Makarios, ki na beograjski konferenci povabi Tita, da obišče Cipr, da pa žal ni bilo mogoče najti primerne časa za realiziranje tega, z zadovoljstvom sprejete povabila. Razgovori obdržavnikov v Nikoziji bodo nudili priložnost za izmenjavo mnenj o problemih, ki sodijo v domeno skupnega interesa. Blagojevič je ob koncu seje poudaril, da sta predsednik Tito in vlada SFRJ v mnogih dosedanjih izjavah podpirala ciprski boj za popolno neodvisnost, suverenost in integriteto ter obsidila vse poskuse uveljavljanja sile in pritiska od zunaj kot sredstvo za reševanje ciprskih notranjih

so naletela na odločno podporo tudi v Kairu, o čemer priča tudi resolucija konference.

Indonezijskega dopisnika je zanimalo, ali je točna vest o Sukarnovem obisku v Jugoslaviji (česar se je dotaknil Tito v svojem razgovoru z jugoslovanskimi novinarji v Kairu), hkrati pa je želel zve-

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Volitve v Britaniji

Poročajo o precejšnji živahnosti na voliščih

LONDON, 15. okt. (Tanjug). Pričakujejo, da bo odziv volivcev na današnjih volitvah 630 poslancev spodnjeje doma nekoliko večji kot na več prejšnjih volitvah, katerih se je povprečno udeležilo okoli 75 odstotkov vpisanih volivcev. Po doslej prispelih podatkih do 15. ure ni glasovalo več kot 20 odst. volivcev. Večjo udeležbo pričakujejo proti večeru, po končanem dnevnem delu.

Sicer pa z volišč poročajo o »precejšnji živahnosti precej večji v primerjavi s prejšnjimi volitvami leta 1959. Vsekakor je k tej živahnosti pripomoglo tudi razmeroma prijazno vreme, ki je danes zavladalo v večjem delu Velike Britanije.

Menijo, da bodo prvi volilni rezultati znani šele po polnoči, medtem ko je končne rezultate pričakovati šele jutri zvečer ali v soboto jutraj. Vendar bo že ponoči položaj dokaj jasn, saj bodo prispeli rezultati z več kot 430 volišč. Če laburisti na teh 430 voliščih ne bodo dobili najmanj 35 poslanskih mest, ki so jih imeli doslej konservativci.

Še davneje prognoze londonskih listov so dejale prednost laburistom, čeprav v nekoli manjši meri kot pred nekaj dne. Le še nekaj ur in o tem bo dokončno odločilo pet milijonov vpisanih volivcev.

namreč dobiti najmanj okoli 60 poslanskih mest, ki jih imajo zdaj konservativci.

Še davneje prognoze londonskih listov so dejale prednost laburistom, čeprav v nekoli manjši meri kot pred nekaj dne. Le še nekaj ur in o tem bo dokončno odločilo pet milijonov vpisanih volivcev.

Labouissova izjava osupnila Atene

ATENE, 15. okt. (Tanjug). Ameriški veleposlanik v Atenah Labouissee je izjavil, da ZDA ne mislijo podpisati kakšnega novega sporazuma o Cipru. Rešitev ciprskega problema je treba poiskati na podlagi londonskih in žirskih sporazumov. To stališče je pojasnil s potrebo, da se ohrani enotnost Atlantske zveze. Dejal je, da se bodo ZDA zavzele za rešitev v okviru atlantskega zavezništva. Pri tem je rekel, da je »prejšnja grška vlada ubrala pravo pot« v urejanju ciprske krize.

Izjava ameriškega veleposlanika so atenski politični krogi sprejeli z osuplostjo. Vladi naklonjeni tisk kakor tudi levčarski tisk je to izjavo obsojili.

Predstavniki zborov za napredno šolstvo SRS Vladimir Cvetko ter republiški sekretar za šolstvo Boris Lipužič sta govorila predvsem o organizaciji celodnevnega bivanja otrok v šoli in se zavzemala za enotnost oblik in metod šolske varstvene dejavnosti. Poudarjala sta nujnost razširitev šolskega prostora v ta namen in skrb za vzgojo ustreznih profilov kadrov.

Poslanec Andrej Aranjoš, Anica Rajčič, Minka Spelak in Fanj Šuc so govorili predvsem o vplivu neurejenega varstva na produktivnost, poslanec Janez Kambič pa na upadanje rojstev. Poslanica Silva Cepar je kritizirala Koča Popovića za nujnost priprave na razgovor med zunanjimi ministroma obeh držav, Saragatom in Spaakom. Ob vladni se strinjata glede vseh obravnavanih vprašanj. Razgovori so se nanašali tudi na probleme, o katerih bodo razpravljali na bližnjem zasedanju Generalne skupščine OZN. Kar se tiče problemov Zahodne Evrope, sta bila ministra mnenja, da je treba evropsko združitev doseči na demokratičnih temeljih in da mora biti podprta za vse evropske države, ki sprejemajo načela takšne združitve.

RIM, 15. okt. (Tanjug). — Belgijski zunanji minister Paul Henri Spaak, ki je bil v Rimu na uradnem obisku, je danes odpoval čez Zürich v Beograd.

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Statuti še niso dokončni

Prosvetno kulturni zbor o samoupravnih dokumentih šol

LJUBLJANA, 15. okt. Na popoldanski seji je prosvetno kulturni zbor zavzel stališča do statutov osnovnih in srednjih šol in do nalog, ki so na tem področju še neopracovane.

Gradivo za razpravo je bil izvleček iz analize, ki so jo bili izdelali republiški odbor sindikata družbenih dejavnosti, komisija za družbeno samoupravljanje in komisija za kulturo, prosveto in tisk pri republiškem sindikalnem svetu. Odbor za proučevanje zakonikih in drugih predlogov prosvetno kulturnega zbora je na podlagi tega gradiva ozioroma razprave o njem pripravil obširno poročilo. Po krajši razpravi je zbor na današnjem zasedanju to poročilo soglasno sprejel.

V sklopih besedi je predstavniki zboru Ivo Tavčar dejal, da je odgovornost poslancev ta, da spodbude razprave o statutih ozioroma o bistvenih vsebinskih vidikih v svojih ustanovah in seveda v občinskih komisijah, ki naj nadaljujejo delo. Statute je treba uskladiti z zakonskimi predpisi. Občinske skupščine morajo vzeti delo v zvezi s statuti šol resno, predvsem pa je treba gledati na to, da bodo šole statute resnično uporabljale. Vse hibe dosedanjih statutov se bodo poročila šole, ki so bodo soje zares po njih razvile. In ker se statuti še spreminjajo, je treba o njih še razpravljati, posebno še, ker v zdaj obravnavanem gradivu niso zajete strokovne šole. O tej problematiki bo zbor še razpravil, po še širših vidikih. Ivo Tavčar je posebej poudaril, ko je govoril o uveljavljanju samoupravljanja, da afirmacija samoupravljanja nikakor ne pomeni rahljanja vez med šolo in družbo, kakor se to včasih pojmuje.

Na pismeno vročeno vprašanje poslance Daneta Debičica ob tem, da je bilo v dijakih domovih odklonjenih — kljub poprejšnjim opozorilom in priporočilom — nekaj sto dijakov, je odgovoril predstavnik izvršnega sveta Boris Lipužič.

S. KALISNIK

N. S. Hruščov odstopil

Zahodne agencije poročajo, da je Hruščov iz zdravstvenih razlogov odstopil — TASS napoveduje važne informacije — Naslednika Brežnjeva in Kosigin?

MOSKVA, 15. okt. (AFP, AP, Reuter) — Danes ob 17. uri so začele zahodne agencije objavljati številne informacije iz Moskve o »dogodkih v Sovjetski zvezi in o razpletu, ki naj bi tem dogodkom sledil in ki naj bi vplival tudi na osebnost Hruščova«. Agencije AFP, Reuter, AP in UP javljajo iz Moskve, da je Hruščov na sinočnji seji ministrskega sveta ZSSR odstopil s položaja predsednika ministrskega sveta in prvega sekretarja KP Sovjetske zveze. Iste agencije poročajo, da zaseda centralni komite KP Sovjetske zveze. Po poročilih teh agencij je Hruščov na položaju prvega sekretarja zamenjal Leonid Brežnjev, predsednik ministrskega sveta pa naj bi po teh vesteh postal Aleksej Kosigin.

Iste agencije poročajo, da večerni list »Izvestija« ni iz-

skih voditeljev, čeravno bo Moskva jutri slovesno sprejela trojico kozmonavtov.

Radijska postaja Moskva je v poročilih ob 8.45 po jugoslovanskem času poročala, da so bivaristi Brežnjev in Kosigin ter drugi sovjetski voditelji sprejeli predsednika kubanske republike Dorticosaa. Ameriška radijska postaja pa je sporočila vest iz Moskve, čes da je sovjetski tiskovni urad pozval dopisnike iz držav socialističnega tabora, naj se zbero v svojih redakcijah, ker da bo sovjetska tiskovna agencija v kratkem objavila zelo pomembno vest.

Zahodne agencije v tej zvezi tudi poročajo, da je bilo kosilo, ki ga je sovjetska vlada priredila v čast italijanskemu ministru za zunanjo trgovino, preloženo za celih dve uri, ker so čakali na sovjetske osebnosti.

Najnovejša vesti zahodnih agencij iz Moskve, ki se sklicujejo na zanesljive vire, pravijo, je Hruščov na sestan-

Paul Henri Spaak

Spaak prispel na obisk v Jugoslavijo

Belgijski zunanji minister je bil doslej na obisku v Italiji

BEOGRAD, 15. okt. (Tanjug). Na vabilo državnega sekretarja za zunanje zadeve Koča Popovića je nocoj iz letalom prispel v Beograd predsednik vlade in zunanji minister kraljevine Belgije Paul Henri Spaak. Na letališču ga je sprejel in pozdravil Koča Popović.

RIM, 15. okt. (Tanjug). — Belgijski zunanji minister Paul Henri Spaak, ki je bil v Rimu na uradnem obisku, je danes odpoval čez Zürich v Beograd.

Ob zaključku Spaakovega uradnega obiska so objavili sporočilo o italijansko-belgijskih razgovorih, ki poudarja iskrenost teh razgovorov med zunanjimi ministroma obeh držav, Saragatom in Spaakom. Ob vladni se strinjata glede vseh obravnavanih vprašanj. Razgovori so se nanašali tudi na probleme, o katerih bodo razpravljali na bližnjem zasedanju Generalne skupščine OZN. Kar se tiče problemov Zahodne Evrope, sta bila ministra mnenja, da je treba evropsko združitev doseči na demokratičnih temeljih in da mora biti podprta za vse evropske države, ki sprejemajo načela takšne združitve.

RIM, 15. okt. (Tanjug). — Belgijski zunanji minister Paul Henri Spaak, ki je bil v Rimu na uradnem obisku, je danes odpoval čez Zürich v Beograd.

Plaza zadovoljen s sestanki

ATENE, 15. okt. (Reuter). Posredovalec OZN na Cipru Galo Plaza je povedal, da je imel zelo konstruktivne sestanke z voditelji grške vlade. Kakor je rekel, želita premier Papandreu in zunanji minister Kostasoulas prispevati k miroljubni in pravični rešitvi ciprskega problema.

Galo Plaza je dodal, da je tudi v Ankari in v Nikoziji našel enako razumevanje in željo, da bi dosegli poravnavo.

V petek bo nadaljeval razgovore s člani grške vlade.

S. KALISNIK

N. S. Hruščov odstopil

Zahodne agencije poročajo, da je Hruščov iz zdravstvenih razlogov odstopil — TASS napoveduje važne informacije — Naslednika Brežnjeva in Kosigin?

MOSKVA, 15. okt. (AFP, AP, Reuter) — Danes ob 17. uri so začele zahodne agencije objavljati številne informacije iz Moskve o »dogodkih v Sovjetski zvezi in o razpletu, ki naj bi tem dogodkom sledil in ki naj bi vplival tudi na osebnost Hruščova«. Agencije AFP, Reuter, AP in UP javljajo iz Moskve, da je Hruščov na sinočnji seji ministrskega sveta ZSSR odstopil s položaja predsednika ministrskega sveta in prvega sekretarja KP Sovjetske zveze. Iste agencije poročajo, da zaseda centralni komite KP Sovjetske zveze. Po poročilih teh agencij je Hruščov na položaju prvega sekretarja zamenjal Leonid Brežnjev, predsednik ministrskega sveta pa naj bi po teh vesteh postal Aleksej Kosigin.

Iste agencije poročajo, da večerni list »Izvestija« ni iz-

skih voditeljev, čeravno bo Moskva jutri slovesno sprejela trojico kozmonavtov.

Radijska postaja Moskva je v poročilih ob 8.45 po jugoslovanskem času poročala, da so bivaristi Brežnjev in Kosigin ter drugi sovjetski voditelji sprejeli predsednika kubanske republike Dorticosaa. Ameriška radijska postaja pa je sporočila vest iz Moskve, čes da je sovjetski tiskovni urad pozval dopisnike iz držav socialističnega tabora, naj se zbero v svojih redakcijah, ker da bo sovjetska tiskovna agencija v kratkem objavila zelo pomembno vest.

Zahodne agencije v tej zvezi tudi poročajo, da je bilo kosilo, ki ga je sovjetska vlada priredila v čast italijanskemu ministru za zunanjo trgovino, preloženo za celih dve uri, ker so čakali na sovjetske osebnosti.

Najnovejša vesti zahodnih agencij iz Moskve, ki se sklicujejo na zanesljive vire, pravijo, je Hruščov na sestan-

Pred Titovim prihodom

Na Cipru - praznik

Obisk — manifestacija solidarnosti in njegovega spoštovanja do ciprskega boja

NIKOZIJA, 15. okt. (Ciprska agencija). Potem ko je bilo objavljeno sporočilo, da bo predsednik Tito obiskal Cipr, so vse množične organizacije na Cipru objavile deklaracije, v katerih pozivajo prebivalstvo dežele, naj prisrčno in toplo sprejme jugoslovanskega predsednika. V teh deklaracijah poudarjajo, da je Titov obisk eden izmed najpomembnejših dogodkov v zgodovini Cipra.

Obisk predsednika Tita bo — kot naglašajo ciprske organizacije — dal Cipranom priložnost, da pokažejo svoje spoštovanje in ljubezen do slavnega jugoslovanskega voditelja in njegove dežele, po-budnika politike neangažiranosti, ki prijateljsko in iskreno sodeluje s Ciprom.

Cepur se ni bil objavljen program kratkega obiska predsednika Tita na Cipru, pričakujejo, da bo imel Tito več uradnih kot tudi neuradnih srečanj.

Centralni komite ciprske komunistične partije — AKEL — poziva v deklaraciji vse ciprsko ljudstvo, naj prisrčno sprejme predsednika Tita in ponovno manifestira svojo željo in trdno odločenost, da se bori za popolno neodvisnost. Ciprsko ljudstvo, ki se bori za osvoboditev iz imperialističnih okovov in za

Obisk predsednika Tita bo — kot naglašajo ciprske organizacije — dal Cipranom priložnost, da pokažejo svoje spoštovanje in ljubezen do slavnega jugoslovanskega voditelja in njegove dežele, po-budnika politike neangažiranosti, ki prijateljsko in iskreno sodeluje s Ciprom.

Cepur se ni bil objavljen program kratkega obiska predsednika Tita na Cipru, pričakujejo, da bo imel Tito več uradnih kot tudi neuradnih srečanj.

Centralni komite ciprske komunistične partije — AKEL — poziva v deklaraciji vse ciprsko ljudstvo, naj prisrčno sprejme predsednika Tita in ponovno manifestira svojo željo in trdno odločenost, da se bori za popolno neodvisnost. Ciprsko ljudstvo, ki se bori za osvoboditev iz imperialističnih okovov in za

••• Nadaljevanje na zadnji strani

Erhard za boljše odnose z Vzhodom

Kanceler se je zavzel za »resnično integrirano« zahodno alianso

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

Erhard je govoril tudi o nekaterih drugih zunanje-političnih vprašanjih. Med drugim je dejal, da je »francosko-zahodnonemška zveza nujen pogoj za evropsko politiko«. Dodal je, da je »mir in svoboda varovani samo s skupnimi prizadevanji Severne Amerike in Evrope«. Zaradi tega se je zavzel za »resnično integrirano« zahodno alianso in za spozorom o multilateralnih atomskih silah.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem parlamentu, zavzel za izboljšanje odnosov z R. Nemčije in z vzhodnoevropskimi državami. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da bo sovjetski premier Hruščov obiskal ZR Nemčijo, pri čemer je menil, da bi bila združena Nemčija »boljši partner« Sovjetski zvezi kot »razcepjena dežela«.

BONN, 15. okt. (AFP). Zahodnonemški kanceler Erhard se je danes, ko je govoril v zahodnonemškem

Delegacija SKGZ iz Trsta v Pomurju

MURSKA SOBOTA, 15. okt. — Delegacija slovenskega kulturno gospodarskega zveza iz Trsta, ki jo vodi Boris Race, se je danes sestala v Murski Soboti in Lendavi s predstavnikami skupščin obeh občin in občinskih odborov SZDL ter s predstavnikami madžarske narodnosti manjšine.

V Murski Soboti so si delegati iz zamejskega oddelka tovarno perila skurrali. Na razgovorih v Lendavi so nakazali možnost za sodelovanje in izmenjavo izkušenj med obema skupščinama področja. Tržaška delegacija je v potem obiskala lendavsko prvo osemletno in se seznanila z delovnimi pogoji prosvetnih delavcev in učnim programom ter vzornim urejenjem dvorazinske šole v Pomurju.

Včeraj je bila delegacija v Mariboru, kjer jo je vodil predsednik ZO SZDL Maribora Zvonko Čajnik. Pred tem so si tržaški gosti ogledali TAM. Delegacija se je med obiskom v mariborskem kraju zanimala predvsem za političen in gospodarski razvoj.

Sprejemi in obiski

BEOGRAD, 15. okt. — Predsednik zveza skupščine Edvard Kardelj je sprejel skupno funkcionalno lokalnih in centralnih oblasti Indije, ki proučujejo naša komunalna sistema.

Tržaško parlamentarno delegacijo je sprejel tudi podpredsednik republike Aleksandar Ranković.

Podpredsednik ZIS Milos Minic je sprejel predstavnika delegacije LR Rumunije. Pogovarjali so se o razširitvi sodelovanja med obema državama v razvoju dela sodelovanja tudi zvezi sekretar za prosveto in kulturo Jovan Višnjić in rumunski veleposlanik v Beogradu Aurel Malinca.

Član ZIS in predsednik zveza sveta za koordinacijo znanstvenih raziskovanj Avdo Hudo je sprejel sovjetskega akademika Pavla Sergejeviča Aleksandrova.

ZIS o zakonah o bankah in kreditih

Sprejeli so tudi osnutek zakona o skladu gospodarsko manj razvitih republik

BEOGRAD, 15. okt. (Tanjug). Osnutek zakona o bankah in kreditnih poslih je bil predmet zelo obsežne razprave na včerajšnji seji zveznega izvršnega sveta.

Sprito pomena kreditnega sistema za izboljšanje celotnega našega gospodarskega sistema, je zvezi izvršni svet sklenil, da se podaljša intenzivno delo pri formuliranju zakonov osnutkov o bankah in kreditnih poslih in nadaljnje preučevanje in zainteresirani faktori v gospodarstvu in zunaj njega. Osnutek tega zakona kakor tudi zakona o Narodni banki bodo predložili v preučitev tudi ustreznim odborom zvezne skupščine.

S predloženim osnutkom zakona o bankah in kreditnih poslih je predvideno, da banke kot poslovne gospodarske organizacije predvsem s svojo aktivnostjo v poslovnem odnosu s uporabniki družbene lastnine in državljanji zbirajo sredstva in opravljajo kreditne ter druge posle. Poglavito je, da skrbijo svojega varnost svojih plasmanov, zlasti za učinkovitost vloženih sredstev.

Svojo poslovno politiko bi banke zasnovale na smernicah in ciljih, določenih v družbenim planu, s tem, da bi samostojno razpolagale s sredstvi in odločale v zvezi z dajanjem kreditov. Z bankami bi upravljal družbenopolitične skupnosti in delovne organizacije, ki bi vlagale svoja sredstva v kreditni sklad banke. Odvisno od velikosti teh vlog, bi bile udeležene pri upravljanju bank. Osnutek predvideva, da bi v primeru, če banke nekaterih terjatev ne bi moge izterjati, krijele terjatve iz skladov same banke in tudi iz njenega kreditnega sklada, kar konec koncev pomeni, da bi se

zmanjšala sredstva, ki so jih vložile v ta sklad delovne in druge organizacije ter družbenopolitične skupnosti.

Pravico ustanoviti banke bi imelo družbenopolitične skupnosti, delovne in druge organizacije. Kot je predvideno, bi bile tri vrste poslovnih bank — banke za gospodarski razvoj, ki bi kreditirale investicijsko potrošnjo, komercialne banke za kratkoročno kreditiranje in banke, katerih poslovanje bi obsegalo ostale bančne in kreditne posle. Možnost pa je, da bi se posamezne banke ukvarjale tudi s posli, ki ne sodijo v njihovo pojo specialnost.

Odnosi med banko in družbenopolitičnimi skupnostmi ter delovnimi organizacijami bi temeljili na ekonomskih načelih. Kolikor bi družbenopolitične skupnosti želele, da bi banka kreditirala določene posle, bi morale zagotoviti varnost in nadomestiti morebitno razliko v obrestih, itd. Obveznost bank, da varnost svojih plasmanov iščejo v učinkovitosti vloženih sredstev, vključuje tudi spremembo njihovega odnosa do komunalne potrebe in sposobnost komitentov za vračanje kreditov in dajanje pripombe na poslovanje, kolikor ne bi bilo v skladu s smernicami in nalogami družbenih planov in splošne kreditne politike.

Sredstva za poslovanje bi banke formirale iz depozitov, ki so vloženi pri njih, iz kreditov, sredstev, ki bi jih dale na voljo družbenopolitične skupnosti, delovne in druge organizacije, kot tudi iz do-

hodkov, ki jih same ustvarjajo.

Predvidene so spremembe v sistemu obrestnih stopenj, s katerimi bi zagotovili uspešno delovanje takšnega bančnega in kreditnega mehanizma.

Osnutek zakona predlaga za Narodno banko Jugoslavije, naj bi Narodna banka s svojo aktivnostjo zagotovila enotni denarni, kreditni in razvizi sistem in vpliv federacije na tem področju. Ena izmed njenih poglavitnih nalog bi bila, da bi regulirala potrebno količino denarja v funkciji prometnega sredstva in zagotovila uresničevanje ciljev kreditne politike kot dela ekonomske politike države. Nadaljnja naloga pa mora biti, da z instrumenti kreditne politike mobilizira razpoložljive proizvodne kapacitete in tako vpliva na splošna gibanja.

Zvezi izvršni svet je sklenil, da se izplača izjemno dopolnilno nadomestilo za pšenico, katere kakovost bi bila pod 70 kilogramov hektolitra teže. To je bilo sklenjeno zaradi majhne proizvodnje take kakovosti pšenice, pridlane leta 1964, ter zaradi tega, ker ni močnega, da bi DOZ omogočil kmetijskim organizacijam zavarovanje takšnega ali podobnega rizika. S tem družba delno nadomestila dohodek kmetijskim organizacijam, hkrati pa je to spodbujala za nadaljnje povečanje in intenzifikacijo proizvodnje pšenice.

Zvezi izvršni svet je prav tako sklenil, da je treba pripraviti posebno gradivo o tem, kako zagotoviti proizvodnjo pšenice v naslednjih letih.

V popoldanskem delu se je, ki je trajala pozno v noč, je zvezi izvršni svet načelno preučeval tudi področnost osnutka zakona o skladu federacije za kreditiranje hitrejšega gospodarskega razvoja v republikah in območjih. Na seji so sprejeli ta zakonski osnutek ter osnutek zakona o republikah in območjih, ki se bodo razpravljali v prihodnosti. Osnutek bodo predložili zvezi skupščini v preučitev, da bi se nato lotili izdelave zakonih predlogov.

Po osnutku naj bi se intervencija federacije s sredstvi sklada nanašala na ozemlja socialističnih republik Crne gore, Makedonije, Bosne in Hercegovine ter avtonomne pokrajine Kosova in Metohije. Ti krediti bi prišli v postev takrat, kadar te družbenopolitične skupnosti ne bi

mogle v okviru sredstev, ki se formirajo na njihovem področju ali ki po splošnih kreditnih kanalih pritekaajo na to področje, zagotoviti njihov hitrejši razvoj, ki ustreza splošnim interesom in potrebam skladnega razvoja celotnega jugoslovanskega gospodarstva. Pokrajina Kosova in Metohija je upoštevana pri neposredni intervenciji federacije, zlasti zaradi svojega specifičnega položaja, ker zdi občutno zaostaja v gospodarskem razvoju za drugimi področji Jugoslavije, hkrati pa predstavlja relativno veliko področje.

Ozemlja, na katerih bodo s sredstvi sklada kreditirali gospodarski razvoj, so določena zlasti glede na velikost dohodka, ki se na teh ozemljih formira na prebivalca ob upoštevanju še drugih pomembnih momentov.

Velikost sredstev, ki jih bo federacija zagotovila skladu, je po osnutku določena kot stalno razmerje do skupnega dohodka družbenega gospodarstva. Tako bi bila sredstva tega sklada neposredno odvisna od velikosti dohodka družbenega gospodarstva. Izvajanje tega načela je predizirano s posebnimi določbami osnutka v alternativah.

Po prvi rešitvi, ki ji osnutek daje prednost, bi se sredstva sklada formirala iz gospodarstva v obliki posojila za kreditiranje. Predvidena je tudi druga rešitev, da bi pri spevek sklada plačevala vse gospodarske organizacije v sklopu sredstev za vrednostjo neto produkta, ki ga ostvarijo s svojim poslovanjem. Po tretji rešitvi bi ustreza sredstva v enakem sorazmerju odvajali na podlagi skupnega dohodka družbenega gospodarstva, vendar iz skupnih sredstev, s katerimi federacija sodeluje pri financiranju investicij v gospodarstvu, oziroma z izločenim ustreznim vsotam in sredstev federacije in s prenašanjem v sredstva sklada.

Konkretno stopnjo odvajanja sredstev za sklad bi določili s posebnim zveznim zakonom. Osnutek razen stalnih predvideva tudi druge virov sredstev sklada. Kar zadeva izkoriščanje sredstev sklada, je poudarjeno, da so ta sredstva namenjena za kreditiranje vlaganj, ki največ prispevajo k razvoju gospodarsko neza- razvitih republik in območij.

Sprito posebnih ciljev, za katere so namenjena sredstva sklada, je predvidena možnost, da bi sklad dajal kreditne posle, ki jih ne bi mogli izterjati, krijele terjatve iz skladov same banke in tudi iz njenega kreditnega sklada, kar konec koncev pomeni, da bi se

zmanjšala sredstva, ki so jih vložile v ta sklad delovne in druge organizacije ter družbenopolitične skupnosti.

Pravico ustanoviti banke bi imelo družbenopolitične skupnosti, delovne in druge organizacije. Kot je predvideno, bi bile tri vrste poslovnih bank — banke za gospodarski razvoj, ki bi kreditirale investicijsko potrošnjo, komercialne banke za kratkoročno kreditiranje in banke, katerih poslovanje bi obsegalo ostale bančne in kreditne posle. Možnost pa je, da bi se posamezne banke ukvarjale tudi s posli, ki ne sodijo v njihovo pojo specialnost.

Odnosi med banko in družbenopolitičnimi skupnostmi ter delovnimi organizacijami bi temeljili na ekonomskih načelih. Kolikor bi družbenopolitične skupnosti želele, da bi banka kreditirala določene posle, bi morale zagotoviti varnost in nadomestiti morebitno razliko v obrestih, itd. Obveznost bank, da varnost svojih plasmanov iščejo v učinkovitosti vloženih sredstev, vključuje tudi spremembo njihovega odnosa do komunalne potrebe in sposobnost komitentov za vračanje kreditov in dajanje pripombe na poslovanje, kolikor ne bi bilo v skladu s smernicami in nalogami družbenih planov in splošne kreditne politike.

Sredstva za poslovanje bi banke formirale iz depozitov, ki so vloženi pri njih, iz kreditov, sredstev, ki bi jih dale na voljo družbenopolitične skupnosti, delovne in druge organizacije, kot tudi iz do-

hodkov, ki jih same ustvarjajo.

Predvidene so spremembe v sistemu obrestnih stopenj, s katerimi bi zagotovili uspešno delovanje takšnega bančnega in kreditnega mehanizma.

Osnutek zakona predlaga za Narodno banko Jugoslavije, naj bi Narodna banka s svojo aktivnostjo zagotovila enotni denarni, kreditni in razvizi sistem in vpliv federacije na tem področju. Ena izmed njenih poglavitnih nalog bi bila, da bi regulirala potrebno količino denarja v funkciji prometnega sredstva in zagotovila uresničevanje ciljev kreditne politike kot dela ekonomske politike države. Nadaljnja naloga pa mora biti, da z instrumenti kreditne politike mobilizira razpoložljive proizvodne kapacitete in tako vpliva na splošna gibanja.

Pisma bralcev

Omejitev porabe električne energije

Tovariš urednik,

v torek, dne 13. t. m. ste objavili pismo dveh naših odjemalcev, ki kritično obravnavata ukrep, ki je bil izdan zato, da bi z varčevanjem in preusmeritvijo gospodinjstev na druge energetske vire, zlasti za ogrevanje, omili vpliv splošnega pomanjkanja električne energije.

V neugodnem energetskem stanju, ki je nastal zaradi izredno sušnega leta in traja lahko še nekaj časa, menim, da predlog to. Grčar, da pride v postev. Vsi naj bi namreč imeli dovolj energije za osnovne potrebe, odjemalci z večjimi zahtevami pa naj se omejijo toliko, kolikor jim to omogočijo. Sankcije ne bi bilo potrebno uporabiti. Da iz izdani ukrepi nimajo finančnega ozadja, se vidi tudi iz tega, da je, razen v odjemni skupini gospodinjstev, kot skrajni ukrep za omejitev porabe predvidena celotna prekinitev dobave električne energije.

Ne moremo se v celoti strinjati tudi z navedbami tovariške Karahmetović. V svojem pismu poudarja, da splošna lastnost električne energije kot potrošene dobrine ni, se naveduše, da uvedbo meril, s katerimi bi dejansko lahko bila prizadeta večina odjemalcev.

Edino z večjim razumevanjem stanja, zaradi katerega je bila izdana odredba za omejitev rabe el. energije, bomo lažje razumeli takšne ali drugačne ukrepe, ki niso po volji nikomur.

Inž. MARIAN OKRUPA, Elektro Ljubljana

se brezskrbno napotili loviti zadnje tople sončne žarke in si pridobivati vitamine in močjo se poskrbet za počenost ozmično. Da, poceniti! Saj naš kmetje dajejo pocenit. Razgovor, če se daleč. Kmet, pripoveduje, da je letos kar letina. Pa kaj, ko je npr. njegovo sadje tako malo vredno. Komaj po 40 din ga odkupujejo, pa še vsega odkupili ne bodo. Ista cena je veljala že pred petimi leti. Kje so že sedaj vse druge cene, za njegove prideleke pa se niso spremenile!

Tudi sam začne premisljevati, kako je to mogoče: da ima namreč pri kmetu kilogram jabolka tako majhno vrednost, ko ga odkupi zadržga in pride preko nje sadje na trg, pa je takoj cena na dvakrat višja? Marsikdo se upravlja, kakaj je tako? To ve tudi kmet, in ni mu prav, da je tako.

MARIJA VOLAVSEK, Ljubljana, Smartinska 5

Komu služi tak odgovor

Tovariš urednik,

zelo prav bi bilo, da bi javno podprli članek tovariša Guzija; ponovno namreč ugotovljamo, da imajo pri nas dobre misli, tehna kritika vse prameno same podpore, čeprav morebiti o njej ljudje precej razpravljajo. (Tako je bilo tudi ob Guzijevem članku Komu služi tako pisanje?)

S prispevkom tovariša Guzija se v glavnem strinjam, imel bi le nekaj manjših bistvenih pripomb. Upol sem, da bomo ob tem prispevku širše ozko problematičnost v našem tisku. Zato sem bil ob odgovoru tovariša Pogacnika razočaran, ker sem pričakoval vsaj objektivni odgovor in ne samo zagovor. Zagovor je napisal spretno, tako da se je izognil konkretnemu odgovoru na konkretne pripombe. Res je poudaril, da so v borbi proti zmanjševanju, lažnih amaterskih sportnikov, kult asov, pa dolgi, do podrobnosti razčlenjeni opisi grozljivih umorov itd.

Preveč bi bilo vsega za kratko pismo, ki ga lahko objavi časnik, zato bom končal. Če pa mi bo omogočeno, lahko o tem problemu sodelujem v povsem konkretni razpravi o konkretnih prispevkih v našem tisku.

LEOPOLD SUHODOLCAN, Prevalje 254

„Pisma bralcev“

so vaša tribuna

SODELUJTE!

vseh ljubimcev, ki jih je imela in jih bo še imela, nadrobni življenjski opombi, peharje, lažnih amaterskih sportnikov, kult asov, pa dolgi, do podrobnosti razčlenjeni opisi grozljivih umorov itd.

Preveč bi bilo vsega za kratko pismo, ki ga lahko objavi časnik, zato bom končal. Če pa mi bo omogočeno, lahko o tem problemu sodelujem v povsem konkretni razpravi o konkretnih prispevkih v našem tisku.

LEOPOLD SUHODOLCAN, Prevalje 254

Problemi na področju investicij — posledica kreditne politike

Sporočilo o seji predsedstva republiškega sveta sindikatov

LJUBLJANA, 15. okt. — Predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije je na včerajšnji seji razpravljalo o nekaterih problemih gospodarstva in družbenih služb, in to predvsem s stališča nadaljnjega izpolnjevanja gospodarskega sistema, stabilizacije gospodarskih gibanj in skladne ter trajne rasti realnega življenjskega standarda. To so hkrati področja, kjer bodo sindikalne organizacije in samoupravni organi v delovnih organizacijah imeli v bodoče največ nalog.

Ukrepi, ki jih je julija sprejel izvršni svet, so v skladu s stališči kongresa zveze sindikatov Jugoslavije in obsega zveze sindikatov Slovenije. To je del ukrepov, ki lahko privedejo do stabilnega gospodarstva, če jih bomo izvajali dosledno. Prizadevanja za intenzifikacijo gospodarjenja so v mnogih delovnih organizacijah že omogočila povečanje produktivnosti dela in doseganje večjih proizvodnih uspehov. Ker gre vse to v korist delavskega razreda, delovnih ljudi, sindikati podpirajo sprejete ukrepe, čeprav se zavedajo, da bi mogli biti ti uspehi še večji, če bi se sprejetim ukrepom hitreje sledili drugi.

Pri sprejemanju nadaljnjih ukrepov za izpolnjevanje gospodarskega sistema moramo doseči, da bodo kolektivni postali nosilci razvite proizvodnje. Pretirano investiranje in določene nesmotnosti nekaterih investicij so tudi posledica tega, da samoupravljali niso imeli odločilnega vpliva na nove naložbe v gospodarstvu. Centralizacija sredstev torej omejuje delovnim kolektivom možnost, da bi učinkovito gospodarili.

Predsedstvo meni, da je treba sledi med njimi ukrepe, ki jih zahtevajo izpolnjevanje kreditne politike in bančnega sistema sploh. Prevelika investicijska potrošnja in neustrezna struktura investicij sta posledici določene kreditne politike in neizpolnjevanja bančnega sistema. Od tod nekatere negativne posledice, ki jih ugotovljamo v zadnjem času. Nenehno povečevanje cen bi lahko ogrozilo rast realnega standarda. Realni standard bi hitreje raste, če bi sistem kreditiranja zagotavljal ugodnejša razmerja naložb v investicije za družbeni standard in razvoj družbenih služb.

To pomeni, da bo treba veliko več sredstev vložiti v šolstvo, socialno varstvo, kulturne zavode in terciarne dejavnosti. Za vse te naložbe bo treba doseči ugodnejše kreditne pogoje tako glede rokov vračanja kot višine obrestne mere. Občinske skupščine naj bi proučile možnosti zaradi hitrejšega razvoja stotvornih dejavnosti, možnosti za prenos pavšalnih obveznosti prispevka iz dohodka na te delovne organizacije. Upoštevati moramo, da gre za neakumulativne ali kar največjemu za nizko akumulativne dejavnosti, ki pa pomembno vplivajo na proizvodnjo in seveda tudi na življenjski standard.

Predsedstvo meni, da so ukrepi, ki naj zmanjšajo investicijsko potrošnjo — ukrepi, ki naj bi jih uresničili

predvsem z izpolnjevanjem kreditnega in bančnega sistema — pomembni za stabilizacijo cen na domačem trgu. Zmanjševanje investicijske potrošnje, torej ne osebnih in splošne potrošnje, pa bo sili delovne organizacije k sebi, da bodo začele voditi dolgoročno poslovno politiko, ki bo kot ekonomsko nujno narekovala izvoz zaradi gospodarskih organizacij samih. Šele v boju za trg si bodo delovne organizacije prizadevale stopnjati lastno produktivnost in zboljševati kvaliteto svojih proizvodov.

Z izpolnjevanjem zunanjegospodarskega sistema s stabilnimi odnosi na domačem tržišču bomo pospešili prizadevanja podjetij za večji izvoz. Takta prizadevanja kolektivov oziroma samoupravnih organov, ki jih moramo, tudi spodbujati, so še posebno pomembna, saj so si bodo proizvajalci zagotovili zadostna sredstva za nakup reprodukcijskega materiala, ki bo omogočil boljše izkoriščanje zmogljivosti in normalno poslovanje proizvajalnih delovnih organizacij.

Nestabilnost na trgu pogosto stalno zviševanje cen, kar — po ugotovitvi seje — povzroča deformacije tudi v notranji delitvi sredstev delovnih organizacij. Ugotovitve je bilo, da politiko cen v delovnih organizacijah ponekod vodi posamezniki ali ožke skupine ljudi in da odločitve izvirajo tudi nepremišljeni ali začetni ukrepi ali celo neodgovorne spekulacije. Zato bi o politiki cen morali odločati samoupravni organi. Mimo tega naj bi ti organi in sindikalne podružnice pokazale več pozornosti za stimulativno nagajevanje zaposlenih. Zaradi nedavnih ukrepov so se zmanjšali razponi med osebnimi dohodki, kar lahko privede do težav v proizvodnji. Se posebej bo potrebno uveljavljati stimulativno nagajevanje za strokovni, srednji in visokokvalificirani kader. Razlike v osebnih dohodkih, ki upoštevajo bodisi kolektivni uspeh, bodisi delovni učinek posameznika, prispevajo k uspehu delovne organizacije. Tak ukrep si nujni tudi zato, ker usmerja delovno organizacijo k prizadevanju za sodobnejšo organizacijo tehnološkega procesa, boljše organizacijo dela, racionalizacijo in boljše izkoriščanje proizvodnih sredstev.

Usklajenost spremenjenih odnosov pri delitvi osebnih dohodkov in različnih časovnih dodatkov z merili za delitev po delu so nedvomno neposredne naloge samoupravnih organov in sindikatov podjetij. To je toliko

bolj pomembno, ker bo treba tudi v bodoče in še bolj dosledno vztrajati pri načelu, da morajo osebni dohodki rasti enakomerno in skladno z večjo produktivnostjo posameznika in z boljšo realizacijo proizvodnje celotne delovne organizacije.

Med najnove ukrepe je treba šteti tudi tiste, ki bodo omogočili ustreznejšo razdelitev narodnega dohodka med gospodarstvom in negospodarskim. Prav tako je treba, da delitev med federacijo, republiko in občino upošteva, da imajo občine premalo sredstev za izpolnjevanje sprejetih obveznosti. Občani moramo zagotoviti sredstva, da bodo mogli izpolnjevati obveznosti, ki jim jih nalaga ustava.

Končno menimo, da je treba dosledno zahtevati uresničevanje določil zakona o financiranju družbenopolitičnih skupnosti, v katerem je med drugim rečeno, da je predvsem občina dolžna zagotoviti sredstva za financiranje družbenih potreb, prvenstveno pa za vzgojo in izobraževanje, za znanost, kulturo, zdravstvo, socialno varstvo in za komunalno delovanje, ter da je šele po vsem tem mogoče zagotoviti sredstva za morebitne gospodarske naložbe. Kot že rečeno, je povsem razumljivo, da je zadovoljevanje vseh navedenih potreb odvisno tudi od drugega delitve narodnega dohodka.

Med najnovejša naloga šteje predsedstvo hitrejši razvoj šolstva, kamor naj bi bila usmerjena naša prizadevanja. Treba je vzpodbujati in hkrati odločno zahtevati, da se občinske skupščine in drugi pristojni organi že v prihodnjem letu lotijo potrebnih ukrepov, ki bodo resnično zagotovili hitrejši in stalni rast materialnih osnov šolstva. Mislimo, da ni treba posebej ponavljati znanega dejstva, da šolstvo močno zaostaja za nivojem splošne materialne rasti in standarda zaposlenih v večini družbenih služb, še posebej pa za gospodarstvom.

Uresničitev hitrejši in stabilnejši rasti materialne osnov šolstva bo možno samo tedaj, ko bodo družbenopolitične skupnosti in občinske skupščine — ki so neposredno odgovorne za to — ob pomoči in iniciativi šolskih delovnih skupnosti začele realno vrednotiti delo in materialne potrebe teh delovnih organizacij. Samo tako bodo mogle šole uresničevati tiste naloge, ki jim jih nalaga družbena skupnost. Zato je treba zagotoviti za šolstvo takšno finančna sredstva, ki bodo v celoti zagotavljala realizacijo s pogodbo dogovorjenega delovnega programa vsake šole. Resnično in prizadevno reševanje problema šolstva bo hkrati krepijo in utrjuje samoupravljanje v teh delovnih kolektivih. Ker samoupravljanje ni namenjano samo sebi, je razumljivo, da bomo s tem sprostili ustvarjalno samoupravo in iniciativno vseh istih, ki so odgovorni za uresničevanje sprejetih delovnih programov.

Poslej hitrejši poštni promet

Stranke bodo same izpolnjevale obrazce

BEOGRAD, 15. oktobra. (Tanjug). — Občani bodo od 1. novembra sami izpolnjevali obrazce za pošiljanje priporočilnih pism, paketov in drugih tako imenovanih knjižnih pošilk, kot to delajo v mnogih drugih evropskih deželah.

Odpošiljalci bo dolžni vpisati samo ime in priimek ter prejemnikovo bivalne. Obrazci bodo na voljo pred vsakim okenskim poštnim uram, sicer brezplačno. To je samo ena v vrsti novosti, ki bodo s prihodnjim mesecem uvedene v poštnem prometu. V skupnosti jugoslovanskih PTT poudarjajo, da je cilj teh ukrepov skrajšati čas čakanja strank pred oknom.

Občani bodo lahko v prihodnje sporazumeli s pošto o času in kraju izročitve pošiljke. Pakete na primer bodo občani lahko proti plačilu ustrezne pristojbine oddajali tudi izven pošte. Prejemnikom bo tudi omogočeno zahtevati od pošte, da jim pošiljko dostavi nujno.

Paketov, katerih vrednost ne presega 10.000 din, ne bo treba zapечатiti in zanje tudi ne bo potrebna sprememba. Bistveno je, da bodo paketi zapirani tako, da bo njihova embalaža ustrezala vsebini in dolžini ter vrsti prevoza. Na običajnih paketih ne bo treba označiti vrednosti, marveč samo na sprejemnici. Odpošiljanje in dostava paketov bosta v prihodnje zelo hitra.

Občani bodo lahko od prihodnjega meseca z nazkazno pošiljali tudi zneske nad 50.000 din — gorja meja bo znašala 100 tisoč din. Po mednarodnih poštah nakaznicah do 150 tisoč din bodo prejemali občani denar na domu, vtem ko je bila doslej ta vsota omejena na 100.000 din. Denarne pošiljke nad 150 tisoč din pa bodo tudi v prihodnje izplačevali na poštah.

Da bi pošte pošiljke čim natančneje in hitreje dostavljale, je predvideno, da bo na vseh pošiljkih namembni kraj napisan s tiskanimi črkami. Pisma in dopisnice bo treba pošiljati ločeno od paketov: tako se bo skrajšal čas njihovega prevoza. V skupnosti jugoslovanskih PTT pravijo, da bodo pošte storile vse, da bodo občani čim lažje in čim hitreje sprejeli te novosti, nujno potrebne v sodobnem poštnem prometu. Na vseh večjih poštah je predvidena na primer uvedba informacijske službe.

Uredba govori o razpravi o poročilu o letnih konferencah je imel član IK OK ZK Makedonije Pavle Davkov.

Poskusne vožnje „Junaka“

SPLIT, 15. oktobra (Tanjug). — V ladjednici „Mosor“ v Rogirju opravljajo poskusne vožnje novega remorkerja „Junaka“, ki ga bodo zadnje dni oktobra izročili splitskemu podjetju „Brodosposak“. Remorker „Junak“ s približno 2500 KM sodi med najmočnejše ladje te vrste na Sredozemlju. Gradili so ga približno dve leti. Ladja je tudi najsodobnejše opremljena ima radar in druge naprave potrebne za sodobno plovidbo, vlačil bo ladje na odprti morjih in oceanih.

Poslej hitrejši poštni promet

Stranke bodo same izpolnjevale obrazce

BEOGRAD, 15. oktobra. (Tanjug). — Občani bodo od 1. novembra sami izpolnjevali obrazce za pošiljanje priporočilnih pism, paketov in drugih tako imenovanih knjižnih pošilk, kot to delajo v mnogih drugih evropskih deželah.

Odpošiljalci bo dolžni vpisati samo ime in priimek ter prejemnikovo bivalne. Obrazci bodo na voljo pred vsakim okenskim poštnim uram, sicer brezplačno. To je samo ena v vrsti novosti, ki bodo s prihodnjim mesecem uvedene v poštnem prometu. V skupnosti jugoslovanskih PTT poudarjajo, da je cilj teh ukrepov skrajšati čas čakanja strank pred oknom.

Občani bodo lahko v prihodnje sporazumeli s pošto o času in kraju izročitve pošiljke. Pakete na primer bodo občani lahko proti plačilu ustrezne pristojbine oddajali tudi izven pošte. Prejemnikom bo tudi omogočeno zahtevati od pošte, da jim pošiljko dostavi nujno.

Paketov, katerih vrednost ne presega 10.000 din, ne bo treba zapечатiti in zanje tudi ne bo potrebna sprememba. Bistveno je, da bodo paketi zapirani tako, da bo njihova embalaža ustrezala vsebini in dolžini ter vrsti prevoza. Na običajnih paketih ne bo treba označiti vrednosti, marveč samo na sprejemnici. Odpošiljanje in dostava paketov bosta v prihodnje zelo hitra.

Občani bodo lahko od prihodnjega meseca z nazkazno pošiljali tudi zneske nad 50.000 din — gorja meja bo znašala 100 tisoč din. Po mednarodnih poštah nakaznicah do 150 tisoč din bodo prejemali občani denar na domu, vtem ko je bila doslej ta vsota omejena na 100.000 din. Denarne pošiljke nad 150 tisoč din pa bodo tudi v prihodnje izplačevali na poštah.

Da bi pošte pošiljke čim natančneje in hitreje dostavljale, je predvideno, da bo na vseh pošiljkih namembni kraj napisan s tiskanimi črkami. Pisma in dopisnice bo treba pošiljati ločeno od paketov: tako se bo skrajšal čas njih

Posnemanja vredna pobuda

105 stanovanj za Mariborski tekstilni kombinat

V novem naselju »Greenwich« na Pobrežju je zrasel lep blok s 105 stanovanji, ki mu zaradi rahlo upognjene linije pravijo »bumerang«. Prvih 30 družin je že sprejel pod novo streho, ostala stanovanja pa bodo vseljena do konca novembra. Tako bo letos 105 družin doživelo svoj srečen dan — vselitev v lastno stanovanje.

Seveda je to le kaplja v morje potreb, le drobček koraka naprej pri reševanju najtežjega problema standarda mariborskih proizvajalcev. Če bi vsi večji kolektivi, predvsem takšni, ki ustvarjajo visjo stopnjo dohodka kot tekstilna industrija, pokazali tako vztrajno prizadevanje za stanovanjsko gradnjo, bi šli mnogo hitreje naprej. Tako pa bomo še in še ugotavljali, da stalno ostajamo na enakem stavih, najhujših psovcev za stanovanja, da živi več kot polovica mladih družin kot podnajemniki, da je vrsta delnih organizacij z manjšimi števili zaposlenih, ki sploh ne sprejemajo vlog za stanovanja, in da tudi tam, kjer vsako leto gradijo stanovanja, delijo ta glede na potrebo po strokovnih kadrih, ne pa po dejanskih potrebah zaposlenih.

Pri sedanjem, splošno uveljavljenem načinu stanovanjskega problema določene kategorije zaposlenih nimajo nobenih izredov za stanovanje. Ta ugotovitve pa ni tragična le za prizadete, marveč jo moramo sprejeti kot kritiko našega odnosa do najobčutljivejšega življenjskega problema ljudi. Med tisoči prosejcev za stanovanje so namreč le redki, ki sami ne morejo ničesar prispevati za pridobitev stanovanja. Znanost več je takšnih, ki bi pri splošni vlogi delež in bi se odrekli marsikomu, če bi si mogli s predplačili zagotoviti stanovanjsko pravico. Ker pa celotne vsote za nakup stanovanja ne premorejo, četrtine pa niti ne morejo, porabijo denar za druge nakupe in tako ostajajo na listi prosejcev za dodelitev stanovanja.

Konkno skritih rezerv puščamo zaradi takšne naše okornosti neizkoriščenih pri financiranju stanovanjske gradnje. Je pomembna dejstva, da vztrajajo stanovanjski blok Mariborskega tekstilnega kombinata. Če pred združljivost tekstilnih tovarni je bilva MTT gradila stanovanja tako, da je mobilizirala sredstva za zaposlenih, predvsem pa prosejcev za stanovanje. Uvedla je tri načine zbiranja teh sredstev — od razpisa notranjega posojila pred leti, na katerega so se pridružili 82 odstotkov članov kolektiva, do dajanja začetni kapital za gradnjo stanovanj — do sklepa delavskega sveta, da se odvaja 1 odstotek od osebnih dohodkov v sklad za stanovanjsko gradnjo, pa do predplačila na stanovanjsko najemninno, ki so ga uvedli zlasti pri zadnjem stanovanjskem bloku. Le tako je lahko podjetje, kljub temu da mu je ostajalo le malo sredstev na skladu, gradilo stanovanja.

Po združljivosti tekstilnih tovarni so lani potekale v kombinatu resne razprave o tem, ali naj se gradijo stanovanja, kajli intervencija je terjala nuje investicije v proizvodnjo, razen tega je zviševanje osebnih dohodkov močno prizadelo skladi. Vendar je sindikalna podružnica in stanovanjska komisija vztrajala pri tem, da z gradnjo stanovanj ne smejo prenehati. To so brez pridržka podprli tudi vse ekonomske enote, ki najbolj občutijo težke stanovanjske razmere svojih zaposlenih.

magal tem ljudem, da ne bo njihov stanovanjski problem ostal brezizložen? Zakaj tudi drugod sindikat ne kaže takšne zavzetosti za to področje standarda, kot je to primer v Mariborskem tekstilnem kombinatu? Zakaj ne bi to postalo delovno področje stanovanjskih skladov pri občinah skupščinah, ki bi lahko z nekoliko več iniciativno občutno povečali materialno osnovo za gradnjo stanovanj?

Prav zdaj, ko naj bi dali področju standarda prednost pred drugimi investicijami, bi morali o konkretnih premikih resneje razmisliti, kajti stanovanjski problem bo v Mariboru še dokaj časa najbolj boleča točka standarda.

J. PEŠTAL

STANOVANJSKI BLOK »BUMERANG« na Pobrežju v Mariboru je že sprejel prve stanovalce. Foto: J. Peštal

Dvajset ali trideset dolarjev

V turizmu ne bomo mogli vzdržati le enosmerne prometa

Krepitev inozemskega turističnega prometa postavljamo vedno bolj v ospredje vprašanje večje možnosti za potovanje Jugoslovancev v inozemstvo. Čeprav je za nas izredno pomemben devizni priliv, najbrž ne bomo mogli dolgo vzdržati turističnega prometa, ki bi tekkel samo v eno smer — iz inozemstva v Jugoslavijo, ne pa tudi obratno.

Po podatkih republiškega sekretariata za notranje zadeve so izdali 1. 1963 v Sloveniji 77.659 izstopnih vizumov. Od tega je bilo 15.543 službenih potovanj, ostalo pa je 62.116 potovanj, je bilo zasebnih (turističnih potovanj in zasebnih obiskov). V prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo izdanih 41.920 izstopnih vizumov (službenih 7584, zasebnih 34.336). Ta številka se nam prikaže v ugodnejši luči, če jo primerjamo s istim obdobjem leta 1963, ko je bilo izdanih 32.940 vizumov (službenih 6429, zasebnih 26.511).

V prvih osmih mesecih leta 1964 so Slovenci, ki so potovali v tujino po zasebnih opravkih, kupili v banki za 536 milijonov dinarjev tujih valut, kar zneslo približno 714 tisoč dolarjev. V istem času, to je od 1. januarja do 31. avgusta 1964, pa je znašal devizni priliv od inozemskega turističnega prometa v Slovenijo več, kot 10 milijard dinarjev, ali 14,3 milijona dolarjev. Po približnih ocenah lahko trdimo, da je gibanje potnikov na relaciji Jugoslavija—inozemstvo v nekakšnem razmerju 1:10 v korist inozemskih potnikov.

Če pa preskočimo okvir skupnih števil in si ogledamo takšen turizem na »sterenu«, potem ugotovimo še marsikaj, kar bi težko spravili v okvir normalnih pojmov o turističnih potovanjih.

Z 20 dolarji, kolikor jih sme vzeti Jugoslovanci s seboj, kadar potuje v inozemstvo, bo mogoče lahko prebiti v tujini 3 do 4 dni. Če bo hotel ostati več, bo moral se preročno zategniti pas. Zato prihaja do številnih drobnih protizakonitih dejanj — tihopostnih manjših vsot valute in blaga in v mnogih primerih do nečednega početja v obliki trgovanja z najrazličnejšo šaro na tržnicah v mestu, ki nam, kot na primer v Trstu, povzroča jezo kar nacionalno sramoto. V nič boljšem položaju ni so potovalne agencije, ki or-

ganizirajo potovanja v inozemstvo. Z 20 dolarji na osebo lahko priredijo kolikor toliko dostojen izlet do Rima, Milana, Innsbrucka, Dunaja... Nekoliko ugodnejši je položaj glede potovanj v vzhodne države, za katere je lahko devizna kvota v posameznih primerih tudi nekoliko večja. Ljudje, ki se udeležujejo skupinskih potovanj, se neštetokrat pritožujejo nad pomanjkljivimi aranžmaji (premalo hrane, včasih tudi samo en obrok), slabimi uslugami v hotelih, predolgimi vožnjami in premajhno gotovino, ki jo dobijo v tui valuti. Vendar pa tudi potovalna agencija ne more z 20 dolarji delati čudežev. Izbrati mora pač ceneje hotele, omejevati število obrokov in podobno, če hoče pokazati potnikom čimveč.

Težko pa si je zamisliti, da bi lahko potovalna agencija organizirala pod takimi pogoji potovanja na daljše relacije. Delež, ki bi bil za število jugoslovanske turistične zveze privlačno, kot na primer Skandinavijo, Veliko Britanijo in podobno, so nam praktično nedosegljive zaradi nizke devizne kvote.

Nekatere potovalne agencije so zato že predlagale, naj bi devizno kvoto zvišali vsaj za skupinska potovanja od 20 na 30 dolarjev. Drug predlog je bil, naj bi potovalnim agencijam odobrili neki določeni znesek v tui valuti in jim prepustili, da v tem okviru same odločajo, koliko bodo porabile na osebo za to ali ono potovanje. Pri 30 dolarju zatrjujejo, da bi s tem potovanja na osebo lahko organizirali boljše, daljša in kvalitetnejša potovanja.

V Sloveniji znaša devizni odziv za potovanja v inozemstvo v prvih osmih mesecih letošnjega leta komaj 5 odst. deviznega priliva od turizma. Takšnega nesorazmerja najbrž ne bomo mogli dolgo vzdržati, ker si je nemogoče zamisliti, da bo teška turistična reka samo v eno smer. Če bomo hoteli razviti takšen

turizem, kakršnega imajo turistično visoko razvite države, potem bomo morali tudi razširiti možnosti za potovanja naših občanov v tujino.

Turistične agencije v inozemstvu, ki pošiljajo goste v Jugoslavijo, čedalje bolj pritiskajo na naše agencije, naj vendarne že prično pošiljajo več jugoslovanskih turistov v njihove države. Očitajo nam, da se jih poslužujemo samo zato, da nam pošiljajo goste, medtem ko nimajo od naših turistov nobene koristi. Prav tako tudi ne moremo v nedogled terjati od naših občanov, da sprejemajo tuje turiste, ne da bi poznali njihovo mentaliteto, vedeli za njihove navade in bili seznanjeni s kvaliteto storitev, kakršno terja inozemski gost za denar, ki ga je pripravljen plačati. Gre navsezadnje za tako imenovano turistično vzgojo prebivalstva, ki je najbrž ne bomo mogli doseči

NIKO ISAJEVIĆ

Mnenje in kritika

Vzroki vinske »krize«

V sestavku v tej rubriki »Da ne bomo vina uvažali« je Franc Tomažič, sekretar KVZ Vipava, prav zapisal, da sedanjih težav pri odkupu grozdja in vina od zasebnih vinogradnikov ne more odpraviti le zadržki; nekaj mora storiti tudi gostinstvo in občinske skupščine, pa še nekateri drugi organi. Ker pa te predlogov ni nadrobneje utemeljil, se bojim, da jih bodo pristojni organi spregledali. To pa bi bila velika škoda, kajti tako se odpravljanje problema, vinske krize na nekaterih vinorodnih območjih in naraščajočih težav vseh vinogradnikov, ne bi pomaknilo niti za korak naprej.

Morda bodo pristojne organe spodbudili k javni razpravi o teh vprašanih konkretnih podatkih, čeprav ne z višjega območja, ampak z območja vzhodne Slovenije. Razlike med pridelovalnimi stroški oziroma odkupnimi cenami in prodajnimi cenami v gostišnih so namreč podobne. Stajarske vinograde — zasebne in družbene — trenutno se rešuje iz stiske, da v kletih ni preveč lanskega pridelka, le kakovost vin, ki pa je pogojena s krajevnimi naravnimi razmerami. Kakovost njihovih vin, ki jih je moči prodajati po višji ceni kot vipavskega, pa ne povečuje domače potrošnje — delno

si pomagajo z izvozom. Vzemerljivo pa je to, da je njihovi čisti dohodek iz vinogradov iz leta v leto manjši, kajti že nekaj let prodajajo vino po enaki ceni, čeprav pridelovalni stroški rastejo zaradi rasti cen reprodukcijskega materiala in investicijskih vlaganj ter zviševanja osebnih prejemkov delavcev, ki se vedno precej zadržujejo za povprečjem v vsem gospodarstvu. Tudi oni menijo podobno kot vinogradniki na vipavskem območju.

Na Pomurskem seimu v Gornji Radgoni je gostinstvo podjelo prodajalo pri točnini mizi po 500 dinarjev liter tiskega vina, ki mu ga je pridelovalec — družbeno posestvo — dostavil v točilnico z lastnim prevozom po 235 dinarjev liter. Pridelovalec vina je dobil za obdelovanje vinograde, uporabo različnega reprodukcijskega materiala, trgatve, enoletnega vina v lastni kleti, amortizacijo vinograde in vinske kleti ter vsega drugega, kar je potrebno pri proizvodnji vina, ter zraven še za prevoz vina do točilnice mnogo manj kot gostiške marže in občina prometnega davka. V ceni 235 dinarjev je bilo vse tujih tudi 20 dinarjev družbenih dajatev, kar so pa lanskim predpisih pridelovalci vina morali plačati ob spravilu pridelka. Marža gostišča in davčine so torej znesle 137 odstotkov na priznane pridelovalne stroške vinogradnika — družbeno kolektiv, čeprav so vino točili le pri točnini mizi in torej ni bilo potrebnega mnogo strednjega osebja. V boljših gostiških pa takšno vino prodajajo že za 100 ali 200 dinarjev dražje.

Pred vojno in tudi precej časa po vojni razlika med odkupni in prodajno ceno vina v gostiških ni bila tako velika. Včasih so boljša gostišča prodajala vino po približno dvakrat tako visoki ceni kot vinogradniki. Zakaj ne moremo tudi danes doseči podobnega razmerja v ceni? Zakaj se v tej razpravi, ki je v zadnjih mesecih zajela širok obseg, ne bi javno oglašili tudi stališč ali težav? Zakaj ne bi občinske skupščine javno povedale svojega mnenja o občinskem prometnem davku na vino, oziroma kaj odra, da se ne znižajo? Zakaj meljčijo, ko se vinogradniki in potrošniki jezijo na njih? Z resnimi prispevki k takšni razpravi bi gotovo lahko mnogo prispevali k razrešitvi tega vprašanja.

Ne tako maloštevilni takšni in podobni pojavi v industriji nam ilustrirajo globoino nastalih nesorazmerij. Najti metode za njihovo reševanje ni niti malo preprosto, in to iz dveh razlogov. Prvič, ker dandanes praktično nimamo skoraj nobene opore niti za analize niti za formiranje odnosov med panogami, razviti mi in nerazviti, med ekstraktivno in predelovalno industrijo, med industrijo in kmetijstvom. Drugič, ker so ta nesorazmerja tolikšna, da je — najmlajše rečeno — negotovo, kakšne bi bile posledice, če bi se absolutno ravnali po teh načelih in izgradnji ekonomskega sistema, četudi prav ta načela lahko dajo končne rešitve.

(Se nadaljuje)

Ekonomika politika: Poenostavljeno to pomeni, da bi bilo sredstva za splošne družbene potrebe in za del razširjene reprodukcije, torej akumulacije, treba zagotoviti z obdavčenjem zaslužkov delavcev, ne pa z obdavčenjem osnovnih sredstev, in sicer toliko prej, ker je že sprejeta politika, da razširjeno reprodukcijsko prenosimo na neposredne proizvajalce.

Bakarić: Glede instrumentov nisem šel tako daleč, vendar sem v razmišljanjih prišel do sklepa, da bi nam na tej poti, na kateri najhitreje premagujemo vse vrste disproporcij, bolj ustrežal instrumentarij, ki zagotavlja, da bo nakup strojev cenejši kot pa zaposlovanje novih delavcev. Ta del fiksnega kapitala je pri nas namreč slabše razporejen in ekstenzivna proizvodnja je zaradi tega lažje rentabilnejša. Celoten

Izvoz tekstilnega kombinata

Devetmesečni plan izpolnjen s 123 %

Tekstilna industrija mariborskega okraja — glavni sedež ima pri tem Mariborski tekstilni kombinat z več kot 6000 zaposlenimi — je letos med najuspešnejšimi industrijskimi vejami tako v izpolnjevanju predvidene dinamike proizvodnje, kot v izvozu svojih izdelkov. Medtem, ko so ostale industrijske panoge v zadnjih mesecih zaradi objektivnih težav zniževale proizvodnjo, je ta bila v tekstilni industriji za 3,6 odst. nad planirano dinamiko, čeprav so tudi imeli težave v preskrbi s surovinami in delovno silo.

Razmeroma visok je tudi delež tekstilne industrije v izvozu. Pomemben uspeh je dosegel Mariborski tekstilni kombinat, ki je izpolnil devetmesečni plan izvoza s 123 odstotki (kumulativno) in bo po vsej verjetnosti še ta mesec dosegel svojo letošnjo izvozno obveznost. Izvozniki asortimenti obsegajo bombažne, stanične, sintetične, volnene tkanine, razne vataline in lesene kotvice.

Na uspešen izvoz je vplival predvsem zadovoljivi start, saj so že januarja dosegli in presegli predvideno količino izvoza, zahvaljujoč dobrim pripravam za novo gospodarsko leto. Pomanjkanje reprodukcijskega materiala in nekaterih surovin, ki grozi v zadnjem času, pa utegne tekstilno industrijo postaviti ob koncu letošnjega leta v neprimerno slabši položaj od lanskega leta, kar lahko povzroči stagnacijo proizvodnje.

Mariborski tekstilni kombinat si v veliki meri zagotavlja potrebne surovine in reprodukcijski material iz uvoza z deviznim samofinansiranjem (60:40), vendar navzlic uspešnim prizadevanjem za večji izvoz ostaja brez potrebnih sredstev, ker ustvarjene devize pogosto niso likvidne. Povečanje deviznih sredstev si vse bolj zagotavlja tudi z izvozom kvalitetnejših, oplenjenih tkanin. Tem prizadevanjem je prilagojena investicijska politika kombinata — prehod na modernije proizvodne postopke, na izdelke z večjo stopnjo obdelave. Letos aktivirani nova betilnica in mercerizirna sta prva izmed obratov, ki že izdatno prispevata k temu cilju. Pripravljeni so tudi že kompletni načrti za novo centralno oplemenitilnico.

(jp)

SVEŽE, BELO — OSKARJEVO DELO!

Pošljite tudi vi 5 žetonov in sodelujte v nagradnem žrebanju — sredi decembra izberite kaj želite:

1. Zlatorskovo kolekcijo
2. Garnituro za gospodinjstvo
3. Otroške igrače (za dečka ali deklico)

Izidi bodo objavljeni v

„Ned. dnevniku“, „Borbi“

in VUS-u“ konec decembra.

Žetone z željo pošljite:

»OSKAR«

Zlatorskog MARIBOR

Simbol povojnega razvoja

Pred 20-letnico osvoboditve Beograda

Beograd bo praznoval obletnico svoje osvoboditve z mnogimi prepričljivimi uspehi, med njimi pa je eden največjih vsesektor gradnja Novega Beograda.

Novi Beograd je dandanes sodobno urejeno mesto na levi obali Save, v katerem živi okrog 60.000 prebivalcev. Odklikuje se z živahnimi in modernimi poslopji, širokimi bulvarji ter številnimi zelenimi površinami. Mesto bo v naslednjih sedmih letih sprejelo še 115.000 novih prebivalcev. Vzniknilo je v prvih povojnih letih in močvirnatem in skoraj povsem neseljenem zemljišču, zdaj pa je najmodernejši del Beograda in njegov najlepši povojni uspeh. Doslej so zgradili v Novem Beogradu okrog 10.000 stanovanj, več javnih in drugih objektov, 15 km glavnih in 23 km notranjih cest, zelena površina pa presega deset hektarov. Da bi ustvarili podlago za razvoj novega mesta, je bilo treba nasuti okrog 13 milijonov kubnih metrov peska, povprečno 3 m visoko. Prav tako ne smemo pozabiti na utrudljivo delo pri urejanju električnega, vodovodnega in drugega omrežja in pri gradnji številnih toplovodov, tako da bodo iz centralne mestne toplotne ogrevali vsa poslopja.

To večletno prizadevanje je naposled dalo plodove. Dandanes lahko obiskovalec občuduje tipe stan, bloke, trgovine, šole, restavracije, zdravstvene domove itd. Občudovati je mogoče veličastno poslopje CK ZKJ in drugih družbenopolitičnih organizacij, zgradbo zveznega izvršnega sveta oziroma zvezne skupščine, poslopje bodoče moderne galerije, novega hotela »Jugoslavija«, ki bo največji pri nas, itd. Se zmeraj le tu gradbišče, na katerem delajo brez prestanka in kjer bodo zgradili še veliko novih objektov.

Tako bodo zgradili novih 25.000 stanovanj, in sicer v naslednjem sedemletnem razdobju, poslopja muzeja revolucije in državnega arhiva, elektroinženjske fakultete, velike toplotne, poslopja za številne prosvetne in zdravstvene ustanove, športne objekte itd. Uredili bodo trge in zgradili okrog 10 km glavnih cest, širokih od 9 do 30 m, in okrog 300 km notranjih cest. Pozornost zbuja tudi gradnja avtomobilske ceste »Bratstvo in enotnost«, ki pelje skozi Novi Beograd, gradnja nekaj mostov čez Savo in Donavo, ureditev 15 km obale in gradnja velikega jezera na ustju Save in Donave.

Ta del Beograda se postopoma pripravlja na sprejem približno 250.000 prebivalcev. Postal bo središče glavnega mesta in njegov najmodernejši del, hkrati pa tudi simbol povojnega razvoja našega glavnega mesta.

Jugoslavijo družni družbeni progres in ne idila zgodovine

Intervju uredništva »Ekonomske politike« z dr. Vladimirom Bakaričem

(Nadaljevanje)

Ekonomika politika: S pojmom določena cena ne mislite predpisane, dekretirane cene in dekretiranega razmerja med cenami?

Bakarić: Ne, nikakor ne. Prav to pa terja temeljitše obdelave tem našega razvoja. Ni treba, da ustvarjamo profit v tistih panogah, kjer ga ustvarjajo vsi svetu. To lahko prenesemo na drugo podlago. Nesreča je je prav v tem, da poskušamo nenakomernosti, ki jih je povzročil stari sistem, razreševati s stari metodami. Resda novih izdelanih receptov ni, gre pa za to, da bi morali staro lotevanje problemov, staro metodologijo za reševanje vseh teh vprašanj tako onemogočiti v pozitivnem smislu, da se ne bi vračalo stariu.

Ekonomika politika: Oprosite, da vztrajam pri cenah. Za našo prakso je ravno značilno nenehno prizadevanje, da bi s spremembo teh ali onih cen uvedli nove odnose v delitev. V to prakso so di tudi upredlaganje računov, o čemer ste upravičeno govorili z nejevoljo. Toda pri tem vztrajamo, čeprav praksa kaže, da s preprostimi spreminjanjem cen ni mogoče spremeniti resničnih odnosov, niti izboljšati proizvodnje, katekolo panoge. Če bi radi spremenili položaj kmetijskih ali surovinskih proizvajalcev (in to je pravzaprav položaj nerazvitega), potem tega ni mogoče doseči s preprostimi prenašanjem cen in ponovno delitvijo s predpisanimi cenami in z raznimi subvencijami.

Bakarić: Delal bi, da je to povsem brezpredmetno, kolikor nemara celo ni na eni strani izraz lastne nemoči, na drugi pa služi le kot opravilo za vse to, kar je zraslo in se obdaja na administrativni preročni delitvi sredstev. Vendar je prav ta, ko treba razumeti, da napredna industrija ni mogla ob zastojakarski hranici in vmenih surovinah. To je prav tako velika iluzija. Ali se prav izvozna hrane in surovin ne bo razvijala — zaradi nizkih cen, bodisi bodo v takem primeru proizvajalci surovin in hrane šli na svetovni trg in tam prodali svoje blago. Oboje se pri nas praktično ne dogaja. Zagrebška industrija je poskušala povzdigniti glas, ko je znanjalec nekaterih domačih surovin, ker so jih pač izvozili. Res, v tem nastopanju na svetovnem trgu je nekaj učelnega, ker smo zaradi plačilne bilance prisiljeni stimulirati sleherni izvoz, torej tudi izvoz surovin in hrane, čeprav nam oboje je pravzaprav primanjkuje. Vendar pa ravno ta pojav priča o tem, da nadaljnji razvoj industrijske proizvodnje ni mogoče pri nizkih cenah surovin in hrane.

Po drugi strani sta življenjski standard in akumulacijska stopnja, to je absorbijska moč trga, objektivno dana. Resda to spreminjanje in življenje tudi. Vendar dokler imamo določeno strukturo proizvodnje in določeno raven produktivnosti, je to objektivno dano. Spreminjanje delitve v dinarjih ne pomeni spreminjanja notranjo kvaliteto proizvodnje. Edini izhod je

povečanje družbene delovne produktivnosti, intenzifikacije proizvodnje, ustvarjanje industrije, ki bo na podlagi svoje produktivnosti zmožna zagotavljati tudi zaslužke, ki bi lahko prenesel drago hrano in omogočil nakup dragih surovin.

Ekonomika politika: To pomeni, da smo že zdavnaj v položaju, ko je hitrejša povečanje delovne produktivnosti na zaposlenega treba upoštevati kot temeljno nalogo tako politike razvoja kot gospodarskega sistema.

Bakarić: Da, vendar je problem v tem, kako se lotiti sistema. Tudi zdaj spreminjanje mo sistem gospodarjenja s stališča centralizacija — decentralizacija. Nekoliko poenostavljeno rečeno, gre za to, ali imamo oblast sam ali pa pet ljudi. Toda idejna baza, baza družbenih in ekonomskih odnosov, se pri tem ne spreminja. In analogno temu, kar smo delali napak v centralističnem sistemu, delamo zdaj napako na širšem področju, da ne nekoliko hitreje spoznavamo, da so to napake.

Ekonomika politika: Ker je samo s hitrejšim povečanjem delovne produktivnosti mogoče reševati temeljne probleme naše ekonomike, med katere sodi tudi hitrejša izboljšanje položaja proizvajalcev surovin in hrane, s tem pa tudi manj razvitih kmetijev, potem je treba sistem začetni graditi vod spodaj, od začetni gradnje, ne pa na podlagi dajanja večje materialne baze samoupravljanju, kar ni nič drugega kot etatistično-administrativno lote-

vanje problemov v zvezi s sistemom. Pri tem novem pristopu bi morali pomeniti delovna sredstva.

Bakarić: Svoječas sem bil prišča obresti na osnovna sredstva. Ta instrument vsebuje mnogakaj pozitivnega. S stališča tega, kar potrebujemo zdaj v našem gospodarstvu in v razvoju, vendar nam vzpostavljena razmerja med cenami za umetna gnolija, traktorje, delovno silo in pšenico ne dopuščajo, da prekoramo 50–60 metrskih stotov. Ta pridelek dosežemo brez veliko truda in kaže, da se na tej ravni proizvodnje več zasluži.

Ne tako maloštevilni takšni in podobni pojavi v industriji nam ilustrirajo globoino nastalih nesorazmerij. Najti metode za njihovo reševanje ni niti malo preprosto, in to iz dveh razlogov. Prvič, ker dandanes praktično nimamo skoraj nobene opore niti za analize niti za formiranje odnosov med panogami, razviti mi in nerazviti, med ekstraktivno in predelovalno industrijo, med industrijo in kmetijstvom. Drugič, ker so ta nesorazmerja tolikšna, da je — najmlajše rečeno — negotovo, kakšne bi bile posledice, če bi se absolutno ravnali po teh načelih in izgradnji ekonomskega sistema, četudi prav ta načela lahko dajo končne rešitve.

(Se nadaljuje)

Po sklepu sveta delovnega kolektiva prodamo zaradi opustitve voznega parka

osebni avtomobil

F I A T 1100

(letnik 1959, prevoženih 120.600 km, karamboliran) v voznem stanju. Ponudbe z navedbo kupnine pošljite na naslov:

Dolenjski list — Novo mesto, p. p. 33 9797

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

Industriji modne konfekcije „SLAVONIJA“ - Osijek

razpisuje za svojo NOVO PRODAJALNO V LJUBLJANI delovna mesta za:

— POSLOVADJO prodajalne — PRODAJALCE — trgovske pomočnike

Za delovno mesto poslovođe se zahteva strokovnost visoko kvalificiranega delavca s 3–5-letno prakso v konfekciji na delovnem mestu poslovođe, medtem ko naj imajo prodajalci strokovno izobrazbo kvalificiranega trgovskega pomočnika v konfekciji ski stroki s prakso od 1–3 let.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev in navedbo kvalifikacije naj interesi pošljijo organizacijsko-kadrovskemu sektorju podjetja »Lesnina« — Ljubljana, Titova c. št. 97. 9813

Upravni odbor Rudnika kaolina Črna-Kamnik

razpisuje prosti delovni mesti za:

— RUDARSKA TEHNIKA za jamomerska dela pogoji: diploma o dokončanem rudarskem oddelku TS

— OBRTNEGA BOLNIČARJA oz. bolničarja za pomoč v obratni ambulanti in kontrolo bolnikov pogoji: srednja medicinska šola

Za obe delovni mesti osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Ponudbe pošljite upravnemu rudniku v Kamniku — Medvedova 23, do 31. 10. 1981 9816

Krhka zveza

Ko je novi predsednik bolivijske republike, general René Barrientos Ortuño pred izjavil, da je pripravljen na boju proti predsedniku Pazzu Estenssoru, se je tudi na ven pokazalo, kako nevarna kriza je vznikla v Boliviji. Spor v najvišjem državnem vodstvu ima namreč globoke korenine, ki segajo vse do revolucije 1952. leta in predsednik Paz Estenssoru je začel svoj tretji predsedniški mandat v kraj tečajnih pogojih.

V Boliviji, deželi z enim najnižjih dohodkov na prebivalca v Latinski Ameriki, z največjo smrtnostjo otrok, podhranjenostjo in odvisnostjo od fluktuacije cen surovinskih na svetovnem trgu (bolivijski kositer), so pred dobrimi desetletji leti izvedli revolucijo, kjer se je v nasprotju z latinskoameriški revolucijami resnično nekaj spremenilo. Rudarji, kmetje in srednji sloj so se združili v Movimiento Nacional Revolucionario in protidemokratsko in protimperialistično zvezo in odločno pomešili vsaj s prvimi. Ko pa je bil dosežen ta cilj, se je pokasala vsa raznolikost MNR, ki je najbrž prespal ves na daljnjih letih in ni bil dovolj sovelen kot politična sila odločne priprave na napredku dežel.

Kmečko prebivalstvo, med njimi zlasti do revolucije hud zapostavljen indijanci, so z agrarno reformo dobili zemljo in si tako gneto kot socialno močno opomogli. Svoje perspektive vidijo še naprej v politiki Paza Estenssora in so mu brezpolgno vodni, Obožovalci Nacionalne federacije Nacional de Campesinos je tudi v celoti podprla Paza Estenssoru v političnih in tudi oboroženih spopadih z rudarji in rudniških kosa.

Rudarji, ki tvorijo veliko večino bolivijskega prebivalstva so po revoluciji pričakovali veliko, dobili pa malo. Inflacija in zastarele rudniške naprave niso bile najboljše osnova za vzvišanje življenjske ravni in nezadovoljstvo z Estenssoro politiko je bilo med rudarji vedno večje. Upri pa so se tudi nameravali modernizirati nacionalizirani rudniki, s katero bi znižali proizvodne stroške in omočili prodajo kositra z večjim dobičkom. Modernizacija ni šla rudarjem v račun, ker bi mnogi izmed njih prišli na seznam odvisne delovne sile. Na kmetje pa niso bili ugodni pogojem, ki jih nudi Estenssoro vlad.

Nezadovoljstvo in nasprotovanje vlad je izkoristili opozitivni rudarški veljaki in nekdanji bolivijski podpredsednik Juan Lechin. Z nemi sredstvi si je pridrževal, da bi na minulih volitvah spodenel Paza Estenssora, kar pa se mu ni posrečilo. Juan Lechin, nekdanji predsednik Bolivije Hernán Siles Suazo in drugi nasprotniki Estenssore politike so se zdaj odločili tudi za nezakonita sredstva v boju proti Pazu Estenssoru. Ko se prejšnja mesta je bilo skisati celo o zaroti, ki naj bi nastala v Estenssoru postavlila na vodstvo države časno junto pod predsedstvom Hernán Siles Suaza. Paz Estenssoro je opravil z zarotniki na presenetljivo lep način. Večino je poslal v izgnanstvo in padla ni niti ena glava, tako da so nekateri komentirali celo pisali, da si je Estenssoro izmislil zaroto, kar se je hotel na lep način izmisliti nasprotnikom.

Zadovoljeni ni danes niti srednji sloj, ki je prav tako socialno v revoluciji 1952. leta. Upal je, da bo prevel višje finančne in latifundistične aristokracije, vendar je bil v teh pričakovanih razočaran.

Revolucija je dobesedno pomešala z vojsko in po 1952. letu je nastala popolnoma nova armada. Njen poveljnik je bil do tedaj voljen René Barrientos Ortuño. Ker je Paz Estenssoro izgubil precejšen del podpora MNR, si je moral poiskati druge stebre svoje politike. Odločil se je za vojsko, račun za podporo pa je bil velik, če je hotel tudi veliko doseči: predvsem vzvišanje nacionalnega dohodka, in to v tesnih pogojih inflacije in nezadovoljstva. General Barrientos je postal podpredsednik republike in vojska je ostala dobila velik vpliv na bolivijsko politiko. Svoj glas je dajala tudi ob zaroti prejšnjega meseca, Barrientos, ki ima velik vpliv v vojski, je izjavil, da se ne strinja z Estenssorovimi ukrepi (izjemno steno, cenzura), zdaj pa celo izjavlja, da je pripravljen na boju s predsednikom. Ozadje te pripravljenosti pa je očitno globlje: moč in vloga močne in disciplinirane kmečke milice, gerila nezadovoljnih utrujen, vojska, ki je bila dolgi sicer zvesta Estenssoru, čeprav je zmeraj nekoliko omovala, je — kot se zdi — tako postala jeziki na tehnični današnjega položaja v Boliviji.

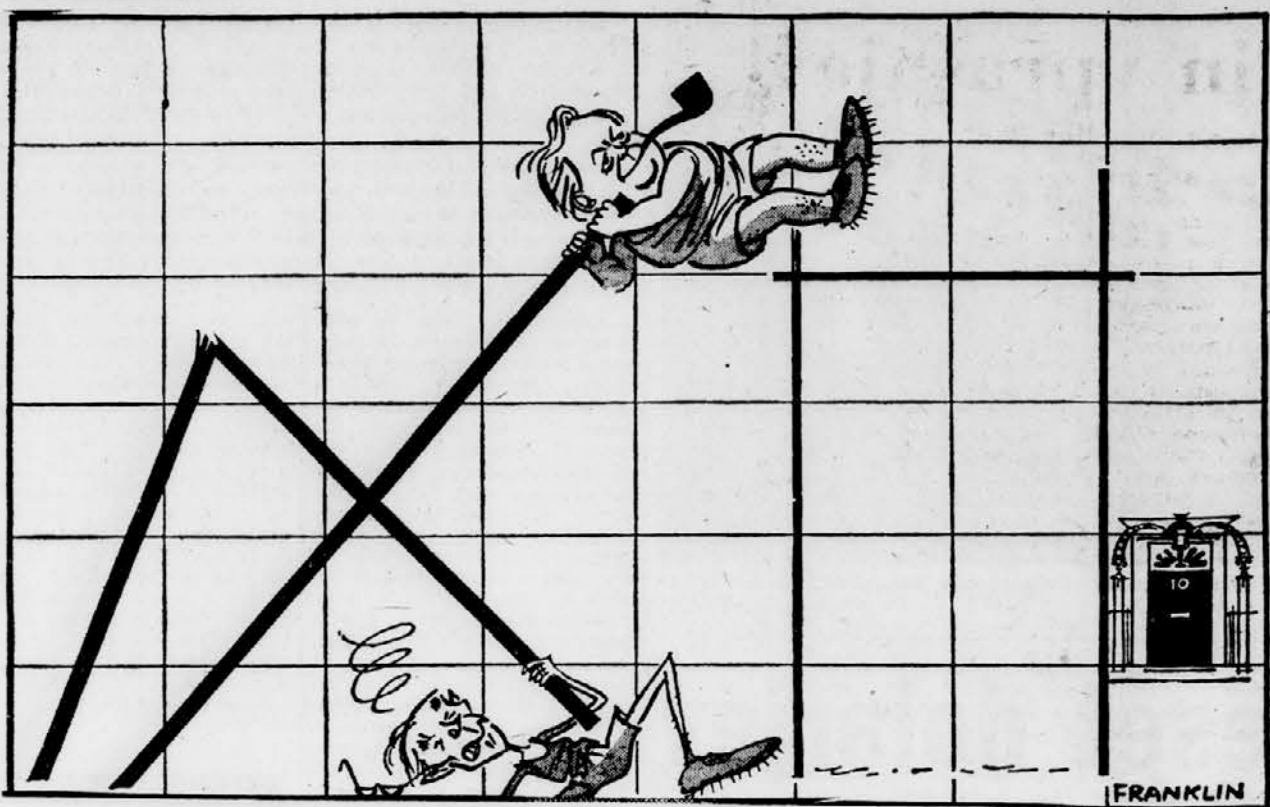
B. KOVAČ

OB SOBOTAH

DELO

V VEČJEM OBSEGU

FRANKLIN. „VOLIMPIJSKE IGRE“

Zadnji Gallupovi rezultati pred volitvami kažejo na zmago laburistov. —Daily Mirror— London

Kraji in ljudje ob Baltiku

Mesto moderniziranih tradicij

Samo primer: katedrala v Rigi so obnovili do zadnjega križčka — V njej prirejajo čudovite koncerte — Mesto zvečer ne zamre

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Na večer pred odhodom iz Tallinna v Leningrad in od tam v Rigo sem se razgovarjal z nekim kolegom iz Zveze estonskih novinarjev o vtisih iz Estonije. Dejal sem, da je od vsega, kar sem videl, napravil name največji vtis hiter razvoj na vseh področjih v zadnjih letih. Nasmehnil se je in dejal: »Pri vsem, kar ste videli tu in kar boste še v Latviji in Litvi, skušajte razumeti, kaj pomeni leto 1953. Če boste razumeli to, boste razumeli mnogo.«

Teh besed sem se spomnil že takoj naslednji dan, ko sem bil z mesta preko Daugave (mi ji pravimo Zahodna Dvina) odprl prvi pogled na panoramo Rige. V starem delu mesta, visoko nad vsemi drugimi zgradbami, dviglo ogromno poslopje Akademije znanosti, ki je veren primer neprijetne, brutalne in neokusne arhitekture iz časov stalinizma, ko so z raskošno monumentalnostjo hoteli tudi na zunanjo ovekovečiti golo silo, brez poslušna za človeka.

Nisem pretiran občudovalec starih zgradb, ki so le prevečkrat lepe samo zato, ker so stare, in ob kakšnem srednjem kupu kamena mi je namesto občudovanja bolj žal ljudi, ki morajo stanovati v njem, vendar je tisti tortasti neobčutljiv v vsakem pogledu ponesrečen. Prvi sploh ne sodi v zaokroženo arhitekturo, niti podobno mesta, razen tega niti sam zase še zdaleč ni lep, povrh pa se neprijetno spominja na čase, ki bi jih vsi najraje pozabili.

Skoda: Riga je lepo mesto in ne zasluži, da se obiskovalca že ob prvem srečanju predstavi na tak način. Sicer pa pozneje začeti vtis izgine, pred mnogimi drugimi, bolj prijetnimi. Čeprav tudi v Rigi — kot še nikoli poprej — ni srečal človeka, ki bi bil navdušen sprito tega, da lahko živi v kakšni nekaj stoteletni stari hiši, pa je vendar treba priznati, da imajo stara mesta, prav zaradi tega, ker so stara, nek poseben čar. Z ozkimi ulicami, okrašenimi pročelji hiš, nekam zasajenimi vaze in preteklost, delujejo pomirjujoče in toplo.

Tev napravila v polmračni, nabit polni cerkvi, je bil izreden, toliko bolj ker je okoli zares avtentično. Katedrala se zelo skrbno restavirala, ter v njej ohranila vse, do najmanjšega križa in napisu, tako da ne pušča neprijetnega vtisa, kot da so hoteli za vsako ceno izbrisati košček nezelenih tradicij. Spremenili so le namen in mislim, da ne na slabše.

Sploh Riziški skrbno hranijo svoje tradicije in jim hkrati skušajo dati sodobno vsebino. Nikjer v Sovjetski zvezi se še nisem srečal s tolikšno navezanostjo na ljudsko umetnostno izročilo, ki bi ga hkrati tako moderno in svojostno uporabljali. Notranjščina restavracij, kavarn, dvorani, postaj in drugih javnih prostorov je presenetljivo okusno opremljena in okrašena z modernimi stiliziranimi ljudskimi motivi. Kar se čisto estetske opreme Rige — že prej sem se o istem prepričal v Tallinnu, pozneje pa še v Vilniusu — dokaj presega Moskvo in druga mesta.

Kar se mestnega vtisa tiče, bi to lahko raztegnili tudi na druga področja. Tu je mnogo več lokalov, postrežba v njih je tudi v trgovinah pa je precej boljša kot v Moskvi. Mesto zvečer ne zamre, ampak nasprotno zaživijo: ulice, parki in lokali so polni ljudi. V središču mesta, na trgu nasproti hotela »Riga« stoji velika, kakšne 4 metre visoka stariška ura, ki slovi kot tradicionalno mesto »randjeve«.

Zvečer se tu odvija prava modna revija, kajti mlade Rizičanke in Rizičani (pa tudi stariši) mnogo dajo na svojo zunanjo podobo. Tudi v tem pogledu pripada Rigi avantgardna vloga v Sovjetski zvezi.

Naj omenim še eno tradicijo, ki je v Rigi doživela modernizacijo. Latvijci slojijo kot navdušeni ljubitelji petja, posebno zborovskega. Ndaleč od mesta je svojevrstno tako imenovano »Pevsko polje«. To je ogromen prostor,

KAIRO — Na eni izmed pisanih živahnih ulic glavnega mesta Združene arabske republike. Foto: Drago Kralj

Raymond Cartier: PET ODLOČILNIH DNI (30. IV. 1945) 9

Padec Berlina

Zadnje maršalsko palico dobi

krovnolič Schörner

Prizor, ki je sledil, je bil za novega poveljnika armade skupine Visla nadvse osumljiv. Raportu so prisostvovali Göring, Himmler in admiral Dönitz. »Mein Führer — pravi prvi — za vašo bitko na Odr vsem dajem 100.000 mož Luftwaffe...«

»Moj firer — ponovi Himmler — za vašo bitko na Odr vsem pošiljam 25.000 mož iz moje SS...«

»Obred se ponovi v tretje: Mein Führer, recite admiral, za vašo bitko na Odr vsem odstopam 12.000 svojih mornarjev...«

Hitler sešteje: 100.000 plus 25.000 plus 12.000 je 137.000 vojakov, to pa je... »Tu imate svojih dvanajst rezervnih divizij, Heinrich...«

»General, ki poveljuje armadi skupine Visla, je osupel. Pove, da samo ljudje še niso zadosti, da bi nastale divizije. Pravi, da je potrebno tudi orožje. Opozori, da ne mornarji ne letalci nima jo izkušnje o tem, kako je z boji, ki jih bojuje pehota. Tedaj skoči na noge Göring...«

»To je zasramovanje mojih letalcev, ki so junaki nad junaki...« In pove, da so možje iz Luftwaffe pripravljeni v vsakem trenutku spustiti se v kakršnekoli boj... Heinrich spozna, da je ves vrh piramide, ki vodi nacistično carstvo, zrel samo še za norišnico...

Toda ni še vsega konec Čaka ga še en udarec. Heinrich je imel kot zadnje upanje v rezervni štiri oklopne SS divizije. Hitler mu jih vzame in jih dodeli njegovemu južnemu sosedu, poveljniku armadske skupine Mitte, generalu Schörnerju. Hein-

rici zmanjka protestira. Skupaj z Rendulicem, ki na Balkanu obeha na stotine svojih premalo gorečih vojakov, je sadist Schörner, bivši učitelj, trenutno edini general, ki uživa Hitlerjevo zaupanje. Hkrati s štirim oklopnimi divizijami pošlje Hitler krovnoličnemu Schörnerju tudi maršalsko palico, zadnjo, ki jo je podelil v svoji karieri... Rusi — razlaga Hitler Heinrichu — ne bodo Berlina napadli naravnost. Prodirali bodo na jug, proti Dresdenu, da bi se združili z Američani. Ne vi, ampak Schörner bo moral nositi glavno breme njihovega udara, zato je pravilno, da mu dam najboljše sile...«

Heinrich se razočaran vrne v svoj štáb v Prenzlau. Okrog Berlina grade protitankovske ovire. Starejši ljudje iz Volksturma — med njimi je mnogo invalidov z eno nogo — imajo na rokavu civilne obleke bel trak z nemškim orlom, in to jih dela vojake, pa mlečnozobi mladi iz Hitlerjugenda, mnogi še v kratkih hlačah, eni v drugi v javnih parkin, ki seveda niso več parki, odstopno poslušajo, za kaj vse se uporabljajo Panzerfausti in kako se sploh uporabljajo. Tramvaj še vedno vozi po ulicah, povečini zasutih z ruševinami. V enem prikazujem zadnji umotvor UFA, film o junakem odporu, ki ga je prusko mestec nudilo poživljenim vojakom do absurda karikiranega Napoleona. Transparenti omenjajo nekaj nacističnih resnic: »Kdor zaupa v Hitlerja, zaupa v zmago« ali »Boljševizem je

Metropola sedme celine

Pogovor ob črni kavi o arabščini in Arabcih

OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

KAIRO, oktobra — Vtisi dneva: barve kairskih ulic, besede s konferenec ne dajo mislim, da bi se zvečer umirile. Hrup mesta, ki ga noč le malo priušči, a ne prekine, je odmevu vtisov še v pomoč. Nemir me požeze nazaj na cesto, v še vedno živo reko ljudi in avtomobilov.

Otresem se nekaj prodajalcev šivank, robcev, škajk in bosa, zavijem v majhno kavarnico, kjer — po reklamirani sodeč — deluje pravi brazilski »kavni mlinček«. Na stenu se je tudi nerasumljiv in iz transitorija, ki ga ima blagajnik na svoji mizici, prihaja gotovo že stoti zategli akord otočno razvlečene popevke, ki se je menda zavrtela komaj šele do polovice. Glasba, za katero je najboljše, da si jo odsluši.

Ko naročam kavo nastane majhen nesporazum. Natakari v dolgi beli galabiji, prepašan z rdečim šalom in s trdo nasajenim turbanom, za njo arabsko. Na pomoč mi priskoči pri sosednji mizici sedeli mladenič:

— Kakšno kavo ba radi? Zelo sladko, navadno sladko, polgrenko ali povsem grenko?

Težko se odločim, ker take bogate izbire nisem pričakoval. Odločim se za tisto, ki jo tu pije večina in bi naj bila potemtakem najboljša. Skodelica, ki jo prinese čez čas rdece prepasana galabija, je velika, primerna kar za polurni razgovor. Takrat je očitno za to pripravljen, zato se je tudi ponudil za posrednika. Pogovor steče najprej seveda o jeziku, o arabščini:

— Prav dobro razumem, govori mladenič, da je arabščina za Evropejce težka, a glejte Afričani se je uče in nauče. Črnim prebivalcem Afrike to tudi ni soroden jezik, a se ga uče, ker vedo, da lahko z njim potujejo od Maroka do Indije. Prišel bo čas, ko ga boste morali tudi Evropejci znati, če boste hoteli...

Govori mirno, komaj za spoznanje angleščino. Govori gladko angleščino, a vendar po arabsko zmehčano in počasno. A stavek vendar pripelja, kakor da so prav vsi take trditve, ki jih je treba posebej pribiti.

— Zakaj se učite francoščino, ko potujete v Francijo? Zato ker Francozi ne znajo tujih jezikov! Toda Francozi je samo štirideset milijonov, nas pa je sto in še več, vsako leto nekaj milijonov več. Nihče nas še ni dobro prešel.

Pripominjam, da je številka pretirana, da Egiptovci vendarle ni toliko...

— Kdo pa govori o Egiptovcih? Egiptovci ni ali pa so bili nekoč. Egiptovci so si izmislili v Evropi. Tu smo vsi Arabci in nas je prav toliko, kolikor sem dejal; mislim na vse Arabce od oceana do oceana!

Njegove besede so bile mame kakor žerjavica v migdal, žarelo so, a niso vzplamtele, niti ne za toliko, kolikor vzplamtele v njegovi oči, ko praviš: V njegovih očeh ni bilo ničesar nevarnovskega, kar bi moralo izstopati prenapetost ali nestrpnost.

— Vse ugovore poznam.

Vojni zločinec Nowak pred sodiščem

Letos oziroma v začetku prihodnjega leta bodo postavljeni pred sodišče na Dunaju tri vojne zločince. Kakor piše današnji dunajski »Kurier«, se bo 16. novembra začel proces proti bivšemu esesovcu in vojnomu zločincu Franzu Nowaku, enemu bližnjih Eichmannovih sodelavcev. Nowaka so aretirali v začetku leta 1961. Obtožen je, da je sodeloval pri deportiranju in pobijanju 400.000 madžarskih Židov. Proces bo trajal verjetno mesec dni, nato pa se bo začela obravnava proti bivšemu esesovskemu oficirju Erichu Rakajovicu, katerega so zapirali in ki bo moral odgovorjati za smrt 1000 nizozemskih Židov. V začetku prihodnjega leta pa bo prišel pred sodišče bivši belgijski esesovski oficir Robert Verbeke, ki ga je leta 1947 obsodilo v odsotnosti na smrt belgijsko sodišče. Ta vojni zločinec je živel po vojni na Dunaju, zaprl pa so ga leta 1962.

Tisočkrat sem jih že slišal, tako od tistih, ki so nam pravi prijatelji, kakor od tistih, ki nam nikoli niso bili prijatelji. Vem, da se moramo še uiti od vas in graditi z vašo pomočjo, toda vse to bo minilo, za to smo vam in vam bodo vedno hvaležni... Dosegli vas bomo in šli z vami naprej. Takrat bomo enaki. Ko bomo prihajali v Evropo, bodo receptorji boljših hotelov v Parizu in Londonu zmal vsaj nekaj arabskih stavkov, kakor naši danes zmal nemški, angleški, francoski... Verjemite, da bo tako.

Na mizico je prišla še ena skodelica kave, popevka se je medtem nehala in napovedovalec je izstrelil novo pesem, ki je bila na prilični povsem enaka prejšnji. Nova melodi je spet vztrajno sekla in trga bobni, kakor njena predhodnica.

Svet postaja drugačen. Marsikat bo treba v zgodovinskih in zemljepisnih knjigah spremeniti popraviti. Ti so napak in netočnosti vsebuje tako imenovana znanost o nas Arabcih! Sedaj ustvarjamo svojo znanost, ki bo predvsem pravilno pregledala vse, kar smo bili in kar smo stori... Arabija ne bo več beseda, ki bo za Evropo pomenila nekaj pravičnega in nejasnega. Arabija je celina! Poznaite zemlepis in vse, od kod do kod se razteza ta celina. Je mar slabša od Evrope, Azije in Afrike? Afrika se začne pod Saharo, Azija za Indom, Evropa na Danelah. Med temi tremi mejniki je Arabija, sedma celina! Zakaj sedma, če imate vprašanje na jeziku... Tudi Sovjetska zveza je pravzaprav samostojna celina, tudi ona je svet za sebe. Vseših so ocarani in gorčavi delhi celine, sedaj so te razvleče nibeve, meje celinam določajo narodi in države.

Skušal sem ugovarjati, a me je spet prekinil:

— Vem, slišal sem še vaše ugovore. Razumem jih, a jih ne morem sprejeti. Zai mi je. Arabec sem...

Na koncu se je tudi predstavljal:

— Studiram filozofijo na arabski univerzi El Azhar, tu v Kairu. Da, to je tista, ki se je držal naziv »averska«, pa je sedaj vse prej kot to. El Azhar je najvišja arabska znanstvena ustanova. Na njej študirajo fantje iz vseh islamskih dežel...

Treje kave nisem naročil. x x x

Cas dela danes za Arabijo. Leta teko Arabcem hitreje, kakor kdajkoli v njihovi zgodovini. Razlika med Arabijo in Evropo se zmanjšuje; še vedno pa je tako ogromna, da se to zmanjšanje komaj opazi. Cas dela za Arabijo zelo hitro, a še vedno nepočasi. Kratkotrajno ne more hitreje, pa naj je energija, ki vsebuje nacionalizem, sposobna premakniti gre. Gre za energijo nacionalizma tiste arabske generacije, ki je videla dviganje zastav od Rabata do Bagdada.

DRAGO KRALJ

CK KPF o pekinški propagandi

Na sestanku plenuma CK KP Francije so ugotovili, da pekinška vlada finansira in razpečava veliko listov in revij v francosčini, za kar daje velike vsote. »Za ta posel se trudijo najeti čimveč renegatov in pustolovcev, ugotavlja CK KP Francije ter pripominja, da ta prizadevanja niso obrodila zaželenih uspehov. Tiste, ki so privolili v to, da delajo za KP Kitajske, je mogoče prešteti na prste. Vse takšne so razkrinkali in izključili iz partije.

Velika nahajališča nafte v Nigeriji

V Nigeriji so nedavno našli velika ležišča nafte in zemeljskega plina, ki ju bodo začeli izkoriščati čez leto dni. Ta ležišča, ki jih cenijo na 60 milijonov ton, bo eksploatiralo nigerijsko nacionalno petrolejsko društvo SAFRAP.

Lakota v Latinski Ameriki

Izmed 200 milijonov prebivalcev Latinske Amerike jih najmanj 120 milijonov trpi lakoto — piše v sporočilu organizacije OZN za kmetijsko in prehrano FAO. Poročilo na primer ugotavlja, da je razvil Sadržar na predzadnjem mestu na svetovnem seznamu potrošnje živil. FAO tudi sporoča, da je naraščanje kmetijske proizvodnje v Latinski Ameriki manjše od 1% letno, medtem ko prebivalstvo narašča okrog 5% letno.

Nova vlada v Venezueli

Venezuela je dobila novo koalicijsko vlado, ki jo je sestavil Raul Leoni. V vlado sta prišli republikanska demokratska unija ter nacionalna demokratska fronta. Predsednik Leoni je imenoval svojo vlado s široko osnovo, ni pa mu uspelo sestaviti vlade nacionalnega zbiranja.

Največja nacionalna stranka za stranko demokratske akcije — katoliška stranka — ni hotela vstopiti v Leonijsvo vlado in je prešla v opozicijo. Druge politične stranke so sklenile ustanoviti pozicijsko fronto.

Boj za nafto v Orinocu

Ameriška petrolejska družba »Standard Oil New Jersey« je ponudila venezuelski vladi 300 milijonov dolarjev za pravice izkoriščanja petrolejskih bogastv na področju Orinoco. Boj za petrolej v Orinocu se je spremenil v pravo bitko za eksploatacijo največjih rezerv nafte na svetu, ki jih cenijo na okrog 20 milijard dolarjev. Zakaj deset tujih družb je Venezueli že ponudilo investicije za izkoriščanje teh nedavno najdenih zalog. Družba »Shell« ponuja vladi Venezuele investicije, ki bi omogočile popolno eksploatacijo teh rezerv pod pogojem, da bi dobivala desetino naftne proizvodnje. Vlada predsednika Leonija zdaj razmišlja, ali naj spremeni že prej določeno politiko, ki preprečuje nove koncesije tujim petrolejskim družbam. Pričakuje, da bo sklep o tem kmalu znan.

Neverjetno, a resnično...

Ce bi nekdo, postavimo, takej po vojni dejal, da bo do Rusi (ali pa Američani) z vesoljskim avtomobilom letal po vesolju, bi nemara vsakdo odzval: neverjetno! Pa je vendarle resnično! In če bi nekdo, postavimo, takej po koncu vojni dejal, da bo kdo, pred sodiščem pravno zagovarjal in opravičeval hitlerjevski morijo milijonov in milijonov ljudi po nemških koncentracijskih taboriščih, bi mu vsakdo prav gotovo odgovoril: nemogoče... Pa je vendarle mogoče!

Pred porotnim sodiščem v Hannoveru teče proces proti Richardu Nitschkerju in še štirim osebam; vsi so obtoženi, da so pobili 7.000 Židov in sovjetskih vojni ujetnikov. Na tem procesu je advokat Gerd Heinecke takole branil svojega klijenta Adolfa Schauba:

»Če je Hitlerjev ukaz naj pobijejo Žide sam po sebi nesmiseln, pa je treba upoštevati, da ga je firer dal takrat, ko je bil diktator v Nemčiji, ko je bil nad vsem in nad vsemi in ko mu ni bilo treba nikomur polagati računa. Najvišji pravstanski nemškega pravo sodnega ministrstva so bili prisotni na konferenci v Wernsee, na kateri je Hitler ukazal umoriti Žide. Če bi ga kaznovali kot morilca bi to pomenilo isto, kot če bi satana kaznovali po zakonih, ki vladajo v peklu. Hitler tega ni napravil iz nizkosti marveč iz političnih razlogov. Bil je prepričan v zgodovinsko poslanstvo, ki ga mora izpolniti. Smatral se je za izvrševalca zgodovinskega poslanstva in kot tak ni mogel delovati iz nizkosti nagone, kot to ne dela preok, ki veruje v svoje božje

poslanstvo in pri tem ubija ljudi. Zahtevali, da bi danes kaznovali dejanja, ki so bila v času, ko so bila storjena, sestavni deli juridične stvarnosti, bi pomenilo nove krivice...«

Gerd Heinecke je sodne mu zboru razložil, da »židje v juridičnem smislu niso umirali krute smrti.« Hitler — nadaljuje omenjeni advokat — ni imel nobene interesa, da bi ljudje trpeli, ali da bi se bali plinskih celice. »Če se je to vseeno dogajalo, potem je to posledica obžalovanja vrednih obrobni dogodkov.« Tudi ne more biti gonora o perfidnosti, ker je Hitler odkrito povedal, da namerava Žide umoriti. »Če so Židom rekli, da gredo pod prho, ko so jih poslali v plinske celice, tega niso storili iz perfidnosti, marveč zato, ker so jim hoteli prihraniti strah pred smrtjo...«

Predsednik sodišča je prekinil nenavadnega advokata šele, ko je trdil, da Hitler ni prešel mednarodne pravice in ga opominja na haško konvencijo, ki izrecno prepoveduje ubijanje civilistov v okupiranih dezelah. »Čuine žrtve v Nagasakiju in v Dresdenu se niso mogle nič bolje upreti nasilni smrti kot Židje v taboriščih...« je oponeel Gerd Heinecke — in nadaljeval svoj zagovorni govor.

To se je zgodilo v Zvezi republik Nemčiji, devetnajst let potem, ko je bil nacizem v Nürnbergu mednarodno obsojen kot zločinska organizacija. Od takrat pa do danes se je mnogo kaj zgodilo: med drugim tudi to, da človek leta po vojni, ki veruje v svoje božje

Novice

LJUBLJANA: zvezno univerzitetno snidenje — Na ljubljanski univerzi so se včeraj sešli organizacijski sekretarji jugoslovanskih univerz in republiški sekretarji za visoko solstvo in raziskovalno delo. Konferenca se bo nadaljevala še danes dopoldne. Na njej bodo navzoči obravnavali predlog tez za zvezni dokument o izobraževanju na področju visokega solstva, predloge za usklajevanje republiških zakonov o visokem solstvu z republiškim ustanovi ter poslušati informacije o stanju in problemih vpisa, izrednega študija, pouka itd. na posameznih univerzah, pa tudi na višjih solah in akademijah.

LJUBLJANA: gostovanje Elle Kastéiz — V ponedeljek se bo ljubljanskemu koncertnemu občinstvu predstavila violinistka Ella Kastéiz iz Grada. (na sliki). Umetnica ve-lja za vodilno avstrijsko virtuosinjo, ki gostuje vsako leto s ciklji Bacha, Mozarta, Beethovna, Schuberta, Brahmsa in drugih v Salzburgu, Innsbrucku, Linzu in na Dunaju ter v številnih drugih kulturnih središčih Evrope. Njeni programi so navadno v slogu zakroženih, posvečenih enemu samemu skladatelju ali skupini skladateljev določenega ob-

doba. S posebno vmo izvajala dela Fuxa, Bibra, Marxa, Straussa, Regerja, Siegla in Urya. Pfitznerjevo sonato pa je pogosto igrala s skladateljem samim. Ella Kastéiz ima dragoceno violino kremljarske lutnarjeve Antonia in Hieronima Amatija iz leta 1624. Njen repertoar je izredno bogat: poleg sonat in drugih skladb za violino šteje čez 80 koncertov, ki jih umetnica zaradi svoje slepote seveda obvlada na pamet. Na koncertu v Ljubljani bo s pianistom Marijanom Lipovškom igrala tri sonate iz nemške literature: Händlovo, Pfitznerjevo in Straussovo. Njen večer bo prispevek k tesnejšim kulturnim stikom med Gradcem in Ljubljano.

LJUBLJANA: kinotečni cikel Orsona Wellsa — V ljubljanski Kinotezi se je v Wellsovem velikim filmu »Državljan Kane« začel ciklus tega slovitega, vsestranskega ustvarjalca, ki bo v nadaljevanju lahko seznanil njegove spoštovalce še z drugimi deli, v katerih se je uveljavil kot režiser in igralec, pa tudi kot scenarist. Tako bomo videli filme »Othello«, »Siroti iz Lowooda«, »Sense preteklostie«, »Tretji človek«, »Dama iz Sanghaja« itd. Se v oktobru bo tudi izšla brošura o Orsonu Wellsu. Novembra bo cikel zaključen s tridnevnim predvajanjem njegovega novega filma »Process« in pa filma »Strogo zaupno«. Oba bosta imela tako s posredovanjem Kinoteze svoj jugoslovanski premieri.

LJUBLJANA: počastitev spomina velikega slovenskega matematika — Prvega letošnjega oktobra je poteklo 150 let, kar se je v Cerinem roditeljskem domu matematičar v metodni matematični pouku Franc Močnik. Društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS bo v soboto 24. t. m. v njegovem rojstnem kraju priredilo proslavo, ki bo povezana tudi z občinim zborom tega društva. Od Močnikovega jubileja pripravljajo popolno bibliografijo njegovih del, ki bo izšla pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Društvo matematikov je dalo tudi pobudo za natis spominke znamke.

MURSKA SOBOTA: posvetovanje slovenskih knjižničarjev — Danes in jutri bo v murskosobotski gledališki dvorani posvetovanje slovenskih knjižničarjev, ki ga organizira društvo bibliotekarjev Slovenije. Zasedlo se bo danes ob devetih, v dopoldanskem delu sta poleg otvoritve v programu še dve temi: problematika knjižničarstva v Pomurju (referent Niki Brumen iz Murske Sobot) in »Matične knjižnice — centri za razvoj knjižničarstva v občini« (referent Maks Veselko iz Ljubljane). Popoldne bo Mara Slajpah — Zorn iz Ljubljane govorila o študiju bibliotekarstva v Sloveniji, o statistiki in obrazcih v knjižnicah pa bosta poročala Milka Grgič iz Ljubljane in Marija Gajšek iz Maribora. Jutri se bo posvetovanje nadaljevalo in zaključilo s temama: Vprašanje centralne kategorizacije slovenskega tiska (referent Jelica Jugovec, Ljubljana) ter »Gradnja in opremljanje knjižnice« (poročala bosta inž. Kajetan Kavčič, Ljubljana in Vlado Novak, Celje, diapozitive bo komentirala Anka Korze — Strajnar iz Ljubljane). Posvetovanje bo združeno še z drevesnim družabnim srečanjem v hotelu »Zvezda« in jutrišnjim popoldanskim izletom — med drugim tudi na razstavo slovenskega naprednega tiska in obiskom pri pisatelju Mišku Kranjcu v Veliki Polani.

BEOGRAD: premiera Millerjeve drame »Po padcu« — Včeraj zvečer je bila v Savremenom pozorištu premiera najnovejše drame A. Millerja »Po padcu«. Zrežiral jo je Aleksander Ognjanović, glavni vlogi pa tolmačita Zoran Radmilović in Olga Stanisavljević. Drama je v Ameriki in v evropskih mestih, kjer so jo predvajali, izvala veliko polemik.

BEOGRAD: slavnostni koncert z Brittvinom »Vojnim requiemom« — Na slavnostnem koncertu v proslavo 20-letnice osvoboditve Beograda bodo 19. oktobra v veliki dvorani Doma sindikatov izvedli »Vojni requiem« Benjamin Brittna. Delo, ki je letos spomladi v Zagrebu doživelo svojo prvo izvedbo v Jugoslaviji, bodo v Beogradu poslušali v monumentalni zasedbi s peškim zbori JLA, Radiotelevizijski Zbor in Slovenske filharmonije ter povečan orkestrom Beograjske filharmonije. Solisti bodo Hilda Holžlova in Mitja Gregorčič iz Ljubljane ter Vladimir Ružajk iz Zagreba. Dirigiral bo direktor Beograjske filharmonije Zivojin Zdravković.

BEOGRAD: kongres jugoslovanskih književnikov bo novembra 1965 — Na včerajšnji prvi seji nove uprave zveze jugoslovanskih književnikov so med drugim sklenili, da bo izredni kongres književnikov Jugoslavije novembra prihodnjega leta. Kakor je znano, so udeleženci nedavnega kongresa zveze književnikov Jugoslavije v Titogradu predlagali več sprememb v statutu zveze. Kongres v Titogradu je takrat sklenil, da bi vse te predloge obravnavali na izrednem kongresu, ki ga bodo skrbno pripravili.

ZAGREB: turneja zagrebske filharmonije — Zagrebska filharmonija je včeraj odgovorila na svojo turnejo po DR Nemčiji, kjer bo koncertirala v šestnajstih mestih. Na vseh koncertih bo dirigiral dr. Milan Horvat.

PARIZ: »Čudoviti svet naiivnih« — V muzeju moderne umetnosti v Parizu so včeraj odprli razstavo slikarjev naiivcev iz nekaterih evropskih držav, ki so jo poimenovali »Čudoviti svet naiivnih«. Med razstavljenimi deli so tudi platna Generalica, Skurjena in Zivkovića, Matija Skurjeni, Petar Smajić, Ivan Rabuzin in Jano Knjazović pa zastopajo jugoslovanske slikarje-naivce na razstavi v galeriji »Mona Liza«.

MOSKVA: večer, posvečen Nušiču — V centralnem domu sovjetskih umetnikov je bil tokrat večer posvečen 100-letnici rojstva Branislava Nušiča. O njegovem literarnem ustvarjanju je govoril znani sovjetski gledališki kritik Surkov, o Nušičevih teaterskih delih, ki jih igrajo na sovjetskih odrih, pa narodni umetnik ZSSR in glavni režiser gledališča »Mossovjet« Zavrski. V okviru tega posveteke večera so pokazali odlomke iz »Zaljubljenih ostalib« in »Gospa ministrica« ter enodjelnice »Mura«. Moskovska televizija je spominško prireditev direktno prenašala.

Likovna umetnost

Razstava problemov in vprašajev

Zapoznele pripombe ob II. jugoslovanskem trienalu v Beogradu

Cepprav je nekoliko nenav-
dna zapoznitev tega prispev-
ka omogočila dolgotrajno
razmišljanje in morda tudi
korigiranje višov, vendar mi
ni moglo najti odgovora na
marsikatero vprašanje v zve-
zi z drugim jugoslovanskim
trienalom likovne umetnosti
v Beogradu. Razstava, kakrš-
na je bila, je sicer pokazala
mnogo del mnogih jugoslov-
anskih slikarjev in kiparjev,
s tem na videz zelo demokra-
tično predstavila vse mogoče
smerni in iskanja v naši so-
dobni likovni tvornosti, ni pa
pokazala nobenega drugega
kriterija. Morda ta edini ne
zadostuje: pričakovali bi ureje-
no razstavo, videli pa smo
semena ene vrste izdelkov,
kjer izbira določajo samo slu-
čajne, nepredvidljive razmere.
Razmišljamo je, da se ob pri-
reditvi, ki ji je zaradi na-
slava, mesta, kjer je postav-
ljena, množičnosti, ki naj bi
jo posredovali, in kvalitete,
ki naj bi jo terjala od udele-
ležencev, vprašamo, kako je
do tega prišlo.

Prav tega odgovora pa ni
moglo dobiti. Seveda se
mnogo šušlja, govori, kritizi-
ra na eni — in gotovo prav
toliko modro molči na drugi
strani. A morda bodo že ne-
katere dejstva sama osvetli-
la nekatere vzročnosti in pota,
po katerih so sestavljali ta
jugoslovanski likovni prikaz.
Na oigav naslov naj bi leteli
pomisleki, je jasno. Prav go-
tovo ne na udeležence, ki so
s svojimi prispevki — verja-
mam da po večini iskreno —
hoteli dopolniti pregled tri-
letnega dogajanja v naši li-
kovni umetnosti.

Predvsem je nekoliko ču-
den izbor razstavljenih del.
Organizatorji so letos vabili
razstavljalce osebno, na pod-
lagi pregledovanja razstav
naših kulturnih središč in
skupnih razstav republiških

zdržen. Da so samo po tem
pokazatelju določali kriterije
za izbor posameznika, je prav
gotovo napak. Posamezne
razstave ali skupinske likov-
ne prireditve so čisto zelo
subjektivni pokazatelji res-
nične kvalitete posameznega
likovnika, saj vpliva na iz-
bor del za take razstave mn-
go faktorjev. Če so pa že
sklenili vabiti osebno, potem
bi ne škodilo dobro poznati
delo vsakega, povabljenca v
zadnjih treh letih.

Spremljanje uspehov in kri-
tično vrednotenje dela vsake-
ga razstavljalca so v predgo-
voru kataloga sicer posebej
poudarili: pa čeprav zveni ne-
koliko formalistično, so morda
to prav tako do neke mere
tudi izpeljali. Vendar ne do-
sledno! Kajli kriteriji kvalite-
te so čisto zastopali na ra-
dnu nekega drugega: morda
kritična »zvez« in poznanstve-
ali, da se izogibemo nabele-
nju, kriterija številčno usre-
znega zastopstva vsake repu-
blike. Le na ta način si lah-
ko razlagamo, da najdemo
svoje mesto na isti razstavi
poleg Hegedušica, Price,
Murtića, Mihelića, Preglja,
Pedže, Milosavljevića, Olge
Jančić, Koste Angeli Radova-
nija tudi Milan Popović, Ivan
Radović, Milan Kečić in po-
dobni predstavniški slikar-
stva, ki se na tej razstavi
manifestirajo kot malone čisti
klici. Seveda je refren jasn:
če naj bi bil trienal res pri-
kaz najboljših dosežkov naše
sodobne likovne umetnosti v
obdobju zadnjih treh let, bi
si kaj takega na smeli dolo-
viti! Kaj je torej za vsem
tem?

To se vprašujemo tudi ob
politični podeljevanju nagrad.
Seveda ni o ozadnjih in po-
stopkih nič znano. Samo šuš-
lja se, šušljanja pa se opira-
jo na razpored medalj, ki so

z redikami izjemami spet po-
deljene po nekem čudnem
ključu — gotovo pa ne vedno
po kvalitetnem. Spet zveze
in poznanstven ali politično
oziroma diplomatsko iskanje
ravnovesja med »obutljivimi«
umetniškimi naturami? Pri
tem je vredna pozornosti
tudi politika odkupov, ki je
seveda lahko odvisna od ču-
senosti in je ni mogoče
usmerjati vedno samo s ka-
kovostnimi merili. Često od-
ločajo višine fondov, določe-
ne v ta namen, in njihovo
razporejevanje s cenami razstav-
ljenih likovnih del. Pa se
vendar ne moremo izogniti
začudenju, da ustanova, ki
je neli svet za prosveto in
kulturo, odkupi izrazito pleh-
ko, obrtno in vsebinsko šib-
ko, prav kleščo Popovičev
»Sodobno bajko o gibanju,
času in prostoru«. Tudi z od-
kupi se lahko oblikuje delež
likovne politike — ali pa
morda nacionalni fond na-
grad oziroma trdnostne prija-
telstvo med prizadeletimi?

Posebej presenetli številu
naših likovnih predstavni-
kov, ki se pojavijo na razstavo
niso odzvali. Ljubo Babić,
Božidar Jakac, Gojmir A.
Kos, Petar Lubarda, Antun
Motika, Ismet Mujezinović,
Ivan Picej, Maksim Seđej,
Gabrijel Stupica, Kamilo
Tomba, Josip Vaništa, Mi-
roslav Šutej, Lazar Vozarević
med slikarji in Antun Augu-
stinčić, Frano Kršinić, Boris
in Zdenko Kalin, Prandišek
Smerdu, Vojin Bajić in Du-
šan Džamonja med kiparji,
da omenim samo te. Zdi se,
da ta abstinencia ni slučajna,
saj ni mogoče verjeti, da bi
ravno ti jugoslovanski umet-
niki, udeleženci skoraj vseh
representativnih likovnih pri-
reditvev, odklonili udeležbo,
denimo, zato, ker ravno ni
imajo nobene izgotovljene po-

dobe ali plastike pri roki.
Vzrok je gotovo globlje — a
vprašanje ostaja odprto. Mor-
da bodo organizatorji začutili
potrebo, da vsaj za lastno
uporabo pošljejo na to vpra-
šanje odgovor. Letos tega še
nisu storili. A brez teh udele-
ženec je vsaka podobna
prireditve jalova, saj ne iz-
polni osnovnih pričakovanj,
niti ne ustreže nameram.

Na koncu še besedo, dve o
organizaciji in propagandi
trienala, našen glavnem
mestu, vsaj tako, kakor se
je pokazala obiskovalcu, ki
ni imel posebnih raziskoval-
nih ambicij. Razstavo so pri-
redili v hali št. 3 na Sajmi-
štu. Kako zvedeti, kje triena-
le sploh je, kako najti Sajmi-
šče in potem še hali št. 3, pa
je bilo tuju gotovo vse prej
kot lahko. V vsem Beogradu
je bilo komaj nekaj panojev
s trienalnim plakatom, to-
da nikjer puščice, kazipota,
naslova. Zvedeti za številko
hale je bilo tuju pred samim
Sajmištem problem
kakor tudi poiskati pravi
vhod, šele v notranjosti raz-
stavšča je bila prva puš-
čica in kazala proti razstav-
nemu prostoru, ki pa je bil
dodaj dobro preurejen za ta
namen.

Če izvzamemo tistih pet,
šest panojev, je bil edini
objavljeni propagandni pripo-
mokek katalog. Priročen for-
mat, nekoliko plakata zuma-
nja oprema (Ivan Picej) in
dokaj izbrani podatki ter sla-
be reprodukcije. Zaman bi
iskali tudi seznam nagrajen-
cev — taka ekspektativnost,
kot, denimo, pri katalogu za
ljubljanski grafični bienale,
ko v zadnjih dveh, treh dneh
še lahko naštejemo in vstavijo
list z imeni nagrajenecv —
je očitno nekaj neizvedljive-
ga. Pa čeprav gre za tako
pomembno razstavo, kot je
jugoslovanski trienal. Med
propagandnimi pripomočki
smo zaman iskali tudi kakš-
no razglednico ali posebej od-
tiskano reprodukcijo, da o
monografijah ali zanimive-
jših katalogih razstavljalec
ne govori. Pač pa je bilo
dovoljeno fotografirati.

Redko je najti tako slabo
organizirano razstavo s tako
širokim obsegom. Kot sploš-
na informacija je pomankljivi-
va, kot prikaz najboljšega v
naši likovni umetnosti v zad-
njih treh letih ne pomeni nič,
kot zvezna razstava je bila
svetilen vzgled. Pokazala je
slabosti in pobudila vrsto
vprašanj: z enim in drugim
bodo morali organizatorji v
bodoče računati, če nečelo,
da se jugoslovanski trienal
sprevrže v nasprotje tega,
kar smo si prvotno zamislili,
in bi reprezentativni pregled
zamenjala likovna stojnica.

J. MESESNEL

Prejeli smo

Kolektivi in gledališče

Abonmajška politika mari-
borskega gledališča je ob za-
četku sezone razkrila nekatere
dejava — ne najbolj raz-
veseljiva.

Letos so vpeljali 15 abon-
majev. Pet jih je namenjenih
odraslim, deset je mladinskih.
Tako so bili razpisani trije
abonmaji več kot minulo se-
zono.

Z abonmajem za red U
sploh ni bilo tako, kot so v
teatru pričakovali. Red U je
namreč za upokojece. Upo-
kojenci pa imajo majhne po-
kojnine. Tako z obiskom
predstav, namenjenih temu
abonmaju, zelo slabo kaže.
Precej sta neizpolnjena tudi
abonmaja za red A in B. Se
zdaleč ni bilo takega odziva,
kot so pričakovali, kot bi bilo
upravičeno moč pričakovati,
saj sta oba abonmaja v naj-
večji meri namenjena delov-
nim kolektivom in sindikal-
nim podružnicam. Prav ču-
do je torej, da kolektivi, ki
stejejo v Mariboru med naj-

večje (TAM, Zlatgor, Metal-
na in Elektrokovina) niso
zveli niti enega sedeža. Na-
ravno osupljivo je, da se
med množico zaposlenih v teh
podjetjih in tovarnah ni našel
niti eden, ki bi si želel z
abonmajem zagotoviti stalen
prostor v gledališkem avdito-
riju.

Kar zadeva predstave za
šolsko mladino, ni tako sla-
bo. Sole so doslej zmerom
pokazale zainteresiranost za
gledališče. Če je odziv kdaj
in kdaj slabši, je vzrok v sla-
bi propagandi; predvsem tudi
v tem.

SNG Maribor bo v novi se-
zoni vpeljal kot novost gje-
dališke nedelje. Gre za po-
poldanske predstave za po-
deželje, ki jih bo uvedel ju-
trajni prihod gledalcev v Ma-
ribor, ogled kulturnih zna-
menitosti (bržčas muzeja ali
galerije), obed v mariborski
samopostrežni restavraciji (ali
kje drugje) in — kot že re-
čeno — popoldanski prihod

v teater, k predstavi. Cena za
vse skupaj: predvidoma 1.000
dinarjev. Za zdaj so pri na-
menih; upajmo, da bodo načrt
tudi uresničili.

Mimo »gledaliških nedelj«
bo seveda mariborski ansam-
bel ohranil tudi gostovanja,
in to povsod tam, kjer bo
primeren oder. Glede abon-
majev v tej zvezi pa je ta-
ko: lani so imeli abonmaje
v Rušan, na Ravnah in v Pu-
tuju. Letos z odrom na Ravnah
ni nič, v Putuju pa obnovlja-
jo gledališko hišo. Preostane-
jo torej le Ruše. Vendar tu-
di ta abonma še ni dokonč-
no zagotovljen.

Sezona je v mariborskem
teatru odprla predstava Bre-
chtovega »Dobrega človeka iz
Sečuan«. Morda pa bo, ne
glede na abonmajske težave,
vseeno kaj več obiskovalcev,
kot je to bilo minulo se-
zono. In to kljub temu, da
ne bodo pokazali nobene ope-
rete.

PRIMOŽ ZAGAR

slav Simić in dr. Vojin Sij-
vić za pomemben delež pri
spoznavanju mehanizma sin-
tete artefalea ter dr. Aleksan-
dar Djokić za pridobivanje
domače visokorodne pšenice
»Hibrid 013«. Realizacija po-
čitniškega objekta na Zlati-
boru je bila proglašena za
najveljavnejši dosežek na po-
dročju arhitekture in urbaniz-
ma, avtor-arhitekt Mihajlo
Mitrović pa je prav tako do-
bil oktobrsko nagrado. Leto
so še dobili (s področja tele-
sne kulture) državni repre-
zentant v vaterpolu Mirko
Sandić, nogometni trener
olimpijske reprezentance Ju-
goslovije Milijan Miljanić, pre-
davatelj z osnovne šole »N.
Bursać« Čedomir Vučković
in športni delavec, pred-
sednik plavalnega kluba
»Partizan« Vlada Bjelečić.

V Beogradu so prav tako
podelili nagrado »Dostjet
Obradović« v Nisu pa tra-
dicionalne oktobrskie nagrade,
(TANJUG)

Glasbeno pismo iz Moskve

V znamenju odličnih gostov

September in začetek okto-
bra je čas, ko se navadno od-
pravljajo na gostovanja veliki
ansambli, ki doma predstav-
ljajo nekakšno jedro glasbe-
nega življenja in katerih od-
nosnost bi na višku sezone
pomenila resno oviro nor-
malnemu glasbenemu udele-
ževanju.

Moskovčani imajo letos v
tem oziru srečo, kajti obiska-
li so jih nekateri najpromi-
nentnejši ansambli in soli-
sti, tako da je bil začetek
sezone nadvse razgiban in
privlačen za vsakogar. Vrstile
so se predstave milanske Sca-
le in skupine britanskega gle-
dališča Covent Garden pa kon-
certi slovitega pianista Ar-
thura Schnitke in ameri-
škega komornega ansambla
Pro musica. Za vse te pri-
reditve je bilo izredno zani-
manje in prava umetnost je
bila, priti do vstopnice.

Scala se je Moskovanom
predstavila v popolni sestavi
in z očitnim namenom, da
pokaže svoja najuspešnejša de-
la, še več: da dokaže, kako
njena slava še ni zbledela in
kako se še zmerom uvršča
med najboljša gledališča na
svetu. Sevilski brivci, Lucia
di Lammermoor, Trubadur,
La Bohème, Turandot in Ver-
dijev Requiem so solistom,
orkestru in zboru nudili do-
volj prilžnosti za to. Sopra-
nisti Renato Scotto in Gabri-
ela Tucci, mezzosopranistka
Giulietta Simonanton, tenorist
Franco Corelli, baritonist Ro-
lando Panerai in bolgarski ba-
sist Nikolaj Gjaurov so sku-
paj z ostalimi odličnimi pev-

ci ustvarili glasovno in igral-
sko dovršene like. Orkester je
zvesto sledil dirigentom Her-
bertu von Karajanu, Gianan-
dreu Gavazzinu in Ninu
Sanzoniju, medtem ko si je
zbor pridobil simpatije pu-
blike z neoporečno intonaci-
jo, odlično dikcijo in izredno
ritmično zanesljivostjo. Režija
ni šla iz tradicionalnih okvi-
rov, tudi dekoracija ni ime-
la namena biti moderna, ven-
dar je bilo vse skladno in
dognano.

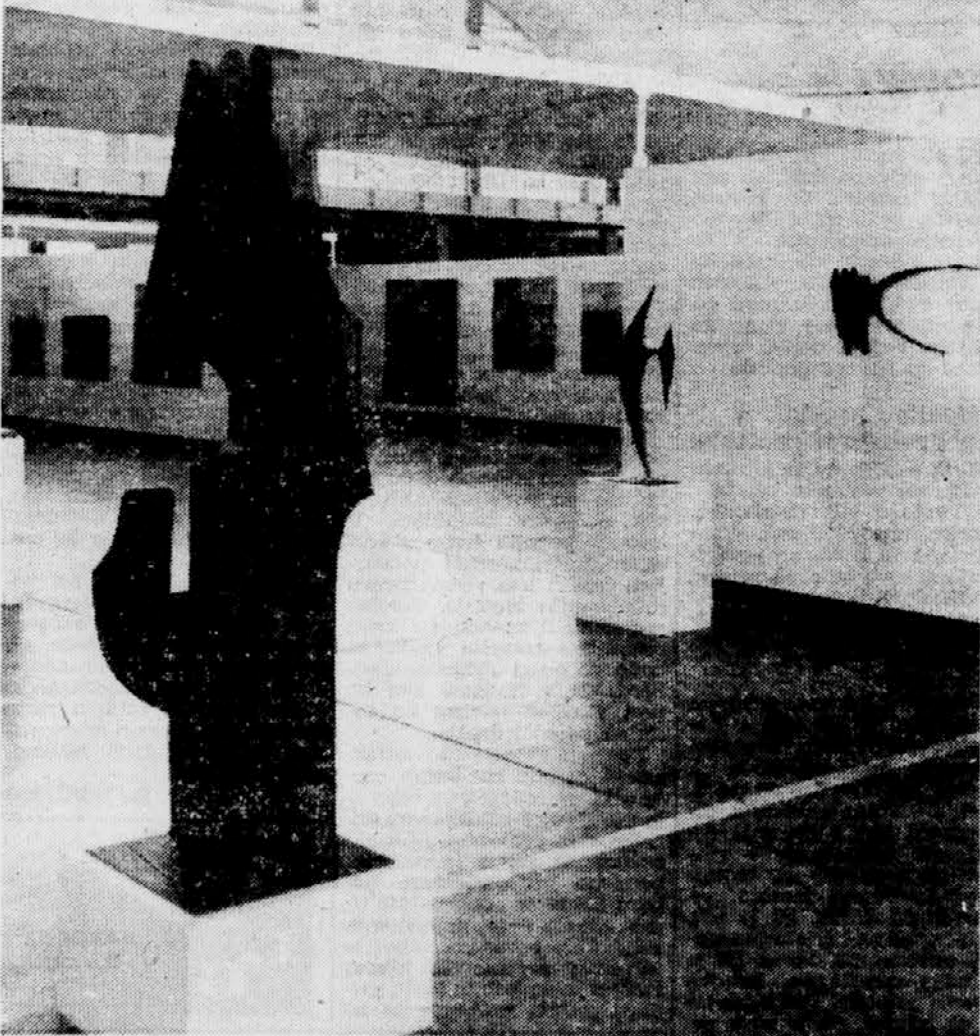
Posebno zanimanje je prite-
gnila izvedba Verdijevega Re-
quiemna pod taktirko Herber-
ta von Karajana in s solisti
Leontino Price, Fiorenzo Co-
ssoto, Carlom Bergonzijem
in Nikolajem Gjaurovom.

Takoj po odhodu ansambla
milanske Scale je dopoto-
val v Moskvo Arthur Rubin-
stein, 76-letni pianist, katere-
ga ime posebej čelo epoh
v razvoju klavirskega pousta-
rjanja. Že dolgo v Ameriki
živič mojster je več kot pre-
segel vsa pričakovanja. Že
dolgo (pravzaprav še nikoli)
sam nisem slišal takega Cho-
pina, Brahmsa in Debussyja.
Rubinsteinovo igro odklikuje
vse značilnosti genija: izred-
na preprostost, samoumevnost
— moraš mu verjeti, pa če
si še tako navajen drugačne
interpretacije — enkratnost,
moč, poetičnost in iskrenost.
Ni ga bilo poslušalca, ki mu
ne bi ob koncu vsake točke
od srca frenetično ploskal in
tudi solze navdušenja smo
lahko — ne enkrat — opazili.
Veliki mojster se je poslovil

Četrta »znamenitost« — sku-
pina solistov iz Covent Gar-
dena je šele dopotovala v
Moskvo. Pod vodstvom avtorja
Benjamin Brittna bodo
izvedli tri njegove opere: Obr-
at v jarku, Osramotitev Lu-
kreacije in Albert Herring.
Obeta se torej spet nekaj
zanimivega.

Mimo vsega tega se seveda
razvija običajna moskovska
sezona, nastopajo priznani so-
vjetski umetniki in ansambli,
vendar so gostje kar nekaj
potisnili v stran vse ostalo
in je tako moč zatrditi, da
je začetek nove sezone pri-
padel njim.

VLADIMIR SKERLAK

POGLED NA TRIENALE

Foto: J. M.

ROGER VAILLAND

325.000
frankov

20. nadaljevanje

Velika ura, ki je visela na zadnji steni
delavnice tako, da so jo lahko od vsepovsod
videli, je kazala dvanajst minut in trideset
sekund čez tretjo. Kazala je tudi sekunde, ker
prejšnje stiskalnice niso bile opremljene s
svetlobnimi signali. Nekoč so morali delavci
štet sekunde med ohlajevanjem, da so ve-
deli, kdaj morajo spet odpreti kalup.

Delavci druge dnevene izmene (od osme do
šestnajste ure), ki so stali za stiskalnicami že
od jutra, so čedalje bolj pogosto obračali oči
na uro. Ko je tekla zadnja delovna ura, so
nekateri poskušali pospešiti tek časa s tem,
da so na različne načine sledili kroženju ka-
zalec in so bili prijetno presenečeni, ko so
opazili, da se je minutni kazalec premaknil že
za štiri črtice namesto za tri, kakor so si izra-
čunali.

Obratovanje je prišel zapisat številke na
številci. Stiskalnice zaznamujejo same, koliko
predmetov so izdelale. Delavec ima pravico, da
izdelava za pet odstotkov predmetov manj, kol-
ikor jih zmore stiskalnica pri polni storilnosti.

Če okvare na strojih porazdelimo na celo
leto, dobimo povprečje, ki zmanjša storilnost
le za dva do tri odstotke. Dopusnjenih pet od-
stotkov upošteva torej v precejšnji meri tudi
spodrsilaje človeškega stroja. Če pa se nabere
več kot pet odstotkov, pomeni, da je delavec
po lastni krivdi pogosto zamudil pravi čas in
ni vzdignil varnostne mreže takoj, ko se je
prižgala luč. Tedaj mora plačati globo, ki je
v sorazmerju z zmanjšano storilnostjo. Stari
Morel je razlagal prednosti tega sistema, ki
avtomatično izključuje zabušante. Nikoli se ni
treba prereketi s sindikatom, da bi dovolil
odpustiti lenega delavca, ker gre vsak sam od
sebe, ko vidi, da je postala globa večja od
plače. Ko pride dan izplačevanja, si zadrzne
pas in se ne vrne več.

»Pojest bi šel kaj malega,« je rekel Busard.
»Pojd kamor hočeš,« je rekel Bresanec,
»prav nič utrujen nisem. Če hočeš, lahko prideš
nazaj šele ob šestih...«

Busard je šel proti Koloniji z rahlim upa-
njem, da bo morda lahko mimogrede pozdra-
vil Ivano Marijo. Paul Morel je ravno takrat
stopil iz kavarne na avniju Jeana Jauresa.

»Si zadovoljen?«

»Zadovoljen, da še nikoli tako,« je zakliknil
Busard.

Paul Morel je sodil v razred gospodarjev,
ker je pač njegova družina bila lastnik stro-
jev; to mu je dajalo pravico, da vodi podjetje
(seveda pod nadzorstvom svojega očeta). A nje-
govo »povijanje« je bilo še čisto sveže
datum. Leta 1936 je bil njegov oče še akord-
ni delavec, on pa je drgnil hlače na istih
klopek kot večina njegovih sedanjih delavcev.
Ko ga je kakšen nepredviden dogodek prisilil,
da je začel premišljevat, je smejal sproti

videl, da ima pač veliko srečo, ker se je ro-
dil kot gospodarjev sin, in hkrati veliko
smolo, ker ima tako skoropritega očeta.
A takšno je pač življenje s svojimi sončnimi
in senčnimi stranmi. Šele njegovim otrokom se
ne bo več zdelo čudno (seveda, če bo sedanja
družbena ureditve še držala), da se ljudje de-
lijo v dva razreda: v lastnike strojev in v
hlape strojev. In tem otrokom se bo celo
zdelo, da morajo biti delavci srečni, ker so na
svetu gospodarji, ki jim režejo kruh. Paul
Morel pa je bil še dovolj blizu ljudstvu, da je
1. razumel, kako se Busard lahko veseli,
ker je našel možnost, da zasluži tistih 325.000
frankov, ki jih potrebuje. Če mora delavec od
nekod izkopati vsoto denarja, ki presega nje-
gove vsakdanje potrebe, se znajde pred te-
žavnim vprašanjem, ki ga včasih sploh ni
moglo rešiti:

2. da se je čutil, ker je bilo Busardovo za-
dovoljstvo tako čisto. Teh 325.000 frankov bo
drago plačal, saj bo 187 dni delal kot stroj.
Morel je živel dovolj blizu stiskalnici, da si je
lahko predstavljaj neskončni dolgčas delavcev,
ki jih upravljaljo. In bil je dovolj mlad, da mu
je bilo 187 dni dolgačasna podoba večne ne-
sreče. Fant bo tudi ob svojo kolestarsko sezo-
no, razen tega pa še ob 30.000 frankov, na
katere se je potohoma poživljal, da je dobil
pravico na delo pri stiskalnici z daljšim
delovnim časom, kot je bil v Plastoforinu
v navadi.

Tudi Busard se je zavedal, da ga bo tistih
325.000 frankov drago stalo. A ta denar je
hotel imeti za vsako ceno. Bil je v takem raz-
položenju kot dirkač, ki hoče doseči nagrado
vmesne etape in napenja zato vse svoje sile,
zapravlja rezerve svojih moči in se ne zmeni

za izčrpanost, ki bo nujno sledila, ali pa kot
starec, ki ga je deklina spravila na beraško
palico, pa proda celo svojo dosmrtno rento za
darilo, od katerega si obeta še in sme hlaj

Zakaj tako?

Kakšna usoda jo bo doletela?

Ze več kot teden dni je v kleti carinarice v Sezani kletka z opico. Cariniki so jo odkrili pri nekem našem državljanu, ki je prišel iz Italije. Med drugimi stvarmi je imel v prtljaji tudi skaflo iz lepene in v njej kletko z opico. Carinik je sprva mislil, da se mož šali, ko ga je vprašal, kaj je notri, in je ta dejal, da opica. Potem se je pokazalo, da je v skafli res opica, hkrati pa so se začele tudi težave. Boji za opico kot za njenega lastnika.

Izkušalo se je namreč, da ta nima nobenih potrdil, kakršnih koli listin ali česa podobnega in da je živalca sedaj tako rekoč v ilegali. Mož, ki je prišel iz Italije s kletko, je odšel iz Sezane brez nje. Opico so pridržali na carini. Cariniki ji kar sami niso dali, saj se jim opica smili.

V razgovoru z mejnim veterinarskim inspektorjem Vojo Nikličem smo ugotovili to. Najprej težave so v tem, da se opica ne more nikamor. Na italijanski carini ni nikjer zabeleženo, da je kdaj prišla iz Italije in pravijo, da ni njhova. Po mednarodnih veterinarsko-sanitarnih predpisih bi jo moral že pred prihodom čez mejo pregledati tudi veterinar. Brez zdravniškega pregleda živali ne sme uvoziti. In takoga potrdila za opico ni, saj je bila sem prehitro prejeta. Tudi železnica ima svoje predpise in je noče prepuščati čez mejo. S potrebnimi listinami pa lahko pride čez mejo tudi nosorog, ko ga na pred dveri uvozi za enega naših živalskih vrst.

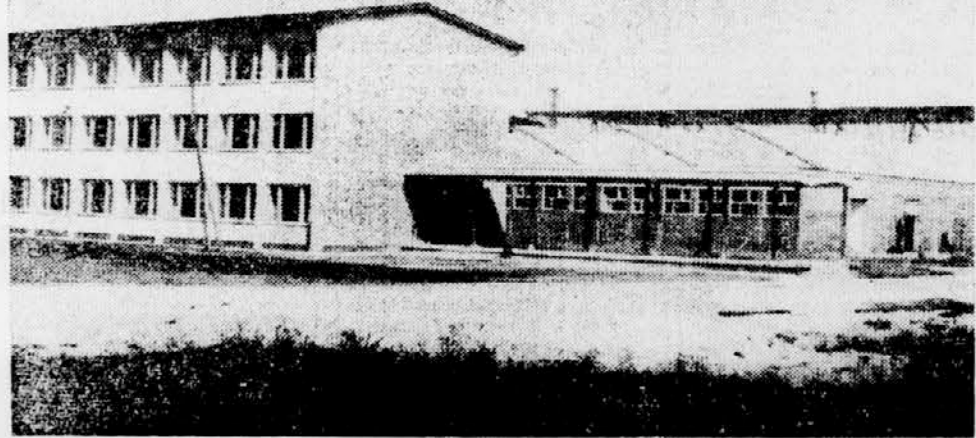
Kakšna bo torej usoda opice brez papirjev? Bo končala kot stare, onemoglo domače živali? Ali je ne bi mogel pregledati kakšen naš veterinar, potem pa bi jo lahko dali v enega izmed naših živalskih vrst, kjer jo imajo lahko potrebne čase v karanteni?

-VER

Sprejem na OO SZDL Maribor

MARIBOR, 15. okt. — Predsednik OO SZDL Maribor Zvonko Čajnik je dopoldne sprejel predstavnice zveze slovenskih žena s Koroške, ki se pod vodstvom predsednice Milene Gröblacher muče na obisku v mariborskem okraju. Sprejema sta se udeležili tudi podpredsednica okrajne skupščine Maribor Anica Kuharjeva in predsednica občinskega odbora SZDL Maribor Tabor Anica Globačnikova. Gostje s Koroške so nato odpotovale v Radence.

M. K.

EDINA LETOSNJA VEČJA INVESTICIJA V OBČINI KRŠKO je gradnja novih proizvodnih in upravnih prostorov Kovinarske in še ta gradnja je tik pred zaključkom. Zidati so začeli že lani, sedaj pa se bodo v kratkem vselili v nove prostore, ki so jih zgradili ob Cesti Krško — Drnovo in v katerih računajo na stalno povečanje proizvodnje. Na sliki: novi upravni in proizvodni prostori videm-krške Kovinarske.

Foto: P. Romančič

Kramljanje o lepem vedenju

S KOZARCEM V ROKI

Med obedom navadno pijejo povsod po svetu. Zato so se tudi v zvezi s pijačo ustale nekatere navade. Tako na primer ne bo nihče ponudil vina pred kosilom ali pa aperiť po kosilu.

Belo vino ponudimo zmeraj hlajeno, črno vino pa temperirano. Pravi poznavalci natanko vedo, kolikšno temperaturo mora imeti posamezna vrsta vina, prav tako pa jim je dobro znano, kateri jedi ustreza to ali ono vino.

Vendar pa so navade precej različne. Nasploh velja pravilo, da k obelenu me su (teletina, svinjina, ribe) ponudimo bela vina k stnemnemu mesu pa črna. K piščancem, naj gre že za belo ali temno meso, praviloma ponudimo črno vino. Z njim postrežemo tudi, kadar serviramo sir.

Na slovenskem kosilu postrežemo gostom z več vrstami vina. Zato morajo biti na takšni mizi štirje kozarci (desno od krožnika), in sicer največji najbliže krožniku, potem pa po vrsti čedaje manjši. Prvi, največji kozarec je za vodo, potem sta dva kozarca za vino, nekaj večji za belo, manjši za črno, četrti pa je kozarec za šampanjce. Če bomo pri kosilu postregli z dvema vrstama vina, se morata kozarca med seboj razločevati.

Če postrežemo za mizo, mora tisti, ki streže, nalivati vino zmeraj z desne strani gosta, naj bo kozarec kjerkoli. Če za na-

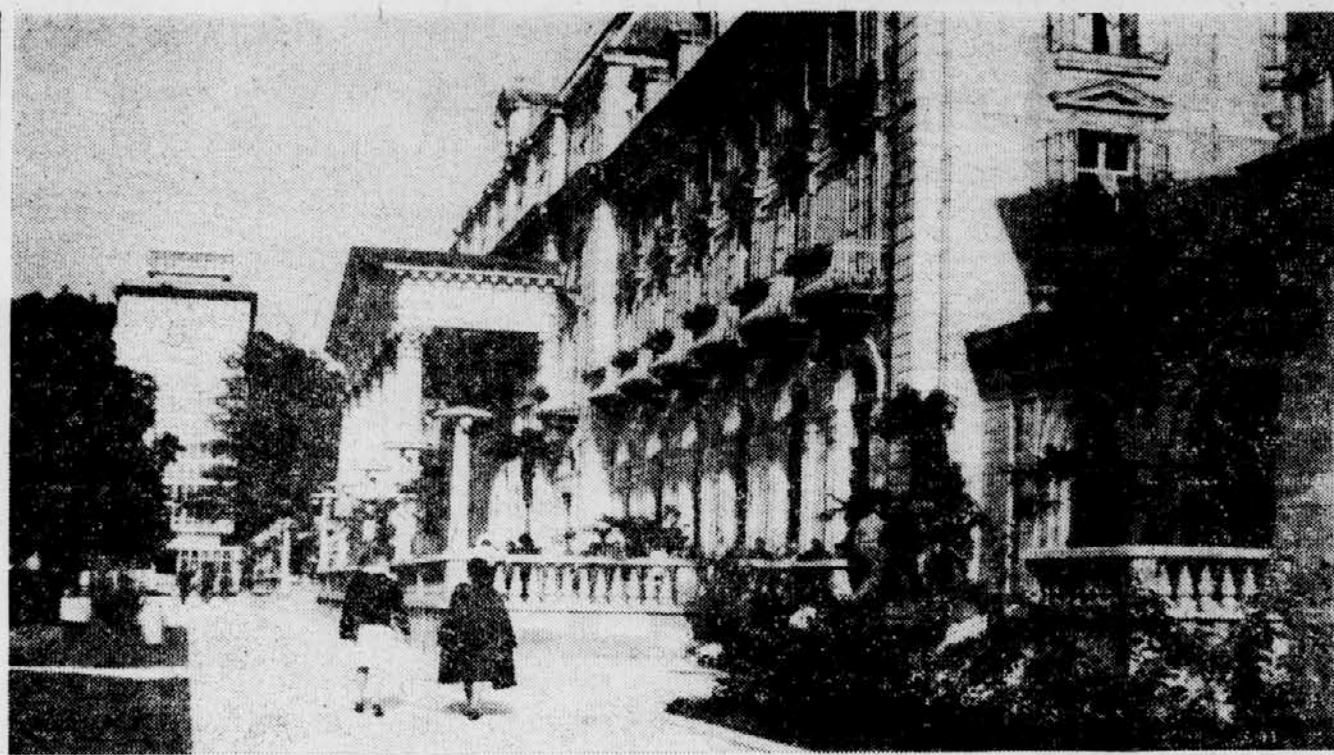
livato vino vi kot gostitelj, boste najpo- prej nalili sebi, in sicer samo dva prste, da bi odstranili morebitne ostanke zamaška, potem pa boste po vrsti napolnili kozarce drugim, naposled pa boste dolili še sebi.

Pri natakanju držimo buteljke pri dnu, široke steklenice pa za vrat. V obeh primerih se steklenični vrh ne sme dotakniti kozarca, temveč mora biti od njega oddaljen centimeter ali dva. Kozarica med nalivanjem nikdar ne vzamemo v roko in ga ne privzdignemo do steklenice, temveč ga pustimo na mizi.

Kozarec ne polnimo do vrha, temveč največ tri četrtine (konjak bomo na primer nalili samo za centimeter ali dva, in to v posebne kozarce).

Kozarec držimo v roki čimbolj naravno, navadno s tremi prsti. Če je kozarec s podstavkom, potem ga navadno držimo v sredi. Vsekakor ni lepo, če s celotno dlanjo objamemo kozarec. Kadar primemo kozarec, se s komolcem ne smemo naslanjati na mizo.

Odveč je poudariti, da v gosteh ne smemo nikdar zahtevati, naj nam še nalijejo pijače. Kadarkoli poneseemo kozarec k ustom, si jih moramo poprej obisrati s prtičnikom, ker ni lepo, če se na našem kozarcu poznajo mastni odtisi ustnic.

OKTOBRSKA RAZGLEDNICA IZ ROGAŠKE SLATINE.

Foto: F. Krivec

Že dva milijona izvodov knjig

Pagovor z mladinskim pisateljem Tonetom Seliškarjem

S Tonetom Seliškarjem — njegovo ime je za slovensko in jugoslovansko mladinsko literaturo že pojem — se je prijetno pogovarjali. Kljub letom in bolezni je ves mlad — skoraj se ne čudiš, da piše najraje in predvsem za otroke.

— Zgodila se mi je ne prijetnost, mi povem, ki je v našem poklicu skoraj neodpuščljiva.

— Pozabili ste beleznico, se smeji in mi ponudi papir.

— Tudi jaz sem bil mnogo let novinar in tudi meni se je včasih zgodilo kaj takega. Včasih smo delali, pisali...

V nekaj vrstah

IZBOLJŠAVE V SOLSTVU — PTUJ — Do nedavnega je bilo v občini kar deset sol, ki so imele pouk v treh izmenah. Letos pa so odprli novi soli v Ptaju in Kidričevem. Z nekaterimi organizacijskimi spremembami se je položaj znatno izboljšal, tako da imajo pouk v treh izmenah le še v štirih solih.

K.

VIŠJI OSEBNI PREJEMKI — MARIBOR — V mariborskem tekstilnem kombinatu nameravajo do konca leta zvišati osebnih dohodkov zlasti nižjih kategorijam za blizu 50%. Letos spornilci je bil povprečen dohodek 29.000 din. Izdelali so tudi nov, bolj stimulativen način nagrajevanja po učinku.

-ENT

Kar sesti je bilo treba in napisati uvodni članek.

— In zdaj? Kako gre?

— Bolan sem, je koj mračen. — Vse dni sem doma, nič ne grem ven. Včeraj sem šel, pa mi je prišlo na cesti slabo. Zdaj sem raje doma. Muči me srce. Se kaditi sem nehaj zaradi tega. Sveda le cigarete. Zdaj kadim pipo, je bil spet hudomušen, ko je spuščal oblačke dima.

— In kaj delate zdaj?

— V delu imam mladinski roman, v katerem opisujem sedanje razpoloženje šolske mladine.

— Ali veliko pišete? Koliko ur na dan?

— Lovim trenutke umirjenosti. Pišem, kadar mi srce ne nagaja, namesto da bi bilo narobe.

— Sišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

— Pa vas bolezen ovira pri pisanju?

— Sveda. Letos sem prav malo pisal. Nekoliko je k temu pripomoglo srce, nekoliko pa k korekturam.

— Kakšne korekture?

— Te dni bo izšel moj zadnji roman »Noč in svitanje«, ki opisuje prve tri dni okupacije. Treba je bilo narediti korekture.

— In kaj delate zdaj?

— V delu imam mladinski roman, v katerem opisujem sedanje razpoloženje šolske mladine.

— Ali veliko pišete? Koliko ur na dan?

— Lovim trenutke umirjenosti. Pišem, kadar mi srce ne nagaja, namesto da bi bilo narobe.

— Sišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

šli. Slišal sem, da vas veliko prevažajo in pomatujete. Kako je s to rečjo?

— Včeraj sem dobil iz Kljevanja pismo, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinsko tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklico z junaškim srcom in Dedka Soma. V Sarajevu bodo prihodnje leto iz-

Po temeljitih pripravah tudi uspehi

Letošnjo turistično sezono so v celjskem okraju zelo dobro ocenili

Na splošno ocenjujejo ob zaključku letošnje glavne turistične sezone uspehe turizma v celjskem okraju kot zelo dobre, saj je bilo znova več nočitev, kakor so predvidevali. Vseh turističnih nočitev je bilo do konca avgusta v okraju 481.768 oziroma za 17,1 odstotka več kot lani v enakem obdobju. Turistična središča je obiskalo več domačih in tujih gostov. Nočitve tujih gostov so letos porasle celo za 32 odstotkov.

K takim uspehom so ne dvomno v glavnem prispevale temeljite priprave na sezono in skrajna prizadevanja turističnih in gostinskih organizacij. Do začetka sezone so bila v okraju sicer obnovljena nekatera gostišča s sobami za prenočevanje, a vseeno te zmogljivosti niso kaj izdatneje povečale materialne osnove turizma. Med temi so obnovljeno gostišče Planika v Ljubnem ob Savinji, obnovljen počitniški dom Rink v Solčavi, Turist v Gornjem gradu (sobe), hotel Beogradski dom v Dobrni, obnovljena restavracija Espresso hotela Evropa v Celju in povečanje števila zasebnih turističnih sob v Zgornji Savinjski dolini. Nova terapija v Rogški Slatini v sezoni še ni bila nared.

Na povečan priliv gostov so vplivale tudi izboljšane komunikacije, asfaltirane ceste v Rogško Slatino in do Radmirja, zgrajen je bil tudi nov plavalni bazen v Cateških toplicah. V strogi glavni sezoni je tudi letos v vseh pomembnejših turističnih središčih, kot so Rogška Slatina, Dobrna, Cateške toplice, Logarska dolina, Rimske Toplice in Semptor, primanjkovalo sob. Mimo tega so v sezoni doživeli še nekatere neveselosti, tako da uspehi niso še večji. Nezaželeni in neredna je bila preskrba z

osnovnimi živili in pijačami, težave so nastale pri investicijah, zvišali so se poslovni stroški gostinstva, močno pa se je čutilo še pomanjkanje dovolj usposobljenih in prizadevnih gostinskih in turističnih delavcev.

Zmogljivosti, razpoložljive za turizem, se v celjskem okraju precej približujejo zgornji meji izkoriščenosti. Za podaljševanje pred in po sezoni je malo možnosti, pa tudi pridobivanje novih sob pri zasebnikih je po obsegu omejena oblika. Manj izkoriščena je edino možnost vključevanja gorskih kmetij v turizem, kar pa seveda zahteva temeljitih priprav in delno tudi finančnih sredstev. Za prihodnje obdobje pa ne manjkajo samo prenočitvene in restavracijske zmogljivosti, temveč tudi načrtov za izgradnjo letih zvečine nimajo pripravljenih. Pomeni torej, da turistično gospodarstvo po tej strani ni storilo zadostnih korakov ne v formalnem in ne v gnotnem oziru. Manjkajo tudi ocene o možnostih za sofinanciranje turističnih investicij, kar bi kazalo, glede na finančne in ekonomske efekte, najprej vlagati. Predvsem je problematično sofinanciranje izgradnje turističnih in gostinskih objektov v močnejših turističnih centrih, saj so leti v manj razvitih občinah,

PREBIVALCI SOBOŠKE OBČINE PRAZNIJEJO SVOJ OBČINSKI PRAZNIK

Mejniki v boju in socialistični graditvi

DVE DEKADI STA KRATKO RAZDOBJE, TODA ZA PREKMURJE IN NJEGOVE LJUDI, KI SO BILI SKOZI DESELETJA PREPUŠČENI NASILJU NA SVOJI ZEMLJI, POMEMITA ODLOČILO OBDOBJE BOJA ZA NARODNOSTNO IN SOCIALNO OSVOBODITEV. PREKMURSKA RAVAN IN HRIBOVITI SVET GORIČKEGA STA SE Z ENAKO SMOLESTJO KOT V NEENAKEM BOJU Z OKUPATORJI SPOPRIJELA V POVOJNI GRADITVI ZA ZAOSTALOSTJO IN REVŠČINO, DA BI DOHITELA ZAMUJENO V MINULIH DESELETJIH. NAPREDEK NA VSEH POROČNIH GOSPODARSKEGA IN DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA JE VEČ KOT OČITEN, Vendar se ljudje ONSTRAN MURE, ZNANI PO SVOJI MARLJIVOSTI IN DELAVNOSTI, SE ZDALE NE ZADOLJUVLJUJEJO Z DOSEŽENIM. DOSLEDNI KOT V BOJU PROTI KRIVICNEMU PREDVOJNEMU REŽIMU IN KASNEJE TUJIM OKUPATORJEM SE ZAGRIZENO SPRIJEMAJO S TEŽAVAMI TUDI DANES, KO POSTAVLJAJO MEJNIKE NOVE DOBE. NOVA GENERACIJA PA SI Z BOGATIMI DOSEDANJIMI IZKUŠNAMI NEUMORNO GRADI LEPŠE ŽIVLJENJE.

Veliki dogodki v oktobru 1944

Naš današnji svet je bil vreden žrtve in trpljenja, ki ga je ta kosček naše domovine na skrajnem severovzhodu prestopal v črni dneh okupacije, velja se danes gleslo med prekmurskim ljudstvom. Pomeni na junaško preteklost in na najbolj napredne domačine, ki so naskočili fašistično soldatesko in sami prekmurški metropoliti, ljudje radi obujajo spomine na velike dogodke v oktobru 1944.

Prvoborec Jože Jančič iz Murske Sobotice takole razgrinja zgodovinske jesenske dneve v letu 1944, ko je trda pesti domačih partizanov pomagala lomiti sušijske okove.

Pod udarci zavezniških armad in naše herojske NOV in FOD so fašistične sile v letu 1944 doživljale poraz za porazom in vsakomur je moralo že biti jasno, da je nacistična Nemčija vojno dokončno izgubila. V letu 1944 je osvobodilno gibanje v Prekmurju zajelo širši razmah in s prihodom posameznih borcev in skupin političnih aktivistov, ki so po nalogu našega osrednjega političnega in vojaškega vodstva prihajale na levi breg Mure, da bi prekmurškemu ljudstvu pomagali voditi upor proti okupatorju in domačim izdajalcem, dobilo tudi močan polet.

Akcije so se vrstile in snovale so se nove in nove odporne skupine in odbori OF, prvi zaročki ljudske oblasti. Sovražnik je bil silno vznemirljen. Njegovi sodelavci so trepetali. 15. oktobra 1944 je kapitulirala Horčičeva Madžarska, toda Nemci so preprečili kapitulacijo, aretirali Horčiča in omogočili, da je oblast prevzela stranka skrajnih desničarjev, stranka pušičastih krizev ali njilšev s predsednikom Ferencem Salajšem na čelu. Na Madžarskem in v okupiranem Prekmurju je zavladal kravi teror. Potem, ko je prišlo do zloma Horčičevega režima na Madžarskem, je skupina partizanovskih borcev in političnih aktivistov pod vodstvom narodnega heroja Duneta Šumenjaka — Mirana, ki se je mudila v Murski Soboti in imela zatočišče pri trgovcu Jožku Brumnu, našlo ukrepanje. Poveljniku okupatorske garnizije v Murski Soboti so poslali ultimativne zahteve. Borci so si prizadevali, da bi razorožili sovražno vojsko in v imenu OF prevzeli oblast v Murski Soboti in vsem Prekmurju. Toda kot že rečeno, so Nemci preprečili kapitulacijo madžarske vojske. Komendant soboške posadke je nujno zahteval okrepitve in zavrnil zahte-

bila prva prekmurška borbeno enota — prekmurška partizanska četa, ki je opravila pomembne naloge. Potem, ko so čete sovjetskega maršala Tolbuhina v začetku aprila 1945 začasno zasedle Prekmurje, je tudi ta pokrajina zadihala s polnimi pljuči.

Velikan v pomurskem kmetijstvu

Kmetijsko-industrijski kombinat »Pomurka« Murska Sobotica združuje danes kmetijsko proizvodnjo, živilsko predelovalno industrijo ter gozdarstvo z lesno predelavo. Kmetijstvo in gozdarstvo oskrbuje ta živilsko predelovalno industrijo ter lesno predelavo s potrebnimi surovinami. Lastna surovinna baza za nadaljnjo predelavo znaša danes že preko 30 odstotkov. Vse ostale potrebne surovine nabavlja kombinat preko kooperacije ali direktno od kupca od individualnih kmetijskih proizvajalcev. Celotni planirani dohodek za leto 1964 v znesku 11,6 milijarde dinarjev, ki predstavlja samo eksterno realizacijo kombinata, bo po podatkih za minuli devet mesecev preokračena. Dohodek kombinata po planu znaša 1,1 milijarde dinarjev in bo ob koncu leta prav tako preokračena. Kombinat zaposluje 1600 delavcev in bo znašal bruto osebni dohodek po planu za leto 1964 okrog 1 milijardo dinarjev.

Kako smotno so v soboški občini zastavili dolgoročni program razvoja kmetijstva, dokazujejo številni obrati KIK »Pomurke«, ki s sodobno industrijsko predelavo visoko vrednotnih kmetijskih proizvodov. Pobratimstvo med kmetijstvom in industrijo se kolektivno »Pomurke« bogato obrestuje, saj proizvaja v svojih industrijskih obratih številne proizvode, ki so si utirili pot tudi na tuje tržišče.

TOVARNA MESNIH IZDELKOV v Murski Soboti je danes sodoben obrat za predelavo mesa s exportnim obelježjem. Nad 50 odstotkov celotnih proizvedenih količin izvažajo v razne države. Obrat ima širok asortiment klobasičarskih proizvodov, konzerv ter ostalih specialitet, ki so znane doma in v tujini.

TOVARNA MLEČNEGA PRAHU Murska Sobotica proizvaja mlečni prah, jajčne proizvode, kavin ekstrakt, kondenzirano in evapirano mleko, razne ekstrakte čajev itd. S svojimi kvalitativnimi izdelki je tovarna dosegla lepe uspehe doma in v tujini. Tovarna oskrbuje s svojimi kvalitativnimi proizvodi del jugoslovanske industrije testenin, čokolade in peciva. Z mlečnimi proizvodi oskrbuje del Primorske in Dalmacije, ki sta pasivni v proizvodnji mleka.

Narodni heroj Stefan Kovac

terenskim pogojem že uspelo zaokrožiti. Osnovna razvojna smer te zadruge je živinoreja in ob takšni usmeritvi seveda tudi skrb za zadovoljivo krmno osnovo. V vzorno urejenih hlevih redijo 350 glav goveje živine, imajo pa vse pogoje zaradi obilice krmil za nadaljnjo gradnjo pitajše za novih 400 stojišč. Nadvse uspešno izvaja ta zadruza tudi program kmetijskega sodelovanja. Letošnje površine kooperantov zadruge obsegajo že 1100 ha zemljišča (lani 800 ha). Kljub temu, da je KZ »Napredek« izločila iz svojega programa odkup lesa, bodo realni zbirali 370 milijonov dinarjev, kar je znatno več kot lani.

Zavidljive uspehe je v utrjevanju svojega gospodarskega položaja dosegla tudi KZ PETROVCI, ki ima 100 ha lastnih površin, svojo proizvodnjo pa usmerja v vzrejo brojlerjev, ki jih že sedaj pošljejo na tržišče letno 200.000. Kolektiv te zadruge bo že v bližnji prihodnosti povečal zmogljivosti svoje sodojno urejene farme piščancev na 600.000 živali letno, lepo perspektivo pa jim obeta tudi urejanje fazanerie, ki je v sestavi obrata »Loveca« že letos obogatila pomurska lovstva s 5000 fazanov pod mladka. V utrjevanju in skrbi za krmno bazo je petrovska zadruza povečala letos obseg kooperacije za blizu 30 odstotkov.

Tudi KZ SALOVCI usmerja svojo proizvodnjo iz razvito v živinorejo, ki ima na tem območju zaradi nadvse ugodnih pogojev rastlinske krmne proizvodnje odlične pogoje za nadaljnji razvoj. Ob 230 ha lastnih površin redijo sedaj 250 glav goveje živine. Kolektiv te zadruge je sprejel v sedemletni plan razvoja naloge o povečanju lastnih površin do leta 1970 na 450 hektarov. Takrat bodo vsi pogoji za rejo 800 do 900 glav goveje živine, zato je jim upravičeno mudi z gradnjo novih hlevskih zmogljivosti. Ker odkupi KZ Salovci letno 800 do 800 telet samo na svojem območju, ni težavni za polno izkoriščenost sedanjih in novih stojišč.

„Mura“ na domačem in tujih tržiščih

Med našimi proizvajalci perila in konfekcije zavzema soboška tovarna perila, težke konfekcije in pletenin vedno bolj najvidnejše mesto — ne samo po obsegu proizvodnje, ampak predvsem po kvalitativnih izdelkih, ki si je utirila pot tudi na tuje tržišče. Rapiden vzpon te sodojne tovarne gre zaslugi za tako naglo krepitev gospodarstva v soboški občini, dalja zasluga za zaposlovanje visok delovne sile, ki je zlasti na pomurskem podeželju še vedno dokaj pereč problem.

Soboška tovarna »MURA« je na svoji razvojni poti v 36 letih obstoja doživela preporod dejanske šele po osvoboditvi, zlasti v razdobju zadnjih 14 let samoupravljanja. Prav pobudam neposrednih proizvajalcev gre v veliki meri zasluga, da se je to največje podjetje v Pomurju uvrstilo na vrh seznama sorodnih podjetij v naši državi.

Obseg proizvodnje »Mure« najbolj zgovorno ilustrira izpolnitev proizvodnega plana v obdobju od januarja do julija letos, ko je kolektiv ustvaril kar 3 milijarde 750 milijonov dinarjev dohodka, kar zgovorno kaže na ugoden proizvodni start podjetja že v prvi polovici gospodarskega leta. Kvaliteta proizvodov »Mure« je pomagal kolektiv tudi na tuje tržišče, kjer se je uveljavil med našimi konfekcionarji skoraj najbolje, saj samo letos predvidevajo izvoz svojih proizvodov pretežno na področje konvertibilnih valut v vrednosti 1,2 milijona dolarjev. Nobenega dvoma ni, da bodo podobno kot lani tudi letos v »Muri« presegli izvozni plan, kar dokazuje tudi podatek, da so že konec preteklega meseca izvozili blaga za en milijon dolarjev. Že podatek, da »Mura« izvažajo pretežno v Zahodno Nemčijo, dokazuje, kako uspešno se je ta tovarna vključila v mednarodno delitev dela. Sicer pa v tovarni zagotavljajo, da bi bili izvozni dosežki še lepši, če jim ne bi povzročali težav nepravilni dobavni roki kupecv in zlasti neredna preskrba s surovinami in pomočnim materialom s strani domačih tovarn. Velike naložbe za modernizacijo proizvodnje in razširitev obseva to tovarni »Mura« omogočile vključitev v tesno sodelovanje z renomiranimi sorodnimi podjetji. Naprijed in Kamensko iz Zagreba ter Varteksom iz Varaždana. Ta edinstveni primer uspešnega medrepubliškega sodelovanja industrijskih podjetij konfekcije ni zastavljen smotno samo v organizacijskem pogledu, ampak obeta postati tudi vzoren primer na poti do nadaljnje specializacije posameznih partnerjev tega združenja, ki je že danes znano doma in v tujini pod nazivom »Standard — konfekcija«.

Partnerstvo »Mure« v tem združenju ima tolikanj večjo vrednost, ker bo ta tovarna, ki je že doslej slovela po svoji proizvodnosti in storilnosti proizvajalcev, lahko poleg tega nadvse pomembnega čimtelja še nadalje izpopolnjevala svoj proizvodni proces in ne nazadnje kvaliteto in večji asortiment proizvodov. Če omenimo še dejstvo, da bodo člani združenja »Standard — konfekcija« s skupnimi močmi razširili prodajni prostor po vsej državi, potem ni težko ugotovljati perspektive teh podjetij, ki si s tako tenkočutnim posluhom za potrebe domačega tržišča utrjujejo pot do naširkega kroga potrošnikov.

Znano je dejstvo, da so uspehi »Mure« v dobrni meri tudi sad izpopolnjenega sistema upravljanja proizvajalcev in rezultat stimulativnega grajevanja zaposlenih. Ker obsega nagrajevanje več elementov stimulacije, sta delovna verna in pripadnost kolektivni glavni čimtelja, ki prispevata k nadaljnji rasti in krepitvi te tovarne. Čeprav se je doslej zaradi velikih investicijskih naporov kolektiv tovarne »Mura« moral marsikomu odpovedati, so vendarle dosegli tudi na področju življenjskega in družbenega standarda delavcev že lepe uspehe. Blizu 50 stanovanj, urejena družbena prehrana in zdravstvena služba, prevozi delavcev v oddaljene kraje

NAŠ PRAZNIK

Tudi v tem gospodarskem letu se je naša komuna nadvse uspešno vključila v gospodarsko gibanje, ki je skladno s gibanjem gospodarstva v naši državi. Na prvem mestu naj omenim nagel porast industrijske proizvodnje in lepe dosežke v kmetijstvu. Takšen razvoj gospodarstva naše komunne pomeni krepitev materialne osnove, ki služi tudi za zadovoljevanje potreb delovnih ljudi. Čedalje večje potrebe na področju zdravstva, kulture in prosvete, šolstva, socialnega skrbstva, komunale in ostale družbene službe potrebujejo vse večja sredstva, ki jih mora zagotoviti gospodarstvo. Zatorej upravičeno postavljamo pred naše delovne ljudi zahtevano po doseganju kar najlepših uspehov v proizvodnji, v storitvah, v blagovnem prometu — skratka na vseh področjih, kjer človek opravlja svojo družbeno obveznost.

Naj se ob našem občinskem prazniku, prazniku vseh delovnih ljudi naše velike komunale skupnosti, dotaknem nekaterih uspehov, ki smo jih dosegli v prvih devetih mesecih. Industrijska proizvodnja se je v tem razdobju v primerjavi z lanskim letom povečala za 44,2 odstotka, medtem ko smo spretel plan v istem času dosegli z 89,8 odstotka. Dinamika izpolnjevanja postavljenih nalog kaže, da bomo to gospodarsko leto zaključili nadvse uspešno.

Takšna gibanja v industrijski proizvodnji kažejo, da so bile investicijske naložbe smotne in da že vračajo pričakovane zadave. Pri tem moramo ugotoviti, da zares vsi industrijski obrati v tem letu povečujejo proizvodnjo, kar pomeni, da se tudi naša industrija uveljavlja na tržišču s kvalitativnimi proizvodi. Da bi sledili tej nalogi in jo uspešno izpolnjevali tudi v bodoče, ostaja slej ko prej pred našimi delovnimi ljudmi skrb za kvaliteto in ceneno proizvodnjo. To nalogo pa povežemo z nadaljnjimi prizadevanji za ujanje kar najbolj sodobne organizacije proizvodnje, sodobne tehnologije in podobno. Skrb za strokovne kadre, stalno proučevanje delovnih mest in racionalna uporaba časa ter materiala se bodo morala odražati v še boljših proizvodih in cenejših proizvodnih, zato ostaja ta naloga ena izmed osnovnih, torej delovnih organov upravljanja v kolektivih.

Tudi stalna skrb za človeka, za njegove potrebe ter za višji osebni in družbeni standard naših občanov naj bo še večja pri vseh nav.

Tudi v kmetijstvu smo v minulem razdobju dosegli določene proizvodne in organizacijske uspehe. Čeprav s proizvodnjo pšenice nismo v celoti zadovoljni, ugotavljamo v povprečju ugodno stanje, predvsem kar zadeva pridelek krmnih rastlin. Na tej osnovi temelji tudi naša ugotovitev o znatnem povečanju stalašča živali, ki je pri govedu povečan za 15 odstotkov, pri prašičih pa se za toliko več. Takšna gibanja bodo vsakomur ugodno vplivala na tržišče s kmetijskimi proizvodi.

Tudi v organizacijskem pogledu smo letos v naši komunni dosegli na področju kmetijstva ugodne rezultate. Družbeni sektor prilagaja organizacijo potrebam terena s posebnim poudarkom na povečanju kooperacijskega sodelovanja z zasebnimi kmetovalci.

Tudi ostale panoge gospodarstva — gradbeništvo, trgovina in gostinstvo, obrt in komunala kažejo ugodno dinamiko.

V izozvu je naša občina prav tako dosegla lepe uspehe, saj so naše gospodarske organizacije izvozile blaga v vrednosti 2,2 milijona dolarjev, kar je za 28 odstotkov več kot lani v prvih devetih mesecih. Medtem ko industrija povečuje izvoz, lepa lepa, tega ne moremo trditi za kmetijstvo. Razen tovarne »Mura« in KIK »Pomurke« se je letos prvič lepo uveljavila na tujem tržišču tudi »Belinka«, ki bo izvozila za blizu 100.000 dolarjev svojih proizvodov. Ni odveč poudariti zahteve po še širši usmeritvi naših gospodarskih podjetij v izvoz, ki ne pomeni samo deviznega priliva, ampak mnogo prilepa tudi k temu, da se kolektivni s se večjim posluhom odločajo za sodobne proizvodne metode in za čim bolj racionalno proizvodnjo. Slej ko prej pa velja trditi, da pomeni srečanje naših proizvodov na mednarodnem tržišču s konkurenčnimi proizvodi tudi srečanje proizvodnih stroškov ter proizvodov in njih kvaliteto.

Takšna gibanja v gospodarstvu nam omogočajo tudi novo zaposlovanje delovne sile. V primerjavi s preteklim letom imamo letos kar 600 novih delavcev v gospodarskih in 180 v negospodarskih dejavnostih. Kljub takemu povečanju števila zaposlenih se po zaslugi rasti proizvodnosti dela večajo tudi osebni dohodki zaposlenih. Tako znaša letošnje povprečje osebnih dohodkov v gospodarstvu blizu 36 tisoč dinarjev ali 33 odstotkov več kot lani. Naj navedem še vlaganja v negospodarske dejavnosti, ki so najbolj zgovorno merilo izboljšanja življenjskih pogojev naših delovnih ljudi. Za gradnjo novih stanovanj smo izločili blizu 15 odstotkov celotnega prazničnega praznika, kar pomeni približno 30 odstotkov.

Delovni ljudje naše občine praznujejo letošnji občinski praznik in znamenju nadaljevanja dinamičnih gospodarskih gibanj in v znamenju vsestranskih prizadevanj za izboljšanje položaja na vseh področjih življenja. Smotno in prizadevno delo vseh delovnih ljudi naše občine pa bo nedvomno tudi v bodoče jamstvo za stalno izboljševanje položaja našega delovnega človeka.

JANEZ LANSČAK,
predsednik občinske skupščine
Murska Sobotica

z lastnim vozilom in podobne ugodnosti prijetno dopolnjujejo dejstvo, da se visoka storilnost delavcev zrcali v polni meri tudi pri osebnih prejemkih zaposlenih. Gibljivi del prejemkov zaposlenih delavcev v obratunskih enotah se suče od 40 do 50 odstotkov, zato ni težko ugotovljati, kakšen poudarek je dobila v pravljiniku o notranji delitvi prav stimulacija zaposlenih.

„Panonija“ v službi kmetijstva

Razvojna pot danes že močnega industrijskega podjetja »Panonija« v Murski Soboti je značilna in v celoti označuje prizadevanost še pred leti majnoga kolektiva, ki je z izrednim prizadevanjem in delovnih poletom razširil neznatno obrtno delavnico v sodobno industrijo kovinske galanterije.

Posebej velja poudariti, da je kolektiv »Panonija« v dobi svojega vzpona od leta 1952 širil in

Za občinski praznik občine Murska Sobotica čestitajo:

OBČINSKA SKUPŠČINA MURSKA SOBOTA
OBČINSKI KOMITE ZKS MURSKA SOBOTA
OBČINSKI ODBOR SZDL MURSKA SOBOTA
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
MURSKA SOBOTA
OBČINSKI KOMITE ZKS MURSKA SOBOTA
PRIDJETJE, ZAVODI IN USTANOVE:
PROIZVODNJA KREMENCEVEGA PESKA
PUČONCI
INDUSTRIJA KOVINSKE GALANTERIJ
„PANONIJA“, MURSKA SOBOTA
KIK „POMURKA“, MURSKA SOBOTA
TOVARNA PERILA, OBLACIL IN PLETENIN
„MURA“, MURSKA SOBOTA
„MLINOPEK“, MURSKA SOBOTA
PROJEKTI VNIKI MURSKA SOBOTA
„BELTINCI“, TOVARNA PLETENIN
BELTINCI
„KOMUNA“, BELTINCI
„AGROSERVIS“, MURSKA SOBOTA
KOMUNALNO PODJETJE MURSKA SOBOTA
KMETIJSKA ZADRUGA GORNJI PETROVCI
KMETIJSKA ZADRUGA SALOVCI
KMETIJSKA ZADRUGA PROSENIJAKOVCI
„OBRITNIK“, MURSKA SOBOTA
BOLNISIČNICA MURSKA SOBOTA
ZDRAVSTVENI DOM MURSKA SOBOTA
VETERINARSKA POSTAJA MURSKA SOBOTA
MURSKA SOBOTA
GOSTINSKO PODJETJE „ZVEZDA“, MURSKA SOBOTA
VODNA SKUPNOST MURSKA SOBOTA
STANOVAJSKA SKUPNOST
MURSKA SOBOTAA
SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
„POMURJE“, MURSKA SOBOTA
TRGOVSKO PODJETJE „POTROŠNIK“, MURSKA SOBOTA
ZAVOD ZA ZAPOSLJOVANJE DELAVCEV MURSKA SOBOTA
KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE MURSKA SOBOTA
KOMUNALNA BANKA MURSKA SOBOTA
TRGOVSKO PODJETJE „RAVENKA“, BELTINCI

určeval ekonomski položaj svojega podjetja z lastnimi močmi in lastnimi sredstvi. Zavezovanje upravljalcev se je sodelovanju z občinsko skupščino, da bi »gradili v tej izrazito agrarni občini tudi potrebno industrijo, zrcalila predvsem v težnjah ustreči v kar največji meri potrebam našega kmetijstva in ne nazadnje uskladiati svoj proizvodni program s potrebami potrošnikov.

Če navedemo, da je leta 1952 znašala vrednost ustvarjenega bruto produkta vsega 80 milijonov dinarjev, medtem ko letos starta ta prizadevani kolektiv že na pol milijarde bruto produkta, potem moramo na prvem mestu omeniti posluh kolektiva za proizvodnjo takih artiklov, ki jih z lahkoto plaširajo doma in v tujini.

Nis čustvena torej, da so na seznamu proizvodov soboške »Panonije« zastopani predvsem taki proizvodi, ki smo jih na tržišču vse do nedavnega zelo pogrešali. Z izpopolnjenimi tehnološkimi postopki, s skrbno izbiro novih surovin in izpopolnjevanjem proizvodov so zato postali na primer vino-

gradniške škropilnice, ročni in hrbtni razpršilniki različnih tipov, kompaktni brzozaravniki in drug podobni izdelki za naše kmetijstvo že pojem kvalitete in »Panonija« se je prav po zaslugi upoštevanih gornjih čimteljev uspešno prebila tudi že med našo izvoznico. Razpršilci soboške »Panonije« so na primer postali nepogrešljivi pomočniki naših kmetovalcev pri zaščiti in uničevanju rastlinskega mrčesa, medtem ko za svoje vinogradniške škropilnice dobiva podjetje številna priznanja širokega kroga kupecv iz vse države.

Zahvaljujoč dooro organizirani prodajni službi so danes dosopni tudi vsem gospodinjim izredno kvalitetni gospodinjiski pripomočki, med katerimi so posebno cenjeni pasirni strojčki za pretlačevanje sočija in sadja, praktični pražilci za kavo, razna cedila, patentne posode za odpadke in še vrsta nadvse praktičnih kovinskih izdelkov za gospodinjstva.

Ob tako zastavljenem proizvodnem programu in nenehni modernizaciji proizvodnje si soboška »Panonija« ni pridobila ugleda samo med potrošniki in kupci njenih proizvodov, temveč nadvse uspešno navezuje tudi poslovno sodelovanje z renomiranimi partnerji. Med temi velja na prvem mestu omeniti industrijo motornih vozil TAM iz Maribora, za kmetijsko industrijo v »Panoniji« razne motorne delovne izdelke, ki jih izdeluje serijsko za razna podjetja v Jugoslaviji.

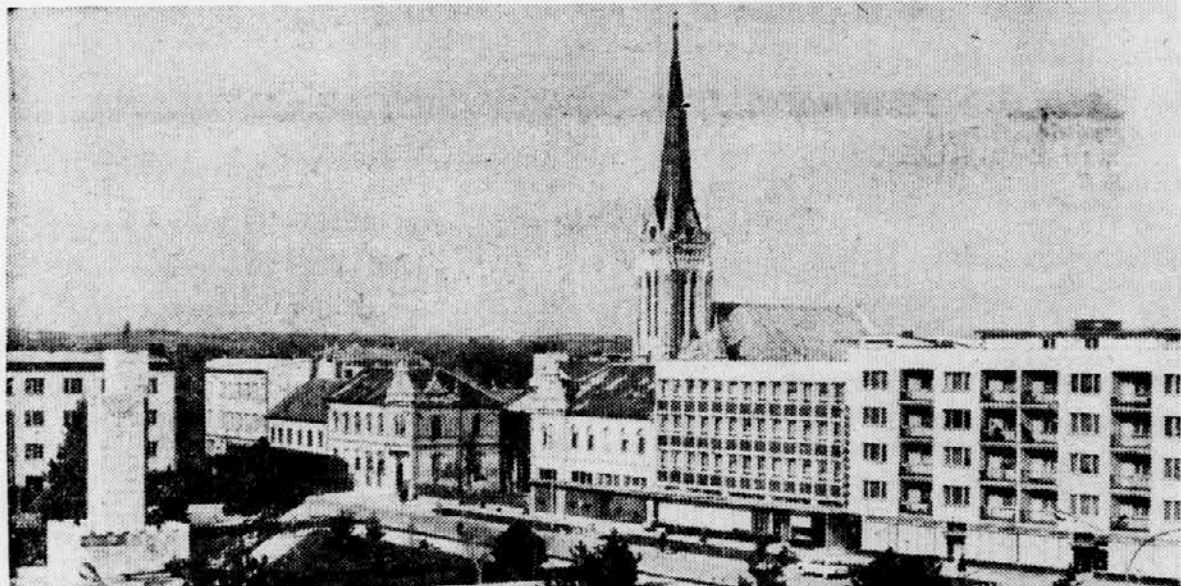
Kolektiv »Panonije« se je torej tudi v svojem nadaljnjem razvojnem programu brez težav odločil za osnovno proizvodno smer, ki bo slej ko prej imela poudarek na proizvodnji za kmetijstvo in gospodinjstva, osnovno vodilo pa bo temu kolektivni, da bodo sicer v zoženem proizvodnem programu zares vsi artikli tehnično kar najbolj izpopolnjeni. V osnovi gre torej za nadaljnjo modernizacijo proizvodnje, torej serijske proizvodnje, ki je že doslej pomenila glavno gibalno silo v prizadevanjih za nadaljnjo rast produktivnosti in storilnosti dela. Več kot 200-članski kolektiv »Panonija« pa se ni omejil samo na te čimtelje, ampak utrjuje svoje gospodarske moč tudi s skrbjo za strokovne kadre, z izpopolnjevanjem strokovnega znanja proizvajalcev in naplohi in ne nazadnje s svojim zastavljenim programom stipendiranja. Trenutno stipendirajo kar deset kandidatov na srednjih, višjih in visokih tehniških šolah.

Skrb za delovnega človeka in njegove življenjske ter delovne pogoje ima poseben poudarek tudi v sedemletnem perspektivnem planu razvoja podjetja. Za blizu 50 odstotkov povečano produktivnost leta 1970 naj bi dobila svoj izvor v gradnji novih proizvodnih objektov in v splošnem izboljšanju življenjskih razmer delavcev te mlade industrije v Murski Soboti.

„Agroservis“ širi svojo dejavnost

Obrtno podjetje »Agroservis« v Murski Soboti je bilo ustanovljeno leta 1952 z namenom, da bi vzdrževalo in pospeševalo kmetijsko mehanizacijo, ki je v pospešenem prizadevanjih za socializacijo kmetijstva tudi v soboški občini dobivala čedalje pomembnejšo vlogo.

Smotna usmeritev proizvodnega programa in potrebe po remontih motornih vzpil nasploh so omogočile podjetju osamosvojitev in potlej je »Agroservis« nenehno širil svojo dejavnost. Tako opravljajo danes dvostolinski kolektiv še vse najbolj zahtevne remonte kmetijske mehanizacije in motornih vozil, uveljavljal pa sta se tudi postanski dejavnosti — prevozništvo in samostojni obrač z mehanizirano delavnico v Gornjih Petrovcih. Tako se je v desetih letih razvilo iz neznatne delavnice z 20 zaposlenimi in 50 milijoni dinarjev letne realizacije to močno obrtno podjetje v obetajočo gospodarsko organizacijo, ki zaposluje že danes dvesto ljudi in bo ustvarilo že letos več kot 350 milijonov dinarjev dohodka.

Središče Murske Sobotice

ve partizanov. V Murski Soboti je bilo tedaj kakih 800 madžarskih vojakov in oficirjev. 17. oktobra v zgodnjih jutranjih urah so se začele množične aretacije sodelavcev OF v Murski Soboti in na podeželju. Domači izdajalci so že prej pripravili seznam zavednih ljudi in jih posredovali svojim gospodarjem.

Močne sovražne patrulje, ki so jih vodili domači njilši, so med drugimi obkolile tudi Brumnuvo in Deskovičovo hišo v mestu, kjer so bili naši borci. Skupina partizanov pri Brumnu se je po vrvi spustila iz prvega nadstropja na dvorišče. Z orožjem so si izsilili prehod, zmečeni vojaki pa so se v strahu razbežali. Narodni heroj Dane Šumenjak — Miran, Jože Kramar — Juš, Stane Cervič — Bojan in Alojz Kosi — France so zapustili Mursko Sobotico in se umikali v smeri Bakovci. Toda pri umiku je bil hudo ranjen Jože Kramar — Juš. Njegovi soborci so ga hoteli nositi, a je to odklonil. S prezimnim streljanjem je kril umik tovaršem. Ko mu je zmanjkalo streliva, je zadnjo kroglo namenil sebi. Ni hotel priti živ sovražniku v roke. Partizanovska trojka: Miran, Bojan in France je zavila v smeri vasi Tišina. Zandarmerijska postaja v Tišini je že prejela obvestilo iz Murske Sobotice, naj borec zapre pot in naj jih dobi žive ali mrtve. Proti Tišini pa so se že napotili vojaki in njilši iz Sobotice. Komandir tišinske orožniške postaje Petjo Janoš je zbral vse zandarje in postavil zasedo pri potoku Dobl. Bilo je vse zama. Partizani so bili urnejši. V kratkem spopadu je mrtve obelžal komandir postaje in blizu njega se trije madžarski zandarji, medtem ko so se vsi ostali orožniki v paničnem strahu razbežali. Borci so se umikali brez izgub z zaplenjenim orožjem. Tako so kaj hitro masčevali smrt soborca, hrabrega skojceva Juša.

Preko Puconec so prišli v vas Vaneča. Tu so bili pri Kocenovih gostoljubno sprejeti. Ko so v noči med 19. in 20. oktobrom zapustili gostoljubno hišo in se v temni in viharni noči podali na pot naprej, so zašli. Vrnili so se spet nazaj v vas in potrkali na vrata viničarja Stefana Novaka. To pa je bilo za njih usodno. Podli viničar jih je sicer prijazno sprejel, toda kmalu potem obvestil notarijat v Puconcih, da so v njegovi domačiji partizani. 20. oktobra okrog 13. ure je blizu 100 vojakov, zandarjev in njilšev obkolilo viničarja na Vaneči. Vnel se je boj, boj na življenje in smrt. Partizani so se herojsko borili, toda premoč je bila očitna. V nenaki borbi sta padla narodni heroj Dane Šumenjak — Miran in soborec Alojz Kosi — France, medtem ko je bil Stane Cervič — Bojan hudo ranjen v glavo in so ga nezvestnega prepegljali v soboško bolnišnico, od tod naprej pa v uničevalno soboško Dachau. Madžarski fašisti so iz Murske Sobotice in okolice odpeljali več kot 100 oseb na Madžarsko. Izročili so jih Nemcem. Ti so jih odvedli v taborišča smrti Dachau, Flossenbug, Bergen-Belsen in druga, od koder se mnogi niso več vrnili.

Kljub nezasilnanemu nasilju pa sovražniku ni uspelo zatreti vstaje. Kmalu po teh dogodkih so v Prekmurju prispeli novi borci in aktivisti, ki so nadaljevali že leta 1941 započeto delo. Osnovana je

AGROMERKUR Murska Sobotica se ukvarja s predelavo zelenjave, povrtnin, sadja, gozdnih sadežev, jajc, perutnine itd. Poleg klasičnih načinov predelave osvaja tudi v letošnjem letu zmrzovalno sušenje prehrambenih artiklov, kar pomeni za jugoslovansko tržišče popolnoma nov način konzerviranja. Obrat Agromerkur se je dobro uveljavil na zunanjem tržišču s sledečimi artikli: gobe, kumare, feteroni, sveža jajca itd.

OBROT ZA KMETIJSTVO proizvaja surovine za svoje predelovalne obrate v obliki mesa in mleka. Obrat je specializiran za vzrejo svinj, mlade pitane goveje živine in krav molznic. Obrat razpolaga s proizvodnimi kapacitetami za 26.000 bekonov in 6000 mlade pitane goveje živine.

OBROT ZA KOOPERACIJO opravlja preko individualnih proizvajalcev razne oblike kmetijskega sodelovanja v pogledu rastlinske in živinorejske proizvodnje. Obrat razpolaga z zadostno mehanizacijo za opravljanje raznih del kakor tudi z zadostnim številom kmetijskih strokovnjakov.

OBROT ZA TRANSPORT opravlja transportne usluge v okviru kombinata in izven njega.

KOMBINAT »POMURKA« Murska Sobotica predvideva v svojem nadaljnjem razvoju skladno rast proizvodnje surovin s predelovalnimi kapacitetami. Ena osnovnih nalog v proizvodnji surovin je širjenje lastnih zemljišč za proizvodnjo voluminozne in koncentrirane krmne. V ta namen je tudi v gradnji lastna kafiljerja, da se odpadki klavne vračajo v obliki visoko vrednih proteinskih koncentratov kmetijskemu obratu.

V predelovalni industriji predvidevajo razne izboljšave v proizvodnem in tehnološkem postopku ter razširitev dosedanjega asortimenta proizvodov. Posebej velja poudariti, da v kombinatu »Pomurka« težijo predvsem za tem, da bi ob sinhronizirani proizvodnji vseh obratov zagotovili zaključeno proizvodni proces od rastlinske proizvodnje pa do finalnih proizvodov za tržišče.

Z vsemi svojimi kvalitativnimi proizvodi in uslugami se kombinat »Pomurka« toplo priporoča vsem kupcem in koristnikom.

Gospodarska krepitev kmetijskih zadrug na Goričkem

Kmetijske zadruge na Goričkem, pretežno hrbovitem svetu soboške občine, so sprejele v kmetijski stru tega območja nadvse pomembno poslanstvo. Specifični pogoji Goričke namreč nalagajo tem kmetijskim organizacijam predvsem nalogo razvoja živilinoreje, kar kolektivni ted zadrug dosledno izpolnjuje

PREBIVALCI SOBOŠKE OBČINE PRAZNIČNO SVOJ OBČINSKI PRAZNIK

Ena izmed mnogih proizvodov v tovarni perila »Mura«, ki dosega na domačem in tujih tržiščih zavidljive uspehe

Kolektiv »Agroservis« je torej vsestransko za-vedo odgovorne naloge v tej pomembni stroki nasega obrtništva, zato ostaja skrb za strokovni kader ena najpomembnejših točk razvojnega programa podjetja. Za ilustracijo naj navedemo samo podatek, da se v tem podjetju trenutno usposablja kar 70 tujcev, kar je edinstven primer v Pomurju. Namreč tako zastavljen program kadrovanja zahteva tudi servisna služba podjetja »Agroservis«. Razen za traktorje domače proizvodnje vzdržuje to podjetje tudi servisno službo za vozila znamke Tomos, Pretis, Zastava — v doglednem času pa bodo v »Agroservis« skrbili tudi za vzdrževanje in popravila vozil znamke Opel in IMV.

Kljub nekaterim težavam, zlasti pomanjkanju delovnih prostorov je »Agroservis« uspel s svojim strokovnim vodstvom in tehnično opremo urediti eno najbolj priznanih služb za tehnične pregled motornih vozil pri nas.

Med obrtnimi podjetji, ki v soboški občini mnogo prispevajo za razvoj uslužnostne obrti nasploh, ima pomembno mesto tudi podjetje »OBRITNIKE« v Murski Soboti. Leta 1959 združeno podjetje iz prejšnjih razprošenih obrti raznih obrtnih smeri v skupno gospodarsko organizacijo z enotnim programom in s strokovnim vodstvom združuje danes razen soboških, plekarske in tapetarske dejavnosti še sedlarstvo, kolarstvo, mizarstvo, kovaštvo, vrvarstvo in pekarstvo. Skratka — danes si skoraj ni moč zamisljati uspešnega komunalnega razvoja pomurske metropole brez sodelovanja tega kolektiva, ki zaposluje danes že šestdeset kvalificiranih strokovnih in ustvarjalnih delavcev blizu 80 milijonov dinarjev.

V sedemletnem planu se kolektiv »Obrtniki« torej upravičeno zavzema za razširitev in modernizacijo svojih delavnic, kar bodo delno dosegli z adaptacijami, dokončno pa nameravajo rešiti vprašanje prostorne širše z zgraditvijo poslovno stanovanjske zgradbe, kjer bodo dobili stanovanja tudi delavci tega obrtnega podjetja.

Vsestranska skrb za komunalne dejavnosti

V razvoju občinskega središča in v zadovoljevanju osnovnih potreb občanov ima posebno vlogo soboška Komunalna podjetja, ki se je iz prvotnega zavoda s skromnim programom vzdrževalnih javnih del in prevoznosti razvilo v močno gospodarsko dejavnost ter med drugim prevzelo tudi pristojnosti in naloge prejšnje direktorije za komuno pri občini skupščini M. Soboti. S tem je Komunalno podjetje prevzelo vzdrževanje cest IV. reda, urejanje mesta, mestno vrtinarjo, park z zelenicami in podobne objekte v tesnem sodelovanju s soboško stanovanjsko skupnostjo.

Leta 1961 je Komunalno podjetje prevzelo še kamošestvo in cementirne ter si s tem zagotovilo pogoje za obsežno zastavljen načrt urejanja mestne kanalizacije. Obseg kanalizacijskih del, ki hitro napredujejo in so eden najpomembnejših komunalnih objektov v pomurski metropoli nasploh, zagotovo ilustrira vrednost te naloge v višini ene milijarde dinarjev.

Komunalno podjetje v Soboti, ki zaposluje danes že 350 stalnih in sezonskih delavcev, si je kljub dolocnim kadrovskim težavam s smotnim gospodarjenjem in uvajanjem stranskih dejavnosti zagotovilo lepo perspektivo. Namreč vse razpoložljivi dohodek je kolektiv namenil izpopolnjevanju in modernizaciji predvsem težke mehanizacije, gradbenih strojev, opreme delavnic in podobno. Z levjim deležem lastne udeležbe pravkar gradijo sodoben objekt bodočega obrata cementarne, kjer bodo razširili proizvodnjo betonskih ovi in gradbenih elementov, po katerih je zaradi pomanjkanja tega materiala veliko povpraševanje. V ta objekt bodo investirali skupno 25 milijonov dinarjev lastnih sredstev, ki so jih pridobili iz tujih kolektivov prispevkov v minulih obdobjih.

Dejavnosti Komunalnega podjetja vsestransko dopolnjuje soboška STANOVANJSKA SKUPNOST, ki se kot družbena organizacija s svojim statutom, svojim svetom skupnosti, raznimi komisijami, poravnalnim svetom in servisno službo s posebno skrbjo usmerja v skrb za družino, skrbniško varstvo, pomoč hišnim svetom, za družbeno prehrano ter številne servisne dejavnosti, brez katerih prebivalci Murske Soboti nikakor ne bi mogli shajati. Če k temu dodamo še posebno skrb za stanovanjske skupnosti za urejanje mestnih zelenic, parkov, za kopališče in skrb za mladino, smo omenili je del obsežnega poslanstva te družbene organizacije.

Skladno z zakonom o prenehanju veljavnosti zakona o stanovanjskih skupnostih bodo tudi v Murski Soboti volitvi kmalu ustanovili svojo krajevno skupnost, ki bo prav tako imela svoj statut, njene naloge pa bodo imele večji poudarek na vzgoji in varstvu otrok ter mladine. Med naloge bodočega krajevnega skupnosti sodi tudi ustanjevanje zavodov in ustanov za varstvo otrok ter mladine, še tesneje sodelovanje z DDM in drugimi organi. Kot doslej sodelujejo v DDM in drugih organizacijah skupnosti za urejanje mesta, mestnih zelenic, parkov, za kopališče in skrb za mladino, smo omenili je del obsežnega poslanstva te družbene organizacije.

V službi kmetijstva — tako družbenega kot zasebnega sektorja — je tudi VODNA SKUPNOST za melioracijo Prekmurja. Vodna skupnost, ki so jo ustanovili leta 1952 z namenom, da bi s sistematičnim urejanjem vodnih režimov omogočila kmetijsko in pridelovalni razvoj, je v tem krajevno razdobju opravila nadvse pomembno poslanstvo. Z ureditvijo razbremenilnika Ledava — Mura in z regulacijo Ledave v gornjem in spodnjem (mejnem) odseku so preprečili poplave na nad 16.000 hektari površin s tem omogočili na tem velikem poplavljenem področju intenzivno izkoriščanje dragocene plodne zemlje. Če navedemo še dejstvo, da so s tem obvarovana pred poplavi števila naselja in občinsko središče, ni težko tolmačiti pomembne vloge te gospodarske organizacije, ki je leos prvica dobila politični organ delavskega samoupravljanja in s tem prvi delavski svet. S takšnim razvojem si Vodna skupnost uspešno utira pot k nadaljnjim zahtevnim nalogam, med katerimi imajo ureditev Ledave in začetek reševanja lendavskega vodnega vozišča posebno veliko mesto. Sicer pa je kolektiv Vodne skupnosti že uspelo v lendavskem kotu na najbolj kritičnih točkah ukrotiti hudournice vode Kobiliškega potoka in Ledave, vendar se bo za dokončno ureditev vodnega vozišča na tem območju morala soboška Vodna skupnost angažirati tudi v prihodnjih letih.

Deset let projektivnega biroja

Če danes ljudje, ki obiskujejo po nekaj letih pomursko metropolo, komaj še spoznajo nekdanje majhno panonsko mesto, gre za to v dobrih meri zaslugi soboškemu Projektivnemu biroju. Impozantne stavbe v središču in na obronkih mesta, ki so v okras in ponos občinskemu središču, so bile zasnovane na risalnih deskah strokovnjakov soboške Projektivnega biroja, ki z veliko zavzetostjo in v sodelovanju z občinskim Zavodom za ekonomiko in urbanizem smotno oblikuje podobo tega miladega mesta.

Projektivni biro se je resda v minulih desetih letih kadrovsko okrepil in zaposluje danes že 13 kvalificiranih moči, od tega 8 projektarjev, vendar ne gre prezreti obsega njegove dejavnosti. Njegove naloge so tem bolj zahtevne, ker se je specializiral pretežno na visoke gradnje. Otroški oddelki soboške bolnišnice, impozantno poslopje sodišča, novi hotel v Soboti, številni stanovanjski objekti, med katerimi velja posebej omeniti močnega stolpnice na Lendavski cesti, so le del obsežnega projektantskega sponanja tega zavoda v minulim razdobju. Skladno s povečano aktivnostjo projektivnega biroja raste tudi njegova realizacija, ki se je od 34 milijonov dinarjev v letu 1962 povzpela že letos na več kot 55 milijonov dinarjev. Da bi tudi v bodoče zmogel svoje delo in obsežen delovni program, se je kolektiv Projektivnega biroja odločil za gradnjo lastnih prostorov, ki bodo v sestavi razstavne paviljona na ulici Stefana Kovaca.

V gradbeništvu krepko čez eno milijardo

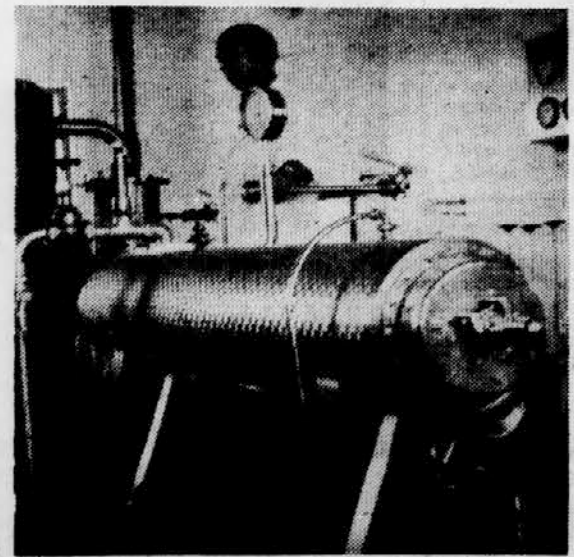
H gospodarski moči splošnega gradbenega podjetja »POMURJE« v Murski Soboti je razen prizadevanosti danes že blizu 500-clanske kolektiva in prizadevanosti vodstva tega podjetja mnogo prispevala dobro zastavljen program integracije v letu 1961 oziroma 1962, ko sta ji pripojila k tej gospodarski organizaciji gradbeno podjetje »Zidara« in opetarna v Puconcih. Podjetje, ki je danes organizacijsko sestavljeno iz dveh obratov s samostojnim obratom (gradbenega obrata in obrata opetarna v Puconcih), je v zadnjih treh letih ustvarjalo letno nad eno milijardo bruto produkta in zaposlovalo povprečno štiri sto do petsto delavcev. Za nagel porast bruto produkta gre na eni strani zasluga boljši organizaciji proizvodnje in porasti produktivnosti dela, vazo vlogo pa je namenil kolektiv »Pomurje« tudi izpopolnjevanju svoje strojne opreme. Tako nasploh to podjetje že danes s sodobno mehanizacijo, katere vrednost presega dvesto milijonov dinarjev. Zahtevnost gradbenih del pa je bila kolektivni vodilo, da se je razen lažje in srednje mehanizacije opremljati s težimi stroji, kot so žerjavi, buldozerji in bageri. Razumljivo torej, da sprejema »Pomurje« naročila za gradnjo vseh vrst gradbenih objektov visokih in nizkih gradenj. Daleč čez meje občine znana kvaliteta uslug tega podjetja je prav tako razumljiva, če navedemo, da zaposluje »Pomurje« 13 gradbenih strokovnjakov, od katerih jih ima 5 pooblaštilo za samostojno vodenje in izvajanje vseh vrst gradbenih del.

Veliko izkušenj in priznanj je poželo gradbeno podjetje »Pomurje« tudi splošni javnosti za tržisko. Tako je bilo letos spomladi vselijem prvih 82 stanovanj v gradnji pa imajo nadaljnjih 90 stanovanj za tržisko. Ker se je gradnja takih stanovanj pokazala vsestransko za boljše od tradicionalne gradnje za posamezne investitorje, jo bodo dalje razvijali in širili. K temu bo v nemajhnih meri prispeval tudi obrat puconjske opetarne, ki proizvaja letno 4,5 milijona zidnih enot, dragocene gradbenega elementa za tako povečan obseg gradnje. S predvideno rekonstrukcijo pa bodo v naslednjih treh letih tudi na obrat znatno razširili in modernizirali, zato napovedujejo tudi povečan obseg proizvodnje zidnih enot za 50 odstotkov.

Vzgojno poslanstvo kulturnih institucij v Pomurju

Med kulturnimi institucijami v Pomurju zavema vidno mesto tudi Studijska knjižnica v Murski Soboti. Čeprav najmlajša slovenska studijska knjižnica, opravlja v devetem letu svojega obstoja že nadvse pomembno kulturno-prosvetno poslanstvo v Pomurju. Namreč razen zbiranja knjižnega fonda in izposojanja knjig pripravlja in organizira tudi prirediteljske razstave, ki jih vedno obiskuje veliko število občanov, zlasti mladine.

Kot knjižnica na narodnostno mešanem področju zbira in ohranja tudi vse pomurski tisk, ki je kakorkoli povezan s politično in kulturno zgodovino Slovencev v Pomurju, nadalje skrbno zbira vse hunsarico na tem področju, vse pomembnejše edicije hunsarice iz SFRJ in Madžarske. Za dopolnjevanje hunsarice ji dobro služijo zamenjava knjig z osrednjo budimpeštansko ljudsko knjižnico. Za nakup hun-

Tovarna mlečnega prahu, obrat KIK »Pomurje« ima najsodobnejšo opremo in uspešno nastopa tudi na tujih tržiščih

garice prejema Studijska knjižnica razen dotacije ustanovitelja tudi pomoč republiškega sekretariata za pospeševanje kulturnih dejavnosti madžarske narodnostne manjšine.

Knjižni fond Studijske knjižnice zajema razen obveznega prejemanja periodike SRS še 18 madžarskih naslovov periodike in nekaj nemških ter angleških. Lepo narašča tudi zbirka pomurskega časopisa iz ljubljane nasploh. Med knjigami Studijske knjižnice je najti tudi zapuščino knjig dr. Alfreda Serka iz Ljubljane in manjši del knjižne zapuščine dr. Janka Šlebingerja iz Gornje Radgone. Med slednjim literarno zapuščino je tudi 30 prekmurskih knjižic, katerih nakup je omogočil republiški sekretariat za pospeševanje kulturnih dejavnosti.

Studijska knjižnica v Murski Soboti tudi kot matična knjižnica za občino Murska Sobotica tudi organizacijsko in strokovno pomoč ostalim knjižnicam. To velja predvsem za ljudske knjižnice na dvojezičnem področju v Hodošu, Prosenjakovih, Lendavi in Dobrovniku, ki imajo pretežno madžarske knjige.

Ob tako razvejani dejavnosti Studijske knjižnice ni čudno, da sicer lepa stavba postaja pretesna zaradi naglo rastočega knjižnega fonda. Od tod tudi težnja kolektiva Studijske knjižnice za kar najhitrejšo dozdavo paviljona na ulici Stefana Kovaca, da bi tako vsaj za nekaj let rešili vprašanje skladišč osrednje knjižnice, sicer pa za dokončno rešitev bilo treba zgraditi novo bibliotечно stavbo, kar bo le tako moč rešiti vprašanje funkcionalnosti Studijske knjižnice za daljše dobo.

Naj omenimo še vzorno urejeno razstavo naprednega tiska, ki jo razširja in dopolnjuje Studijska knjižnica v hiši Miška Kranjca v Veliki Polani, oskrbuje pa jo Pokrajinski muzej v Murski Soboti. Na tej razstavi naprednega tiska sodeluje Studijska knjižnica tudi z nekaterimi pomembnejšimi dokumenti iz dobe Ljudske pravice 1934—1936.

Pomembno kulturno poslanstvo ima na področju celotnega Pomurja tudi soboški POKRAJINSKI MUZEJ, ki skrbi za gradnjo, pomembno ne le za ljudsko izobraževanje, ampak tudi za znanost in umetnost nasploh. Muzej sistematično zbira ureja, hrani ter proučuje muzejsko gradivo in pri tem tesno sodeluje z drugimi muzeji in kulturno-znanstvenimi zavodi. Sem sodijo razstave pomembnejšega muzejskega gradiva za ljudsko izobraževanje, muzej nadalje širi zanimanje za muzejsko gradivo, sestavlja muzejske kataloge ter prireja predavanja in občasne razstave ter ogledje, jih strokovno razlaga, objavlja publikacije in podobno. Pri tem sodeluje tudi s solami ter vsemi družbenimi činitelji, ki jim je naložena skrb za ljudsko prosvetno izobraževanje. Kot zavod ima Pokrajinski muzej tudi svojo enoto v Ljutomeru, danes že lepo urejen oddelček NOB.

Z obnovo gradu v Murski Soboti je uspelo muzeju pridobiti nekaj dragocenih prostorov. Skupno razpolaga sedaj s 15 razstavnimi prostori, med katerimi so deležni posebne skrbi za nadaljnje izpopolnjevanje dragocene gradiva in muzejni arheološki, etnografski oddelki in oddelki NOB, ki dobiva iz leta v leto popolnejšo podobo. Zahvaljujoč velikopoteznim odkupom muzeji na terenu, uspeva soboški Pokrajinski muzej izpopolnjevati svoje oddelke, ki jih iz leta v leto obišče večje število ljudi, zlasti dijaške mladine.

Med pomembnimi nalogami, ki jih je sprejel Pokrajinski muzej v Soboti v svoj delovni program, velja omeniti tudi urejanje stalne razstave kopij fresk starih pomurskih cerkva, širokovinski, ki kopirajo te freske, so opravili že dober del tega zahtevnega dela, zato bo Pokrajinski muzej lahko kmalu obogatil bogate zbirke s tem dragocenim zgodovinskim gradivom.

Razen ohranitve dragocenih fresk je Pokrajinski muzej sprejel v svoj program tudi nalogo o zaščiti najznačajnejših etnografskih objektov, nekaj tipov prekmurskih domačij, potočnih in rečnih mlinov, ohranjanje spomenikov iz NOB ter zaščito in obnovo parkov. Za ureditve tega programa bo potreboval muzej okrog 37 milijonov dinarjev, še večja sredstva pa bo zahtevala izdelava topografije celotnega občinskega območja o kulturnih in naravnih spomenikih, kot to zahteva spomeniško varstvena zakonodaja. Namreč po skupnem perspektivnem programu Zavoda za spomeniško varstvo v Mariboru in Pokrajinskega muzeja v Murski Soboti bi bila potrebna za restavriranje in vzdrževanje zgodovinskih objektov velikanska sredstva, ki pa jih brez pomoči višjih teritorialnih enot, predvsem republike, ne bi mogli zbrati. Če ob takšnem sodelovanju in pomoči si lahko obeta Pomurje in vsa naša skupnost ohranitev dragocenih zgodovinskih objektov in predmetov v Pomurju.

Skrb za ljudsko zdravje v ospredju prizadevanj

Soboska bolnišnica se je kot osrednja zdravstvena institucija prebivalca v minulih letih od skromnih začetkov do današnjega sodobnega zdravstvenega zavoda z vrsto specializiranih oddelkov v obeležje splošne skrbi družbenih in oblastnih činiteljev in ne nazadnje ob entuziazmu zdravniškega kadra, ki ni štedil svojih moči pri urejanju te bazenske bolnišnice.

Razmere v zdravstvu v prvih povojnih letih so bile še vse preveč pod vplivom bedne zapuščine predvojnih in medvojnih gospodarjev Pomurja, ki jim je bila skrb za ljudsko zdravje španska vas. Milino je desetletje in več, da smo lahko tudi tej zahtevni nalogi vsaj delno ustregli in s postopno modernizacijo in dopolnjevanjem bolnišnice omogočili pomurskemu prebivalstvu boljše pogoje zdravljenja. Zlasti se je hitro razvijala in širila soboska bolnišnica v zadnjih letih, ko je leta 1962 dobila še uspešni in pred nadvornimi odesni oddelki, medtem ko je otroški oddelček neposredno pred dograditvijo. Tako je kolektiv bolnišnice sedem oddelkov z zmogljivostjo 510 ležišč. Z večanjem in širjenjem bolnišničnih kapacitet so v bolnišnici težili in tudi v glavnem že uspeli opremiti vse oddelke s sodobno opremo in s sodobnim instrumentarjem ter prilagoditi razmere in pogoje dela funkcionalnim zahtevam sodobne zdravstvene službe. Ni pretirana trditve, da gre za izredno dinamiko razvoja soboške bolnišnice predvsem kolektiv, ki je z razpoložljivimi sredstvi nadvse smotno gospodaril in si tudi za ceno lastnega samoodpovedovanja zagotovil pri vseh nalogah kar najvišjo možno udeležbo. Naj navedemo samo podatek, da je kolektiv priknalil v letih od 1962 do 1964 skupni investicijski vsoti 450 milijonov dinarjev kar 82 milijonov lastnih sredstev.

Kolektiv bolnišnice pa je hkrati s širjenjem svojih objektov in odpiranjem novih objektov vzorno poskrbel za izboljšanje kadrovskih razmer, kar velja za vse profile zdravstvenih delavcev. To jim ni uspelo samo z zadovoljivo stimulacijo kadra, ampak tudi z načrtno politiko štipendiranja. Tako so samo leta 1964 razen številnih absolventov srednjih medicinskih šol dobili kar 2 štipendizantov, za novi otroški oddelček pa vsajake srednji medicinski kader kar v lastnem oddelku zadnjega razreda soboške šole za zdravstvene delavce. Razen tega kolektiv bolnišnice z zadovoljstvom ugotavlja, da se je izboljšala tudi kadrovska sestava administrativnega osebja, kar prav tako ugodno vpliva na smotno gospodarjenje v ožjem in širšem smislu.

Kljub tako hitremu razvoju in razmahu zdravstva pa še vedno niso v celoti dohiti zamujenega, zato ni naključje, da je Pomurje glede hospitala še vedno znatno pod slovenskim povprečjem in hkrati znatno za potrebami tega območja. Za eno najpomembnejših nalog uvršča soboska bolnišnica v bližnji perspektivi ureditev novega ginekološko-porodniškega oddelka v Murski Soboti.

Izvenbolnišnična zdravstvena služba

(prispevek dr. Stefana Gruškovičja)

Po združitvi okrajev in občin v letu 1963 se je celotna izvenbolnišnična služba ob upoštevanju prednosti take fuzije združila. Tako je v samem centru

Murski Soboti zdravstveni dom, na podeželju pa pet zdravstvenih postaj, ki so strokovno in organizacijsko povezane s posameznimi oddelki zdravstvenega doma, vendar finančno samostojne. Letos je zdravstveni dom prevzel tudi zdravstveno službo v domu počitka v Rakicani, prihodnje leto pa bo zavod organiziral tudi stalno zdravstveno službo v morskavskih toplicah.

Izvenbolnišnična zdravstvena služba si prizadeva kar najbolj zadostiti nalogam in skrbi za zdravstveno varstvo občanov, upoštevajoč strukturo prebivalstva, panoge dejavnosti in aktivnost prebivalstva, patologijo na območju občine ter na osnovi teh faktorjev organizirati zdravstveno službo tako, da je ta simbolno elektna.

Če ocenjujemo podatke ljudskega štetja v letu 1961, ugotavljamo, da je v strukturi prebivalstva odstotek aktivnih skupin v starosti med 16. in 24. ter 25. in 44. letom za 2,2 odstotka in za 3,3 odstotka manjši od republiškega povprečja. To pomeni, da je večina mladih ljudi izven območja naše občine. Skupina občanov nad 55 let pa je za 3,5 odstotka nad republiškim povprečjem. Zanimiv je tudi podatek, da je po panogah dejavnosti in aktivnosti bilo pri zadnjem ljudskem štetju na našem območju kar 68 odstotkov prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, medtem ko to povprečje znaša v naši republiki le nekaj nad 31 odstotkov.

Če si ogledamo vitalne karakteristike prebivalcev naše občine, ugotavljamo, da je umrljivost dojenčkov in sposobna umrljivost nad republiškim povprečjem, rodnost in naravni prirastek pa znatno pod republiškim povprečjem. Za obdobje 40 let je v relativnih številkah sika na 1000 prebivalcev v primerjavi s SRS naslednja:

Stanje in dogodki	1921		1961	
	M. S.	SRS	M. S.	SRS
rodnost	27,3	30,2	16,1	18,1
naravna umrljivost	13,0	24,0	8,1	13,7
splošna umrljivost	19,8	22,0	10,6	8,8
umrljivost dojenčkov	203,0	171,0	52,4	29,4
naravni prirastek	7,4	8,2	5,5	9,3

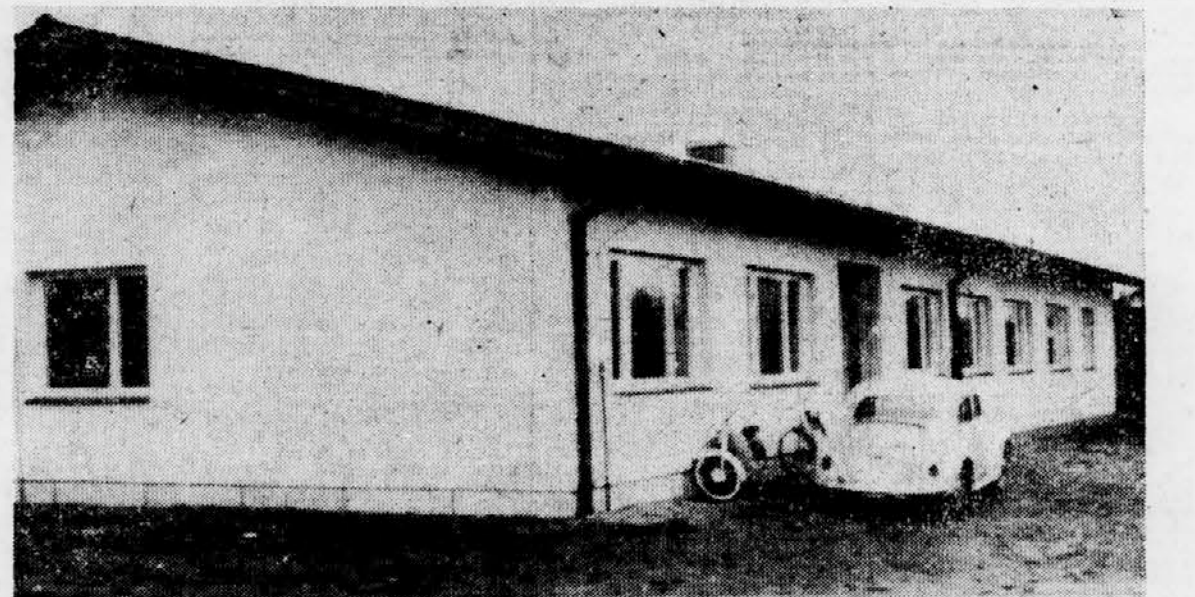
Razen teh osnovnih vitalnih karakteristik prebivalstva občine je za naše področje vna tudi obojnost za tuberkulozo in za črevesnimi nalezljivimi obojnostmi, ki je nad republiškim povprečjem. Poieg tega imamo še nekaj trnoma.

Vse to narekuje tako organizacijsko obliko izvenbolnišnične zdravstvene službe, ki bo s svojimi kadri zmogla v celoti reševati vsa zdravstvena problematika v občini. Trenutno imamo v zdravstvenem domu 12 splošnih zdravnikov in 5 specializistov — zdravnikov ter 6 zobnih terapevtov. Za leto 1970 pa predvidevamo skupno 26 zdravnikov in 20 zobnih terapevtov, tako da na približno 2500 prebivalcev 1 zdravnik in na okrog 3000 prebivalcev 1 zobni terapevt. Jasno je, da k temu visoko kvalificiranemu kadru planiramo ustrezno število vislejših in srednjega kadra.

Glede na povečanje kadra se bodo morale tudi kapacitete zavoda v Murski Soboti sami in deloma tudi na terenu bistveno povečati in prilagoditi novim sodobnim konceptom medicine in organizacije same zdravstvene službe.

Krepitev veterinarske službe

Veterinarska postaja v Murski Soboti, ki dela z roko v roki s kmetijstvom, praznuje občinski praznik že v novozgrajenih prostorih. Ta gradnja je bila nujno potrebna, saj je do nedavna veterinarska po-

Novo poslopje soboške Veterinarske postaje

staja životarila v treh skromnih prostorih na različnih mestih, kar je zelo oteževalo redno poslovanje. V novem sodobnem poslopu so sedaj dobili skupno stredo vsi upravni prostori, laboratorij, kirurška dvorana ter hlevi za tako živino, ki potrebuje ambulantno nego. Priključen je tudi hlev za prašiče, ki jih uporabljajo pri pasaji virusa nalezljive ohromelosti svinj.

Novo poslopje veterinarske postaje je tem bolj pomembno, ker ta zavod nenehno širi svojo dejavnost in združuje kar štiri oddelke: veterinarska kurativa in preventiva, veterinarska inspekcija živil pri tovarnih mesnih izdelkih, tovarni mlečnega prahu in pri perutninski klavnicni Agromerkurja, umetno osenčevanje goved, zatiranje jalovosti ter zdravstveno zaščito domačih živali v okviru zavarovanja.

Med pomembne pridobitve veterinarske postaje v Soboti v tem letu je uvrstili tudi namestitev veterinarjev v oddaljene predele na Goričkem. Ker je postaja finančno samostojna gospodarska organizacija, pride večkrat v težave zaradi posebnega položaja veterinarske službe. Ni namreč vedno lahko postavljati ekonomskih cen zdravljenja in preventive glede na vrednost vloženega dela.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Murska Sobotica s svojimi podružnicami v Lendavi, Ljutomeru in Gornji Radgoni opravlja zadeve in pristojnosti Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev in Skupnosti socialnega zavarovanja kmetov M. Soboti, ki zajemata območja občin Lendava, Ljutomer, Murska Sobotica in Gornja Radgona. Razen tega pa soboški Komunalni zavod za socialno zavarovanje opravlja iz pristojnosti republiške skupnosti socialnega zavarovanja SRS še invalidsko pokojniško službo in službo otroških dodatkov.

Zavod si prizadeva, da s sredstvi socialnega zavarovanja kar najbolj smotno gospodariti in da uskladi svoje vedno večje potrebe po sredstvih za zdravstveno varstvo z materialnimi zmogljivostmi zavarovancev in delovnih organizacij. Ta prizadevanja pa bodo tem bolj uspešna, čim več bo sodelovanja med vsemi zainteresiranimi činitelji, torej zavarovanci, delovnimi organizacijami, zdravstveno službo, občinsko skupščino in drugimi.

Komunalna banka v Murski Soboti

Komunalna banka v Murski Soboti posluje od leta 1954. Ko se je z decentralizacijo v gospodarstvu pokazala potreba tudi po decentralizaciji v bančni-

stvu, se je Komunalna banka izkazala za najprimernejšo bančno organizacijo za lokalno gospodarstvo. Posebno vlogo pa je dobila Komunalna banka se zategadel, kar deluje na manj razvitem področju. Zato ni naključje, da se je prav po zaslugi tega denarnega zavoda v zadnjih letih Pomurje gospodarsko hitro razvijalo, kar je pripisati dokaj visokim naložbam v kmetijstvo, ki se je tako z naglo rastočo proizvodnjo že izognilo izgubam v poslovanju.

Do letos je soboska Komunalna banka poslovala za štiri pomurske občine in tako prispevala h gospodarskemu razvoju celotnega Pomurja, medtem ko se je občina Gornja Radgona v težnji po večji investicijskih sredstvih odcepila in priključila mariborskemu bančnemu zavodu.

Soboska Komunalna banka, ki vodi sedaj okrog 20 milijard kreditov za obratna sredstva in za investicije, dosega lepe uspehe pri zbiranju hranilnih vlog. Število vlagateljev je posebno v zadnjem času močno naraslo, saj jih skoraj 10.000 izkazuje prihranke v znesku 900 milijonov dinarjev, oziroma je vsak deseti prebivalec vlagatelj. Ta uspeh je tem bolj zavidljiv, saj je morala banka po osvoboditvi orati na tem področju ledino, ker je bilo hranilništvo na tem območju zelo slabo razvito. Z uspehi pa kljub temu še niso v celoti zadovoljni, zakaj odobrena potrošniška posojila znatno presegaajo vrednost hranilnih vlog.

Med zavodi na območju soboške občine opravlja nadvse pomembno vlogo tudi ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV V MURSKI SOBOTO. Zavod, ki deluje samostojno že od leta 1961 za območje občin Sobotica, Lendava in Radgona, skrbi predvsem za strokovno okvalificiranje mladine, za njeno vključevanje v poklice in poklicno usmerjanje šolske mladine. Razen tega posreduje zavod zaposlitve delavcem doma in v tujino. Samo letos se je prek tega zavoda zaposlilo doma 2800 in v tujini 4000 delavcev. Posebno skrb posveča zavod v zadnjem razdobju usmerjanju mladih delavcev, ki iščejo prvo zaposlitev, v take delovne organizacije, ki nudijo tem ljudem možnost strokovnega usposabljanja, posebej pa skrbijo za življenjske pogoje teh moči.

Nove perspektive gostinstva

Skladno z razvojem turizma in vse večjim obiskom domačih in tujih gostov, ki prihajajo v Pomurje na oddih ali zdravljenje, večja svoje zmogljivosti in se modernizira tudi gostinstvo.

V soboški občini je v minulim razdobju doseglo zavidljive uspehe gostinsko podjetje »ZVEZDA«, ki združuje večji del gostišč v občinskem središču, izven Murske Sobotice pa ima dve gostišči v G. Petrovcih ter po eno v Šalovcih in Križevcih na Goričkem.

Posebna pridobitev za kolektiv »Zvezda« pa je stalno kopališče v Moravcih, ki se je v minulih dveh letih uvrstilo med najbolj obiskovana kopališča pri nas. V minulih turističnih sezonah na primer obiskalo Moravce skupno 56.000 gostov, od tega lepo število tujcev, ki so vsi brez izjeme potrdili zdravnost in blagodejni učinek moravske mineralne vode. Po nedavnem odloku republiškega sekretariata za zdravstvo, ki je proglasil vročo mineralno vodo moravskih toplic za zdravilno, se temu kopališču ohtajajo seveda še boljše perspektive. Tako bo kolektiv gostinskega podjetja »Zvezda« storil vse, da bo kopališče objekte — nočitvene in gostinske zmogljivosti — kar najbolj izpopolnil in moderniziral.

Sicer pa tudi uspehi celotnega podjetja, ki je realiziralo v prvih osmih mesecih že 250 milijonov dinarjev (lani vse leto 200 milijonov), dokazujejo posluh kolektiva po širjenju gostinskih zmogljivosti, posluh za kvalitetnejše usluge in modernizacijo go-

stinstva nasploh. Tako predvidevajo že v bližnji prihodnosti ureditev sodobne restavracije in letnega vrta pri hotelu »Zvezda«, razširitev in urejanje restavracije ter kuhinje v Moravcih itd.

Trgovsko podjetje Ravenka

v Beltincih si prizadeva za solidno postrežbo gostinskega posluha, ki jim nudi kvalitetno blago po konkurenčnih cenah.

Boj v gostilni Haloški biser

Janez Javernik obsojen na 9 let strogega zapora

MARIBOR, 15. okt. — Senat petertice okrožnega sodišča je danes obsodil 39-letnega Janeza Javernika, kmeta in puščevnega mesarja iz Zgornje Jablane pri Cirkovcih, na 9 let strogega zapora zavojo naplenega uboja.

Na kraško: 8. septembra leto je v gostilni Haloški biser v Cirkovcih z nožem zabodel v hrbet 27-letnega Alojza Persoha. Persoh se je takrat, ki je bil huda sluh, sklanjal nad biljardom. Ravnec je istega dne izdihnil v pujski bolnišnici. Javernik ga je ubil zaradi ljubosumnosti. Persoh naj bi zahajal k njegovi ženi.

Zakonca Javernik sta bila poročena od 1948. leta. Že 1951. leta pa je mož začel očitno kazati svoje ljubosumnosti do žene. Minulo leto so pa ljudje razširili govorice, da Javernikova ljubimica

del je na moped in se odpravil na puščevni lov. Predsednik: »Se je v zadnjem letu pri vas doma kaj spremenilo?«
Priča: »Ne, bolj je pil kot po navadi (mož).«
Predsednik: »Kaj grozi vam ali Persohu?«
Priča: »Ne vem, če je grozil Persohu. Kadar je bil pijan, je govoril, da bo vse umil. Mene, otroke in njegovo ženo.«

Na vprašanje, ali je imel mož povod za svoje ljubosumnosti, Javernikova ni hotela odgovorjati.

Na današnji obravnavi se je Javernik zagovarjal, da je ubil v ljubosumnosti. Ljudje so mu nosili na uho govorice, da žena ljubimica s Persohom. Če je bila le priložnost za to, so ga s tem dražili. Pokojni Alojz Persoh pa naj bi ga poniževal in se mu posmehoval.

»Persoha nisem hotel ubiti,« je rekel Javernik. »Javernik sem ga prestrašil, da bi tudi Persoh vsaj dočel tako trpel, kot sem trpel jaz zavojo njegovo.«

Predsednik senata je v obravnavi sodbe povedal, da niso mogli verjeti Javernikovemu zagovarjanju, da je morda ubil pokojnega Persoha le poškodovati. »Obtožene je dobro premisliti, kaj bo storil. Sel je iz gostilne, kjer se je srečal v Persohom. Se

del je na moped in se odpravil na puščevni lov. Predsednik: »Se je v zadnjem letu pri vas doma kaj spremenilo?«
Priča: »Ne, bolj je pil kot po navadi (mož).«
Predsednik: »Kaj grozi vam ali Persohu?«
Priča: »Ne vem, če je grozil Persohu. Kadar je bil pijan, je govoril, da bo vse umil. Mene, otroke in njegovo ženo.«

Na vprašanje, ali je imel mož povod za svoje ljubosumnosti, Javernikova ni hotela odgovorjati.

Na današnji obravnavi se je Javernik zagovarjal, da je ubil v ljubosumnosti. Ljudje so mu nosili na uho govorice, da žena ljubimica s Persohom. Če je bila le priložnost za to, so ga s tem dražili. Pokojni Alojz Persoh pa naj bi ga poniževal in se mu posmehoval.

»Persoha nisem hotel ubiti,« je rekel Javernik. »Javernik sem ga prestrašil, da bi tudi Persoh vsaj dočel tako trpel, kot sem trpel jaz zavojo njegovo.«

Predsednik senata je v obravnavi sodbe povedal, da niso mogli verjeti Javernikovemu zagovarjanju, da je morda ubil pokojnega Persoha le poškodovati. »Obtožene je dobro premisliti, kaj bo storil. Sel je iz gostilne, kjer se je srečal v Persohom. Se

del je na moped in se odpravil na puščevni lov. Predsednik: »Se je v zadnjem letu pri vas doma kaj spremenilo?«
Priča: »Ne, bolj je pil kot po navadi (mož).«
Predsednik: »Kaj grozi vam ali Persohu?«
Priča: »Ne vem, če je grozil Persohu. Kadar je bil pijan, je govoril, da bo vse umil. Mene, otroke in njegovo ženo.«

Na vprašanje, ali je imel mož povod za svoje ljubosumnosti, Javernikova ni hotela odgovorjati.

Na današnji obravnavi se je Javernik zagovarjal, da je ubil v ljubosumnosti. Ljudje so mu nosili na uho govorice, da žena ljubimica s Persohom. Če je bila le priložnost za to, so ga s tem dražili. Pokojni Alojz Persoh pa naj bi ga poniževal in se mu posmehoval.

»Persoha nisem hotel ubiti,« je rekel Javernik. »Javernik sem ga prestrašil, da bi tudi Persoh vsaj dočel tako trpel, kot sem trpel jaz zavojo njegovo.«

Predsednik senata je v obravnavi sodbe povedal, da niso mogli verjeti Javernikovemu zagovarjanju, da je morda ubil pokojnega Persoha le poškodovati. »Obtožene je dobro premisliti, kaj bo storil. Sel je iz gostilne, kjer se je srečal v Persohom. Se

del je na moped in se odpravil na puščevni lov. Predsednik: »Se je v zadnjem letu pri vas doma kaj spremenilo?«
Priča: »Ne, bolj je pil kot po navadi (mož).«
Predsednik: »Kaj grozi vam ali Persohu?«
Priča: »Ne vem, če je grozil Persohu. Kadar je bil pijan, je govoril, da bo vse umil. Mene, otroke in njegovo ženo.«

Na vprašanje, ali je imel mož povod za svoje ljubosumnosti, Javernikova ni hotela odgovorjati.

Na današnji obravnavi se je Javernik zagovarjal, da je ubil v ljubosumnosti. Ljudje so mu nosili na uho govorice, da žena ljubimica s Persohom. Če je bila le priložnost za to, so ga s tem dražili. Pokojni Alojz Persoh pa naj bi ga poniževal in se mu posmehoval.

»Persoha nisem hotel ubiti,« je rekel Javernik. »Javernik sem ga prestrašil, da bi tudi Persoh vsaj dočel tako trpel, kot sem trpel jaz zavojo njegovo.«

Predsednik senata je v obravnavi sodbe povedal, da niso mogli verjeti Javernikovemu zagovarjanju, da je morda ubil pokojnega Persoha le poškodovati. »Obtožene je dobro premisliti, kaj bo storil. Sel je iz gostilne, kjer se je srečal v Persohom. Se

del je na moped in se odpravil na puščevni lov. Predsednik: »Se je v zadnjem letu pri vas doma kaj spremenilo?«
Priča: »Ne, bolj je pil kot po navadi (mož).«
Predsednik: »Kaj grozi vam ali Persohu?«
Priča: »Ne vem, če je grozil Persohu. Kadar je bil pijan, je govoril, da bo vse umil. Mene, otroke in njegovo ženo.«

Na vprašanje, ali je imel mož povod za svoje ljubosumnosti, Javernikova ni hotela odgovorjati.

Na današnji obravnavi se je Javernik zagovarjal, da je ubil v ljubosumnosti. Ljudje so mu nosili na uho govorice, da žena ljubimica s Persohom. Če je bila le priložnost za to, so ga s tem dražili. Pokojni Alojz Persoh pa naj bi ga poniževal in se mu posmehoval.

»Persoha nisem hotel ubiti,« je rekel Javernik. »Javernik sem ga prestrašil, da bi tudi Persoh vsaj dočel tako trpel, kot sem trpel jaz zavojo njegovo.«

Predsednik senata je v obravnavi sodbe povedal, da niso mogli verjeti Javernikovemu zagovarjanju, da je morda ubil pokojnega Persoha le poškodovati. »Obtožene je dobro premisliti, kaj bo storil. Sel je iz gostilne, kjer se je srečal v Persohom. Se

del je na moped in se odpravil na puščevni lov. Predsednik: »Se je v zadnjem letu pri vas doma kaj spremenilo?«
Priča: »Ne, bolj je pil kot po navadi (mož).«
Predsednik: »Kaj grozi vam ali Persohu?«
Priča: »Ne vem, če je grozil Persohu. Kadar je bil pijan, je govoril, da bo vse umil. Mene, otroke in njegovo ženo.«

Spet mesar pred sodiščem

Za grabež 3 in pol leta strogega zapora

LJUBLJANA, 15. okt. — Danes je petčlanski senat okrožnega sodišča po večdnevni razpravi proti mesarju Milanu Košaku, ki ga je obtožila bremenila zaradi grabeža, izrekel sodbo. Senat ga je spoznal za krivega, da si je prilastil najmanj 2 milijona dinarjev, in ga obsodil na tri leta in pol strogega zapora; tri leta po prestani kazni ne bo smel opravljati finančnih oziroma blaginjskih poslov. Razen tega mu bodo odvzeli 2.087.000 dinarjev, ki so jih našli ob preiskavi.

Obtožba je bremenila Košaka, da si je v dveh obdobjih od leta 1953 do 1960, predvsem pa od 1962 do spomladi 1964 prilastil 5.600.000 dinarjev, ki si je prisvajal presežke pri prodaji mesa slabše kvalitete za dražje, kosti kot meso in z ovinimi papirjem. Košaku so pri preiskavi našli doma dobra 2 milijona, razen tega je spoznal priznal, da si je omenjeno vsoto pridobil na že omenjen način. Sebe kazeno je začel svoje izjave spreminjati in prikazovati, da si je prilastil znatno manjše vsote.

Na glavni obravnavi pa je povsem zanikal, da si bi karkoli prilastil. Sodnik je poskušal prepričati, da je že pred vojno prihranil milijon dinarjev, drug milijon pa naj bi prislužil med vojno, nadalje je na obravnavi zatrjeval, da je z družino živel zelo skromno, delal pa z veliko prizadevanostjo. Nadalje je na obravnavi sodnikom predložil podroben izračun, ki naj bi dokazoval, da si je s poštnim delom pridobil premoženje in prihranek, ki so ga našli pri njemu.

Predsednik senata je v obrazložitvi sodbe povedal, da v dokaznem materialu niso imeli zadostne opore, da bi v celoti osvojili obtožbo, zato so ga obsodili le za tisti del, za katerega so povsem prepričani.

Padel po stopnicah in se ubil
GORENJA VAS, 15. okt. — V Svojudnju pri Gorenji vasi se je sinoči ob 23. uri smrtonosno ponesrečil 69-letni Janez Kacin. V svoji hiši je padel po stopnicah in se pri tem tako nesrečno udaril v glavo, da je kmalu umrl.

Razrezane avtomobilske gume
MARIBOR, 15. okt. — Po noči so na Lackovi cesti v Puči neznani storilci razrezali enajst avtomobilskih gum. Pobalinsko so se spravili nad pet na različnih koncih parkiranih avtomobilov.

Spet igra z ognjem
MARIBOR, 15. okt. — Danes nekaj po 13. uri je gorelo v hiši št. 8. na Ruški cesti v Mariboru. V kletki je bilo seno. Otrci so se spet, kot že tolikokrat, igrali z ognjem. Izbruhnil je požar. Gasilci so prišli na sredo pravčasno. Preprečili so, da se ogenj ni razširil na vso hišo.

Železniška nesreča pri Borovu

BOROVO, 15. okt. (Tanjug)

Na postaji Bršadin pri Borovu se je pripetila sinoči ob 22.40 precej huda železniška nesreča. Tovorni vlak, ki je vozil na postaji Vinkovci — Novi Sad, je zavozil v tovorni vlak, ki je manevriral na postaji Bršadin. Udarce je bil tak močan, da se je več vagonov iztrgilo. Obe lokomotive sta poškodovani. V vinkovskem vlakovi sta bila poškodovana vlakovodja Nikola Matić in njegov pomočnik Josip Gavranović. Oba so »akoj preprečili v vukovarsko bolnišnico. Njune poškodbe so precej hude, vendar pa ne smrtonosne.

Komisija, ki je preiskala vzroke trčenja, še ni objavila poročila. Domnevajo, da je prišlo do nesreče zato, ker so bile signalne naprave na postaji Bršadin pokvarjene. Škoda je velika. Med drugim je iz treh cisternskih vagonov odtoklo več kot 30.000 litrov nafte. Od sinoči do davi je bil promet na tej progi ustavljen. Vlak, namenjen v Subotico, so vozili od Vinkovcev prek Osijeka.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Vrglo jo je na pokrov motorja
KRANJSKA GORA, 15. okt. — Na cesti I. reda med Gozdom Martuljkom in Kranjsko goro je z osebnim avtomobilom registracije Ivan Iakovski vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja. Vrgel je vrgel na pokrov motorja.

Jugoslovanska loterija

Srednja a končni niti

so deleže dinarjev

1. Končno poročilo za 40. kolo lota — zbiranje 6. X. 1964.

Petkotke 964.406 din
Četvorkice 5.185 din
Trojke 359 din

Rok za izplačevanje dobitkov je do 15. decembra 1964.

2. Začetno poročilo za 41. kolo lota

Petkotke 507.740 din
Četvorkice 2.854 din
Trojke 273 din

Izbrane številke: 2, 11, 14, 19, 24, 31 in dodatna 29.

Dobitki v Sloveniji.

Četvorkice: Ljubljana (15)
1-A-687991/4 1-A-688716/4
1-A-690699/4 1-A-690608/4
1-A-690602/4 1-A-690607/4
1-A-690603/4 1-A-690604/4
1-A-690605/4 1-A-690606/4
1-A-690607/4 1-A-690608/4
1-A-690609/4 1-A-690610/4
1-A-690611/4 1-A-690612/4
1-A-690613/4 1-A-690614/4
1-A-690615/4 1-A-690616/4
1-A-690617/4 1-A-690618/4
1-A-690619/4 1-A-690620/4
1-A-690621/4 1-A-690622/4
1-A-690623/4 1-A-690624/4
1-A-690625/4 1-A-690626/4
1-A-690627/4 1-A-690628/4
1-A-690629/4 1-A-690630/4
1-A-690631/4 1-A-690632/4
1-A-690633/4 1-A-690634/4
1-A-690635/4 1-A-690636/4
1-A-690637/4 1-A-690638/4
1-A-690639/4 1-A-690640/4
1-A-690641/4 1-A-690642/4
1-A-690643/4 1-A-690644/4
1-A-690645/4 1-A-690646/4
1-A-690647/4 1-A-690648/4
1-A-690649/4 1-A-690650/4
1-A-690651/4 1-A-690652/4
1-A-690653/4 1-A-690654/4
1-A-690655/4 1-A-690656/4
1-A-690657/4 1-A-690658/4
1-A-690659/4 1-A-690660/4
1-A-690661/4 1-A-690662/4
1-A-690663/4 1-A-690664/4
1-A-690665/4 1-A-690666/4
1-A-690667/4 1-A-690668/4
1-A-690669/4 1-A-690670/4
1-A-690671/4 1-A-690672/4
1-A-690673/4 1-A-690674/4
1-A-690675/4 1-A-690676/4
1-A-690677/4 1-A-690678/4
1-A-690679/4 1-A-690680/4
1-A-690681/4 1-A-690682/4
1-A-690683/4 1-A-690684/4
1-A-690685/4 1-A-690686/4
1-A-690687/4 1-A-690688/4
1-A-690689/4 1-A-690690/4
1-A-690691/4 1-A-690692/4
1-A-690693/4 1-A-690694/4
1-A-690695/4 1-A-690696/4
1-A-690697/4 1-A-690698/4
1-A-690699/4 1-A-690700/4
1-A-690701/4 1-A-690702/4
1-A-690703/4 1-A-690704/4
1-A-690705/4 1-A-690706/4
1-A-690707/4 1-A-690708/4
1-A-690709/4 1-A-690710/4
1-A-690711/4 1-A-690712/4
1-A-690713/4 1-A-690714/4
1-A-690715/4 1-A-690716/4
1-A-690717/4 1-A-690718/4
1-A-690719/4 1-A-690720/4
1-A-690721/4 1-A-690722/4
1-A-690723/4 1-A-690724/4
1-A-690725/4 1-A-690726/4
1-A-690727/4 1-A-690728/4
1-A-690729/4 1-A-690730/4
1-A-690731/4 1-A-690732/4
1-A-690733/4 1-A-690734/4
1-A-690735/4 1-A-690736/4
1-A-690737/4 1-A-690738/4
1-A-690739/4 1-A-690740/4
1-A-690741/4 1-A-690742/4
1-A-690743/4 1-A-690744/4
1-A-690745/4 1-A-690746/4
1-A-690747/4 1-A-690748/4
1-A-690749/4 1-A-690750/4
1-A-690751/4 1-A-690752/4
1-A-690753/4 1-A-690754/4
1-A-690755/4 1-A-690756/4
1-A-690757/4 1-A-690758/4
1-A-690759/4 1-A-690760/4
1-A-690761/4 1-A-690762/4
1-A-690763/4 1-A-690764/4
1-A-690765/4 1-A-690766/4
1-A-690767/4 1-A-690768/4
1-A-690769/4 1-A-690770/4
1-A-690771/4 1-A-690772/4
1-A-690773/4 1-A-690774/4
1-A-690775/4 1-A-690776/4
1-A-690777/4 1-A-690778/4
1-A-690779/4 1-A-690780/4
1-A-690781/4 1-A-690782/4
1-A-690783/4 1-A-690784/4
1-A-690785/4 1-A-690786/4
1-A-690787/4 1-A-690788/4
1-A-690789/4 1-A-690790/4
1-A-690791/4 1-A-690792/4
1-A-690793/4 1-A-690794/4
1-A-690795/4 1-A-690796/4
1-A-690797/4 1-A-690798/4
1-A-690799/4 1-A-690800/4
1-A-690801/4 1-A-690802/4
1-A-690803/4 1-A-690804/4
1-A-690805/4 1-A-690806/4
1-A-690807/4 1-A-690808/4
1-A-690809/4 1-A-690810/4
1-A-690811/4 1-A-690812/4
1-A-690813/4 1-A-690814/4
1-A-690815/4 1-A-690816/4
1-A-690817/4 1-A-690818/4
1-A-690819/4 1-A-690820/4
1-A-690821/4 1-A-690822/4
1-A-690823/4 1-A-690824/4
1-A-690825/4 1-A-690826/4
1-A-690827/4 1-A-690828/4
1-A-690829/4 1-A-690830/4
1-A-690831/4 1-A-690832/4
1-A-690833/4 1-A-690834/4
1-A-690835/4 1-A-690836/4
1-A-690837/4 1-A-690838/4
1-A-690839/4 1-A-690840/4
1-A-690841/4 1-A-690842/4
1-A-690843/4 1-A-690844/4
1-A-690845/4 1-A-690846/4
1-A-690847/4 1-A-690848/4
1-A-690849/4 1-A-690850/4
1-A-690851/4 1-A-690852/4
1-A-690853/4 1-A-690854/4
1-A-690855/4 1-A-690856/4
1-A-690857/4 1-A-690858/4
1-A-690859/4 1-A-690860/4
1-A-690861/4 1-A-690862/4
1-A-690863/4 1-A-690864/4
1-A-690865/4 1-A-690866/4
1-A-690867/4 1-A-690868/4
1-A-690869/4 1-A-690870/4
1-A-690871/4 1-A-690872/4
1-A-690873/4 1-A-690874/4
1

JUGOSLOVANI so v osmercu dosegli velik uspeh: uvrstili so se v finale med šest najboljših in nato zasedli četrto mesto. Pred njimi so samo Američani, Nemci in Čehi, za njimi pa renomirani osmerci Sovjetskih in italijanskih veslačev. Le malo je manjkalo, da naši veslači niso dosegli bronaste kolajne. Trd in discipliniran trening se je tako bogato obrestoval.

Jugoslovanski osmerek četrti

V finalu se je uvrstil za ZDA, Nemčijo, Češkoslovaško in pred Sovjetsko zvezo ter Italijo

TOKIO, 15. okt. (Po telexu). Seveda je bila na progi Todo za nas najzanimivejša danes tekma osmercev, v kateri je nastopila tudi Jugoslavija. Naši veslači Boris Klavara, Vjekoslav Skalar, Jože Berc, Alojz Colja, Marko Mandić, Lucijan Kleva, Jadran Barut, Pavao Markić ter Zdenko Balaš so bili pred začetkom tekmovanja močno živčni. Na tekmovalni progi št. 1 so nestrpnost čakali na starterjev znak.

Najprej v vodstvo

Prijetno smo bili presenečeni, ko smo po prvih 500 m veslanja videli, da so Jugoslovani v ospredju. Seveda prednost ni bila taka, da bi bila lahko obetala kolajno, toda veslači so se zagrizli v delo z vsemi močmi. Tekma se je začela že v mraku, vendar to tekmovalcev ni oviralo. Bila je pač zadnja disciplina finalnega dela tekmovanja.

Pozneje med prvo trojico

Kljub temu, da so veslali s slovitimi nasprotniki sveta, so bili po 1000 m poti še vedno med prvo trojico. Tudi od tod naprej se je osmerek na prvi progi boril nepopustljivo z veslači CSSR, Nemčije in ZDA.

Sele v zadnjem delu so Američani z ostrim finišem prišli v vodstvo ter potisnili na slabša mesta druge. Tako se je tudi izpolnila včerajšnja napoved krmarja ameriškega

Američani v napad in zmago

čolna Boba Zimonyja, češ da bodo zanesljivo zmagali. Skoraj celih 5 sekund je bilo razlike med Američani in Nemci. 2 sekundi za slednjimi so rezali cilj Čehi, takoj za njimi pa Jugoslovani z zelo dobrim časom kot četrti. Tako so Jugoslovani potrdili svoj sloves v tej disciplini, saj so pustili za seboj dobri ekipi SZ in Italije.

Današnje srečanje v osmercih si je ogledal tudi predsednik IOC Avery Brundage, prav tako pa sta bila med

gledalci tudi princ in princeza Hitači. Tekmovalna proga je bila brezhibna in tudi z vetrom veslači niso imeli težav, saj je pihal proti cilju.

Konec veslaškega sporeda

Po vseh tekmovanjih v posameznih disciplinah so bile razdeljene olimpijske kolajne, ki jih je delil predsednik Brundage. Seveda so to tekmovanje spremljali številni gledalci, organizatorji pa so posneli potek na filmski trak iz helikopterja. Največja nezgoda se je primerila nemškemu veslačem v četvercu s krmarjem, ker je bil njihov veslač Neusel tako izčrpan, da ga je moral med igranjem himne podpirati krmar Oelke.

Ob cilju sem srečal tudi svetovno rekor. Ireno Press, in to prav takrat, ko je pomagala brisati čoln olimpijskemu zmagovalcu v skifu Ivanovu. Izjavila je, da ji je veslanje zelo prišlo in o svojih nastopih na atletskem polju sploh še ne razmišlja. Bila je

● Nadaljevanje na drugi strani

OLIMPIJSKO

DELO

XVIII. OLIMPIJSKE IGRE - ŠESTI DAN TOKYO 1964

Blizu sanjskih meja

Radošević in Špan se nista uvrstila v finale

TOKIO, 15. okt. (Po telexu). — Tudi drugi dan atletskih tekmovanj na nacionalnem stadionu, ki je bil še bolj poln kakor včeraj — 85.000 gledalcev — je bil izredno zanimiv tako zaradi ogorčenih nepozabnih borb kakor tudi zaradi nekaterih izrednih rezultatov in ne nazadnje tudi nastopov jugoslovanskih atletov.

je veter pihal samo z močjo 1,03 m v sekundi.

V finalu za skok v višino se je uvrstilo 11 atletov, ki so preskočili 170 cm, med

● Nadaljevanje na drugi strani

Delitev izkupička

V vaterpolu — Jugoslavija : Madžarska 4:4

TOKIO, 15. okt. Bazen Metropolitan, gledalcev 10.000, voda preveč topla, sodnik Dürnweber (Avstr.).

JUGOSLAVIJA: Muškatirović, Trumbić, Rosić, Šimenc, Sandić, Stanišić, Janković, Nardeli, Nonković, Bonačić, Stipančić.

STRELCI: Sandić, Rosić in Stanišić v prvi četrtini; ter Sandić v tretji četrtini, za Madžare pa Felay in Karpaty 2 v drugi četrtini ter Rušovan v zadnjem delu igre.

Vaterpolisti obeh ekip so se zavedali pomena te tekme, saj rezultat hkrati že šteje za finale.

Dober začetek

V prvi tretjini so Jugoslovani odlično začeli in hitro vodili s 3:0. Vse je kazalo na občuten poraz Madžarov, toda Jugoslovani vodstva niso znali obdržati.

Sele v drugem delu igre, ko so naši začeli igrati lažje, so se Madžari spet oddolžili za vse tri zadetke — partija je bila — 3:3. Zdaj so Madžari igrali kakor pre-

rojeni. Na Jugoslovane je ta preobrat učinkoval kakor mrzla prha.

Tretja tretjina — najbolj zagrizena

Sele v tretjem delu igre se je začela zagrizena borba obeh kandidatov za zlato kolajno. Jugoslovani so se pogladi v veliko premoč in si priigrali veliko priložnosti, da bi lahko ušli sotekmečem, toda samo Sandiću je uspe-

lo, da je Jugoslavijo odpravil v vodstvo. Številni gledalci so bili vsak čas glasnejši za oba tabora.

Sandić zastreljal štirimetrovko

Z golom prednosti za Jugoslavijo se je začel zadnji del igre. Madžari so zgrabili na vso moč, da bi izvlji

●● Nadaljevanje na drugi strani

Dva svetovna rekorda izenačena

Dva izenačena svetovna rekorda — 10,0 sek. Američana Boba Hayesa v teku na 100 m in 11,2 Wyomia Tyus (tudi ZDA) prav tako na 100 m sta najpomembnejša dosežka, če se posebej ne upoštevamo, da je Jolanda Balas (Rom.) preskočila 190 cm, kar je samo centimeter manj od njenega svetovnega rekorda v skoku v višino. Naša Olga Gere-Pulić je preskočila višino 171 cm in se uvrstila na častno šesto mesto. Odgovorila pa sta Slavko Špan in Dako Radošević. Predvsem prvi ni izpolnil pričakovanj, saj je dosegel na 3000 m za precej precej slabši čas, kakor ga sicer zmore, in se s šestim mestom in časom 8:57,6 v svoji skupini ni

uvrstil v finale. Radošević je vrzel disk le 52,71 m, kar seveda ni bilo dovolj za vstop tjakaj.

Vreme je bilo danes lepo, sončno in seveda toplo, rahlo je pihalo, kdaj pa kdaj tudi malo močnejše. Prav zategadelj je bil danes American Bob Hayes ob svetovni rekord. V polfinalu je namreč ta temnopolti atlet, ki mu tako — kakor Wilmi Rudolph v Rimu — pravi »črna gazela«, dosegel čas 9,9 sek., kar bi bil nov svetovni rekord,

Hayes (ZDA) ob svetovni rekord in zmagovalac

če ne bi bil prav takrat pihal veter s hitrostjo 5 m v sekundi. (Za priznanje rekorda pa je dopustna samo brzina 2 m v sekundi.) Vseh 85.000 gledalcev se je dvignilo in pozdravilo človeka, ki je »prebil mejo sanj«, toda hipnato so že objavili, da rezultata zaradi vetra ne bodo priznali. Smolo je imel Hayes, ki je visok 181 cm in tehtal 88 kg, lani 27. aprila, ko je dosegel enak čas, tudi ob pomoči vetra. Več sreče je imel mož, kakor je že rečeno, v finalu, ko se mu je posrečilo izenačiti svetovni rekord 10,8 sek.

Finale je minil v znamenju ogorčenega boja med Hayesom, Kubancem Figueroo in Kanadčanom Jeromom. 20 m pred ciljem jim je Hayes pobegnil in prispel prvi na cilj. Srebro je osvojil Figueroa, bron pa Jerome. Svetovni rekord na tej progi so imeli Nemec Armin Hary, Jerome, Esteves iz Venezuele in Hayes. Olimpijski rekord — 10,2 iz Rima, pa sta imela Hary in American Si me. Ko je Hayes dosegel 10,0,

Nagradni natečaj ODE

Prva nagrada: potovanje (po izbiri) v Alžir ali v Pariz in nazaj z letalom Adria-Avioprometa s sedemdnevnim bivanjem v izbranim kraju na stroške uredništva »Dela«.

Druga nagrada: polet z letalom AA v Amsterdam in nazaj s tridnevnim bivanjem na Nizozemskem na stroške »Dela«.

Tretja nagrada: polet z letalom AA v Pariz in nazaj.

Četrta nagrada: večdnevno potovanje po Jugoslaviji v okviru Kompartovskega programa potovanj.

ODE

NAGRADNI NATEČAJ

Kupon št.

Poročevalec „Dela“ na olimpijskih igrah

HENRIK ÜBELEIS

javlja po telexu iz Tokia

Kolajne in točke

ZDA	15	9	10	2	2	157
SZ	7	6	9	3	7	99
Nemčija	2	7	3	2	5	56
Japonska	4	0	3	4	1	38
Poljska	2	1	2	3	0	34
Avstralija	2	2	3	2	2	33
VB	2	2	0	2	1	23
Nizozemska	1	1	3	2	0	22
Bolgarija	2	2	1	0	0	21
Madžarska	1	2	1	2	1	21
32. SFRJ	0	0	0	1	0	2

Številke pomenijo: zlate, srebrne in bronaste kolajne ter četrta in peta mesta. Zadnja kolona: število točk — prvo mesto 5, drugo 4, tretje 3, četrto 2, peto 1.

Nadaljevanje s prve strani

Osmerec

tudi zelo nervozna pred startom osmercev. Bila je prepričana, da bo njihov čoln najboljši.

Mi, ki smo spremljali tekmovalce, smo imeli dve mesti v posebnem avtomobilu, ki je vozil vzdolž poti, ob kateri so veslali veslači. Tekmovalna proga je bila slavnostno okrašena s številnimi zastavami vseh držav pri vsaki zastavi.

Veslaške zveze Jugoslavije Ljubo Truta, vodja naše delegacije Pjero Djetelić in zdravnik Koturović.

Ostale zanimivosti

vi pa je stalo več stražarjev-skavtov. V avtobusu s športnimi novinarji so bili od našega vodstva tudi predsednik

INZ. STEFAN HOCEVAR

VESLANJE

Največ, kar smo pričakovali

Takoj ko so bili znani finalisti osmercev, je bilo za naše zmagati pričakovati več kot četrto mesto. V konkurenci z Nemčijo, ZDA, ČSSR in Italijo je ocena za doseženo mesto samo — »odlično«. ZDA, ki so bile od leta 1920 samo enkrat premagane v osmercu (1960 na rimski olimpiadi), so se tokrat oddolžile zmagovalcem iz Rima, Nemcem, saj so zmagale z dvema dolžinami naskoka. Za Nemčijo, ki je zadnja leta veljala za nepremagljivo veslaško silo, pomeni finale poraz, ki se ga ni nihče nadejal, še najmanj pa Nemci sami. Od treh zlatih kolanj iz Amsterdama jim je tu ostala samo ena. V četvercu brez krmarja se je Dancem naposled le nasmehnila sreča ali še bolje, zapustila jih je »smolava«, ki jih je dve leti spremljala na evropskih prvenstvih, ko so že dobljeno zmago nekaj metrov pred ciljem zapravili z enim samim nepazljivim zavestljajem. Skifist Ivanov je tretjič zapored olimpijski zmagovalac še vedno nima tekme. Simpatični nizozemski dvojec brez krmarja je moral tokrat prepustiti zmago samo za 40 sekund boljšim Kanadčanom.

MARKO ROZMAN

ATLETIKA

Pričakujemo ugodnejše vesti

Teško bi se odločil, če bi moral odgovoriti na vprašanje, kateri od rezultatov me je drugega dne atletskih tekem v Tokiu najbolj impresioniral. Pomisliti bi moral na najhitrejšega moža sveta, Boba Hayesa, ki bo slej ko prej tudi v veljavnih pogojih teklen 9.9 na 100 m, nadalje na tretjo zaporedno zmago Ala Oerterja v disku in ponoven uspeh Balakove v skoku v višino, tekmovalke, ki ne ve za poraz od olimpijskih iger 1956 v Melbournu, pa še vrste ostalih, ki so v predtekmovalnih ali polfinalnih več kot potrdili svojo zrelost za osvajanje olimpijskih kolajn. Zal ne bi mogli tega trditvi za naše zastopnike, ki tudi tokrat niso zadovoljili. Pravzaprav je danes bilanca »polovična« — delitev 6. mesta Gerejeve je zadovoljiv in pričakovan rezultat, tudi Lešek je svoj prvi izpit v kvalifikacijah opravil, medtem ko je Radošević kaj žalostno zapustil olimpijsko areno in prav tako Špan na 3000 m zapreke. Našim atletom manjka stalne vrednosti, saj se le od časa do časa pojavijo z rezultati mednarodne vrednosti, ki jih potem večinoma ne znajo in ne morejo ponavljati.

Upamo torej, da bodo jutrišnje vesti o Stamejčičevi in Vaziću ugodnejše.

MARJAN ZUZEJ

VATERPOLO

Že dva izida za finale

Dva rezultata, ki bosta veljala tudi za finale, že vemo. To je neodločeno srečanje med Jugoslavo in Madžari ter gladka zmaga sovjetskih igralcev nad Italijani.

Vprašanje, kdo bo zmagal, pa je slej ko prej še odprto. Kaže močno, da si bodo olimpijska priznanja med seboj razdelili vaterpolisti SZ, Madžarske in Jugoslavije. Kdo bo dobil katero, pa se bodo morali pogovoriti med seboj — v dejanjih.

Italiji ne dajemo veliko obetov; ker je razlika v začetkih za zadnje točke velikega pomena, so si z današnjim porazom 0:2 zelo poslabšali možnost za zasedbo enega izmed treh vrst pri vrhu.

Jutri na vrsti dvoboj med Jugoslavo in Italijo. Dejal bi, da bodo naši zmagali. Sicer pa je srečanje s Sovjetsko zvezo izredno pomembnejše, ko bo treba zares igrati za vse.

IVAN TOPLAK

NOGOMET

Taktiziranje ali še kaj?

Predvsem bi rad naglasil, da tako čudnega rezultata sprva sploh nisem mogel verjeti. Prepričan sem bil, da gre za dvoboj v vaterpolu. Toda, možno je kaj takega tudi na travniku.

Prav zategadelj se sprašujem, ali v tem srečanju niso družno taktizirali Madžari in tudi naši? Vsekakor nam v nedeljskem četrtfinalu po igri bolj ustrezajo Nemci kakor pa Romuni, s katerimi se bodo spoprijeli Madžari. Kakor vem, so se Nemci za Tokio pripravili zelo dobro.

Ne glede na vse to pa se čudim, kako je moglo na tej tekmi pasti enajst zadetkov, tembolj, ker je izbor naše enajsterice po mojem prav dober. Navzlic vsemu pa obramba ne bi bila smela prejeti kar pol ducata golov. Sodim, da v obrambnih vrstah ni vse v redu. Sicer pa je težko presojati dogodke tako na daleč in po tako skopih poročilih. Vsak gleda pač dogodke po svoje...

Veslaške zveze Jugoslavije Ljubo Truta, vodja naše delegacije Pjero Djetelić in zdravnik Koturović.

Izkupiček

zmago, najprej pa izenačili rezultat. Zaradi grobe napake naših branilcev je Rusorani v 4.35 min. dosegel četrti gol za Madžare in že postavil končni izid 4:4. Toda vse še ni bilo končano. Avstrijski sodnik je zaradi prekrška Karpatija nad Trumbićem prisodil štirimetrovko. Najboljšo kazen je izvajal Sandić v zadnjih sekundah igre. Strel pa je bil premalo precizen, saj je z žogo zadel samo vratnico, ki se je iznad vratarjeve glave odbila nazaj v vodo. To je bil konec velike tekme med najresnejšima kandidatom za zlato kolajno.

Blizu

njimi tudi zastopnica Jugoslavije Olga Gere-Pulić, ki je z lahkoto preskočila normo. V finalu je Gerejeva

Balasova vnovič prva

skočila samo 1 cm višje kakor še šest drugih tekmovalk. Balasova je skušala doseči nov svetovni rekord, se pravi preskočiti letov, ki so jo namestili 192 cm visoko. V tretjem poskusu bi se ji bilo skoraj posrečilo, saj je bila s telesom že čez letvo, toda z rahlim dotikom roke jo je zrušila.

Oerter, Danek, Wrill

V kvalifikacijah je sodelovalo 30 metalcev diska. Norma je znašala 55 cm, toda do te daljine je prišlo samo 10 atletov. Zaradi tega sta se uvrstila v finale še dva atleta s slabšim rezultatom. Vsa pozornost je v finalu veljala svetovnemu prvaku Daneku (ČSSR) in Američanu Oerterju. Zlato kolajno je osvojil — in sicer že tretjič zapored — Al Oerter z natanko 61,00 m, medtem ko se je moral Danek zadovoljiti s srebrom, ker je zalučal disk samo 60,52 m, kar je znatno manj od njegovega nedavnega svetovnega rekorda (64,55 m). Tretje mesto pa je pripadlo Američanu Davu Wrillu.

Izenačen svetovni rekord 100 metrov ženske

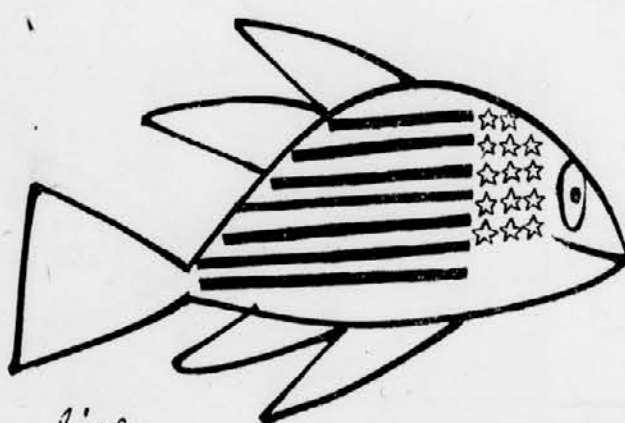
V prvem kolu kvalifikacijskega tekmovanja v teknu na 100 m je sodelovalo 43 atletinj, 30 pa se jih je uvrstilo v četrtfinale, v polfinale pa 16. Američanka Wyomia Tyus je tekla v prvi četrtfinalni skupini in z rezultatom 11,2 izenačila svetovni rekord.

Finale brez Špana

Tek na 3000 m zapreke je bil za nas Jugoslavo še posebej zanimiv, saj je bil na startu Slavko Špan, tretji na letošnji svetovni lestvici s časom 8:35,3. Od njega smo si mnogo obetali, najmanj pa uvrstitve v finale ali vsaj med najboljšo deseterico. Špan je teklen v prvi skupini, v kateri je zmagal neznan Portugalac Oliveira s časom 8:40,8 pred Rusom Beljajevom, ki je na svetovni lestvici takoj za Španom, tretji pa je bil tudi skoraj neznan Maročan Al Gazi. Špan je pritekel na cilj šesti s časom 8:57,6. Najboljši rezultat v kvalifikacijah in nov olimpijski rekord je zabeležil sovjetski tekmovalac Adolf Alekslunas — 8:31,8, ki je teklen v tretji skupini skupaj s svetovnim rekorderjem Belgijcem Roelantsom.

Med 19 atletih, ki so se uvrstili v finalno tekmovanje v skoku s palico, je tudi Roman Lešek, ki je brez težav preskočil normo — 4,60 m. Lešek je bil pri skoku zelo zanesljiv in je videti, da je v zelo dobri formi.

ALBIN ROGELJ: AMERIŠKA POSTRV

Najhitrejša riba na svetu — (najraje prijema na zlato)

Tretja zlata za Schollandra V plavanju se vrste presenečenja eno za drugim

TOKIO, 15. oktobra — Svetovni rekordi in presenečenja so za stalne obiskovalce National Gymnasiauma, kjer se bori za zlate kolajne svetovna plavalna elita, že vsakdanja stvar. Junaka dneva sta bila tokrat Don Schollander, ki je po nepričakovani zmagi v sprintu na 100 m prosto pobral zlato še na 400 m prosto, in O'Brien. Ženska ekipa ZDA v konkurenci 4 x 100 m prosto pa je potrdila, da so Američani nepremagljivi v štafetah.

Pred prvim današnjim finalom na 400 m prosto so bili strokovnjaki prepričani, da si bodo kolajne razdelili Schollander, Saari in Nelson, skratka — pričakovali so trojno zmago ZDA. Schollander je z izrednim finišem opravičil vlogo izrazitega favorita in tudi za pol sekunde izboljšal svoj svetovni rekord, medtem ko sta se daleč za njim borila za drugo mesto v finišu samo še Wiegand in Wood! Saari je po porazu v borbi z Rothom na 400 m mešano doživel že drugo razočaranje, ker so bili pač vsi prepričani — da ima po 4:13,2 v New Yorku edini realne možnosti, da odvrzame zmago plavalce-mu rekorderju Schollanderu. Disciplina 200 m prsno je bila doslej v glavnem domena Američanov in Japoncev, v zadnjih letih pa je bilo opaziti izredni napredek. Prohopenka in ostalih plavalcev Sovjetske zveze. Prvo mesto 17-letnega avstralskega dijakca O'Briena je tako tem večje presenečenje. Jastremski je sicer dolgo vodil in odbijal številne napade Prohopenka, toda v dramatičnem finišu je O'Brien prehitel oba favorita.

Stouder, Donna de Varona in Debra so dosegle v štafeti 4 x 100 m prosto takšno prednost za ZDA, da Fraserova v začetni predaji v borbi s Stouderovo ni imela prav nobenih možnosti za končni uspeh Avstralije.

Za gol prekratki

Madžarska : Jugoslavija 6:5 (5:4)

KOMAZAVA, 15. okt. (Po telexu). V nadaljevanju nogometnega turnirja je Madžarska premagala Jugoslavijo 6:5 (5:4). Strelci za Madžarsko: Czernay 4 (2 iz kazenskega strela), Farkas in Bene, za Jugoslavijo pa Osim in Belin po 2 ter Zambata.

Gledalcev je bilo okrog 15.000. JUGOSLAVIJA: Čurković, Fazlagić, Bujović, Belin, Čop, Miladinović, Samardžić, Zambata, Osim, Radović, Djajić.

MADŽARSKA: Szentmihályi, Novak, Ihas, Palotai, Orban, Mogrady, Farkas, Czernay, Bene, Komora, Katona.

To je bila prav lepa in vse-skozi odprta igra. Očitno je bilo, da sta oba nasprotnika varčevala moči za naslednja srečanja. Zmaga Madžarov je zaslužena, toda lahko bi bilo tudi obratno, kajti naši napadali so zapravili nekaj čisto zrelih situacij za zadetek.

Igra prvega polčasa je bila dosti prikupnejša kakor pozneje, saj so se vrstile hitre in lepe akcije s pogostnimi strelci. V 42. min. je Miladinović brez potrebe udaril Katono, zaradi česar je sodnik prisodil kazenski strel.

Po odmoru je tempo popustilo, zato pa so gledalci ponovno ploskali in se navduševali nad dogodki v zadnjih minutah tekme. Po vodstvu Madžarov 6:4 so imeli Jugoslavo rahlo terensko premoč, vendar so dali samo še en gol, pa čeprav bi po igri zaslužili vsaj neodločen izid.

Izjave

Dr. Andrejević: »Bila je zelo lepa igra. Žal, nismo zmagali. Sodnik je pretiraval pri kazenskem strelu.«
Djurdjić: »S tem porazom smo dosti bolj zadovoljni kakor z zmago nad Marokom.«

Lovrić: »Žal nismo izrabili slabosti madžarske obrambe.«

Osim: »Tokrat mi je šlo, saj bi bil lahko zadel še nekaj golov.«

Čurković: »Težko je brani-

ti, če obramba dela napake.«
Czernay: »Bili smo boljši, toda tudi remi ne bi bil nepravilčen. Lahko bi bil dal še štiri gole.«

Farkas: »Bilo je nekaj lepih golov. Pravzaprav je bila to po splošni ravni že finalna tekma.«

Kaj bo jutri?

ATLETIKA

2.00 — 80 m ovire ženske (peterboj), troskok moški (kvalifikacije), kopje ženske (kvalifikacije), 2.30 — 200 m moški (prva serija), krogla ženske (peterboj), kopje ženske (kvalifikacije), 6.50 — 100 m ženske (polfinale), kopje ženske (finale), 6.15 — 400 m ženske (polfinale), 6.30 — 200 m moški (druga serija), troskok moški (finale), 7.00 — 5.000 m moški (prva serija), višina ženske (peterboj), 8.00 — 400 m ovire moški (finale), 8.20 — 100 m ženske (finale), 8.40 — 800 m moški (finale).

PLAVANJE

2.00 — skoki v vodo, stolp, moški (kvalifikacije), 4.05 — 200 m metulček moški (kvalifikacije), 5.00 — 4 x 100 m mešano ženske (kvalifikacije), 9.30 — 1.500 m prosto moški (kvalifikacije), 11.35 — 100 m metulček (finale), 11.55 — 4 x 100 m mešano moški (finale).

ROKOBORBA

3.00 in 10.00 — grško rimski slog (predtekmovalja).

SABLANJE

0.30 floret moški in ženske ekipno (predtekmovalje), 9.00 — floret moški ekipno (finale).

DVIGANJE UTEZI

2.00 — lahka teška kategorija.

NOGOMET

6.00 — Koreja : ZAR, Japonska : Gana in ČSSR : Brazilija.

HOKEJ NA TRAVI

2.00 — Avstralija — Nova Zelandija in Kenija — Japonska, 3.40 — Pakistan : Rodocija.

KOSARKA

1.00 — Finska : Avstralija, 2.30 — Peru : Južna Koreja, 4.00 — Mehika : Kanada, 5.30 — Urugvaj : Brazilija, 8.00 — Madžarska :

Italija, 9.30 — Sovjetska zveza : Japonska, 11.00 — ZDA : Jugoslavija, 12.30 — Portoriko : Poljska.

STRELJANJE

1.00 — malokalibrska puška proste izbire leže (finale), gimnasti golobi.

KONJSKI SPORT

2.00 — dressura.

KOLEŠARSTVO

6.00 — 1.000 m kronometer (finale), nasledovalna vožnja (četrtfinale).

BOKS

10.00 — predtekmovalja.

RTV

program

TELEVIZIJA — 16.10—17.10 — VESLANJE: finale.

20.35—22.20 — ATLETIKA: 100 m moški polfinale, 100 m ženske, višina ženske, finale, 100 m ženske, druga skupina, disk moški, finale, 800 m moški, polfinale, start hoje 20 km, 100 m moški, finale, 3.000 steeple predtekmovalja.

SKOKI V VODO: stolp ženske. PLAVANJE: 400 m moški, prosto, 200 m prsno moški, finale, 4 x 100 m prosto ženske, finale, 22.30—23.30 — ATLETIKA: 150 m ženske, polfinale, kopje ženske, finale, 400 m ženske, polfinale, troskok, finale, 400 m zapreke, 100 m ženske, finale, 800 m moški, finale.

PLAVANJE: 100 m metulček ženske, finale, 4 x 100 m mešano moški, finale.

SABLANJE: floret ekipe, finale. KOLEŠARSTVO: 1000 m na kronometer.

KEN MATTHEWS (VB): rodil se je 1932. leta. Za hojo ga je navdušil oče, ki ga tudi trenira. Na olimpijskih igrah 1960. leta je zaradi slabosti odstopil. Na EP je bil 1962. leta prvi. Letos je dosegel na 20 km čas 4:12:49,2.

VJEČESLAV IVANOV, (zlat) kolajna v skifu) se je rodil 30. julija 1938 v Moskvi. Visoki veslač (190 cm, 85 kg) je vojaški uslužbenec. Vesla od 1956. leta dalje. Prvenstvo SZ je osvojil desetkrat. Olimpijski prvak: 1956, 1960 in 1964, svetovni prvak 1962, evropski prvak: 1956, 1959, 1961 in 1964.

ALFRED OERTER (ZDA) — zlati kolajna v metu diska — je po poklicu trgovski zastopnik, rojen je bil leta 1936 v Astoriji, visok je 192 cm, tehta pa 106 kg. Potem ko je končal študij razmeroma redko tekmuje, največkrat osemkrat letno.

SHARON STOUDER (ZDA): 15 let stara plavalica je ob Doni de Varoni najbolj vsestranska plavalica v ekipi ZDA. Doma je iz Phoenixa in je svetovna rekorderka na 200 m metuljček. V Tokiu je plavala v zmagoviti štafeti 4 X 100 m, na 100 m, prosto pa je bila druga. Jutri ima možnosti še za zlato kolajno na 100 m metuljček.

IAN O'BRIEN (Avstralija): star je 16 let. Bivši svetovni rekorder na 100 m prsno. Je prv. Avstralec, ki je prekinil serijo ameriških zmag v tem slogu na olimpijskih igrah.

JOLANDA BALAS (Romuni-ja), rojena 12. XII. 1936 v Temišvaru, je študentka telesne kulture v Bukarešti. Visoka je 186 cm, in tehta 71 kg. Trenira jo bivši romunski rekorder v skoku v višino Teller, s katerim je tudi zaročena. Balasova ni doživela poraza že od olimpijskih iger v Melbourne. Z atletiko se je začela ukvarjati povsem po naključju, sicer pa je navdušena glasbenica in rada bere dobre knjige.

Prvi olimpijci že gredo

Vodstvo se je odločilo, da bosta tekla na 5000 m Vazić in Červan

Za „Delo“ poroča ZVONE MORNAR po telexu iz Tokia

TOKIO, 15. okt. (Po telexu) — Med prvimi, ki smo jih danes srečali v olimpijski vasi, so bili košarkarji. Danes so bili prosti in so ravno odhajali na trening.

njimi bo najbrž odpotoval tudi Kovač, ki ga je danes na neki tokijski kliniki obiskal naš zdravnik naše ekipe dr. Koturović. Po posvetih z zdravniški kliniko je bilo od-

JUGOSLOVANSKA zastava v olimpijski vasi.

Foto: Ubeleis

Daneu, Eiselt in ostali so mi povedali, da so kar dobro pripravljeni za nadaljnja tekmovanja in so še vedno optimisti.

ločeno, da Kovač lahko nadaljuje zdravljenje v olimpijski vasi, seveda pod zdravniško kontrolo.

Atleti, veslači in plavalci — domov

Danes je vodstvo tudi sklenilo, da se bodo nekateri olimpijci, ki so že opravili, v soboto vrnili v domovino. V tej prvi skupini bodo atleti, veslači ter oba plavalca. Z

Vazić in Červan spet na stezi

Oba naša zastopnika sta se prijavila tudi za kvalifikacij.

Za Krämerjevo samo srebro

TOKIO, 15. okt. — 17-letna Američanka Raly Bush je danes na veliko presenečenje zmagala v skokih s stolpa. Olimpijska zmagovalka iz l. 1960 Ingrid Engel-Krämer je bila tokrat nekoliko nerazpoložena, kar se ji je poznalo skoraj pri vseh skokih. Tako je pač vse bolj zaostajala in se morala nazadnje zadovoljiti samo s srebrom. Bronasto kolajno pa so izročili Galini Aleksejevi (SZ).

Török — zmagovalec

TOKIO, 15. okt. — Igor Novikov, najboljši sovjetski zastopnik v modernem peterboju, tudi v današnji zadnji disciplini — v teku čez drn in strn ni mogel ukloniti Madžara Töröka. V tem krosu je bil Török peti, Novikov pa šesti. Zmagal pa je lastnik bronaste kolajne Mekejev (SZ). Dr. Ferenc Török je postal tako dostojen naslednik rojaka Nemetha, ki je pred štirimi leti dobil za enak podvig prav tako zlato odličje.

bine

GOOOOL!!!!

ske tekmovanje v teku na 5000 m. Ker se je prijavilo veliko tekmovalcev, so določili tri kvalifikacijske skupine, iz katerih se bodo po trije najboljši plasirali v finale.

Červan in Vazić skakata v tretji oziroma drugi skupini. Franc Červan je v drugi skupini, v kateri bodo tekli od znanih tekmovalcev z njimi Halberg (NZ), Gammaudi (Tunis) in Schul (VB). Skupno z Vazićem pa bo tekmovalo 13 tekačev, med katerimi so najbolj na glasu Avstralec Clark, Belgijec Clerck, Etiopce Wolde ter sovjetski tekač Dutov.

Kajakaši nared

Danes sem obiskal tudi naše kajakaše v Lake Samgami. Vsi naši se dobro počutijo, čeprav so imeli več težav z aklimatiziranjem. Kerčov je staknil gripo, vendar je sedaj že na nogah in tudi trenira. Tudi kajakaše je obiskal dr. Koturović, in jih vse pregledal.

Ivanov: Najbrž ne bom več tekmoval

S 26-letnim Vjačeslavom Ivanovom, zmagovalcem v skifu, sem imel ob bregu umetnega jezera Toda naslednji razgovor:

Zmagali ste v Melbourneu, Rimu in zdaj še v Tokiu. Mar boste nastopili tudi na olimpijskih igrah v Mehiki in trem kolajnam skušali dodati še četrto. To bi bil edinstven podvig, zlasti še za veslača.

»Takrat bom star 30 let, moji mlajši tekmečji pa so čedalje močnejši. Videli ste, da me je v kvalifikacijah premagal Amerikan Donald in da sem se moral za vstop v finale boriti v repasažu. Že zdaj se čudim, da vzdržim tako dolgo. Počasi bom moral odnehati. Po zmagi v Tokiu se bom najbrž umaknil s tekmovalnih stez,« je odgovoril enkratni svetovni, štirikratni evropski in trikratni olimpijski prvak, ki je razen tega tudi desetkrat osvojil naslov šampiona SZ.

Norveška atletska elita se je zaradi prehludega hrupa in trušča v olimpijski vasi preselila v mirnejša bivališča, kakih 20 km od Tokia. Po vsej priliki jim tudi tam ni odleglo. Pedersonovo kopje se je zapiralo v zemljo skoraj 20 m bliže od njegovega zadnjega, tako občudovanega rekorda (91.72 : 72.10).

Poklicni tatovi japonskega glavnega mesta so se v olimpijskih dnevih pokazali v zgledni patriotični luči. Po tajnem namigu lastnega strokovnega vodstva so za štirinajst dni prenesli svoje needno poslovanje na deželo. Res so tlatvine v mestnem pometju zadnje dni manj številne, toda policija pravi, da je to tudi njena zasluga.

Da bi bilo po zaprtih prostorih (in tudi na cestah po možnosti) čimmanj tobačnega dima, so prireditelji sprožili vlijudno kampanjo proti nikotinu. Vsi stanovalci olimpijske vasi so prejeli majhne pepelnike s takimi napismi: »Glejmo, da bodo z vseh ostrih mest izginili cigaretni črki.« Red je le red — navsezadnje in nikotin je res škodljiva rec.

V tem znamenju — zaradi reda in discipline — so tudi drugi organizacijski ljudje segli po pisarnih opozorilih. Tako so pred uposojevalnico (ki ne pobira odškodnine) kolose namestili prijazni napotek: »Ne sedajte na kolosa po dva naenkrat! Prepričajte se poprej, ali gume niso prazne!« Res dobri ljudje tile mali Japonci in veliki ljubitelji natanknosti.

O izidih, ki jih bodo podirali ameriški plavalci, se lahko Evropejcem kvečjemu sanja v mirnih nočeh. Nemara so ti ljudje iz Amerike za v vodo sploh z drugega sveta, tako je vzdihnil italijanski plavalni as Dennerlein, ko je ameriške mojstre v vodi opazoval med treningom.

Etiopski maratonski orjak Abebe Bikila, ki ga od Ruma naprej pozna ves svet, ima tudi na Japonskem nekaj čisto samosvojih navijačev. Snalžke (zunanje) iz olimpijskega služabniškega kadra govorijo — tudi one so važen sestavni del natančnega prirediteljnega aparata — da bodo maratonsko progo še posebej skrbno skrtale, ker so sišale, da bo menda Bikila vso dolgo pot tekkel bos. Hvale vredno, kajne, saj bo tudi drugim všeč, če ne bo ničesar na progi!

V mestu Mirnem, v jakutski avtonomni republiki SZ, so te dni izkopali ogromen diamant, ki tehta 51 karatov. Na prošnjo delavcev, ki so bili neposredno zaposleni pri tem podvigu, so diamant v čast olimpijskih iger poimenovali z vazevkom: »olimpijski«.

Predsednik indonezijske vlade Sukarno je dal duška zadovoljstvu nad tem, da se je Indonezija umaknila z olimpijskih tekmovanj ter obenem pozval vse, naj še okrepijo nadaljnje delo za igre GANEFO. Predsednik je bil

obveščen o odhodu indonezijske ekipe v Rimu, kjer se mudi v teh dneh, po sportnem ministru Maladiju.

Ameriški atletske strokovnjaki sodijo, da bodo tokijske olimpijske igre še plodnejše kakor rimske glede olimpijskih rekordov. Kakor je znano, so v italijanskem glavnem mestu pred štirimi leti izboljšali 20 od 24 rekordov v moških disciplinah, računajo pa, da bo ta izkupicek letos še mnogo obilnejši. Vsekakor velja to z enim pridržkom; in sicer samo tedaj, če bodo vremenske razmere, ki so se še spet poslabšale, dovolj ugodne. Hkrati menijo, da bo »padlos pri ženskah vsaj pet rekordov med vseh 10 disciplinami.

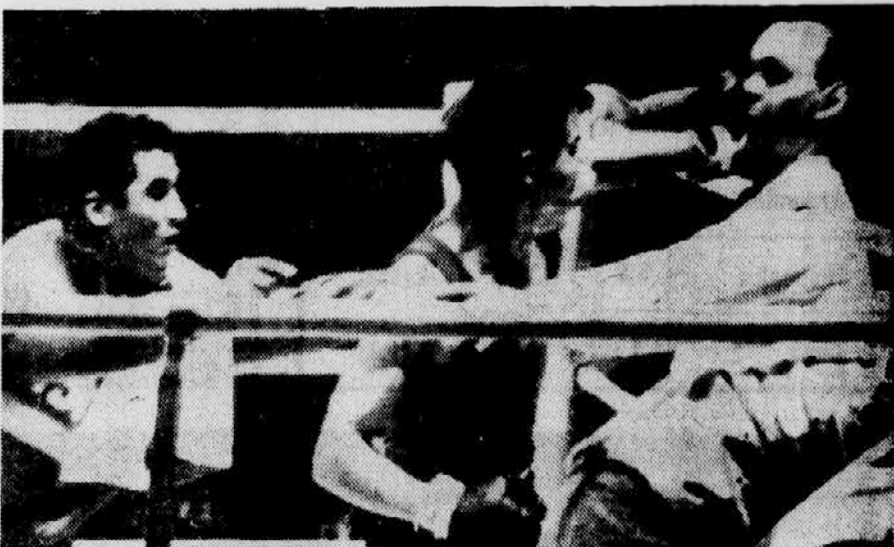
Poročnik ameriške pomorske pehote Mills, ki je večkrat na veliko presenečenje prejel zlato odličje na 10 km, je odrejen tudi za reprezentanta v maratonskem teku. Mladi mož, v čigar žilah teče tudi nekaj indijanske krvi, je dejal, da je bil pravzaprav edini, ki si je obetal zmago na tej najdaljši tekaški progi. »Od začeta sem bil daleč pred vsemi, zlasti še pred Clarkom, ki so ga vsi imeli za no-raga lastnika zlate kolajne. Šele pet krogov pred koncem se mi je zasvetilo, da se mi odpirajo »zlata vrata«, pa sem potegnil in — vidite — za okras mi je padla »zlata« nagrada v naročje.«

Na sestanku nogometnih sodnikov pod okriljem FIFA je bil naš sodnik Škorić izredno pohvaljen za zelo dobro opravljen posel na tekmi med Japonsko in Argentino. Predsednik japonske nogometne zveze je dal podobno izjavo prek člane našega vodstva dr. Andrejevića. Tudi ves japonski tisk ocenjuje Škorićevo sejanje kot zelo dobro. Najbolj razširjeni japonski list »Sahi Simbun« (6,5 milijona tiskovnih naklade) je po naši tekmi proti Maroku objavil Belinovo sliko kot strelica dveh golov na njej.

Lastnik zlate kolajne v rokoborbi teške kategorije z olimpijskih iger v Rimu Nemesio Welfrid Dietrich se tokrat ni uvrstil v nadaljnje tekmovanje v svoji disciplini. Dvojbo je izgubil prav na 32. rojstni dan.

Dva švedska študenta sta hotela kakor koli videti tokijske olimpijske igre. V olimpijski vasi sta se pojavila 10. t. m., ne da bi bila vso dolgo pot sedla na letalo ali železnico.

Prvi dan tekmovanja v atletiki se je začel z dežjem. Kljub temu pa so bile stene primerne za tekmovalca. Japonci so namreč po dolgem proučevanju in poskusih izdelali olimpijske stene tako dovršeno, da jim ne škodijo še tako dolgotrajni nalivi. Japonski meteorologi pričakujejo med igrami do konca še dva deževna dneva. Napovedani tajfun »Baby« še ni prejel uradne potrditve.

VALENTIN LOREN (Španija), je udaril sodnika v ringu, ker ni bil zadovoljen z njegovo odločitvijo. Zaradi nešportnega vedenja je bil za vse življenje diskvalificiran.

Pred 52... 48... 23 leti...

SLOVENSKI NAROD, 11. JULIJA 1942

Pariz, 7. t. m. 100 metrov finale. Grobna tišina v drugače tako živahni publiki. Kdo je najhitrejši človek sveta? ... Start se že v drugi posreči ... Publika kriči, rjove ... Pri 50 m je Paddock prvi, Abrahams četrti ... Cilj: 1. Abrahams, ki je trikrat v dveh dneh prečel 100 metrov v 10,6 sekundah.

SPORT, 28. AVGUSTA 1920

Merjenje časa se vrši avtomatično; žalibog še vedno na petinke sekunde, čeprav so izkušnje že pokazale, da je treba preiti na desetinke ...

JUTRO, 25. JULIJA 1921

Znamena piskina v Tourllesu, slava, ki predstavlja triumf cementa in je zgrajena v zraku, kot

vrt Semiramide, je doživela zmago ameriških plavalcev, ki samo v eni glavnih tekem niso zmagali, namreč na 1500 metrov ... Američanke so pobrale vse ženske lavorke v plavanju, kajti razen tenisa so plavalne tekme edine, h katerim je prepusten ženski svet ... Ameriški plavalci in plavalke so nam pokazali občudovanja vredne človeški tip, ki je vse drugače lepši in idealnejši kot tip rokoborca ali atleta ...

SLOVENSKI NAROD, 25. JULIJA 1921

Amerika se je osvetila pri veslanju osmerk z moštvom univerze Yale, ki je prekosilo Kanado, Italijo in Veliko Britansko. Američani so sicer veslali brez pravega sila kot stroji, a kadar je videl to silo, je ne bo nikoli pozabil. Človek, bi dejal, da je čoln nekaj vodo kot projekt ...

VATERPOLO - POLFINALE - SKUPINA A

1. Italija		0:2	2:1	4:3	4 (6:6)
2. Sovjetska z	2:0		3:2	2:2	5 (7:4)
3. Nemčija	1:2	2:3		4:5	0 (7:10)
4. Romunija	3:4	2:2	5:4		1 (10:10)

VATERPOLO - POLFINALE - SKUPINA B

1. Jugoslavija		4:4	6:2	7:2	5 (17:8)
2. Madžarska	4:4		5:0	6:5	5 (15:9)
3. Belgija	2:6	0:5		5:7	0 (7:18)
4. Nizozemska	2:7	5:6	7:5		2 (14:18)

NOGOMET - SKUPINA A

1. Nemčija		4:0	2:0	1:1	5 (7:1)
2. Iran	0:4		1:1	0:1	1 (1:6)
3. Mehika	0:2	1:1		1:3	1 (2:6)
4. Romunija	1:1	1:0	3:1		5 (5:2)

NOGOMET - SKUPINA B

1. Jugoslavija		5:6	3:1		2 (8:7)
2. Madžarska	6:5		6:0		4 (11:5)
3. Maroko	1:3	0:6			0 (1:9)

NOGOMET - SKUPINA C

1. Češkoslovaška		6:1	16. X. 6,00	5:1	4 (11:2)
2. Južna Koreja	1:6		0:4	16. X. 6,00	0 (1:10)
3. Brazilija	16. X. 6,00	4:0		1:1	3 (5:1)
4. ZAR	1:5	16. X. 6,00	1:1		1 (2:6)

NOGOMET - SKUPINA D

1. Argentina		2:3	1:1		1 (3:4)
2. Japonska	3:2		16. X. 6,00		2 (3:2)
3. Gana	1:1	12. X. 6,00			1 (1:1)

ATLETIKA

100 M (Z)

Kvalifikacije

Prva skupina: White (ZDA) 11,4, Arden (VB) 11,5, Latse (SZ) 11,6, Bowering (Avstralija) 11,8, Hart (Gana) 11,9.

Druga skupina: Mac Quire (ZDA) 11,4, Sobotta (Poljska) 11,8, Cadic (Francija) 12,0, Meyer (Nemčija) 12,0, Agner (Avstrija) 12,0.

Tretja skupina: Klobukowska (Poljska) 11,4, Nemeshazi (Madžarska) 11,7, Gueneau (Francija) 12,0, Mac Intoch (Nova Zelandija) 12,0, Wieslander (Svedska) 12,0.

Cetrti skupina: Hyman (VB) 11,6, Porter (Nova Zelandija) 11,7, Popova (SZ) 11,8, Ahanotu (Nigerija) 11,9, Muryanga (Uganda) 12,0.

Peta skupina: Tyus (ZDA) 11,3, Gorecka (Poljska) 11,5, Piotrowska (Kanada) 11,5, Burvill (Avstralija) 11,6, Smith (Jamaica) 11,7.

Šesta skupina: Black (Avstralija) 11,5, Cobian (Kuba) 11,6, Lebocka (CSSR) 11,8, Gajda (SZ) 11,9, Jacob (Nemčija) 11,9.

VISINA (Z)

Kvalifikacije

Norma za finale (170 cm)

Finaliste: Slapp (VB), Gere (Jugoslavija), Brown (Avstralija), Kupferschmid (Nemčija), Woodhouse (Avstralija), Cencik (SZ), Montgomery (ZDA), Geraca (Kanada), Dos Santos (Brazilija), Balias (Romunija), Bieda (Poljska).

DISK (M)

Kvalifikacije

Finalisti: Oerter (ZDA) 60,54, Danek (CSSR) 58,88, Silvester (ZDA) 57,81, Kompanjec (SZ) 57,40, Wril (ZDA) 56,95, Losch (Nemčija) 56,46, Begier (Poljska) 56,31, Hollingsworth (VB) 55,96, Piatkowski (Poljska) 55,22, Saccenye (Madžarska) 55,04, Bukancev (SZ) 54,94, Trusenjev (SZ) 53,81, Radošević 52,71.

100 M (Z)

četrtfinale

Prva skupina: Tyus (ZDA) 11,2 (izenačen svetovni rekord), Wyman (VB) 11,5, Popova (SZ) 11,5, Piotrowska (Kanada) 11,6.

Druga skupina: Black (Avstralija) 11,4, White (ZDA) 11,5, Latse (SZ) 11,6, Smith (Jamaica) 11,7.

Tretja skupina: Mc Quire (ZDA) 11,4, Gorecka (Poljska) 11,5, Cobian (Kuba) 11,5, Nemeshazi (Madžarska) 11,5.

Cetrti skupina: Klobukowska (Poljska) 11, Arden (VB) 11,5, Lebocka (CSSR) 11,6, Burvill (Avstralija) 11,7.

PALICA (M)

Kvalifikacije

Finalisti (19): Reinhardt (Nemčija), Hansen (ZDA), Preusseger (Nemčija), Pannel (ZDA), Papanikolaou (Grčija), Moro (Kanada), Pemelton (ZDA), Tomašek (CSSR), Lehnertz (Nemčija), Laitinen (Finska), Bliznecov (SZ), Yang (Formosa), Domin (SZ), Ankio (Finska), Feld (SZ), Encausse (Francija), Sola (Spanija), Nikula (Finska) in Lešek (Jugoslavija).

100 M (M)

Polfinale

Prva skupina: Hayes (ZDA) 9,9 (svetovni rekord), Maniak (Poljska) 10,1, Robinson (Bahami) 10,2, Schumann (Nemčija) 10,3, Lay (Avstralija) 10,3, Mc Neil (Jamajca) 10,3, Herrera (Venezuela) 10,4, Jackson (ZDA) 10,6.

Druga skupina: Jerome (Kanada) 10,3, Kone (Slonokoščena obala) 10,4, Figueroa (Kuba) 10,4, Pender (ZDA) 10,4, Piquemal (Francija) 10,5, Headley (Jamajca) 10,5, Ijima (Japonska) 10,6, Oberstbrasse (Nemčija) 10,6.

DISK (M)

Finale

Z - Oerter (ZDA) 61,00
S - Danek (CSSR) 60,52
B - Wril (ZDA) 59,59
4 - Silvester (ZDA) 59,09
5 - Saccenye (Madžarska) 57,23
6 - Begier (Poljska) 57,07

800 M (M)

Polfinale

Finalisti: Kerr (Jamaica) 1:46,1, Kiprugut (Kenija) 1:46,1, Snell (Nova Zelandija) 1:46,9, Siebert (ZDA) 1:47,0, Pennenwaert (Belgija) 1:47,0, Bogatzki (Nemčija) 1:46,9.

Izpadia: Kinder (Nemčija) 1:47,9, Matuszewski (Nemčija) 1:47,3.

HOJA NA 20 KM

Finale

Z - Matthews (VB) 1:29,34,0
S - Linder (Nemčija) 1:31,13,2
B - Golubčij (SZ) 1:31,59,4
4 - Freeman (Avstralija) 1:32,06,8
5 - Solodov (SZ) 1:32,33,0
6 - Zinn (ZDA) 1:32,43,0

400 M (Z)

Kvalifikacije

Prva skupina: Munkacs (Madžarska) 54,3, Zwaard (Nizozemska) 54,8, Outhbert (Avstralija) 56,0, Griveson (VB) 56,8, Kijokavu (Japonska) 57,6.

Druga skupina: Itkina (SZ) 54,9, Buscher (Nemčija) 55,3, Morris (Jamajca) 55,3, Kyle (Irsko) 55,3, Smith (VB) 55,5, Kipp (VB) 55,5.

Tretja skupina: Packer (VB) 53,1, Amore (Avstralija) 53,8, Lebre (Francija) 54,8, Schmidt (Nemčija) 55,1, Kazi (Madžarska) 56,5.

VISINA (Z)

finale

Z - Balas (Romunija) 190
S - Brown (Avstralija) 180
B - Cencik (SZ) 178
4 - Dos Santos (Brazilija) 178
5 - Gerace (Kanada) 171
6 - Slap (VB) 171
7 - Gere (Jugoslavija) 171
8 - Montgomery (ZDA) 171
9 - Ruger (Nemčija) 171
10 - Bieda (Poljska) 171
11 - Woodhouse (Avstralija) 171
12 - Kupferschmid (Nemčija) 168
13 - Karna (Finska) 165

3.000 M OVIRE (M)

Kvalifikacije

Prva skupina: Oliveira (Portugalska) 8:40,8, Beljajev (SZ) 8:42,0, Al Ghazi (Maroko) 8:42,8 - 6. Span (Jugoslavija) 8:57,6.

Druga skupina: Herriott (VB) 8:33,0, Gustafsson (Svedska) 8:34,2, Young (ZDA) 8:34,2, Texerea (Francija) 8:34,6.

Tretja skupina: Aleksionas (SZ) 8:31,8, Roelants (Belgija) 8:33,8, Pomfret (VB) 8:45,2.

400 M OVIRE (M)

Polfinale

Prva skupina: Cawley (ZDA) 49,2, Frinoli (Italija) 50,2, Knoke (Avstralija) 50,6, Geroms (Belgija) 51,0.

Druga skupina: Cooper (VB) 50,4, Luck (ZDA) 50,4, Morale (Italija) 50,4, Anisimov (SZ) 50,7.

100 M (M)

Finale

Z - Hayes (ZDA) 10,0
S - Figueroa (Kuba) 10,2
B - Jerome (Kanada) 10,2
4 - Maniak (Poljska) 10,4
5 - Schumann (Nemčija) 10,4
6 - Kone (Slonokoščena obala) 10,4
7 - Pender (ZDA) 10,4
8 - Robinson (Bahami) 10,5

PLAVANJE

400 M MESANO (Z)

Prva skupina: Lonsbrough (VB) 5:30,6, Finneran (ZDA) 5:32,7, Egervari (Madžarska) 5:35,8.

Druga skupina: Randall (ZDA) 5:27,8.

Tretja skupina: Holletz (Nemčija) 5:26,8, Hawkels (Nizozemska) 5:32,4, Mc Gill (Avstralija) 5:38,3.

Cetrti skupina: Dona de Varona (ZDA) 5:24,2 (olimpijski rekord).

4 x 100 M MESANO (M)

Polfinale

Prva skupina: Nemčija (Kup-

pers, Henninger, Gregor, Klein) 4:06,6, Japonska 4:07,3, SZ 4:07,5, VB 4:12,3.

Druga skupina: ZDA (Mc Geagh, Luken, Richardson, Bennett) 4:05,1, Madžarska 4:08,8, Italija 4:09,3, Avstralija 4:11,4.

100 M METULJEK (Z)

Polfinale

Prva skupina: Stouder (ZDA) 1:05,6 (olimpijski rekord), Kok (Nizozemska) 1:05,9, Pyrhonen (Finska) 1:07,9.

Druga skupina: Ellis (ZDA) 1:07,2, De Varona (ZDA) 1:07,7, Takahashi (Japonska) 1:07,8, Stewart (Kanada) 1:08,6, Husted (Nemčija) 1:08,8.

400 M PROSTO (M)

Finale

Z - Schollander (ZDA) 4:12,2
S - Wiegand (Nemčija) 4:14,9
B - Wood (Avstralija) 4:15,1
4 - Saari (ZDA) 4:16,7
5 - Nelson (ZDA) 4:16,9
6 - Jamanaka (Japonska) 4:19,1
7 - Phegan (Avstralija) 4:20,2
8 - Geiman (SZ) 4:21,4

200 M PRSNO (M)

finale

Z - O'Brien (Avstralija) 2:27,8
S - Prokopenko (SZ) 2:28,2
B - Jastremski (ZDA) 2:29,6
4 - Tutakajev (SZ) 2:31,0
5 - Henninger (Nemčija) 2:31,1
6 - Curumine (Japonska) 2:33,6
7 - Anderson (ZDA) 2:35,0
8 - Kosinski (SZ) 2:38,1

4 x 100 M PROSTO (Z)

finale

Z - ZDA (Stouder, De Varona, Debra, Ellis) 4:03,8
S - Avstralija (Thorn, Marphy, Bell, Fraser) 4:06,9
B - Nizozemska (Van der Vildt, Beumer, Van Warenburg, Terpstra) 4:12,0
4 - Madžarska 4:12,1
5 - Svedska 4:14,0
6 - Nemčija 4:15,0
7 - Kanada 4:15,9
8 - Italija 4:17,2

Svetovni rekordi: 400 m moški - Schollander (ZDA) 4:12,2, 4 x 100 m prosti ženske - ZDA (Stouder, de Varona, Debra, Ellis) 4:03,8, 200 m metuljček - O'Brien (Avstralija) 2:27,8.

SKOKI V VODO

STOLP (Z)

Finale

Z - Bush (ZDA) 99,80
S - Kramer (Nemčija) 98,45
B - Aleksejeva (SZ) 97,60
4 - Cooper (ZDA) 96,30
5 - Lanzke (Nemčija) 92,92
6 - Pertmayer (Avstrija) 92,70

VESLANJE

SKIFF

Z - SZ (Ivanov) 8:22,31
S - Nemčija (Hill) 8:26,21
B - Svica (Kotman) 8:29,68
4 - Argentina (Demididi) 8:31,51
5 - Nova Zelandija (Watkinson) 8:35,57
6 - ZDA (Don Spero) 8:37,53

DVOJEC BREZ KRMARJA

Z - Kanada 7:33,94
S - Nizozemska 7:35,30
B - Nemčija 7:38,63
4 - Velika Britanija 7:42,00
5 - Danska 7:42,00
6 - Finska 8:05,74

DVOJEC S KRMARJEM

Z - ZDA 8:21,33
S - Francija 8:23,15
B - Nizozemska 8:23,12
4 - Sovjetska zveza 8:24,85
5 - Češkoslovaška 8:36,21
6 - Poljska 8:49,00

DOUBLE-SCULL

Z - Sovjetska zveza 7:10,66
S - ZDA 7:13,16
B - Češkoslovaška 7:14,23
4 - Svica 7:24,97
5 - Nemčija 7:30,03
6 - Francija 7:41,80

ČETVEREC BREZ KRMARJA

Z - Danska 6:59,39
S - Velika Britanija 7:00,47
B - ZDA 7:01,37
4 - Nizozemska 7:09,98
5 - Italija 7:10,65
6 - Nemčija 7:10,33

ČETVEREC S KRMARJEM

Z - Nemčija 7:09,49
S - Italija 7:02,81
B - Nizozemska 7:04,16
4 - Francija 7:13,52
5 - Sovjetska zveza 7:16,05
6 - Poljska 7:26,15

OSMEREC

Z - ZDA 6:18,23
S - Nemčija 6:23,29
B - Češkoslovaška 6:25,11
4 - Jugoslavija 6:27,15
5 - Sovjetska zveza 6:30,69
6 - Italija 6:42,73

STRELJANJE

TROSTAV

Z - Andersson (ZDA) 1.153
S - Kvelijavili (SZ) 1.144
B - Gunnarsson (ZDA) 1.126
4 - Geresineto (SZ) 1.135
5 - Hollenstein (Svica) 1.134
6 - Nervinen (Finska) 1.133
7 - Müller (Svica) 1.131
8 - Köcher (Svica) 1.130
9 - Hammerer (Avstrija) 1.125

BOKS

LAHKA

Lahka: Me Court (Irsko) - Bun Nam Suh (Južna Koreja) 2:0, Pace (Argentina) - Jemavan (Nova Zelandija) 2:0 k. o. v. 2. rundi, Barrere (Spanija) - Schmitt (Nemčija) 2:0, Blair (Avstralija) - Cu Wang (Formosa) 2:0, Odhiambo (Uganda) - Escobar (Mehika) 2:0.
Lahka: Arpen (Filipini) - Kregb (Danska) 2:0, Grudzien (Poljska) - Hanen (Finska) 2:0, Sarwar (Pakistan) - Cotot (Francija) 2:0, Piliev (Bolgarija) - Pkandam (Iran) 2:0, Palmer (Kanada) - Ashy (Slonokoščena obala) 2:0, Shiratori (Japonska) - Amekudji (Gana) 2:0 k. o. v. 1. rundi, Harris (ZDA) - Hasan (ZAR) 2:0 k. o. v. 3. rundi.

POLVELTER

Polvelter: Frolov (SZ) - Marnussel (Nova Zelandija) 2:0 k. o. v. 2. rundi, Ellis (ZDA) - Winter (Nemčija) 2:0, Toth (Madžarska) - Reil (Kanada) 2:0, Kušera (CSSR) - Julu (Kenija) 2:0, Betancourt (Kuba) - Fatah (Maroko) 2:0 k. o. v. 1. rundi, Jonekura (Japonska) - Velasquez (Spanija) 2:0, Omarsad (Neral) - Guebre (Etiopija) 2:0 diskvalifikacija v 1. rundi, Gahia (Tunis) - Gerlaek (Nizozemska) 2:0.

SREDNJA

Srednja: Aguilar (Argentina) - Tonma (Japonska) 2:0, Walasek (Poljska) - Bukowski (Avstralija) 2:0, Hasan (ZAR) - Frauenlob (Avstrija) 2:0, Odhiambo (Uganda) - Marty (Francija) 2:0.

POLTEZKA

Polteška: Harris (ZDA) - Hassan (Maroko) 2:0, Shiratori (Japonska) - Amekudji (Gana) 2:0 k. o. v. 1. rundi, Dunne (VB) - Hita (Kuba) 2:0, Ngula (Slonokoščena obala) - Casey (Avstralija) 2:0.

TEZKA

Teška: Mariutan (Romunija) - Pandov (Bolgarija) 2:0, Ross (Italija) - Nemeč (CSSR) 2:0, Prazier (ZDA) - Oyweilo (Uganda) 2:0 t. k. o. v. 1. rundi, Lowel (Argentina) - Meier (Svica) 2:0 diskvalifikacija v 2. rundi.

HOKEJ NA TRAVI

Kenija - Nova Zelandija 3:2 (1:1).
Pakistan - VB 1:0 (0:0).
Kenija - Avstralija 1:0 (1:0).
Japonska - Nova Zelandija 1:0 (1:0).

Avstralija 4 3 0 1 13:2 6
Pakistan 3 3 0 0 7:2 6
Kenija 4 2 1 1 6:7 6
VB 4 2 0 2 6:9 4
Japonska 3 1 0 2 2:4 2
Rodezija 3 0 1 2 1:7 1
Nova Zelandija 3 0 0 3 2:6 0

Nizozemska - Belgija 4:0 (1:0).
Spanija - Kanada 3:1 (0:0).
Nemčija - Malezija 0:0.
Indija - Hongkong 6:0 (1:0).

Indija 4 2 2 0 10:2 6
Nemčija 4 2 2 0 7:2 6
Spanija 4 2 2 0 8:3 6
Nizozemska 4 2 1 1 10:2 5
Malezija 4 1 2 1 7:7 4
Bolgija 4 1 1 2 5:9 3
Kanada 4 1 0 3 4:14 2
Hongkong 4 0 0 4 2:14 0

JADRANJE

Cetrti regata

Razred »Leteci Holandec«: VB 3.789, Danska 2.990, ZDA 2.678.

Razred »Fin«: Nemčija 4.796, ZDA 3.637, Avstralija 3.482.

Razred »Dragone«: ZDA 4.199, VB 3.897, Nemčija 3.104.

Razred »Star«: Finska 3.342, ZDA 3.275, Nemčija 3.069.

Razred »5,5 m«: Avstralija 4.029, ZDA 3.330, Italija 2.988.

MODERNI PETERBOJ

KROS

4.000 m: Mekejev (SZ) 13:48,0, Moore (ZDA) 13:55,0, Macken (Avstralija) 14:16,6.

Končna razvrstitev:

Posamezniki:
Z - Török (Madžarska) 5.116
S - Novikov (SZ) 5.067
B - Mekejev (SZ) 5.039
4 - Macken (Avstralija) 4.897
5 - Minejev (SZ) 4.894
6 - Moore (ZDA) 4.591

Ekipa:

ČESTITAMO OBČANOM CERKNICE

Vsem gospodarskim in združnim organizacijam, delovnim ljudem ter občanom na področju komune čestitajo za občinski praznik

19. oktober 1964

in želijo, da bi tudi v prihodnje s skupnimi naporji želi še več uspehov pri napredku in razvoju:

SKUPŠČINA OBČINE, OBČINSKI KOMITE ZKS, OBČINSKI ODBOR SZDL, OBČINSKI SINDIKALNI SVET, OBČINSKI ODBORI ZB NOV, ZROP IN ZVVI, OBČINSKI KOMITE ZMS, OBČINSKI ODBOR RK

CERKNICA

Kako bo s Cerkniskim jezerom?

Občinski praznik bodo v Cerknici počastili z otvoritvijo nekaterih pomembnih objektov, in sicer novega poslopja za osemletko — ravno ob stoletnici prve šole v Cerknici —, novega poštnega poslopja s telefonsko centralo v Cerknici in novega planinskega doma na Slivnici. Za praznik bo odprtih 23 novih stanovanj, medtem ko je v gradnji nadaljnjih 33 stanovanj v blokih in 47 enodružinskih hišic (nekateri so delno že vseljeni). Stanovanjski podatki veljajo za celotni teritorij občine Cerknica.

Ob tej priložnosti pa naj tudi navedemo, kakšni so načrti in kako je glede ureditve Cerkniskega jezera. Težnja po ureditvi ni nova. Mnogo let so razpravljali, kaj naj bi ukrenili, kajti jasno je bilo, da od presihajočega jezera kot takšnega ni pričakovati koristi. Nastale so razne variante, ena od teh pa bi n. pr. veljala za uresničitev preko 2 milijardi dinarjev. Skromnejša varianta bi zahtevala okrog 400 do 600 milijonov. Vendar nobena od variant ni izvedljiva, zaradi prevelikih stroškov. To pa je vendar pokazalo na dejstvo, da problem ureditve Cerkniskega jezera presega občinske meje in zmogljivosti. In res. Po pogodbi, ki jih v tem času podpisujejo, je dokončno sklenjeno, da bo k sredstvom za ureditev jezera prispeval Sklad Borisa Kidriča. Ureditev se ne nagiba k izsušitvi jezera, temveč k ojezeritvi ali boljše: zamisel je v tem, da bi vode v jezeru ostale preko vsega leta oz. bi ob svojem razdobju poniknile le do približno ene tretjine površine. Z izsušitvijo bi sicer morda kmetijstvo pridobilo, če pa vode ostanejo, bodo prinesle desetkrat več, kot bi sicer prinašalo kmetijstvo.

Vse navedeno sicer ni glavni namen sodelovanja Sklada Borisa Kidriča, pač pa veliko bolj preizkušnja, ki jo bo pokazalo jezero. Na tej podlagi bo šele moč ugotoviti, ali bo možno krotiti vodovje ostalega kraškega področja. Tako je dokončno sklenjeno, da bo ostalo Cerknisko jezero še vedno presihajoče, torej zanimivost, ki je znana tudi onkraj naših meja. Regulacija jezera pa bo omogočala izvesti ostale turistične zamisli. Menimo, da bodo idejni projekti za ureditev jezera izdelani v pol leta, to nalogo bo prevzel Republiški zavod za vodno gospodarstvo, urbanistično ureditev jezera pa pripravlja ljubljanski Zavod za urbanizem.

Tako je podoba o usodi Cerkniskega jezera dokončno jasna. In prav je, ker se tako Cerknisko jezero vključuje v snovanje širšega načrta rekreacijskih centrov Ljubljane.

KRAJEVNA
SKUPNOST J. P.
CERKNICA

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
IN OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK.

SVEŽE MESO IN MESNE IZDELKE
NUDIJO
„MESNICE“
LOŠKA DOLINA
STARI TRG PRI LOŽU
K ČESTITKI SE PRIDRUŽI.

Lesno-kovinska industrija

„JELKA“
RAKEK

- IZDELUJEMO OPREMO ZA TRGOVINO IN GOSTINSKE LOKALE
- VSE VRSTE ZAGANEGA LESA
- EMBALAZO IN MIZARSKA DELA
- KOOPERACIJSKA KOVINSKA DELA
- KOVINSKA DELA PO NAROCILU.

KOLEKTIV SE PRIPOROČA IN ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK OBČINE CERKNICA.

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM
NA PODROČJU OBČINE CERKNICA

ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE
DELAVCEV CERKNICA
in STARI TRG pri LOŽU

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN OBČANOM
ZELI PRIJETNO PRAZNOVANJE

VODNA SKUPNOST
CERKNICA

Vsem delovnim ljudem in občanom čestita za občinski praznik občine Cerknica

KOMUNALNI ZAVOD ZA
SOCIALNO ZAVAROVANJE
LJUBLJANA

podružnica: CERKNICA

Trgovsko podjetje
„ŠKOCJAN“
RAKEK

Ima v svoji sestavi 24 obratov, v katerih bodo potrošniki ugodno kupili vse industrijsko-hižne potrebščine.

V moderno urejeni blagovnici v CERKNICI pa izdaja blago tudi na potrošniški kredit.

Cenjenim strankam se še vnaprej toplo priporočamo in ob tej priložnosti čestitamo ter želimo nadaljnje delovne uspehe vsem prebivalcem občine Cerknice.

ZDRAVSTVENI DOM
CERKNICA IN STARI TRG PRI LOŽU
LEKARNA, CERKNICA

ČESTITAJO ZA OBČINSKI PRAZNIK VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM.

VSEM CENJENIM STRANKAM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK IN SE SE VNAPREJ PRIPOROČA OBRATNO PODJETJE

„PEKARNA“
CERKNICA

Dnevno sveži kruh nudi

PEKARIJA
GORJUP ANTON
CERKNICA

se priporoča in čestita vsem občanom za občinski praznik.

Obrtne delavnice
„CENTER OBRTI“
CERKNICA

S SVOJIMI OBRATI, SE CENJENIM STRANKAM PRIPOROČA ZA NAROCILA IN ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM TER OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK.

Splošno gradbeno podjetje
„Gradišče“ - Cerknica

OPRAVLJA VSA GRADBENA DELA KAKOVOSTNO, SOLIDNO IN V KRAJŠIH ROKIH. LETOS JE PRISTOPILO PODJETJE H GRADNJI STEVILNIH STANOVANJ ZA PRODAJO

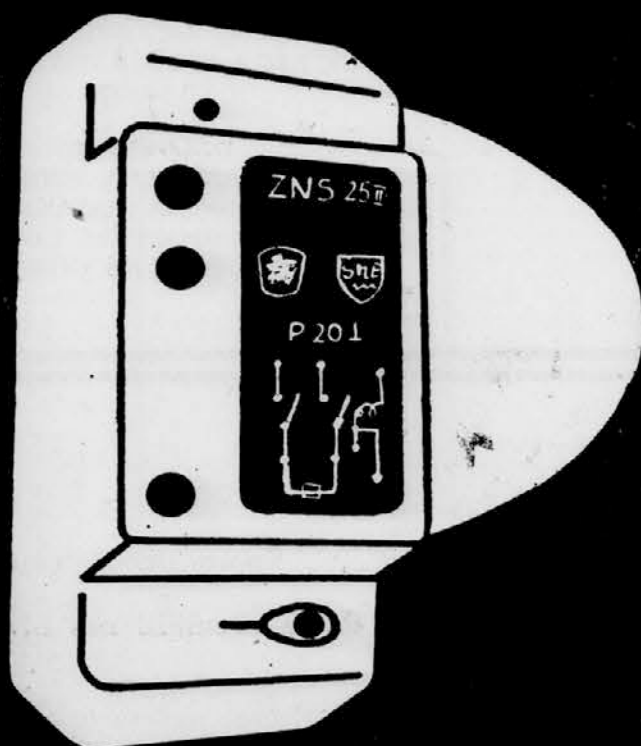
ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITA KOLEKTIV VSEM POSLOVNIM SODELAVCEM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM.

„KOVINOPLASTIKA“ LOŽ
POŠTA STARI TRG PRI LOŽU.

IZDELOVANJE KOVINSKE GALANTERIJE, IZDELKOV IZ PLASTIČNIH MAS, LITIH IN ELEKTRO PREDMETOV.

KOLEKTIV ČESTITA VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA OBČINSKI PRAZNIK OBČINE CERKNICA — 19. OKTOBER.

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
„NANOS“ POSTOJNA

S SVOJIM OBRATOM V STAREM TRGU — LOŠKA DOLINA, SE PRIDRUŽUJE PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE CERKNICA. NAŠE PODJETJE SI ŽELI TESNEGA SODELOVANJA Z VSEMI DELOVNIMI LJUDMI IN VABI, DA SE POSLUŽUJETE NASIH POSLOVALNIC V STAREM TRGU IN OKOLICI, KER BOSTE SOLLIDNO POSTREZENI Z VSEMI ARTIKLI.

DELOVNI KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA „NANOS“ ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM OBČINE CERKNICA IN JIM ŽELI NOVIH USPEHOV V IZGRADNJI SOCIALIZMA.

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM
ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK, OBČINE CERKNICA

LEKARNA
„MIKLOŠIČ“
LJUBLJANA

ZA LEKARNIŠKO POSLAJO, STARI TRG

VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM ČESTITA
ZA OBČINSKI PRAZNIK
OBČINE CERKNICA

ELEKTRO ŽAGA
NOVA VAS

Kako živi delovni kolektiv

LESNO – INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA
„B R E S T“ – CERKNICA

Lesnoindustrijski kombinat »BREST« – Cerknica združuje več tovarn oz. poslovnih enot: tovarno pohištva v Cerknici, tovarno pohištva v Martinjaku, tovarno ivernih plošč »Iverka« – Cerknica, bazensko žago Cerknica, tovarno lesnih izdelkov Stari trg pri Ložu in skupne službe, ki so nekakšna servisna služba za navedene poslovne enote.

Delovni kolektiv vseh tovarn oz. poslovnih enot, ki šteje povprečno 1.300 ljudi, izdeluje številne izdelke, ki so zaželeni na domačem tržišču, pošiljajo pa jih tudi v zamejstvo. Kolektiv izdeluje n. pr. posebne šivalne kabinete, ki jih sprejemajo ZDA, glasbene omarice, kavče; pisalne mize in tako imenovane sekretarje, ki jih prevzema domači trg. Omenimo naj proizvodnjo raznovrstnih stolov foteljev in stolov »Sardane«. Kombinatu je znan po izdelavi ivernih plošč in azberest plošč, ki so ognja varne, izdeluje pa tudi zabojne in ladijske pod. Največji zunanji odjemalci izdelkov lesnoindustrijskega kombinata BREST so ZDA, potem ZSSR, Anglija, Švica, več dežel v Aziji itd. Preko 50% izdelkov za izvoz pošiljajo v ZDA, za izvoz pa je 75% finalnih izdelkov. Za letošni predvideni izvoz »BREST« za 2 milijona dolarjev izvoza, v devetih mesecih tega leta pa so izvozili za 1,5 milijona dolarjev, kar predstavlja 75% letnega načrta.

Delo kolektiva lahko ocenimo tudi po brutoproizvodnji, ki je letos predvidena v višini 4 milijarde 100 milijonov dinarjev, predvidena realizacija za minulih devet mesecev pa je bila presežena.

Uvedoma smo napisali nekaj podatkov, ki ilustrirajo zunanji efekt proizvodnje delovnega

kolektiva. Zato nas zanima, kako sicer ljudje v BRESTU žive. Osnovno za dobro počutje delovnega človeka je urejeno stanovanjsko vprašanje in zato nekaj besed o tem. Pravkar se selijo delavci BRESTA v nov 16-stanovanjski blok, ki je zgrajen v neposredni bližini tovarn v Cerknici. V tej okolici bodo v prihodnje zgradili še nekaj stanovanjskih blokov. Zanimivo je tudi, da kombinat vsestransko podpira gradnjo individualnih hiš za člane kolektiva, ki bodo zgrajene v Cerknici in Martinjaku. Podjetje ima dva samska stanovanjska doma, v katerih stanujejo tudi družine zaradi pomanjkanja stanovanj. Namestitev samskih članov kolektiva pa je zagotovljena.

Na vseh obratih BRESTA je urejena družbena prehrana. Obrati imajo svoje kuhinje, kjer delajo zajtrk oz. topli obrok, kosilo in večerjo. Celodnevna oskrba znaša 360 dinarjev, kar je zelo malo, saj s tem kuhinje krijejo komaj stroške za nakup živilskih artiklov, medtem ko ostale stroške za organizacijo prehrane in režijske stroške poravnava podjetje oz. poslovne enote. Avgusta letos je prejelo topli obrok približno 560 delavcev in uslužbencev. Vsaka enota ima tudi hiše, kjer v delovnem času točijo brezalkoholne pijače.

Tudi letos je podjetje organiziralo letovanje za svoje člane v Novem gradu. Z regresom podjetja je bilo omogočeno letovanje 252 članom oz. njihovim soproci, ki so plačali od 400 do 800 dinarjev dnevno, ostale stroške pa je z regresom nadomestilo podjetje.

Kombinat skrbi za strokovno izobraževanje svojih članov. Že nekaj let se dokaj članov izobražuje v večernih in dopisnih šolah. Letos se toliko bolj, saj je v okviru izobraževalnega

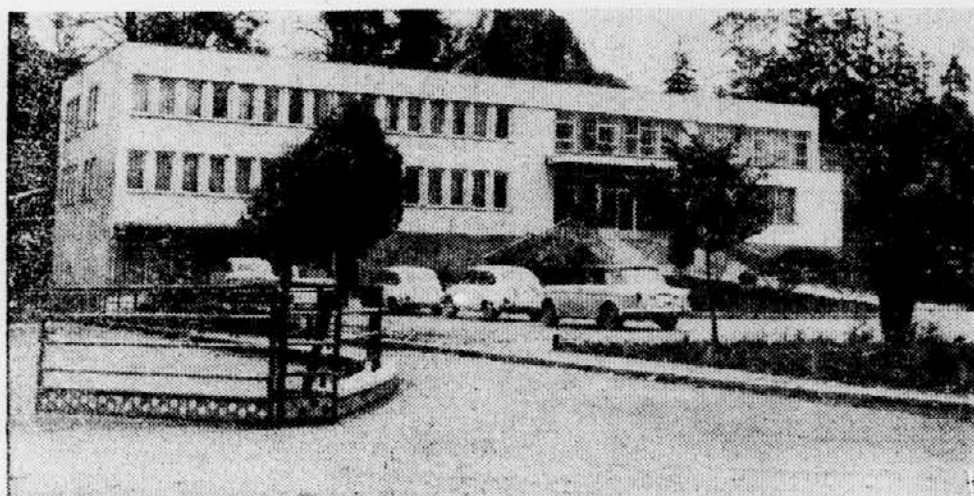
centra BRESTA ponovno organiziran študij ekonomske srednje šole za odrasle, nadalje center za študij na administrativni šoli, poklicni šoli za lesno stroko, ki je oddelek lesno-industrijske šole v Škofji Loki; v prihodnje bo v BRESTU center za izredni študij na višji lesno-industrijski šoli, nadalje bo podjetje vključilo 7 strokovnjakov v oddelek za organizacijska dela (Višje kadrovske šole v Kranju) in bo večina predavateljev v Cerknici. Predznanja bodo večinoma v popoldanskem ali večernem času in v bistvu ne bodo ovirala dela v delovnem času. Podjetje bo nudilo svojim članom tudi potrebni študijski dopust. Celotne stroške študija prevzame prav tako podjetje. Podjetje tudi sicer usmerja vso skrb v pripravo kadrov in ta čas omogoča študij 24 stipendistom (večinoma študentom tehniških in visokih šol). Stipendije znašajo od 13 do 24 tisoč dinarjev, dobri študentje pa prejema še posebne nagrade.

Tovarna oz. poslovne enote »BRESTA« so deloma daleč od Cerknice. Kljub temu, da zaposlujejo delovne moči iz svojega okolisa, pa prihajajo na delo delavci iz oddaljenejših krajev. V ta namen je podjetje skupaj s transportnimi podjetji (v glavnem s SAP-om) organiziralo prevoze na delo. Dnevno se pripelje na delo okrog 350 ljudi, kar je skoraj četrtina vseh zaposlenih. Vpeljanih je pet rednih prog. Najdalj prihajajo delavci iz Rakinje, t. j. približno 18 km dolga pot. Vse prevozne stroške pa poravnava podjetje.

Pri našem poročilu smo se omejili le na bistvene značilnosti, ki nam pripomorejo, da bolje spoznamo »BRESTOVE« ljudi, da spoznamo okolje, kjer delajo, njihove izdelke in ostale pogoje, ki so nujno potrebni, da poteka delo nemoteno in da ima delovni človek pri tem tudi možnost za napredek. Morda je prav, da bralcem posredujemo še en podatek.

Od 1. maja letos delajo ljudje v »IVERKI« samo 42 ur tedensko. Tudi ostale tovarne so že vpeljale delno skrajšan delovni čas, saj so v avgustu in septembru prešle na sistem prostih sobot. In kakšen je uspeh?

Produktivnost ni upadla, nasprotno: v vsaki enoti je opaziti celo povečanje produktivnosti. Zmanjšanje delovnega časa deluje tudi stimulativno na osebne dohodeke, leti so znašali letos v septembru v povprečju 42.848 dinarjev na osebo, napredek pa opazimo, če jih primerjamo z lanskoletnim povprečjem, ki je znašalo komaj 28.496 dinarjev na osebo. Res pa je, da je k temu pripomoglo izkoriščanje rezerv v proizvodnji, smotrno izkoriščanje kapacitet in tehnološko izpopolnjevanje delovnih postopkov. To pa nam hkrati zagotavlja, da lahko tudi v prihodnje z zaupanjem računamo na vsestransko prizadevanje kolektiva Lesno-industrijskega kombinata BREST v Cerknici.

Sedež kombinata lesne industrije »BREST« – Cerknica

Pogled v montažni obrat »BRESTA«

Priprava furnirja za nadaljnjo obdelavo

Upravni odbor

ZDRAVSTVENEGA DOMA
IZOLA

razpisuje mesto

LABORANTA

POGOJ: SREDNJA LABORANTSKA SOLA.

Nastop službe takoj.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 9863

Kmetijska zadruga »SLOGA« – Kranj

sprejme v službo takoj ali po dogovoru:

VISOKOKVALIFICIRANEGA MEHANIKA
KMETIJSKEGA STROJNIKA

Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD zadruga.

Samsko in družinsko stanovanje zagotovljeno.

Interesenti naj se po možnosti zglase osebno v

KZ »SLOGA« – KRANJ, Gasilska ul. 5 (Stražišče).

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 9790

Nakladalec – razkladalec

hidravlični – univerzalni, nov, nemške izdelave (Universallader), znamke »Impora«

proda

Veletrgovina

»KURIVO« – Ljubljana

Masarykova cesta 32.

9814

Osnovna šola

ŠMARTNO pri

Slovenjem Gradcu

razpisuje prosti

delovni mesti

– UČITELJA

za razredni pouk

– PREDMETNEGA

UČITELJA

za tehnični pouk

Prijava in življenjepis naj

kandidati naslovijo na

Osnovno šolo – Smartno

pri Slovenjem Gradcu.

9815

TOVARNA IZOLACIJSKEGA

MATERIALA

LJUBLJANA – MOSTE

sprejme:

vodjo obrata družbene prehrane

pogoj: primerna kvalifikacija in praksa

kurjača parnega kotla

pogoj: izpit za kurjača

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. –

Osební dohodek po pravilniku o delitvi OD.

Uveden je skrajšan delovni čas. 9922

Umrla je naša

Marija – Mary Rešaver

roj. SREBOT

Pogreb drage pokojnice bo v Divači, danes, v petek,

dne 16. oktobra 1964, popoldne

Zalujoči:

bratje z družinami in ostalo sorodstvo

Ljubljana, Maribor, Pisa, 15. oktobra 1964

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža in očeta

Alojzija Mahniča

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in vsem, ki so nam izrazili sožalje. Posebna zahvala zdravniškemu osebju, pevcem, gasilcem, godbi, duhovščini in za nagrobni govor

Zalujoči:

žena in hčerke z družinami

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega moža, očeta, brata in svaka

Pavleta Jancarja

se prisrčno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki so mi pomagali v dneh globoke žalosti in z menoj sočustvovali. Posebna hvala tov. direktorju in kolektivu »Termike« ter Partizanskemu invalidskemu pevskemu zboru, za vso nudeno pomoč pri organizaciji pogreba, kakor tudi obema govornikom, pevcem in godbi za ganljive žalostinke. Lepa hvala tudi dr. Cebinu in dr. Budihnu ter ostalemu strokovnemu osebju Onkološkega inštituta, ki so mi pomagali lajšati trpljenje. Vsem za vse še enkrat najtoplejša hvala!

Žena Cilka in ostali sorodniki

SPOROČAMO, DA NAS JE ZAPUSTIL

FRANC BIZJAK

UPOKOJENEC

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V SOBOTO, 17. OKTOBRA 1964.
OB 16. URI IZPRED HIŠE ŽALOSTI V BEGUNJAH NA GORENJSKEM.
VESTNEGA SODELAVCA BOMO OHRANILI
V TRAJNEM SPOMINU.DELOVNI KOLEKTIV
SINDIKALNA PODRUŽNICA
IN OSNOVNA ORGANIZACIJA ZKS
TOVARNE SPORTNEGA ORODJA »ELAN«
BEGUNJE NA GORENJSKEM

Sporočamo žalostno vest,

da je preminil naš bivši sodelavec

FRANJO VILHAR

direktor v pokoju.

Pokojnika bomo ohranili

v trajnem spominu

Kolektiv Pivovarne – Laško

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše mame

Matilde Gabrijel

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v teh žalostnih dneh stali ob strani

Zahvaljujem se dr. Južiču za ves njen trud, vsem, ki ste sočustvovali z nami z ustinimi ali dismenimi izrazi sožalja, godbi, pevcem in tovarišu govorniku, vsem darovalcem vencev in cvetja, s katerimi ste obsuli našo mamo, in vsem neštetim prijateljem in znancem, ki ste jo spremljali na njeni poslednji poti.

Zalujoči Gabrijelovi

Trbovlje, 15. oktobra 1964

Sporočamo žalostno vest, da je preminil moj dragi mož, tati, brat in stari oče

Franjo Vilhar

upokojeni direktor pivovarne Laško

Pogreb bo v soboto, dne 17. oktobra 1964, ob 16. uri iz Kristofove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči:

žena Božena, otroci Neda, Milena in Boris, sestre, brat in vnuki

Laško, Ljubljana, New York, 15. oktobra 1964.

Dotrpela je v 80. letu starosti naša draga teta

Amalija
Nejedly

vdova Debelak

rojena KOTNIK

upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 17. oktobra 1964 ob 10. uri iz hiše žalosti na pokopališču v Sevnici.

Zalujoči:

nečakinja in nečakl
Sevnica, Polje ob Sotli,
Lesično, Ljubljana, Celje,
16. oktobra 1964.

Nenadoma nas je zapustil naš dragi stric

Janez
Kacin

Do pogreba leži v hiši žalosti v Sovodnju štev. 7.

Zalujoči

nečakinja Jožica Milanovič

z družino

Ljubljana,

15. oktobra 1964.

Umrl je naš dragi tovariš

RIKO JERICIJO

polkovnik JA – sodnik Vrhovnega vojaškega sodišča v pokoju

V narodno-osvobodilni borbi in po osvoboditvi se je uveljavil kot zaslužni delavec med prvimi graditelji pravosodnega sistema socialistične Jugoslavije.

Od njega se bomo poslovili v petek, 16. oktobra 1964, ob 15.15 iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah.

Slava njegovemu spominu!

Zveza društva pravnikov SR Slovenije

ZAHVALA

Ob nepričakovani in nenadomestljivi izgubi naše nepozabne in plemenite žene, mame, hčerke in sestre

dr. VELENE PETROVIČ-IPAVEC

zdravnice – okulistke

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem njenim stanovalcem tovarišem in zastopnikom družbenih organizacij, učencem 7. c. razreda Osnovne šole Ledina, sodelavcem in vsem darovalcem vencev in cvetja, s katerimi ste zasuli grob naše drage Vlene. Se prav posebno zahvalno točkam predstojnici Osnovne klinike prof. dr. Desenti in tov. Bolniku za poslušno besedo ob njenem preranem grobu. Iskrena hvala vsem, ki ste jo tako polnočestveno spremlili na njeni zadnji poti. Prav tako se zahvaljujem vsem, ki so nam izrekli pisarno ali ustno sožalje in ki so z nami sočustvovali ter nas tolažili v teh žalostnih trenutkih. Prav iskrena hvala za izredna prizadevanja v tem žalostnem trenutku glavni sestri tov. Milici in njenim najbližjim kolegom. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Globoko zalujoči:

mož dr. Sveto, sin Aleš, starši, sestra in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob žalostni izgubi našega dragega

HINKA RICHTERJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mu darovali toliko lepega cvetja ter ga v velikem številu spremlili na njegovi poslednji poti. Prisrčna zahvala vsem, ki so nam izrekli ustno ali pisarno sožalje.

Posebno zahvalo smo dolžni Marički in Milanu Kovacič ter Mariji Mikolavčič, ki so mu bili v pomoč v dolgoletnem težkem življenju ter mu požrtvovalno in neoplačljivo nudili njegovo trpljenje. Toplo zahvalo izrekamo dr. Jamšku za dolgoletno strojno zdravljenje ter požrtvovalno pomoč v zadnjih dneh njegove bolezni.

Iskrena zahvala vsem dobrih sosedom za nesebično pomoč, ki so jo nudili ob vsaki priložnosti našemu nepozabnemu Hinku.

ZALUJOČI RICHTERJEVI

Vrtimo globus

PARIZ — Francoski glasbeniki so izrekli že precej pikiranih pripomb na nevesnost, ki jo je doživel sovjetski violončelist David Ojstrah v neki pariški restavraciji. Garderobier je vztrajal pri zahtevi, naj gost pri njem shrani violino. Ker se Ojstrah ni maral ločiti od dragocenih gosli, ki jih je bil izdelal slavni italijanski mojster Antonius Stradivari, je rekel strogi varuh površnikov, torb in takih reči: »Poznam pičke, kot ste vi. Komaj so v restavraciji, že z lokom vlečejo po strunah, nato pa — s pladnjem ali s klobukom v roki od mize do mize gostom v naslednjem maši hiši v stramoteli — se le na pritožbo pri šefu dvorane je smel Ojstrah vzeti gosli s seboj.

MOSKVA — Matere treh dečkov, ki so se v Moskvi rodili takrat, ko so bili trije sovjetski kozmonavti na poti okoli našega planeta, so si kletke dale svojim otrokom imena Vladimir, Konstantin in Boris.

ALEKSANDRIJA — V poročilu UNESCO o načrtih za odpravljanje nepisarnosti je rečeno, da ima Libanon najmanj, Saudova Arabija pa največ nepisarnosti. Poročilo s temi podatki je objavila UNESCO v zvezi s sklicem področne konference v Aleksandriji, kjer bodo pripravili načrte za odpravljanje analfabetizma v arabskih deželah.

NAJROBI — Ravatelj južnoafriškega podružnice ameriških avtomobilskih tovornjakov Chrysler John O'Brien je izjavil, da bodo začeli v kratkem graditi blizu Capetowna v Južni Afriki avtomobilsko tovarno. Gradbeni stroški znašajo 35 milijonov dolarjev, letna proizvodnja tovorne bo znašala 73.000 avtomobilov.

DUNAJ — Ob zaključku mednarodne vrtinško-čvečičarske razstave na Dunaju (WIG) so ugotovili, da ni bilo toliko obiskovalcev, kot so jih napovedovali prireditelji. Od pomladi odprto razstavo si je ogledalo 2,1 milijona ljudi, pričakovani pa so 3,5 milijona gostov.

DUNAJ — V Avstriji je bilo dne 1. okt. 1994 547.300 prijavljenih televizorjev, 1.224.900 sobnih in 112.250 dodatnih (avtomobilskih in transistorskih) radijskih sprejemnikov, kar pomeni, da pride na vsake 100 gospodinjstev po 91 radijskih aparatov in 23 televizorjev.

HANNOVER — »Džamijo na kolesih« je vključila v svoj vozni park železniška direkcija Hannover. V mošejo preurejen vagon je namenjen turškim sezonskim delavcem, zaposlenim na zahodnonemških železnicah.

LOUISVILLE — Lastnik benzinske črpalke v Louisvilleju (Kentucky) se je navedel pritožb avtomobilistov, češ da morajo predložiti čekat na storilce, ki so v bistvu usluge (polnjenje, zravnje, brisanje sprednjih šip ipd.), zato je dal na vidno mesto pritrditvijo tablo z napisom: »Pri nas smo veseli samo zadovoljnih strank. Ker ne želimo poslušati pritožb zaradi dela, ki ga opravljamo brezplačno, v prihodnje ne bomo več delali uslug«.

Za dobro voljo

Pomembnost šole za vid

Škilavost ozdravljiva le pri otrocih do 12 let

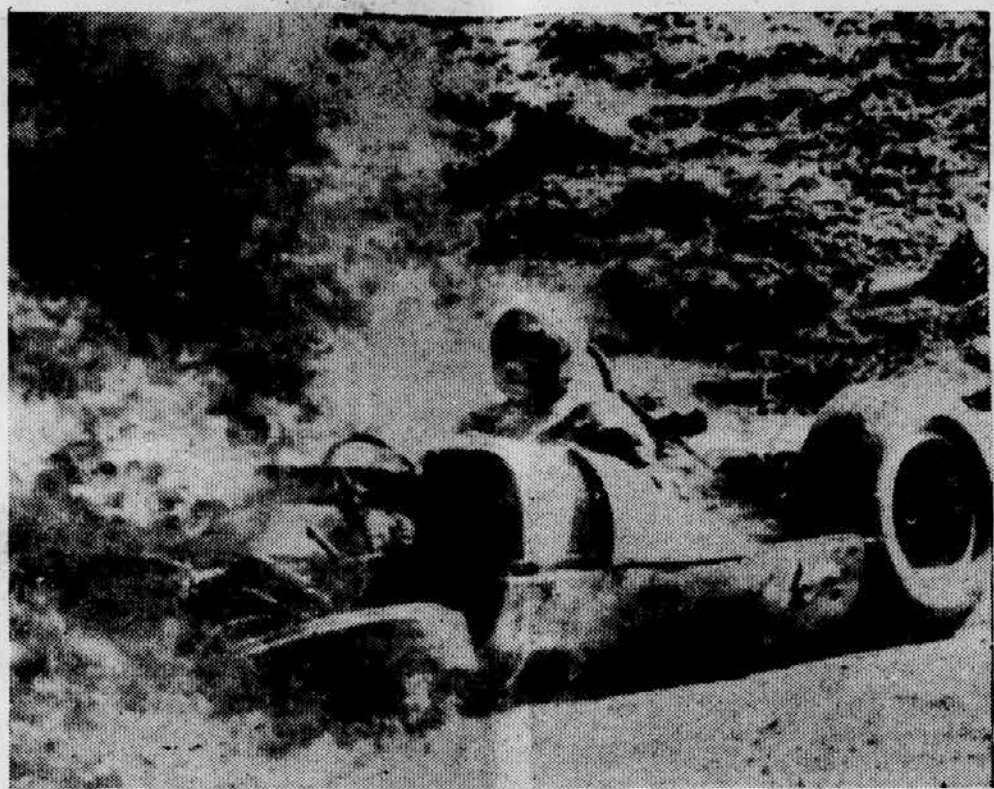
FRANKFURT — »Preneuma si za to, da veš!« so se jezile deklice na petletno Ulriko, ki ni in ni mogla ujeti velike žoge, čeprav ji je v lepem loku mehko priletela skoraj naravnost v naročje. Vsak njen poskus v igri z vrstnicami se je končal s potokom solz. »Moja deklica je silno nerodna,« je potožila mati, ko je Ulrika prevrnila vazo in se hudo porezala na črepinjah. Otroški zdravnik je deklici pogledal v oči, nato pa jo poslal na očesno kliniko.

Ulrika mati zdaj ve: zdravnik je imel prav. Deklica je pol leta redno obiskuje »šolo za vid« pri očesni kliniki frankfurtske univerze. Pod nadzorstvom specialistov naj bi se z zapletenimi napravami in z raznimi vajami za oči rešila prikrite škilavosti, ki že od rojstva škodljivo vpliva na njen vid. Primer ni osamljen: po statistikah sodobne medicine ima povprečno vsak dvanajsti človek bolj ali manj »neizražen vid«, v Nemčiji na primer je okoli dva milijona »škilavcev« (vključno s tistimi, pri katerih šele specialist ugotovi sicer neopazno pomanjkljivost), med njimi pa jih je 50.000 zaradi prevelike razlike v zaznavnih sposobnostih med levim in desnim očesom praktično slepih na šibkejšo oko. Zato škilavost, pa naj je še tako neznatna, ni samo »lepotna pegica«, marveč bolezen, s katero se je treba spoprijeti čimprej, saj zdravljenje pogosto traja več let.

Ker je »prevzgoja« očesa uspešna samo pri otrocih, in ker operacija, pri kateri škilasto oko poravnajo, t.j. uskladijo z normalnim, obeta trajen uspeh le v primerih, če je pacient mlajši od 12 let, ustanavljajo očesne klinike tako imenovane »šole za vid«, v katerih naj bi se prizadeeli otroci zdraviti čimprej, po možnosti že od prvega leta dalje.

Pes in gospodar

Oglas v nekem londonskem listu: »Mlad pes pasme 'colle', dresiran, priljuden in zvest, si želi gospodarja z enakimi lastnostmi.«

AVTO IN SENO V PLAMENIH — Omotičen zaradi dima, na robu nezvesti zaradi poškodb je George Koehne iz San Antonia (Teksas) obšel med gorečimi razbitinami svojega voza na mednarodnih dirkah v Riversidu (Kalifornija). Med preveliko hitrostjo je na zavoju odneslo avto z dirkalne steze in ga vrlo v kup senenih bal, od katerih se je odbil in se nekajkrat preukucnil v zraku. V razbitega voza so švigili plameni, reševalci so hudo poškodovanega dirkača s helikopterjem odpeljali v riversidsko bolnišnico. Foto: AP

Iskalci zakladov na dnu morja

Stari zlatniki na dražbi in kupčija z zemljevidi na Floridi

NEW YORK — Na dražbi se je pred dnevi ponujalo kupcem 106 starih španskih zlatnikov z različno vrednostjo (150 do 4.000 dolarjev). Zbog z zlatnimi novci je del zaklada, dvignjenega iz razbitin desetih španskih bark, ki so se leta 1715 v viharju potopile nedaleč od Fort Pierrea na atlantski obali Floride. Z dovoljenjem floridskih oblasti, ki so si pogodbeno izgovorile četrtino vrednosti, so poklicni iskalci dvignili potopljeni zaklad, ki obsega množico dragih kamnov, kup zlatih šibik in več težkih kep srebra ter velja za najbogatejšo najdbo svoje vrste v skoraj treh stoletjih (od leta 1887).

Novica o zakladu, katerega del so prodali na dražbi v New Yorku, je sprožila val zanimanja za stare risbe in za zemljevide v prodajalnih spominkov na Floridi. Poznavalci zemljevidov, opremljenih z listinami in podprti z izpiski iz zgodovinskih knjig, so objavili podatke, ki povedo, da je na morskem dnu med Key Westom in Pensacolo, torej vzdolž obali Floride v Mehškem zalivu, še precej potopljenih zakladov in skupni vrednosti 165 milijonov dolarjev. Zadnje čase potuje večina dvignjenih dragocenosti v muzeje, ker je njihova zgodovinska vrednost mnogo večja, kot bi masal izkupiček po tež in sedanjih cenah zlata in srebra.

Na Odomovem zemljevidu je zaznamovan tudi kraj (nedaleč od Key Westa), kjer naj bi se bila leta 1950 potopila barka »Santa Rosa«, s katero je hotel španski osvajač Cortez spraviti v Evropo zlato inkovskega vladarja Montezume.

Iskanje zakladov je zamudno, drago in tudi nevarno, zato ne prihaja v poštev kot razvedrilno, nedeljsko potapljanje. V dolgih stoletjih prepelele barke so le še trnje vzbujalnice, ki jih nevarno oko sploh ne opazi na morskem dnu. Podjetje, ki je dvignilo dragocenosti, delno prodane na newyorskii dražbi, je tvegalo poskus šele po več letih naporih in dragih raziskav, razen tega pa ima aparat, ki izkriša zlato iz kupa drugih kovin, in stroj, ki v kratkem času izkoplje več tisoč ton peska.

Posebno dovoljenje si mora priskrbeti, kdor bi rad iskal potopljene zaklade na obalnem pasu Floride (11 milj v Mehškem zalivu in 3 milje ob Atlantskem). Če se mu

Jezni dedič — Nameščene oddelka za oporoke na sodišču v Rochefortu (ZDA) je strmel, da mu je zmanjkovalo sapa: komaj je potikal na stanovanjska vrata priletnega moža in mu sporočil veselo novico o dediščini v znesku 40.000 dolarjev, že se je znal na stopnišču. Dedič, ki je pri naslova sreče dobesedno vrzel iz stanovanja, je pojasnil: »Brez tega denarja sem v miru živel 75 let in se postaral, zato ne maram, da bi mi ta denar s skrbmi zagrenil večer življenja...«

Novo cepivo proti steklini — Pri biološkem inštitutu argentinskega ministrstva za narodno zdravje so dosegli lep uspeh v boju proti steklini. Zaščitno cepivo, ki se jemlje skozi usta, so s prama večkrat imuniziranih konj. Faglavitna prednost novega zaščitnega cepiva je neznatna na nevarnost stranskih učinkov.

Rdeč in rjav dež

Ašhabad, glavno mesto sovjetske republike Turkmenije, je bil priča nenavadnega pojave: po nalivu so ostale na zidovih hiš rdečasto rjave proge, na zelenju pa so opazili tanko plast rdečastih peščenih drobov. Razlaga ašhabadskih vremenoslovcev: nekaj dni poprej so besneli pešeni viharji nad puščavami v Siriji in Libiji. Oblake drobnega peska je dvignil veter tri do pet kilometrov visoko in jih odnesel proti pogorju Kopet Dag, kjer so se pomešali z deževnimi kapljicami.

Norman Daniels
DENISE
Skrivna ljubesen
doktorja Kildara

14. NADALJEVANJE

»Nekoč bom glavna sestra na kirurškem oddelku. Dokler bom zmogla to trdo delo. Potem pa se bom skušala priklopiti do kakšnega upravnega položaja. Kot do položaja direktorice bolnišnice ali kaj podobnega.«
»In to boš tudi dosegla,« ji je prerokoval Kildare. »Prepričan sem. Zelen bi si, da bi tudi zase tako trdno vedel, kakšni so moji cilji.«
»O, zdravnik ima mnogo možnosti. Medicinska sestra pa je bolj ali manj vezana na ozek krog določenih služb. Toda zase dobro vem, kaj si želim. Misliš, da si postavljam cilje previsoko, Jimmy?«
»Nikakor ne. Če bo le moglo, ti bom skušal v tem celo pomagati. Toda, kaj če bi zdaj malo pozabila na te medicinske reči in se rajši zabavala? Kaj igra orkester? Jaz namreč nikoli ne ločim rumbe od sambe ali od konga...«
»Imeniten poslušalnik, zdravnik, tako za melodijo kot za ritem!« ga je zbudila. »To je twist. Zaplesiva gale!«
»Toda... twist... ne znam plesati...«
»Včasih tudi slepiča niste znali izrezati, zdravnik. Toda verjemite mi, da je twist lažji, čeprav fizično morda nekoliko zahtevnejši od operacije.«
Kildare je ritem kmalu ujel. Brez srčmu je pogledoval druge in jih v koraku in gibih kolikor moglo posnemal, tako da med njim in ostalimi plesalci kmalu skoraj ni bilo več nikakršne razlike.

»To ustege koristiti mojemu zdravniškemu poklicu,« je rekel zadnjem, potem ko je nekaj časa twistal. »Mislim, da se bom lahko hitro specializiral za hrbtnične prelome in izpah.«
Potem pa je klarinet nenadoma zavrnil, drugi instrumenti so utihnili, plesalci pa obstali. Nekoč je zakričal in nato je Kildare opazil za mizo pri plesišču moža, ki je lovil sapo in se davil.
»Skoraj nenadoma ometelo množico plesalcev se je prelinil natak in prebledel. Nato se je zasukal in začel s pogledom iskati med gosti. Ko je zagledal Kildara, so se mu oči z olajšanjem zasvetile.
»Gospod doktor...! Gospod doktor...! Tule se nekoč davi... Ne vem, kaj mi je...«
»Pojdiva!« je rekel Kildare Denise in stekel za natakarnim, ki mu je začel utirati med gosti pot.
»Možakar je sedel, z glavo sloneč na mizi. V obraz je bil še precej rjav. Natakarni je nekakrj udaril po hrbtu, toda posredovanje očito ni nič pomagalo, temveč je mož začel še bolj divje hlatasti po zraku.
»Kaže, da se mu je nekaj zataknilo v grlu,« je rekel Kildare.
»Vi tamen!« je Denise odločno poklicala. »Natakarni!« »Pomaknite dve mizi skupaj...! Brži! Brži! Ali ne vidite, da mož potrebuje pomoč? Kje je šef?... Tele-

fonirajte v Blairsko splošno bolnišnico in jim recite, naj pošljejo rešilni voz... Nujno! Zganite se že, presneto!«
Kildare je nesrečna vzdignil, mu naglil glavo nazad, razklenil čeljusti, toda videti ni mogel ničesar.
»Moški je imel kakih petinpetdeset let, bil je velik in močan in lepo napravljen. Zenska, ki mu je hotela pomagati, je zavrjela, da je njegova žena.
»Po mojem se mu je zataknilo Nena doma se je začel daviti in...«
»Prav. Naj ga nekdo prime za noge, da ga bomo položili na mizo.«
»Ozi se je okrog.
»Denise! Denise!... Ali kdo ve, kje je dekle, ki je bilo v družbi z menoj?«
»Nazadnje sem jo videl, ko je tekla v kuhinjo,« mu je povedal natakarni.
»V kuhinjo?« je ponovil Kildare presenečeno. »No... dajmo... tako... vzdignimo ga na mizo! Podvzajate se! Ne smemo zapravljati časa!«
»Vzdignili so nesrečnega na obe mizi, potem pa je prišla iz kuhinje Denise, da bi Kildaru kratak, raven kuhinjski nož.
»Oster je. Ni sterilen, toda oster...«
Pomnila je ljudem ob mizi, naj se umaknejo. Kildare je pogledal možakarju v golt. Skušal je ugotoviti, kaj mu zavra dihanje, toda predmet, ki ga je pogoltnil, je tical prenikzo, da bi ga lahko izvel, razen če bi imel pri roki posebni instrument.
Denise je prišla moža za roko in mu izmerila utrip.
»Ze zelo šibak,« je rekla. »Začniva kar precej!«
Šla je okrog mize, odvezala možakarju kravato in mu odplela srajco. Potem ga je z obema rokama prijala pod brado in jo močno potegnila k sebi.
»Vrat je napet,« je rekla. »Lahko začnete, gospod doktor!«
Kildare je natanko pregledal nož. Na srečo je bil videti čist, sicer pa ni imel druge izbire. V dveh minutah bi bil ta človek mrtev. Z nožem je zarezal po sredini v vrat nad sapnikom. Potem je rezilo ostro zagrebel še globlje, da je razširil vrez, ki sicer ni bil večji kot prebod. Skoz odprtino je v izmučena pljuča siknil zrak in že čez nekaj trenutkov je mož spet dobil pravo barvo, čeprav je še vedno krčevito drgetal od precej hudih bolečin, ki mu jih je povzročala rana.

»Bodite mirni!« mu je rekel Kildare. »Bolelo bo samo še nekaj trenutkov...«
»Sapnik je še bolj odprl in rano razširil. Denise je začela počasi brado popuščati. Napeta mišice so malo olajšale in bi bile rano pri priči zapre, da je ni Kildare držal z nožem odrt. Možakar je začel stokati in se zvijati ob bolečin.
Denise mu je položila roko na čelo.
»Zdaj je vse dobro, gospod. Skušajte se sprostiti in počivati! Brž ko pride rešilni avtomobil, vam bomo dali nekaj proti bolečinam.«

DNEVNIK ODPRAVE V CORDILLERO REAL

Očak Kraljevske Kordiljere

Popotni vtisi naše alpinistične odprave v Južni Ameriki

PONEDELJEK, 31. avgusta — Uspavale tablete so odlično delovale in z Lojzetom sva do starih jutraj spala kot ubita. Zbudila sva se ravno pravi čas in ne morem opisati najinega veselja, ko sva se zazrla v množico zvezd na kristalno jasnem nebu. Močna mesečina je pomagala svetlobi najinih celnih svetilk, ko sva ob pol petih preskočila krajno poč pod ledeno steno.
Odlične snežne razmere so naju presenetile, ko sva na čela strmino. Novo zapadli sneg je pončil trdnost zmrznili in se sprjel z ledeno podlago. Ne da bi nama bilo treba vsakega enega samo stopinjo, sva se urno vzpenjala kvišku in, še preden se je zdanilo, dosegla fiksno vrh v zgornji tretjini strmine. Ta naju je privela do skalnatega otoka, nad katerim sva prek poslednje ledene vesine ob pol osmih dosegla greben.
Prvič nama je tedaj vreme dovolilo razgled po okolici. Jutranje sonce je ravnoškar pozlatilo vrhove visokih gor in se razlilo tudi čez prostrano modro gladino jezera Titicaca globoko pod nama. Illampov visoki sosed Ancohuma je molil svojo kopasto glavo v šeststosotmetrski višini in cel gozd vrhov v bližini in daljni okolici je delal družbo tema dvema velikanom. Vednina je bila že globoko pod nama, saj naju je sedaj

ILLAMPU — očak Kraljevske Kordiljere (6.362 m) Foto: T. Mihelič

Križanka

VODORAVNO: 1. nevoščljivost, 7. prakuščar, ki živi na Novi Zelandiji, imenovan »živl fosile, 9. božjepotnik, 10. grška črka, 12. žulek, ki boče plet, 13. oče, 14. ribiška mreža, 15. francoski slikar svobodnega impresionističnega izraza (Edouard), 17. kosarkarsko moštvo, 20. francoski pisatelj romanov in komedij iz 18. stoletja (Alain René).
NAVPIČNO: 1. različna soglasnika s konca abecede, 2. kemični znak za žilino kovino, 3. razlizec, inčinec, drugačne oblike, 4. japonsko moštvo ime, 5. past za polhe, 6. izmerjena in začetna pot za novo cesto ali železnico, 8. rižovo žganje, 10. taborišče, 11. francoska pisateljica svobodnostnega tista, predhodnica romantike v Franciji (Germaine), 16. grška boginja jutranje zarje, 18. kratica za utežno enoto, 18. tri dvo-glasnik.
RESITEV PREJSNE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. Sumatra, 2. anzeroid, 3. Manitou, 10. as, 11. mri, 12. G(armisch) (Parsienkirchen), 14. ta, 16. romansa, 20. opni, 21. barbant.

CORPUS DELICTI V CORPUS CHRISTI — V tekaškem mestu Corpus Christi so našli v dveh hišah pravi arzenal orožja, last nacistov, ki so pripravljali atentat na predsednika ZDA. Johnson bi moral priti tja v nedeljo. Na sliki: šerif med najdenim orožjem.

POTOPILA SE JE »DORIS« — Predvčerajšnjim se je v neapeljskem pristanišču potopila nizozemska ladja »Doris« z nosilnostjo 300 ton. Ladja se je potopila zato, ker je zaradi izredno močnega vetra zadela v valobran, ki ji je razgrnil trup.

NOVA »CONTALOVA« TRGOVINA V LJUBLJANI — Včeraj so ob Celovški cesti v Šiški odprli novo trgovino, v kateri bo podjetje »Contal« prodajalo tehnične predmete za široko potrošnjo, v etazi te trgovine pa je center za demonstracijo birotehničnih strojev, ki je največji v Jugoslaviji. Na sliki je oddelček za prodajo gramofonskih plošč.

MODNA REVIIJA V FRANOSKEM VELEPOSILANSTVU — V okviru beogradskega mednarodnega sejma mode je francoski modni ustvarjalec Jean Desses pokazal model črnega kožuha z belim pasom in ovratnikom.

Nadaljevanje s prve strani

Odslej

poudarjati njene slabosti, drugi pa hvaliti njene vrline. Toda nihče ne zanika, da je njen obstoj potreben, kajti odslej si ni več mogoče zamisljati sveta, v katerem ne bi bilo OZN. Opravljeno delo je do volj zgornjega. Na političnem torišču je OZN delala naglo in konstruktivno, kadar koli se je znašla pred kakšno mednarodno krizo. Prav v tem trenutku se sile za ohranitev miru in skupine opazovalcev OZN mudijo v več nemirnih krajih sveta.

Ohranitev miru je vsaka kor naša najvažnejša naloga, zakaj atomska vojna bi lahko uničila zemeljsko kroglo. So pa še drugi hudi problemi — revščina, lakota, nevednost, bolezen, krivica — ki nam gotovo prav tako povzročajo hude skrbi. Ne bomo imeli miru, dokler bodo te nadlogne onemogočale milijone človeških bitij, da zavzamejo svoje pripadajoče mesto na svetu, ki je danes sposoben zagotoviti vsem zadovoljive življenjske pogoje.

Stalna akcija, ki jo izvajamo v tem desetletju razvoja, da bi pomagali revnim deželim pospešiti njihov gospodarski in družbeni napredek, se še nadalje krepi. K tej akciji je v pomembni meri prispevala lani konferenca OZN o trgovini in razvoju. Seveda ni mogoče rešiti od danes do jutri kroničnega problema gospodarske oddaljenosti, ki loči bogate in revne dežele. Toda storjen je bil prvi spodbudni korak v odkriti opeči položaja in prizadevanja, da bi našli nove načine za ureditev tega problema.

Se ena konferenca, sklicana letos, tretja mednarodna konferenca o izkoriščanju atomske energije v miroljubne namene, utegne biti samo koristna, in to zlasti državam na poti razvoja, ki nimajo dovolj bogastva v tradicionalnih gorivih.

Neenakosti v bogastvu in možnostih niso edine neenakosti na svetu. Narod OZN v ustanovni listini ponovno potrjuje svojo vero v osnovne človeške pravice, v dostojanstvo in vrednost človeške osebnosti, v enakost pravic moških in žensk. »Letos so dežele članice, odločno krenile naprej, ko so enotno sprejele deklaracijo OZN o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije in ko so izjavile, da je nujno treba sprejeti ukrepe na nacionalnem in mednarodnem torišču, da bi zagotovili njeno uresničitev.

Vidite, to so skupne fronte, na katerih se še naprej lotimo borimo. Sledimo letu, ki mineva, pričamo o uspešnosti mednarodnega sodelovanja v tem boju. Ko se začne leto, katero je Generalna skupščina razglasila kot leto mednarodnega sodelovanja, ponovno izjavljamo, da smo trdno odločeni razširiti duha sodelovanja na vsa področja in se pri tem združiti, da bi dosegli svoje skupne cilje.

NEW YORK, 15. okt. (Tanjug). — Ob dnevu OZN 24. oktobra je predsednik Generalne skupščine OZN Carlos Sosa Rodriguez objavil naslednje poslanice:

»Drugič se pošiljam narodom sveta poslanico ob letnici OZN. Od lani sta nas večkrat globoko in iskreno skrbeli mednarodni mir in sloga.

Sama narava OZN, njen razlog obstoja, terjata, da se nujno vmešava v vse konflikte, ki utegnejo ogroziti obstoj človeštva in srečo prebivalcev našega planeta. Države sveta razumejo, da je OZN edino upanje za pomiritev, edina svetovna organizacija, ki lahko odredi pravične ukrepe v položajih, o katerih se zdi, da neizogibno peljejo v nasilje in katastrofo.

Te besede o vlogi OZN se utegnejo zdi preveč optimistične, če pomislimo na hude krize, ki so se pripetile letos in na težavne probleme, ki jih bo morala Generalna skupščina proučiti na svojem prihodnjem zasedanju. Vendar sem prepričan, da nam pot, ki smo jo prehodili v letu 19. letih, odkar obstaja organizacija, dopušča, da zaupamo v prihodnost, in prepričan sem, da bo dobra volja narodov, na katere se danes obračam, pripomogla, da bodo ta prizadevanja, skupna vsem narodom, zela uspešna, ki mu ni enakega v zgodovini civilizacije.

Na ta dan, ko skupaj slavimo novo obletnico, bi rad kot predsednik Generalne skupščine izrazil najlepše želje za srečo vsem vladam in vsem narodom držav članic OZN.

Skupščina SRS

Ce so bile te razprave bolj ali manj splošno in pomorno ugotavljanje slabega položaja na področju otroškega dela, pa je bilo končni rezultat, da je skupščina izrazila najhujše želje za srečo vsem vladam in vsem narodom držav članic OZN.

Na ta dan, ko skupaj slavimo novo obletnico, bi rad kot predsednik Generalne skupščine izrazil najlepše želje za srečo vsem vladam in vsem narodom držav članic OZN.

Nadalje je zastavil vprašanje, ali je za nezadovoljivo reševanje vzgoje in varstva otrok ter mladine krivo zgolj pomanjkanje sredstev ali pa je bilo vzrok temu tudi pomanjkanje samouprave od gospodarnosti, pomanjkanje naravnosti ter kontinuiranega reševanja tega vprašanja. Poudaril je, da res nismo dovolj bogati, da bi lahko takoj sezidali dovolj novih, modernih otroških domov, kljub temu pa je izrazil prepričanje, da je moč brez odlašanja najti zadostna sredstva za nujno potrebne preureditve in popravila že obstoječih objektov. To je možno in potrebno urediti takoj, kakor tudi preprečiti upadanje šolskih malic, o čemer je bilo govora. Menil je, da bi morala oba zgoraj zaveda, odločno stališče, da bi preprečili take korake nazaj, kor so nedopustni in brez opravičljive, zlasti če upoštevamo podatke o velikem številu podhranjenih in slabotnih otrok, ker smo že dovolj bogati, da omogočimo predšolskim in šolskim otrokom minimalne pogoje za zdrav telesni in duševni razvoj.

Predstavnik inštituta za kriminologijo dr. Ljubo Bavec je podprl diskusijo. Emilia Rojca, nato pa se je zadržal na problematiki otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju in zlasti prikazal skrajno nemogoč položaj v vzgojnih zavodih. Sprito tesnih prostorov, neustreznih lokacij domov in pomanjkanja dobrih vzgojiteljev ne dosegajo vzgojo v teh domovih želenih uspehov. Zato žal

ugotavljamo, da imamo kaj slabe uspehe pri prevzgoji, saj se v domove povrača 40% do 50% mladine, ki je ponovno stopila na delinkventno pot.

Poslanec Vinko Kastelic je skušal pojasniti, zakaj niso bila načela resolucije realizirana. Menil je, da smo dolžni, če od komun zahtevamo izpolnjevanje nalog, tudi povedati, kako naj komun ta vprašanja, tudi materialna, rešujejo. Občinski odborniki ga kot poslanca sprašujejo, kaj naj vzamejo sredstva. Dejal je, da jim na to ni mogel odgovoriti, ker je bilo tudi v skupščini o tem premalo govora. Predvsem ni jasno, kakšna bo nova delitev sredstev med občino, republiko in zvezo.

Predsednica socialno-zdravstvenega zbora, dr. Ruža Segedin, ki je predsedovala skupni seji, je po povzetku debate predlagala zboroma sklope. Predvsem naj občine čimprej sprejmejo programe otroškega varstva in namenijo za to tudi sredstev kot doslej, ter naj te programe upoštevajo pri izdelavi družbenih planov za prihodnje leto. Izvršni svet pa naj prouči sistem financiranja celotnega otroškega varstva, predvsem s stališča povečanja udeležbe sredstev splošne potrošnje.

Vse predložene sklope sta zbora soglasno sprejela.

MARIJA ROBEK
MARIJA NAMORS

Na Cipru

pravico, da odloča o svoji prihodnosti na podlagi samega sebe, podprvali predsednika Tita ter vse ljudstvo socialistične Jugoslavije s čustvi prijateljstva in hvaležnosti.

Največja kmetijska organizacija »PEK« in delavska federacija »SEK« sta objavili skupno deklaracijo o Titovem obisku. V njej pozivata delavce in kmete, naj priredijo priručno dobrodošlico jugoslovanskemu predsedniku. Predsednika Tita označujeta kot plemenitega človeka in velikega delavca, v katerem so utelešeni ideali svobode in ki je v hudihih časih za Ciper pokazal svoje prijateljstvo do te dežele.

Koordinacijski odbor 28 ciprskih organizacij, vseh sindikatov, javne, prosvetne in znanstvene službe, pozdravlja Titov obisk kot sresnično manifestacijo solidarnosti in njegovega spoštovanja do ciprškega boja. Odbor poziva vse delavce in službenice tistih služb, ki so vključeni v te organizacije, da prenehajo delati in se udeležijo sprejema predsednika Tita ter manifestirajo svojo hvaležnost in spoštovanje do velikega voditelja neangažiranih držav in iskrenega prijatelja, ki podpira ciprski boj za popolno neodvisnost in samoodlobo.

Predsednik Tito in Makarios se bosta razgovarjala o stvareh, ki zanimajo obe državi.

Jutrišnji dan, petek, ko bo Tito prisel na Ciper, je vladna razglasila za uradni praznik.

V. HREŠČAK

Tito — Naser

neangažiranih držav, zlasti v okviru OZN. Rezultate kairske konference sta obe strani ocenili kar najbolj pozitivno.

Neposredno pred konferenco kakor tudi med njo sta imela predsednika Naser in Tito več delovnih sestankov v zvezi s konferenco neangažiranih.

Jutri dopoldne bo predsednik Tito odpotoval na krajši obisk v Ciprsko republiko, kjer se bo pogovarjal s predsednikom Makariosom.

Dezinformacija

deti tudi, ali je pričakovati skorajšnji Titov obisk v Indoneziji, glede na to, da mu je Suvito izročil septembra na Brionih Sukarnovo povabilo. Blagojevič ni mogel

dati ničesar že omenjeni Titovi izjavi v Kairu, prav tako pa ni mogel ničesar pojasniti glede Titovega obiska v Indoneziji.

Mnoga naslednja vprašanja so se nanašala na obiske parlamentarnih delegacij v kairski konferenci. Na primer Spakovega bivanja pri nas, na novo odločitve obiska predsednika Radakrišana ter na potovanje Koče Popovića v Pariz. Odgovori predstavnikov DSZ so opozorili na pomembnost vseh teh političnih manifestacij na njihovo koristnost za prihodnje sodelovanje tako na bilateralnem kot na mednarodnem področju.

Domake novinarje je zanimalo, kako Blagojevič tolmači pisanje kitajskega tiska in agencije Hsinhua o jugoslovanskih stališčih na kairski konferenci.

»Zadnji komentarji kitajskega tiska in agencije Hsinhua o vlogi Jugoslavije na kairski konferenci,« je odvrnil Dušan Blagojevič, »opominjo prav tako kot mnogi prejšnji napadi premissiološkega razmišljanja, preračunano na razbijanje enotnosti nezahvalnih držav ter usmerjeno proti politiki nevezanosti, miru in miroljubne koeksistence. O tem, h kakšnim sredstvom se zateka kitajski tisk v želji, da bi dezinformiral domačo in tujo javnost, pričajo najboljši komentarji Hsinhua z dne 10. oktobra, v katerem se trdi ni manj kot to, da je Jugoslavija nastopila na konferenci v obrambo Combeja.

»Kako pa komentirate pisanje severnovietnamskega lista »Nhandana« (ki ga je ponatisnil tudi kitajski »Kvin Zi Bao«) in ki izenčuje predsednika Tita s Combejem?«

»Sodim, da po tem, kar sem rekel o pisanju kitajskega tiska, pisanje »Nhandana« ne zasluži posebnega komentarja temprej, ker je splošno znana medsebojna povezanost tiska teh dveh držav.

Tu je vsakdo dopisnik Hsinhua — da bi rešil, česar se rešiti ne da — ter, kot je povedano, skušal potakniti, da je jugoslovanski tisk povzročil besedilo kairske deklaracije in izpustil del, ki naj bi se nanašal na časovno pojnost uveljavljanja politike miroljubne koeksistence in likvidacije kolonializma, neokolonializma in imperalizma.

Razumljivo, da je nemogoče znati na pamet celotno, trideset strani dolgo besedilo »Programa za mir in mednarodno sodelovanje« sprejeto v Kairu. Važno je predvsem to, da je takšno gledanje — kot je splošno znano — sestavni del jugoslovanskega dojemanja bistva miroljubne koeksistence ter da so zato — blago rečeno — smešna vsa podtikanja, ki ciljajo na to, da bi bil jugoslovanski tisk v stanju falsificirati deklaracijo, ki pomeni pravo afirmacijo jugoslovanske politične usmeritve.

V. HREŠČAK

Ekonomske svet

vodnja temelji na domačih virih surovin in odvrtači od potrošnje surovin tujega izvora.

Popolne se je nadaljevala razprava o gospodarskih gibanjih in okvirnih bodočih ekonomskih politiki. Posebno pozornost so posvetili planiranju izrazili so mnenje, da je treba z instrumenti in ukrepi zagotoviti večjo uspešnost planov, kar se tiče uresničevanja osnovnih propozicij gospodarskega razvoja, ki jih plani vsebujejo. Plan v naših razmerah, kakor so poudarili, ne more dobiti direktivnega značaja. Sicer pa bodo zvezna sredstva tudi v prihodnje udeležena v financiranju razvoja energije, bazne industrije, prometa, zlasti v investicijski in nerazvitih področjih. Torej bo močnost direktivnega usmerjanja obstajala za dober del sredstev, ki jih vlagajo v gospodarski razvoj.

Uradni vestnik tržaške pokrajine v slovenščini

Slovenski napisi na spomenikih na Opčinah

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

TRST, 15. okt. (Po telefonu). — Slovensko prebivalstvo tržaške pokrajine je danes zvedelo za dva primera, ki pričata, da le niso bila povsem zaman prizadevanja za javno uveljavitev slovenskega jezika v krajih, kjer prebiva slovenska manjšina.

Včeraj je predsednik deželne vlade Berzanti sporočil predstavniku liste Slovenske skupnosti v deželnem svetu Jožetu Škerku, da je njegova zahteva, ki jo je postavil v zvezi z izdajanjem uradnega vestnika tudi v slovenskem jeziku, pozitivno rešena. Odslej bo torej uradni list deželne vlade dostopen slovenskemu delu prebivalstva tudi v njegovem materinem jeziku. Slovenski svetovalec so v razpravi v deželnem svetu vneto zagovarjali pravico, da govorijo na sejah sveta v lastnem jeziku in v tej zvezi zahtevali izdajanje uradnega lista v slovenščini. Podobno zahtevo je nekajkrat postavljala med drugimi tudi Slovenska kulturna gospodarska zveza. Sedanja upodna rešitev je zahteva po pomembni izpolnitvi samo dela iz celote zahtev po uveljavitvi slovenskega jezika. S prav tako pozitivnim iz-

Nevarnost odkrite razcepitve

CK KP Italije o konferenci komunističnih partij

RIM, 15. okt. (Tanjug). Centralni komite KPI je sprejel ob zaključku zasedanja namesto zaključnega dokumenta referat, ki ga je imel o vprašanju mednarodnega komunističnega gibanja član sekretariata Enrico Berlinguer. CK je tudi pooblastil direktorijo partije, da »zagotovi, da bodo uresničeni vsi predlogi, ki jih vsebuje referat, tako o politični dejavnosti in debatah v partiji kot tudi o mednarodnih stikih in udeležbi na sestanku pripravljajalnih komisij za mednarodno konferenco komunističnih partij, ki je sklican za 15. december v Moskvi.

Udeležba KPI v delu pripravljajalnih komisij se ne pomeni, da se bo KPI udeležila morebitne mednarodne konference, je rekel Berlinguer. To je samo prilika za posvetovanje pomembne skupine komunističnih partij. KPI tu sidi, da bi morala komisija najprej proučiti položaj glede na to, da KP Kitajske brzkuje ne bo sodelovala v pripravljajalnih komisijah.

Potem ko je Berlinguer podal svoj referat, se je razvila razprava, v kateri so govorili ugledni voditelji Ingrao, Alicata in drugi. Pietro Ingrao je naglasil, da enotnost vseh ni samo formalno, ampak tudi bistveno avtonomijo partij, ki jo je treba razumeti ne samo kot neodvisnost in pravico vsake partije, da odloči o svoji politiki, ampak tudi kot njeno sposobnost, da razvije lastna stališča in pripravi skupni strategiji.

Cian KP Paolich je k Berlinguerjevemu referatu pripomnil, da manjka v njem analiza o položaju v mednarodnem komunističnem in delavskem gibanju in da referat izraža prehodno zaključilo zaradi razcepitve s KP Kitajske. Berlinguer ni dovolj upošteval nekaterih političnih dokumentov drugih komunističnih partij, kot na primer romunske partije. KPI bi morala opustiti stališče »kritičnega podpiranja« sovjetskih tez, kar danes po njegovem mnenju ni dovolj za globlje razvijanje nove smeri in politike glede velikih vprašanj mednarodnega položaja, ki bolj kot kdaj koli poprej odpira možnosti za pobude komunističnega gibanja.

Alicata je menil, da zdaj niso več ustrezne »pesimistične« napovedi glede bližnjega pripravljajalnega sestanka nekaterih KP v Moskvi, da od koncu je generalni sekretar Luigi Longo obvestil

nišnji v Atlanti, je danes v telefonskem intervjuju za norveški radio izjavil, da je vest o nagradi sprejel z velikim vznemirjenjem, hvaležnostjo in občutkom ponosa. Celotno nagrado bo uporabil za krepitev kampanje v ZDA za uveljavljanje zakona o državljanjskih pravicah.

Zasedanje Generalne skupščine OZN do 26. februarja

NEW YORK, 15. okt. (Tanjug). Bliznji sodelavci generalnega sekretarja OZN U Tanta pravijo, da bo letošnje zasedanje Generalne skupščine, ki se bo začela 10. novembra, trajalo do 26. februarja prihodnjega leta. Prvi del zasedanja bo trajal do 22. decembra, nakor bo zasedanje prekinjeno do 4. januarja.

Avstrija hoče raketno oborožitev

DUNAJ, 15. okt. (Tanjug). Avstrijski obrambni minister dr. Prader je danes izjavil, da pregleda s podpisniki državne pogodbe zanj še niso končane, kajti vlada nadalje želi, da bi spremeni določbe te pogodbe, ki prepovedujejo Avstriji raketno oborožitev. Minister Prader se je že večkrat izrekel za takšno oborožitev oziroma za oboroženo nevtralnost Avstrije.

idom so se zaključila prizadevanja za slovenske napise na spomenikih padlim žrtvam druge svetovne vojne na Opčinah. Do zdaj so bili ti spomeniški splošno brez napisov, te dni pa je občinska uprava odredila, naj se vsklopijo napisi, naj tudi slovenski napisi.

V sklopu prizadevanj za enakopravnost slovenske manjšine sodi tudi akcija predstavnikov KPI pri rimski vladi. Poslanika Marija Bernetic je te dni opozorila predsednika vlade in notranjega ministra na postopek pristojnih oblasti v Gorici, ki preprečujejo slovenskim staršem dati otrokom slovenska imena. Senator Vidali pa je nekatere članke vlade opozoril na nedopustno gonjo goriških fašistov proti slovenskemu profesorju Rožiču v Gorici, ki je bil postavljen za ravnatelja italijanske gimnazije.

DRAGO KOSMRLJ

Telegrami

CEDENBAL NA MADZARSKEM — BUDIMPEŠTA. Prvi sekretar CK mongolske ljudske revolucionarne partije in predsednik ministrskega sveta LR Mongolije Cedenbal je prisel danes s člani svoje družine na prijateljski obisk na Madžarsko, kamor ga je povabila CK MSDF. Sem je prisel na uradni obisk tudi podpredsednik vlade ZAR dr. Mustafa Khaili.

NAVEZAVA DIPLOMATSKIH STIKOV — KARACI. Romunski premier Maurer je povedal, da sta sklenila Pakistan in Romunija navezati diplomatske stike.

OBRAVNAVA — SAJGON. Tu se je začela obravnava proti 13 visokim južnovietnamskim častnikom in 7 civilnim osebam, ki so sodelovali pri državnem udaru 13. septembra letos. V Sajgonu so danes justicirali Ngujena Van Trojema, ki je bil obsojen na smrt, ker je 9. maja letos poskušal napraviti atentat na ameriškega obrambnega ministra McNamara.

ZASEDANJE ZUNANJIH MINISTROV — TEHERAN. Tu bo od 15. do 18. oktobra zasedanje zunanjih ministrov treh dežel — članic istanbulskega sporazuma (Turčija, Pakistan, Iran). Med drugim bodo govorili o ukinitvi vizumov, izenačitve poštnih tarif in o ustanovitvi skupnega trgovskega organa.

LETALSKA NESREČA — BANGKOK. V pokrajini Nakhonsavan sredi Tajske je strmoglavilo ameriško štirimotorno vojaško letalo. Šest članov posadke se je spustilo s padali. Toda letalo je padlo na neko vas in ubilo 11 ljudi.

ARETACIJE — PRAGA. Tu so prišli 47 mladih Čehov, ki so sodelovali pri neredih na Vavčevskih namostih. Neredi so se začeli s pretopom med dvema fantoma. Ko so čedalje večjo množico prišli mirni policaji, jih je nekaj vrokrovnice napadlo, potem pa je policija uporabila pendreke in jih priprila.

CEDEJALJE VEČJA MENJAVA — WASHINGTON. »New York Times« piše, da trgovinska menjava med LR Kitajsko in Japonsko čedalje bolj narašča. Japonska je prodala LR Kitajski tekstilno tovarno, kamolu pa ji bo izročila še eno. Japonska je nedavno odobrila tudi prodajo tovarn umetnih gnojil Sovjetski zvezi, in sicer na osemletno odplačevanje, čeprav so temu nasprotovali ZDA.

DEMONSTRACIJE — PARIZ. V Franciji so kmetje organizirali demonstracije z namenom, da bi vlada bolj skrbela za položaj na vasi, zlasti pa zaradi nizkih cen kmetijskih pridelkov. Največje demonstracije so bile v Clermontu-Ferandu, Nici in Limogeu.

ODSTOP JOHNSONOVEGA SVETOVALCA — NEW YORK. Predsednik Johnson je privolil v odstop enega izmed svojih glavnih svetovalcev Jenkinsa. Na njegovo mesto je imenoval funkcionarja v Beli hiši Billa Moyersa.

Pa še to

ALI JE BILO TO? — Pravijo, da je vsak svoje sreče kovač. Nas lahkoletelj Džani Kovač si je v Tokiu skoval tako srečo, da si je poskodoval nog prav, ko so ga ostali tekmovalci začeli prehitovati. Če se že igrano z imeni, naj omenimo, da je v Kovačevi skupini zmagal Italijan Morale. Nemara je Kovaču manjkalo nekaj iz njegovega priimka ...?

(»Večernje novosti«, Beograd, rubrika »Tako reči nezvanično«)

Vreme 15. X. 1964

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	5	8
Planica	-3	5
Lesce	4	8
Maribor	3	10
Slovenj Gradec	3	5
Novo mesto	2	11
Koper	12	14
Kranjcarja	-7	-1
Reka	-11	14
Ptuj	16	16
Spilj	13	18
Dubrovnik	13	18
Zagreb	4	15
Beograd	10	20
Sarajevo	5	17
Skopje	10	22
Titograd	12	20
Celovec	3	6
Gradec	-2	9
Dunaj	3	12
Milano	9	—
Genova	17	—
Zürich	3	10
München	1	11
Berlin	9	—

Prognosa

SKORO vsa Evropa je v območju nizkega zračnega pritiska. Frontalni val, ki se nam je približeval, je ponel enega preko Biskajskega zaliva širi proti srednji Evropi in Alpam greben visokega zračnega pritiska.

NAPOVED

SLOVENIJA

Spremenljivo oblačno. Najnižje nočne temperature od 2 do 6. V Primorju 12. Najvišje dnevne do 14. V Primorju do 18 stopinj C.

V soboto ne bo padavin.

JUGOSLAVIJA

Oblačno s padavinami. V zahodnih krajih in ob Jadranu tobojlanje vremena.

Obiskali smo Horjul

Potresa se dobro spomnim

Franciška Cepon je najstarejša Horjulčanka. Stara je 93 let in še vedno rada pripoveduje. Včasih je zelo rada braja, še pred dobrim letom je kar dobro videla, sedaj pa ji vid peša.

»Saj to je najbolj nerodno, ko me vid zapuša,« pravi. In res jo najbolj ježi, da ne more več brati in ne vsepoved sama hoditi. Kljub temu je se precej zgovorna. Govori originalen dialekt, ki ga sicer tudi ni več moč slišati. Pa tudi razumeš ga bolj s težavo. Pred leti so jo ziskoslovcu posneli na magnetofonski trak. In imeli so kaj posneti.

FRANČISKA CEPON je najstarejša Horjulčanka.

Ceponova mati je sedla ob strednik in dejala:

»Kaj vprašate! Tako ne vem nič.«

Potlej smo jo vprašali, kako je bilo v njeni mladosti. »Ja, elektrike ni bilo, za petrolej pa ne denarja. Velikokrat smo si s trskami svetili. Pa se je vseeno svetilo. Oče jih je veliko nacepil. Sicer pa se staršev ne spominjam. Oba sta mi umrla v rani mladosti, ko je tedi razsajala kuga. Takrat je umrlo zelo veliko ljudi.«

Potem se je za trenutek zamislila in začela pripovedovati o vasovskih nekdaj, o lepem petju itd. Med dogodke, ki se jih najbolj spominja, sodi potres v Ljubljani. Pripovedovala je:

»To se je treslo. Bežali smo iz hiš. In takrat je cesar izdal odredbo, da se vsakdo kaznuje, ki bo širil govorice o potresu in sejal strah. Še

sedaj se spomnim, kako so to odredbo razglasili. Oh, takrat je bilo grozno.«

Franciška se spominja dogodkov dokaj natančno. Letni ne ve, vse ostalo pa se ji je vklesalo v spomin. In rada se spominja.

Kruh kupujejo na kartone

»Pojdite v trgovino, pa boste videli, kako pri nas še vedno kupujemo kruh na karte. Brez kartona sploh ne boste dobili kruha. Pojdite!«

Sel sem.

Kdor ima karton, lahko kupi kruh. Jaz bi ga lahko kupil tudi brez kartona. Tudi drugi Horjulčani ga lahko kupijo brez kartona. In zakaj potlej kartona?

»Vam bom kar od kraja povedal,« je dejal poslovodni trgovine, ki je s prodajo kruha na kartone zadovoljen.

»V Horjulu prodamo polno mnogo kruha. Od 100 do 180 kg. In pozimi od petdeset do šestdeset kilogramov.

Poleti prodamo ob lepem vremenu več, ob grem manj kruha. Nič se ne zmanjše pri naročanju kruha. Kako naj vem, na primer, da bo naslednji dan slabo vreme in da bo zato kakih 50 kupcev manj? Ne morem. No, vidite, zato sem uvedel sistem kartonov. Vsakdo, ki si želi zagotoviti kruh, se vpiše na listo in dobi zato kartonček.

Pove, koliko kruha bo dnevno kupoval, koliko ga potrebuje ob nedeljah, koliko vsak drugi dan itd. Vse možne želje trgovina upošteva. Zraven kruha, ki je tako naročen, pa ga naročim še precej kilogramov. Vendar za osnovno količino kruha vem in nam zato nikoli več ne ostane veliko kruha. Za tiste, ki imajo kartone, pa ga tudi nikoli ne zmanjka, ker dam zanje kruh na stran. Lahko pridejo ponj tudi zvečer, ko za ostale, ki nimajo kartonov, kruha navadno že zmanjka.

Naročanje kruha pa ima še eno veliko prednost. Ljudje vedo, da imajo kruh naročen in da ga bodo zanesljivo dobili, zato ni več takega navala v trgovini dopoldne. Prej okrog devete ure sploh ni bilo moči streči, vsi so hoteli imeti kruh takoj, da ga ne bi zmanjkalo. Sedaj pa za tiste, ki imajo naročnega, ne more zmanjkati. Sam bom šel ponj na Vrhniko, če ga kdo izmed tistih, ki ga je naročil, ne bo dobil.«

V JEDILNICI TOVARNE »ISKRA« je živahno. Delavci so v lepo urejeni restavraciji zadovoljni z obroki hrane.

Le cesta jim duši življenje

Če je bil Horjul še pred vojno in precej let po vojni vas, kjer so bile znane ljudem v glavnem le kmetije, je sedanja podoba povsem spremenjena. Namesto Horjula, kmečke vasi, je zdaj tu industrijska vas. Res je, ni veliko tovarn. A kljub temu dovolj, da so si mladi fantje in dekleta iz vsake, prav vsake hiše našli mesto za stroji. V tovarnah, ne za poljedelskimi stroji. Najmlajši kmet, ki samostojno gospodari na kmetiji, je star več kot trideset let; in ta pozna le še enega svojega sovratnika, ki še kmetuje. Vsi drugi pa so se že zaposlili v tovarnah.

Veren dokaz, da v Horjulu standard naglo raste, je videti prav v teh dneh. Približno 15 hiš graje, skoraj v vsaki hiši pa so že postavili kopalnico ali pa razmišljajo, kje jo bodo. In seveda na strehah hiš je iz dneva v dan več anten. V kmetijski Horjul veje industrijski veter.

Na območju krajevnega urada Horjul stanuje 2.300 ljudi. Vsako leto se jih precej odsele, vendar je zaradi visoke starosti, ki jo dosegajo ljudje, in zaradi dovoljne ga stvelja rojstev vsako leto več ljudi. V letošnjih osmih mesecih se je na območju Horjula povečalo prebivalstvo za 42 ljudi. In ker je ljudi v Horjulu vsak dan več, je vsak dan večja stiska za stanovanja. Ljudje graje, da v prelo, da bi lahko vsi hitro prišli do stanovanj. V glavnem graje mlade družine s hribov. Če sta oboje zaposlena v dolini, jima je težavo vsak dan hoditi po nekaj ur nazaj domov v hribe. Zato si po večini ljudje s hribov zidajo v dolini nove domačije. Več kot pol leta pri gradnji hiš opravijo sami, les imajo doma, pomagajo prijatelji, zidajo nekaj let, sezidajo pa le. Kljub temu, da urbanistični načrt še ni gotov. Vendar zaradi tega ljudje ne morejo čakati. Morajo graditi, dokler so mladi.

»Se bolje bi nam bilo,« pravijo Horjulčani, »pa kaj, ko nam cesta, le cesta, duši življenje.«

In res je cesta do Dobrove slaba. Pozimi jo večkrat zapro. Tudi po mesec ali dva po njej ne vozi nobeno vozilo. Napihne se in vsaka voznja je nemogoča. Po-

možni letos primakniti niti nekaj tisočakov. Upam, da bomo lahko vsaj prihodnje leto nekaj malega prispevali.

— Kaj pa je s stanovanji za prosvetne delavce? — Slabo. Za zdaj se stiska jo učitelje po podstrešjih in povsod drugod. Prav zaradi tega učno osebje zelo težko doblimo. Na stanovanja zanje mislimo prenehati, samo kje vzeti denar? Nekaj pa bo treba čimprej storiti, saj zaradi pomanjkanja stanovanj lahko trpi šolski pouk.

— Kaj pa stanovanja za zdravstvene delavce? — Prav tako slabo kot s stanovanji za učitelje. Ni jih. Tako imamo na primer urejeno zobno ordinacijo, pa nimamo zdravnik. Nimamo stanovanja zanj.

— Ali sploh nimate zobozdravnik? — Kljub temu, da je znano, da ima vsa ta dolina precej slabe zobe, ga nimamo. Ordinira jo za delavce tovarne »Iskra«, najla ga je tovarna.

— Kako pa je urejeno šolo? — Otrrok je veliko, pouk je v treh stavbah v dveh izmenah.

— Zakaj ni ravnotežja? — Nismo še nobenega dobili. Pravzaprav smo ga že dobili, samo stanovanje še ni prazno in zato še ne dela pri nas. Ko pa bomo izpraznili stanovanje, upraviteljko namreč, bo prišel novi upravitelj.

— Kako pa je s turističnim društvom? — Nimamo ga, čeprav si pri nas veliko ljudi prizadeva, da bi ga imeli. Imamo pogoje, da postanemo turistično zanimiv kraj, samo začetki je treba spet pri cestih.

— Kako pa je z zaposlovanjem v Horjulu? — Obrat »Iskra«, koder izdelujemo elektronske merilne instrumente, ima z našega konca zaposlenih približno 250 delavcev. Pa jih bo še zaposlil, saj bomo povečali proizvodnjo. Za domače prebivalstvo se industrijski obrati v Horjulu velikega pomena. Veliko ljudi bi se moralo voziti vsako jutro na delo. Sedaj pa se pripelje k nam le nekaj strokovnjakov. Kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev pa nam še vedno manjka.

Besedilo in slike: Jože Vetrovec

cest razdelimo na vse ceste, pride na vsako boro malo. V glavnem pa lahko s tem denarjem popravimo le kakšne elementarne poškodbe, bodisi na cestah, bodisi na mostovih.

— Kaj pa nove ceste in poti? — Na te ne moremo misliti. Vsaj letos ne. Prihodnje leto pa bo morda kaj denarja, da bomo lahko prispevali vsaj malenkost tam, kjer grade cesto občani sami. Sami prispevajo material in sami delajo in vendar ne bomo

Preveč asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Premalo stanovanj za učitelje

Predsednik krajevnega skupnosti Horjul Franc Gole je takole odgovoril na deset vprašanj:

— Kaj bi krajevna skupnost najraje najprej rešila, pa ji še ni uspelo? — Ves Horjul se trudi, da bi bili z ostalimi kraji čim bolj povezani s cesto. S tem imam v mislih cesto Horjul — Ljubljana. Veliko strokovnega kadra se vozi k nam po tej cesti iz Ljubljane in laže bi dobili visoko kvalificirane delavce, če bi imeli do Ljubljane dobro prometno zvezo.

— Kako pa je s krajevnimi cestami? — Prav tako slabo kot s krajno cesto. Premalo so oskrbovane. Krajevna skupnost dobi letno le 800.000 din. Za vse potrebe, ki jih ima, je to kaj malo. In če potlej znesek za vzdrževanje

mogli letos primakniti niti nekaj tisočakov. Upam, da bomo lahko vsaj prihodnje leto nekaj malega prispevali.

— Kaj pa je s stanovanji za prosvetne delavce? — Slabo. Za zdaj se stiska jo učitelje po podstrešjih in povsod drugod. Prav zaradi tega učno osebje zelo težko doblimo. Na stanovanja zanje mislimo prenehati, samo kje vzeti denar? Nekaj pa bo treba čimprej storiti, saj zaradi pomanjkanja stanovanj lahko trpi šolski pouk.

— Kaj pa stanovanja za zdravstvene delavce? — Prav tako slabo kot s stanovanji za učitelje. Ni jih. Tako imamo na primer urejeno zobno ordinacijo, pa nimamo zdravnik. Nimamo stanovanja zanj.

— Ali sploh nimate zobozdravnik? — Kljub temu, da je znano, da ima vsa ta dolina precej slabe zobe, ga nimamo. Ordinira jo za delavce tovarne »Iskra«, najla ga je tovarna.

— Kako pa je urejeno šolo? — Otrrok je veliko, pouk je v treh stavbah v dveh izmenah.

— Zakaj ni ravnotežja? — Nismo še nobenega dobili. Pravzaprav smo ga že dobili, samo stanovanje še ni prazno in zato še ne dela pri nas. Ko pa bomo izpraznili stanovanje, upraviteljko namreč, bo prišel novi upravitelj.

— Kako pa je s turističnim društvom? — Nimamo ga, čeprav si pri nas veliko ljudi prizadeva, da bi ga imeli. Imamo pogoje, da postanemo turistično zanimiv kraj, samo začetki je treba spet pri cestih.

— Kako pa je z zaposlovanjem v Horjulu? — Obrat »Iskra«, koder izdelujemo elektronske merilne instrumente, ima z našega konca zaposlenih približno 250 delavcev. Pa jih bo še zaposlil, saj bomo povečali proizvodnjo. Za domače prebivalstvo se industrijski obrati v Horjulu velikega pomena. Veliko ljudi bi se moralo voziti vsako jutro na delo. Sedaj pa se pripelje k nam le nekaj strokovnjakov. Kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev pa nam še vedno manjka.

Besedilo in slike: Jože Vetrovec

cest razdelimo na vse ceste, pride na vsako boro malo. V glavnem pa lahko s tem denarjem popravimo le kakšne elementarne poškodbe, bodisi na cestah, bodisi na mostovih.

— Kaj pa nove ceste in poti? — Na te ne moremo misliti. Vsaj letos ne. Prihodnje leto pa bo morda kaj denarja, da bomo lahko prispevali vsaj malenkost tam, kjer grade cesto občani sami. Sami prispevajo material in sami delajo in vendar ne bomo

Preveč asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Prevedo asfalta? Horjul imajo le krpo asfalta. Pa se to so razšli, ko so kopali jarke za vodovodne cevi. Najprej so se zmotili in izkopali jarke na nepravem mestu. Potlej so se skupaj zasukali in se lotili asfalta, čeprav bi lahko kopali po travi. No, in asfalt, tisto malo, kolikor ga imajo, so veselo razkopali in razkopanega pustili. Nič ne odgovoren za to, da bi ga spet popravili.

Že dva milijona izvodov knjig

Pogovor z mladinskim pisateljem Tonetom Seliškarjem

S Tonetom Seliškarjem — njegovo ime je za slovensko in jugoslovansko mladinsko literaturo že pojem — se je prijetno pogovarjati. Kljub letom in bolezni je ves mlad — skoraj se ne čudiš, da piše najraje in predvsem za otroke.

— Zgodila se mi je neprijetnost, mu povem, ki je v našem poklicu skoraj neodpuščljiva.

— Zabili ste beležnico, se smej in mi ponudi papir. — Tudi jaz sem bil mnogo let novinar in tudi meni se je včasih zgodilo kaj takega. Včasih smo delali, pisali... Kar sest je bilo treba in napisati uvodni članek.

— In zdaj? Kako gre? — Bolan sem, je koj mrachen. — Vse dni sem doma, nič ne grem ven. Včeraj sem šel, pa mi je prišlo na oči slabo. Zdaj sem raje doma. Muči me srce. Se kaditi sem nehal zaradi tega. Soveda le cigarete. Zdaj kadim pipo, je bil spet hudomušen, ko je spuščal oblake dima.

— Pa vas bolezen ovira pri pisanju? — Seveda. Letos sem prav malo pisal. Nekoliko je k temu pripomoglo srce, nekoliko pa korektura.

— Kakšne korekture? — Te dni bo izšel moj zadnji roman »Noč in svitanje«, ki opisuje prve tri dni okupacije. Treba je bilo narediti korekture.

— In kaj delate zdaj? — V delu imam mladinski roman, v katerem opisujem sedanje razpoloženje šolske mladine.

— Ali veliko pišete? Koliko ur na dan? — Lovim trenutke umirjenosti. Pišem, kadar mi srce ne nagaja, namesto da bi bilo narobe.

— Slišal sem, da vas veliko prevajajo in ponajskujejo. Kako je s to res? — Včeraj sem dobil iz Kijskega pisma, v katerem mi sporočajo, da bodo prevedli v ukrajinščino tri moje knjige: Bratovščino Sinjega galeba, Deklido z junakiškim srecem in Deklido Soma. V Sarajevu bodo prihajale leto izdali deset mojih mladinskih knjig in tri romane za odrasle. O, kar veliko me prevaja in tiskajo... Več ponika tiskujejo... Mislim, da je do sedaj izšlo še okrog dva milijona izvodov mojih knjig.

— Pozdravite si srce, pravim, ko se posloviva. — Seliškar pa se smeji, in ko grem po stopnicah, slišim, da brundajoče poveva.

E. JURIC

Dežniki razpeti v novi šoli

Kdo je kriv, da je nova šola na Zalem rovtu v Trčiču že po enem mesecu taka, da so zaradi strehe, ki pušča, morali prekiniti pouk?

Komaj dober mesec je mimo, kar so na Zalem rovtu v Trčiču ob udeležbi številnih gostov slovesno odprli novo, prepotrebno šolo. Takrat so mnogi izmed navzočih izrekli kopico pohvalnih besed o njeni ureditvi in notranji opremitvi. Komaj dober mesec dni po tem, ko so začeli tržički učenci nabirati učencov v novem šolskem poslopju, pa so se začele kazati nekatere slabe strani najbrž površno in strokovno ne dovolj premišljeno zgrajene šole.

Nova šola na Zalem rovtu, zgrajena po pavilionskem sistemu, ima deset učilnic, tri posebne prostore za pouk fizike, tehnične vzgoje in gošpodinjstva, telovadnico ter pokriti telovadni bazen. Lepo urejeno notranjost, estetsko opremljeni hodniki, pred šolo igrisce za rokomet. Vse to daje vtis sodobne šole. V tem je nedvomno dragocena pridobitev za Trčič, kjer je — kot v marsikateri drugi občini — velika zadržka za šolske prostore, saj sprejema še zdavnaj odsušeno šolsko poslopje v Krizah soljarje kar v treh izmenah.

Ze ko je šola dobivala sedanjost, za oko prikupno podoba, so nekateri občani dajali različne pripombe. Nekateri bolj, drugi manj utemeljene. Te pripombe pa so naletele na gluha ušesa. Zato so bili tržički občani te dni tembolj ogorčeni, ko so zvedeli, da so morali na novi šoli v petih razredih prekiniti pouk, ker je začela puščati streha in je v nekatere učilnice dobesedno v curkih teklo s stropov.

NAJ POKAŽE PRAKSA: Ze letos spomladi so nekateri opazovali, da s pločevino pokrita streha ne bo držala. Nova šola ima namreč vrsto paviljonov, ki so povezani med seboj s hodniki. Skupna površina strehe je kakih 2400 kv. metrov. Stroji in stene prostorov v paviljonu so bogato prekriti z lesom. Če pronicava vlaga skozi pločevinasto streho, moči tudi les na stropovih v učilnicah. Spomladi so na pripombe, da streha ne drži, odgovorjali, naj praksa pokaže, ali je pločevinasta streha primeren ali ne.

Minuli teden se je začelo jesensko deževje. Najprej na

posameznih mestih, potem kar v več paviljonih je začela puščati streha. V nekaterih paviljonih so razpeli dežnike. V tork, 13. oktobra, pa je ob hudem nalivu streha začela tako močno in na tolikih mestih puščati, da so morali v petih razredih prekiniti pouk. Svet šole je za hteval posebno komisijo, ki je ogledala situacijo, nato pa celotno zadevo predložila vodstvu občinske skupščine, na o tem razpravljala občinska skupščina na prvi prihodnji seji.

UGOTOVITI OSEBNO IN MATERIALNO ODGOVORNOST

Tržičko novo šolo so začeli graditi pred 5 leti. O lokaciji zanj je postopoval tudi na zborih volitev. Takrat so občani predlagali, naj bi postavili novo šolo na športnem igriscu, ki je menda edini primeren prostor za šolo na tem območju, medtem ko bi za športno igrisce ja* našli prostor kje drugje. Takrat so se odločili za Zali rovt, ki res nima za šolo najprimernejše lege. Zaradi geoloških pogojev, ki menda ne dovoljujejo visokih stavb, so se odločili za pavilionski sistem, ki ima mnoge prednosti, terja pa povprečno višje vzdrževalne stroške zaradi velikega torisa, pa tudi zaradi velike strešne površine. Prvotna predračunska vsota za šolo je bila 180 milijonov dinarjev, pozneje pa so gradbeni program nekoliko razširili, tako da bo šola veljala blizu 320 milijonov dinarjev.

Ze med gradnjo šole so občani pa tudi delavci, ki so bili zaposleni pri gradnji, opozarjali na nekatere pomanjkljivosti. To je privedlo tako daleč, da je letos spomladi občinska skupščina razpravljala o graditvi šole, vendar pa takrat stvari niso prišli do dna. Zdaj pa so zadnji dogodki sodu izbili dno. Na občinski skupščini pravijo, da bodo dosledno vztrajali, naj se ugotovi, kdo je kriv, da sredstva za novo šolo niso bila tako naložena, kot so občani od tega pričakovali. Pa ne le to. Pravijo, da bo v tem primeru treba odločno zahtevati, naj za slabo izvedena dela odgovorni čutiljo tudi kazenske sankcije.

Ko v zadnjem času tako

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

TEKSTILNI TOVARNI AJDOVŠČINA

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za:

1. vodjo plansko-analitiške službe
2. strojno inženirja za delo v tehnični službi
3. tekstilnega tehnika za delo v tehnični službi ali laboratoriju

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTO SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE POLE
ODGOVORNI UREDNIK DR. ANTON BEKO
Izdajatelj: Delo

»Odslej si
sveta brez
OZN ni moč
zamisliti«

Poslanica generalnega
sekretarja U Tanta
ob dnevu OZN

NEW YORK, 15. okt. — Ob dnevu OZN je generalni sekretar U Tanta naslovil na narode sveta tole poslanico:

»Na ta dan, 24. oktobra 1945, na dan 19. letnice OZN, ponovno izrekam poziv, naj bodo vsa prizadevanja za obnovljeno močjo usmerjena v podporo in krepitev te organizacije. Iz leta v leto je postajala tradicija, da se dan OZN slavi ne le z zabavnimi in prijemli, ampak tudi kot priložnost, da se naša akcija spet posveti vsemu tistemu, kar zastopa OZN. Tako na ta dan s tihim ponosom zremo na tisto, kar je bilo doseženo, ter z upanjem in odločnostjo sprejemamo velike naloge, ki nas čakajo.

V kratkem razdobju 19 let je OZN neizpodbitno dokazala, da mora igrati bistveno vlogo v sodobni družbi. Mnenja o pomankljivostih in vrtilinah te organizacije se lahko razlikujejo. Nekateri utegnejo

• Nadaljevanje
na zadnji strani

Zoper avtarkičen razvoj
gospodarstva
Ekonomske svet ZIS
o aktualnih
gospodarskih vprašanjih

BEOGRAD, 15. oktobra (Tanjug) — V obravnavanju aktualnih gospodarskih gibanj, okvirno gospodarske politike za leto 1965 in smernic sedemletnega plana so člani ekonomskega sveta ZIS na današnji seji načeli mnogo različnih vprašanj s poročila tekoče in dolgotrajne gospodarske politike. Glavna pozornost v dokaj živahni razpravi so posvetili problemom plačilne bilance, odnosov predelovalne in bazične industrije v strukturi gospodarstva, dograditvi gospodarskega sistema, ukrepom za stabilizacijo gospodarskih gibanj v prihodnjem letu ter vlogi in metodologiji planiranja.

Ponovno je bilo izraženo mnenje, da mora gospodarstvo, ki želi izmenjavati blago s tujino, odločno prelomiti z avtarkičnim razvojem. To pomeni, da je treba ugotoviti, katere panoge so izvozne in v vseh ukrepih spodbujati njihov razvoj.

Več govornikov je tudi o stabilizaciji gospodarskih gibanj govorilo z dolgoročnega vidika, pri čemer so zlasti poudarili, da je treba proizvodnjo čim bolj prilagoditi potrebam in da se mora proces integracije v gospodarstvo nadaljevati.

Uveljavljanje najučinkovitejših ukrepov za »pomiritev« gospodarskih gibanj po mnenju nekaterih govornikov v razpravi otežuje to, da nimamo temeljitejših ocen položaja na trgu, posebej pa ne analize o gibanju blagovnih in kupnih skladov.

V pogledu potrošniških kreditov je bilo slišati tudi predlog, naj bi v prihodnje dajali prebivalstvu več kreditov za zasebno stanovanjstvo graditve, ker bi s tem spodbudili potrošnjo materiala, katerega proiz-

••• Nadaljevanje
na zadnji strani

Delegacija

NAJROBI, 15. okt. (Tanjug). Na povabilo dnevnega odbora SZDL je zavezanec odbora iz Najroba v Beograd delegacija afriške nacionalne unije Kenije (KANU). Predstavniki vladajoče kenjske stranke bodo ostali v Jugoslaviji 14 dni.

Obiščite na sejmu ELEKTRONIKE v Ljubljani

razstveni prostor poslovnega sodelovanja

Spremembe v vodstvu Sovjetske zveze

N. S. Hruščov odstopil

TASS poroča, da je Hruščov zaprosil za razrešitev s položaja prvega sekretarja in predsednika ministrskega sveta — Prvi sekretar je postal L. Brežnjev, predsednik vlade pa A. Kosigin

MOSKVA, 15. oktobra (TASS). Nikita Sergejevič Hruščov so razrešili dolžnosti prvega sekretarja CK KP SZ, za prvega sekretarja pa so izvolili Leonida Brežnjeva. Danes so sporočili, da so na plenarnem sestanku CK KP SZ v sredo proučili prošnjo Hruščova, da bi ga razrešili njegovih dolžnosti zaradi starosti in zdravstvenega stanja. Plenum CK KP SZ je ugodil prošnji N. S. Hruščova in izvolil L. I. Brežnjeva za prvega sekretarja CK KP SZ. Nadalje so uradno sporočili, da je prezidij Vrhovnega sovjeta ZSSR pod predsedstvom Anastasa Mikojana 15. oktobra razpravljalo o problemu predsednika ministrskega sveta. Prezidij Vrhovnega sovjeta je ugodil prošnji Nikite Sergejeviča Hruščova, naj ga razrešijo dolžnosti predsednika ministrskega sveta Sovjetske zveze zaradi starosti in poslabšanja zdravja.

Zahodne agencije so že danes ob 17. uri začele objavljati informacije iz Moskve o »dogodkih« v Sovjetski zvezi in o razpletu, ki naj bi tem dogodkom sledil in ki naj bi vplival tudi na osebnost Hruščova. AFP, Reuter, AP in UP javljajo iz Moskve, da je Hruščov na sinočnji seji ministrskega sveta ZSSR odstopil s položaja predsednika ministrskega sveta in prvega sekretarja KP Sovjetske zveze. Iste agencije poročajo, da zaseda centralni komite KP Sovjetske zveze.

Iste agencije poročajo, da večerni list »Izvestija« ni izšel in da bo verjetno izšel še le jutraj. Na Rdečem trgu se ni nobenih fotografij sovjetskih voditeljev, čeravno bo Moskva jutri slovesno sprejela trojico kozmonavtov.

Radijska postaja Moskva je v poročilih ob 8.45 po jugoslovanskem času poročala, da so »bivši« Brežnjev in Kosigin ter drugi sovjetski voditelji sprejeli predsednika kubanske republike Dorticos. Ameriška radijska postaja pa je sporočila vest iz Moskve, čez da je sovjetski tiskovni urad pozval dopisnike iz držav socialističnega tabora, naj se zbero v svojih redakcijah, ker da bo sovjetska tiskovna agencija v kratkem objavila zelo pomembno vest.

Zahodne agencije v tej zvezi tudi poročajo, da je bilo kosilo, ki ga je sovjetska vlada priredila v čast italijanskemu ministru za zunanjo trgovino, preloženo za celih dve ure, ker so čakali na sovjetske osebnosti.

Najnoveše vesti zahodnih agencij iz Moskve, ki se sklicujejo na »zanesljive« pravice, je Hruščov na sestanku CK dal ostavko na svoje

L. I. Brežnjev je rojen leta 1906. Do druge svetovne vojne je opravljal razne partijske funkcije v Ukrajini, med drugo svetovno vojno pa je imel razne vodilne funkcije v armadi.

Po koncu druge svetovne vojne je bil Brežnjev izvoljen za prvega sekretarja CK KP Moldavije. Na XIX. kongresu KP SZ je bil izvoljen za sekretarja in za kandidata za člana prezidija CK KP. Nato je deloval v Kazahstanu, kjer je bil leta 1954 imenovan za drugega sekretarja CK KP Kazahstana. Leto pozneje je bil izvoljen za prvega sekretarja CK KP Kazahstana.

Na plenumu CK po XX. kongresu KP Sovjetske zveze je bil Brežnjev ponovno izvoljen za kandidata za člana prezidija in za sekretarja CK KP Sovjetske zveze. Na plenumu CK je bil izvoljen za člana prezidija CK KP Sovjetske zveze.

Brežnjev je bil do pred kratkim četrti predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR, dokler ga ni na tem položaju zamenjal Anastas Mikojan. Tedaj je postal sekretar CK KP SZ.

Mnenjo, da bodo prvi volilni rezultati znani šele po polnoči, medtem ko je končne rezultate pričakovali šele jutri zvečer ali v soboto zjutraj.

Prezidij Vrhovnega sovjeta je imenoval tovariša Alekseja Nikolajeviča Kosigina za predsednika ministrskega sveta ZSSR in ga razrešil dolžnosti prvega podpredsednika ministrskega sveta ZSSR.

Odločitev prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR o razrešitvi Nikite S. Hruščova kot predsednika ministrskega sveta in o imenovanju A. N. Kosigina je prezidij Vrhovnega sovjeta sprejel soglasno.

Člani prezidija so čestitali Alekseju Kosiginu za njegovo imenovanje. Kosigin se je zahvalil CK KP SZ in prezidiju Vrhovnega sovjeta za zaupanje in izjavil, da bo napravil vse, kar bo v njegovi moči pri izvrševanju nove dolžnosti, je rečeno v uradnem sporočilu. Dodajajo, da bodo dekreti o sklepu objavljeni pozneje.

Naš dopisnik Janez Stanič nam je potrdil iz Moskve, da je danes zasedal plenum CK KP SZ, in da sovjetska agencija TASS do 21.10 ure po jugoslovanskem času še ni posredovala nobenih informacij v tej zvezi.

Položaje »iz zdravstvenih razlogov«. Tudi po teh vestih je za generalnega sekretarja imenovan Brežnjev, za predsednika ministrskega sveta pa Kosigin.

Ta vest dopolnjuje prejšnjo glede okrasitve Rdečega trga, v toliko, da so sliki Rdečega trga odstranili vse slike Hruščova.

Aleksej Kosigin

ALEKSEJ KOSIGIN — novi premier vlade ZSSR

Kosigin je postal član ministrskega sveta ZSSR malo pred drugo svetovno vojno. Med vojno je bil predsednik sveta ljudskih komisarjev RSFSR. V vladi Malenkova je bil minister za lažno industrijo. Potem je bil nekaj časa podpredsednik ministrskega sveta ZSSR, nekaj časa ni imel v ministrskem svetu nobenih funkcij, po čem pa je postal podpredsednik ministrskega sveta brez portfelja. Ko je Hruščov začel gospodarsko cezarizacijo, je februarja 1957 postal prvi podpredsednik državnega plana. Ko je junija 1957 antipartijska skupina Molotova doživel poraz, je bil Kosigin ponovno sprejet v članstvo prezidija CK KP, odkoder so ga odstranili leta 1963. Marca 1955 zapusti državno komisijo za plan, ostane pa še podpredsednik ministrskega sveta. Leto kasneje je bil imenovan za predsednika državnega plana, namesto Josipa Kuzmina. Sedaj je bil Kosigin prvi namestnik predsednika ministrskega sveta ZSSR.

Statuti
še niso
dokončni

Prosvetno kulturni zbor
o samoupravnih
dokumentih šol

LJUBLJANA, 15. okt. Na popoldanski seji je prosvetno kulturni zbor razpravljal o statutih osnovnih in srednjih šol in o delu nalog, ki so na tem področju še neopravljene.

Gradivo za razpravo je bil izveščen iz analize, ki so jo bili izdelali republiški odbor sindikata družbenih dejavnosti, komisija za družbeno samoupravljanje in komisija za kulturo, prosveto in tisk pri republikanskem sindikalnem svetu. Odbor za proučevanje zakonov in drugih predlogov prosvetno kulturnega zbora je na podlagi tega gradiva oziroma razprave o njem pripravil obširno priporočilo.

Krajši razpravi je zbor na današnjem zasedanju to priporočilo soglasno sprejel.

V sklepih besedi je predsednik zbora Ivo Tavčar dejal, da je odgovornost poslanece, da spodbude razprave o statutih oziroma o bistvenih vsebinskih vidikih v svojih ustanovah in seveda v občinskih komisijah, ki naj nadaljujejo delo. Statute je treba uskladiti z zakonskimi predpisi. Občinske skupščine morajo vzeti delo v zvezi s statuti šol resno, predvsem pa je treba gledati ne to, da bodo šole statute resnično uporabljale. Vse hibe dosedanjih statutov se bodo pokazale šele, ko se bodo šole zares po njih ravnale. In ker se statuti še spreminjajo, je treba o njih še razpravljati, posebno še, ker v zdaj obravnavanem gradivu niso zajete strokovne šole. O tej problematiki bo zbor še razpravljal, po še širših vidikih.

Ivo Tavčar je posebej poudaril, ko je govoril o uveljavljanju samoupravljanja, da afirmacija samoupravljanja nikakor ne pomeni razbijanja vezi med šolo in družbo, kakor se to včasih pojmuje. Na pismeno vročeno vprašanje poslanca Daneta Debljaka ob tem, da je bilo v dijaških domovih odklonjenih nekaj poprejšnjim opozorilom in priporočilom — nekaj sto dijakov, je odgovoril predstavnik izvršnega sveta Boris Lipuš.

Labouissova
izjava
osupnila Atene

ATENE, 15. okt. (Tanjug). Ameriški veleposlanik v Atenah Labouisse je izjavil, da ZDA ne mislijo podpisati kakšnega novega sporazuma o Cipru. Rešitev ciprškega problema je treba poiskati na podlagi londonskih in žirizkih sporazumov. To stališče je pojasnil s potrebo, da se ohrani enotnost Atlantske zveze. Dejal je, da se bodo ZDA zavzele za rešitev v okviru atlantskega zavezništva. Pri tem je rekel, da je »prejšnja grška vlada ubrala pravo pot« v urejanju ciprške krize.

Izjava ameriškega veleposlanika so atenski politični krogi sprejeli z ousplostjo. Vladi naklonjeni tisk kakor tudi levičarski tisk je to izjavo obsodil.

Paul Henri Spaak

Spaak prispel
na obisk
v Jugoslavijo

Belgijski zunanji minister
je bil doslej na obisku
v Italiji

BEOGRAD, 15. okt. (Tanjug). Na vabilo državnega sekretarja za zunanje zadeve Koča Popovića je nočjo z letalom prispel v Beograd podpredsednik vlade in zunanji minister kraljevine Belgije Paul Henri Spaak. Na letališču ga je sprejel in pozdravil Koča Popović.

••• Nadaljevanje
na zadnji strani

Pred Titovim prihodom

Na Cipru - praznik

Obisk — manifestacija solidarnosti in njegovega spoštovanja do ciprškega boja

NIKOZIJA, 15. okt. (Ciprska agencija). Potem ko je bilo objavljeno sporočilo, da bo predsednik Tito obiskal Ciper, so vse množične organizacije na Cipru objavile deklaracije, v katerih pozivajo prebivalstvo dežele, naj prisrčno in toplo sprejme jugoslovanskega predsednika. V teh deklaracijah poudarjajo, da je Titov obisk eden izmed najpomembnejših dogodkov v zgodovini Cipra.

Obisk predsednika Tita bo — kot naglašajo ciprške organizacije — dal ciprcem priložnost, da pokažejo svoje spoštovanje in ljubezen do slavnega jugoslovanskega voditelja in njegove dežele, pobudnika politike neangažiranosti, ki prijateljsko in iskreno sodeluje s Ciprom.

Ceprav se ni bil objavljen program kratkega obiska predsednika Tita na Cipru, pričakujejo, da bo imel Tito več uradnih kot tudi neuradnih srečanj.

Centralni komite ciprške komunistične partije — AKEL — poziva v deklaraciji vse ciprsko ljudstvo, naj prisrčno sprejme predsednika Tita

••• Nadaljevanje
na zadnji strani

••• Nadaljevanje
na zadnji strani

Delo zborov republiške skupščine

Več sredstev in konkretnih ukrepov

Socialno-zdravstveni in prosvetno-kulturni zbor sta včeraj sprejela sklepe za pospešen razvoj otroškega varstva v republiki

LJUBLJANA, 15. okt. Danes sta socialno-zdravstveni in prosvetno-kulturni zbor skupščine SR Slovenije obravnavala perečo problematiko in sprejela sklepe za pospešen razvoj otroškega varstva v naši republiki. V razpravi je sodelovalo 24 diskutantov, poslancev obeh zborov in republiškega zbora ter predstavniki pristojnih republiških sekretariatov, organizacij in institucij.

Popoldne je socialno-zdravstveni zbor posebej obravnaval še analize izpolnjevanja temeljnih smernic in nalog družbenega plana SR Slovenije do 31. avgusta 1964 in očne za letošnje leto, ter sprejel program dela zbora do konca tega leta. Prosvetno-kulturni zbor pa je popoldne obravnaval gradivo o statutih osnovnih in srednjih šol v Sloveniji; na vrsti so bili tudi odgovori na vprašanja poslancev.

Na skupni seji so poslanci Karhen Langus, Slavko Smr-

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč preloži, zavzost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih večjih dosežkih v družbeni skrbi za otroke. Z zdravstvene strani so prikazali posledice zapostavitve skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev namenskega dohodka komunne namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavniki zavoda za napredke šolstva SRS Vladimir

del, Polonca Senčur, Milena Borovca, Ludvik Simonič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirč, Dragica Prelogar, Darinka Susteršič, ter predstavnici republiške konference za družbeno aktivnost žensk Cilka Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nemožnost položaja na področju vzgoje in varstva naših otrok. Sp

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1989 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1984 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA PROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE MOLE
ODGOVORNI UREDNIK MILOŠ KENKO

Četrti tisk

»Odslej si sveta brez OZN ni moč zamisliti«

Poslanica generalnega sekretarja U Tanta ob dnevu OZN

NEW YORK, 15. okt. — Ob dnevu OZN je generalni sekretar U Tanta naslovil na narode sveta tole poslanico:

»Na ta dan, 24. oktobra 1964, na dan 19-letnice OZN, ponovno izrekam poziv, naj bodo vsa prizadevanja za obnovljeno močjo usmerjena v podporo in krepitev te organizacije.

Iz leta v leto je postajala tradicija, da se dan OZN slavi ne le z zabavnimi in sprejemni, ampak tudi kot priložnost, da se naša akcija spet posveti vsemu tistemu, kar zastopa OZN. Tako na ta dan s tihim ponosom zremo na tisto, kar je bilo doseženo, ter z upanjem in odločnosti sprejemamo velike naloge, ki nas čakajo.

V kratkem razdobju 19 let je OZN neizpodbitno dokazala, da mora igrati bistveno vlogo v sodobni družbi. Mnenja o pomankljivostih in vrtilinah te organizacije se lahko razločijo. Nekateri utegnejo

• Nadaljevanje na zadnji strani

Zoper avtarkičen razvoj gospodarstva

Ekonomski svet ZIS o aktualnih gospodarskih vprašanjih

BEOGRAD, 15. oktobra (Tanjug) — V obravnavanju aktualnih gospodarskih gibanj, okvirov gospodarske politike za leto 1965 in smernice sedemletnega plana so člani ekonomskega sveta ZIS na današnji seji naceli mnogo raznih vprašanj s področja tekoče in dolgoročne gospodarske politike. Glavni pozornosti v dokaji važni razpravi so posvetili problemom plačilne bilance, odnosov predelovalne in bazične industrije v strukturi gospodarstva, dograditvi gospodarskega sistema, ukrepom za stabilizacijo gospodarskih gibanj v prihodnjem letu ter vlogi in metodologiji planiranja.

Ponovno je bilo izraženo mnenje, da mora gospodarstvo, ki želi izmenjavati blago s tujino, odločno prelomiti z avtarkičnim razvojem. To pomeni, da je treba ugotoviti, katere »panoge« so izvozne in z vsemi ukrepi spodbujati njihov razvoj.

Več govornikov je tudi o stabilizaciji gospodarskih gibanj govorilo z dolgoročnega vidika, pri čemer so zlasti poudarili, da je treba proizvodne zmogljivosti strukturno uskladiti in da se mora proces integracije v gospodarstvo nadaljevati.

Uveljavljanje najučinkovitejših ukrepov za »pomiritev« gospodarskih gibanj po mnenju nekaterih govornikov v razpravi otežuje to, da nimamo temeljitše ocene položaja na trgu, posebej pa ne analize o gibanju blagovnih in kupnih skladov.

• Nadaljevanje na zadnji strani

Delegacija

NAJROBI, 15. okt. (Tanjug) — Na povabilo zveznega odbora SZDL je danes od potovala iz Najrobia v Beograd delegacija afriške nacionalne unije Kenje (KANU). Predstavniki vladače kenjske stranke bodo ostali v Jugoslaviji 14 dni.

Spremembe v vodstvu Sovjetske zveze

N. S. Hruščov odstopil

TASS poroča, da je Hruščov zaprosil za razrešitev s položaja prvega sekretarja in predsednika ministrskega sveta — Prvi sekretar je postal L. Brežnjev, predsednik vlade pa A. Kosigin

MOSKVA, 15. oktobra (TASS). Nikita Sergejevič Hruščov so razrešili dolžnosti prvega sekretarja CK KP SZ, za prvega sekretarja pa so izvolili Leonida Brežnjeva. Danes so sporočili, da so na plenarnem sestanku CK KP SZ v sredo proučili prošnjo Hruščova, da bi ga razrešili njegovih dolžnosti zaradi starosti in zdravstvenega stanja. Plenum CK KP SZ je ugodil prošnji N. S. Hruščova in izvolil L. I. Brežnjeva za prvega sekretarja CK KP SZ. Nadalje so uradno sporočili, da je prezidij Vrhovnega sovjeta ZSSR pod predsedstvom Anastasija Mikojana 15. oktobra razpravljal o problemu predsednika ministrskega sveta. Prezidij Vrhovnega sovjeta je ugodil prošnji Nikite Sergejeviča Hruščova, naj ga razrešijo dolžnosti predsednika ministrskega sveta Sovjetske zveze zaradi starosti in poslabšanja zdravja.

Kitajska časopisna agencija Hsinhua je brez kakršnega koli komentarja objavila uradno sporočilo TASS o odstopu Nikite Hruščova ter izvolitvi Leonida Brežnjeva in Alekseja Kosigina.

Kot poroča zahodnoberlinski radio ob 07. uri, je župan zahodne Berlina Willy Brandt izjavil, da je bil Hruščov človek miru in da upa, da bo tudi novo sovjetsko vodstvo nadaljevalo njegovo mirojno politiko.

Prve vesti o spremembah v vodstvu Sovjetske zveze so začele posredovati zahodne agencije ob 17. uri. Informacije iz Moskve so govorile o dogodkih v Sovjetski zvezi in o razpletu, ki naj bi tem dogodkom sledil in ki naj bi vplival tudi na osebnost Hruščova.

AFP, Reuter, AP in UP javljajo iz Moskve, da je Hruščov na sinočnji seji ministrov sveta ZSSR odstopil s položaja predsednika ministrskega sveta in prvega sekretarja KP Sovjetske zveze. Iste agencije poročajo, da zaseda centralni komite KP Sovjetske zveze.

Iste agencije poročajo, da večerni listi izvestja ni izšel in da bo verjetno izšel še le jutraj. Na Rdečem trgu se ni nobenih fotografij sovjetskih voditeljev, čeprav bo Moskva jutri sosednje sprejela trojico kozmonavtov.

Radjska postaja Moskva je v poročilih ob 8.15 po jugoslovanskem času poročala, da so »tovaršila Brežnjev in Kosigin ter drugi sovjetski voditelji sprejeli predsednika kubanske republike Dorticos. Ameriška radjska postaja pa je sporočila vest iz Moskve, češ da je sovjetski tiskovni urad pozval dopisnike iz držav socialističnega tabora, naj se zbere v svojih redakcijah, ker da bo sovjetska ti-

Plaza zadovoljen

ATENE, 15. okt. (Reuter). Predsednik OZN na Cipru Galo Plaza je povedal, da je imel zelo konstruktiven sestanek z voditelji grške vlade. Kakor je rekel, želi ta premier Papandreu in zunanji minister Kostopulos prispevati k miru in pravici rešitvi ciprskega problema.

Labouisssova izjava osupnila Atene

ATENE, 15. okt. (Tanjug). Ameriški veleposlanik v Atenah Labouissse je izjavil, da ZDA ne mislijo podpisati kakšnega novega sporazuma o Cipru. Rešitev ciprskega problema je treba poiskati na podlagi londonskih in žirizkih sporazumov. To stališče je pojasnil s potrebo, da se ohrani enotnost Atlantske zveze. Dejal je, da bo ZDA zavzele za rešitev v okviru Atlantskega zavezništva. Pri tem je rekel, da je »prejuna grška vlada ubrala pravo pot v urejanju ciprske krize.

Izjavo ameriškega veleposlanika so atenski politični krogi sprejeli z usoplostjo. Vladi naklonjeni tisk kakor tudi levčarski tisk je to izjavo obsodil.

skovna agencija v kratkem objavila zelo pomembno vest. Zahodne agencije v tej zvezi tudi poročajo, da je bilo kosilo, ki ga je sovjetska vlada priredila v čast italijanskemu ministru za zunanjo trgovino, preloženo za celih

dve ure, ker so čakali na sovjetske osebnosti. Najnoveše vesti zahodnih agencij iz Moskve, ki se sklicujejo na »zanesljive vires«, pravijo, je Hruščov na sestanku CK dal ostavko na svoje položaje v zdravstvenih raz-

govah. Tudi po teh vesteh je za generalnega sekretarja imenovan Brežnjev, za predsednika ministrskega sveta pa Kosigin.

Ta vest dopolnjuje prejšnjo glede okrasitve Rdečega trga, v toliko, da so »davi« Rdečega trga odstranili vse slike Hruščovae.

Na skupni seji so poslanci Karmen Langus, Slavko Smr-

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so ugotavljali znana dejstva, da je razvoj teh služb v komuni in krajevni skupnosti prepočasen, družbena vlaganja daleč prepičala, zavzetost delovnih organizacij za urejanje varstva otrok svojih proizvajalcev pa minimalna, da bi lahko govorili o kakršnih vedjih dosežkih v družbeni skrbni za otroke. Z zdravstvene plati so prikazali posledice zapostavljanja skrbi za obrate družbene prehrane za otroke in mladino ter apelirali, naj bi po prerazdelitvi sredstev narodnega dohodka komune namenile temu področju več sredstev. Prav tako naj bi tudi delovne organizacije in služba socialnega zavarovanja bolj podpirale ta razvoj.

Predstavnik zavoda za na-predek šolstva SRS Vladimir

del, Polonica Senčur, Milena Borovae, Ludvik Simončič, dr. Meta Skerget, dr. Bojan Pirc, Dragica Prelogar, Darinka Strelšič, ter predstavnica reševalne aktivnosti, ženski Olikla Maležič in predstavnica ZPM Slovenije Stanka Sagadin ponovno kritično prikazali skrajno nerazumno položaj na področju vzgoje in varstva naših otrok. Splošno so